

وزارت جهاد کشاورزی

سازمان حفظ نباتات

معاونت کنترل و مبارزه با آفات

دفتر پیش آگاهی و کنترل عوامل خسارتزا

فهرست آفات، بیماری‌ها و علف‌های هرز مهم محصولات عمده کشاورزی، سموم و روش‌های توصیه شده جهت کنترل آن‌ها

ویراستار

مهندس سعیده نوربخش

تجدید نظر: مردادماه سال ۱۳۹۶

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

پیش‌گفتار:

امروزه جهان با مشکل بزرگی به نام رشد جمعیت مواجه است که یکی از پیامدهای آن کمبود غذا می‌باشد و تامین غذای این جمعیت رو به رشد به بخش کشاورزی مربوط می‌شود. افزایش جمعیت سبب شده است تا کودهای شیمیایی، سموم دفع آفات نباتی، فراورده‌های هورمونی و سایر عوامل خطرزا برای محیط زیست به صورت کنترل نشده و بی رویه به بخش کشاورزی وارد شوند تا این بخش بتواند به تقاضای رو به رشد مواد غذایی پاسخ دهد. اما این افزایش تولید همواره مشکلات زیست محیطی و اجتماعی گوناگونی همچون آلودگی منابع آب، تداوم فشارهای اقتصادی بر کشاورزان، نبود اطمینان از وجود بازارهای مناسب، نگرانی مصرف‌کنندگان از سلامت و کیفیت مواد غذایی و به خطر افتادن سلامت و محیط زیست را به دنبال داشته است.

با روند افزایش جمعیت جهان و کشورمان و نیز محدودیت منابع موجود در بخش کشاورزی و نیاز به افزایش تولید محصولات کشاورزی، انجام مبارزه منطقی و اصولی در قالب مدیریت تلفیقی آفات (IPM) ضروری می‌باشد. استراتژی مدیریت آفات IPM، بر جلوگیری یا مهار دراز مدت آفات با

حداقل اثرات بر سلامتی انسان، محیط زیست و موجودات غیرهدف تکیه می‌کند. در مدیریت تلفیقی آفات استفاده از سموم مجاز به عنوان آخرین راهبرد اجرایی با در نظر گرفتن حداقل اثرات سوء برای محیط زیست و دشمنان طبیعی آفات محسوب شده که در آن سعی می‌شود تا با تلفیق پدیده‌های طبیعی و استفاده از آن‌ها در کشاورزی، از مصرف نهاده‌های خارجی مانند سموم و کودهای شیمیایی تا حد امکان جلوگیری شود و شرایط مناسب برای سلامت بشر و محیط زیست فراهم گردد.

روش‌های ترجیحی کنترل آفات شامل کنترل بیولوژیکی با استفاده از عوامل موجود در طبیعت، استفاده‌ی تناوبی از گونه‌ها یا ارقام گیاهی مقاوم به آفات، انتخاب آفت‌کش‌هایی با حداقل سمیت برای انسان یا موجودات غیر هدف، انتخاب عملیات هرس، کوددهی یا آبیاری که منجر به کاهش مشکل آفات شود، تغییر گیاه میزبان برای جلوگیری از گسترش آفت است. این رویکرد پایدار، بر کنترل آفات بوسیله‌ی تلفیق ابزارهای بیولوژیکی، زراعی، فیزیکی و شیمیایی در مسیری که مخاطرات اقتصادی، بهداشتی و زیست محیطی را به حداقل برساند، توجه بسیاری دارد. در نهایت IPM از شناخت آفت، محصول و شرایط زیست محیطی برای انتخاب بهترین تلفیق استراتژی‌های مدیریتی استفاده می‌کند.

روش کنترل شیمیایی (کاربرد سموم) هنوز در اغلب موارد به عنوان سریع‌ترین، موثرترین و ارزان‌ترین روش کنترل آفات مخصوصاً زمانی که تراکم آفت به سطح زیان اقتصادی رسیده باشد مطرح است، لذا با توجه به طیف تاثیر گسترده آفت‌کش‌ها بایستی کاربرد آن‌ها در چارچوب برنامه مدیریت آفات با در نظر گرفتن جنبه‌های اکولوژیکی محیط زیست باشد تا به عنوان ابزار قابل اعتماد به حساب آیند. علیرغم این تاثیرات مفید استفاده بی‌رویه و ناآگاهانه از آفت‌کش‌ها با اصول اکولوژیکی مغایرت داشته و می‌تواند منشاء مشکلات عدیده‌ای از قبیل ایجاد نژادهای مقاوم در برابر سموم، شیوع آفات درجه دوم، اثرات نامطلوب روی موجودات غیر هدف (پارازیتوئید و پرده‌تورها)، باقیمانده سموم در محصولات کشاورزی و مسمومیت مستقیم برای مصرف‌کننده باشد. با توجه به کاربرد سموم به عنوان سهمی از راهکارهای مدیریت تلفیقی آفات و برای دستیابی به نتایج مطلوب در کاربرد این مواد، توجه به نکات زیر الزامی می‌باشد:

- ۱- با توجه به اینکه در مبارزه با آفات کاربرد سموم شیمیایی آخرین راه محسوب می‌گردد، لذا به قسمت ملاحظات (مشمول بر سایر روش‌های مبارزه، نکات قابل توجه و هشدارها) در مورد هر آفت توجه شده و نخست سایر روش‌های مبارزه مد نظر قرار گیرد و در مصرف سموم نهایت دقت به عمل آید.

۲- جهت کنترل آفات، نظر کارشناس منطقه (کلینیک‌های گیاهپزشکی و حفظ نباتات استان‌ها) و توجه به موازین پیش‌آگاهی بایستی رکن مبارزه قرار گرفته و زمان مبارزه، میزان مصرف سم در هکتار، نوع سمپاش، نحوه سمپاشی و... با توجه به شرایط خاص محیطی و شرایط آفت در منطقه صورت گیرد تا نتیجه رضایت‌بخش حاصل گردد. سمپاشی در ساعات اولیه صبح و یا غروب انجام شود و در ساعات گرم روز از سمپاشی خودداری گردد.

۳- در سال‌های اخیر سموم جدید و کم‌خطری در کشور به ثبت رسیده است لذا پیشنهاد می‌گردد از سمومی که خطرات زیست محیطی کمتری دارند با توجه به ضمیمه فهرست سموم (صفحه ۱۲۲) این کتاب مشتمل بر LD₅₀ سموم و درجه خطر آن‌ها استفاده گردد.

۴- سمومی که به صورت ستاره‌دار درج شده است، برای آفت هدف ذکر شده مراحل ثبت را نگذرانده‌اند ولی با توجه به سابقه مصرف آن‌ها و یا انجام آزمایشات آن توسط محققین محترم با نظر کارشناس منطقه قابل توصیه می‌باشند لذا درج آن‌ها روی برچسب سموم ممنوع بوده و پیگرد قانونی دارد.

با عنایت به موارد فوق در این مجموعه آخرین یافته‌های علمی، تحقیقاتی و اجرایی برای بهره بردارن (کلیه کارشناسان کشاورزی به ویژه کارشناسان حفظ نباتات و کلینیک‌های گیاهپزشکی و کشاورزان پیشرو) تهیه شده است و امید است کمک موثری برای حفظ محصولات کشاورزی از گزند عوامل خسارتزا باشد.

در پایان از همه اساتید و محققان موسسه تحقیقات گیاهپزشکی و سایر موسسات تحقیقاتی کشور، مدیران و کارشناسان سازمان حفظ نباتات، سپاسگزاری نموده و برای همه آنان از خداوند توفیق روزافزون مسئلت می‌نمایم، امیدوارم این مجموعه در افزایش آگاهی‌ها و استفاده از روش‌های کنترل غیر شیمیایی و کاربرد صحیح سموم به عنوان آخرین راهکار مفید فایده باشد.

باغستانی

رئیس سازمان حفظ نباتات کشور

سال ۱۳۹۶

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۱	غلات (گندم و جو مراتع)	۱
۲	برنج	۱۷
۳	درختان میوه سردسیری	۲۰
۴	تاکستان (مو)	۳۱
۵	حبوبات	۳۴
۶	سبزی و جالیز - علفهای هرز پیاز، سیر و هویج	۳۹
۷	سیبزمینی	۴۷
۸	گوجهفرنگی	۴۹ - ۵۱
۹	یونجه، شبدر و اسپرس	۵۲
۱۰	مرکبات	۵۵
۱۱	پسته	۶۰
۱۲	نخیلات	۶۵
۱۳	انار	۶۸
۱۴	توت	۶۹
۱۵	زیتون	۶۹
۱۶	چای	۷۳
۱۷	انجیر	۷۴
۱۸	چغندر قند	۷۴
۱۹	پنبه	۸۱
۲۰	ذرت	۸۶
۲۱	نیشکر	۹۰

فهرست مندرجات

ردیف	محصول	صفحه
۲۲	توتون	۹۲
۲۳	آفتابگردان	۹۴
۲۴	سویا	۹۵
۲۵	کلزا	۹۹
۲۶	زعفران (علف‌های هرز)	۱۰۲
۲۷	کنجد	۱۰۲
۲۸	گلرنگ	۱۰۴
۲۹	زیره سبز (علف‌های هرز)	۱۰۵
۳۰	کیوی	۱۰۵
۳۱	درختان جنگلی و غیرمثمر	۱۰۶
۳۲	گیاهان زینتی	۱۱۲
۳۳	اراضی غیرمزروعی و تاسیسات صنعتی	۱۱۶
۳۴	درختان میوه گرمسیری (انبه ، موز)	۱۱۶
۳۵	فرآورده‌های انباری	۱۱۸
۳۶	قارچ خوراکی - توت فرنگی	۱۲۱
۳۷	میخک گلخانه‌ای - شمشاد - سورگوم	۱۲۲
۳۸	تریتیکاله - حنا	۱۲۳
۳۹	پیاز گلابول	۱۲۳
۴۰	پیاز زنبق	۱۲۴
۴۱	پیاز نرگس	۱۲۴
۴۲	فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم (ضمیمه ۱)	۱۲۵
۴۳	جدول انواع فرمولاسیون‌های سموم کشاورزی (ضمیمه ۲)	۱۵۱

فهرست مندرجات

صفحه	محصول	ردیف
۱۵۲	جدول کلاس سمیت بر اساس طبقه بندی WHO و جدول گروه‌های مختلف آفت‌کش‌ها (ضمیمه ۳)	۴۴
۱۵۳	فهرست نام فارسی و علمی آفات (ضمیمه ۴)	۴۵
۱۷۸	فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی (ضمیمه ۵)	۴۶
۱۹۶	فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز (ضمیمه ۶)	۴۷
۲۰۶	فهرست اسامی افرادی که در تهیه مجموعه حاضر به نحوی سهیم بوده‌اند	۴۸

نام محصول: غلات (گندم و جو)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن های زیان آور <i>Eurygaster integriceps</i> <i>Aelia spp.</i>	فیتروتیون	EC 50%	۱ لیتر	طبق آخرین دستورالعمل با توجه به شرایط	ادامه آزمایشات برای تعیین مناسب ترین سموم توصیه می شود. حتی المقدور از سه نوع سم به نسبت و با توجه به شرایط و اثرات هر کدام استفاده شود. تری کلروفن در جاهایی که سابقه سمپاشی کمتر است، بیشتر برای سن مادر توصیه می شود. دلتامترین در مراحل مبارزه با سن مادر و پوره های سن قابل استفاده است. دلتامترین با نام تجاری کیمیدلتا با میزان مصرف ۲۵۰ میلی لیتر در هکتار و با نام تجاری دلتارال به میزان ۱۸۰ میلی لیتر در هکتار جهت کنترل سن گندم ثبت شده است.
	تری کلروفن	SP 80%	۱/۲ کیلوگرم		
	دلتامترین	EC 2.5%	۳۰۰ میلی لیتر		
	دلتامترین	SC 2.5%	۲۵۰ - ۱۸۰ میلی لیتر		
	دلتامترین	Tablet 2.5%	۱۵ عدد در هکتار		
	لامبدا سای هالوترین	CS 10%	۷۵ میلی لیتر		
	لامبدا سای هالوترین	SC 5%	۱۵۰ میلی لیتر ۳۰۰ لیتر آب		
موش مغان <i>Microtus socialis</i>	فسفر دوزنگ (۱/۵-۱) گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	P80%	۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه فعال	در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول	برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفر دوزنگ، از ایستگاه های طعمه مسموم آنتی کوآگولانت، به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می توان استفاده کرد. این موش در بیشتر مزارع مانند یونجه کاری ها، صیفی کاری ها و باغات ایجاد خسارت می کند.
	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین	B(0.006% +0.019)	۱۰ - ۵ گرم در هر لانه فعال		
	پرومادیولون	B 0.005%, Bait block, Bait pellet, block	۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه		
	پرودیفاکوم	B 0.005% Wax block, Pellet	۱۰ گرم در هر لانه		
	دیفتالون	B 0.0025%	۵ - ۳ گرم در هر لانه		
	پرومتالین	Waxblock pellet Bait %0.01	“ “ “		
	دیفناکوم	B 0.005% P0.005% Waxblock , pasta	۱۰ - ۵ گرم در هر لانه		
	زینک فسفاید	Wax pellet 2%	۵ گرم در هر لانه		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>موش کلاهو یا سنجاب هندی</p> <p><i>Spermophilus fulvus</i></p>	<p>فسفیدآلومینیوم*</p> <p>فسفیدمنیزیم*</p>	<p>Tb56%</p> <p>Plate 56% Round66%</p>	<p>۲ - ۱ عدد درازه Round سه گرمی در هر لانه (که هر کدام حداقل ۱ گرم گاز فسفین آزاد نماید)</p>	<p>اواخر زمستان تا اوایل تابستان</p>	<p>نوبت اول: دو هفته بعد از بیدار شدن موش از خواب زمستانی که اغلب آبیستن هستند (اوایل تا آخر اسفندماه). نوبت دوم: اواسط خرداد که بچه‌ها و مادر از لانه خارج شده و به تغذیه مشغولند و متعاقباً آماده خواب تابستانه و زمستانه می‌شود. تدارک و کاربرد فسفیدآلومینیوم و فسفیدمنیزیم جهت کنترل موش کلاهو فقط توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی امکان پذیر است.</p>
<p>موش تاترا یا جریبل هندی</p> <p><i>Tatera indica</i></p>	<p>فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)</p> <p>کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین</p> <p>برومادیولون</p> <p>برودیفاکوم</p> <p>دیفتالیون</p> <p>برومتالین</p>	<p>P80%</p> <p>B(0.006% +0.019)</p> <p>B 0.005%</p> <p>B 0.005%</p> <p>B 0.0025%</p> <p>Waxblock , pellet Bait %0.01</p>	<p>۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا ۱۰ - ۲۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه</p> <p>۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه</p> <p>“ “ “</p> <p>“ “ “</p> <p>۲۰ گرم در هر لانه</p> <p>۵ - ۳ گرم “ “</p>	<p>در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول</p>	<p>برای تکمیل مبارزه و حصول نتیجه بهتر، بعد از مبارزه با فسفردوزنگ، از ایستگاه‌های طعمه مسموم آنتی‌کوآگولانت به میزان ۲۰۰ گرم سم در هر ایستگاه می‌توان استفاده کرد.</p>

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>موش ورامین</p> <p><i>Nesokia indica</i></p>	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفردوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو)	P80%	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا ۱۰ - ۲۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه	در طول سال بر اساس تراکم	به علت اینکه لانه توسط این موش ها در روز بسته می شود، طعمه گذاری باید در غروب انجام گیرد. در بیشتر مزارع مانند یونجه کاری ها، صیفی کاری ها و باغات ایجاد خسارت می کند.
	کلروفاسینیون + سولفاکوئین اکسالیلین	B(0.006%+0.019)	۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه		
	پرومادیولون	B 0.005%,Bait block, Bait pellet,block	۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه		
	پرودیفاکوم	B 0.005%,Wax block ,Waxpellet, pellet , pasta	۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه		
	دیفتالون	B 0.0025%	۲۰ گرم در هر لانه		
	پرومتالین	Waxblock, pellet Bait %0.01	۵ - ۳ گرم ، ، ،		
	کلروفاسینیون	Block Bait 0.005%	۱۰ - ۵ گرم در هر لانه		
	دیفناکوم	B 0.005% P 0.005% Waxblock , pasta	۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه ، ، ،		
	زینک فسفاید	Wax pellet 2%	۱۰ گرم در هر لانه		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
در مبارزه با موش‌ها، خصوصاً مریون‌ها، برای جلوگیری از بروز اپیدمی بیماری‌های واگیردار با واحدهای مسئول بهداشت منطقه و انستیتو پاستور هماهنگی به عمل آید. گونه <i>M. Libycus</i> : این جوته می‌تواند به صورت کلنی زندگی کند و در مزارع نیز ایجاد خسارت نماید.	در طول سال، اواخر زمستان تا اوایل بهار و پاییز پس از برداشت محصول	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار یا ۱۰ - ۲۵ گرم طعمه مسموم در هر لانه ۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه " " " " " " ۲۰ گرم در هر لانه ۵ - ۳ گرم " "	P80% B(0.006% +0.019) B 0.005% B 0.005% Waxblock , pellet B 0.0025% Waxblock , pellet Bait %0.01	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفردوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو) کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین برومادیولون برودیفاکوم دیفیتالون برومتالین	مریون‌ها <i>Meriones spp.</i>
	در طول سال بر اساس تراکم	۵ تا ۱۰ گرم طعمه مسموم ۲٪ در هر لانه ۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه " " " ۳۰ - ۲۰ گرم در هر دو مترمربع ۲۰ - ۱۰ گرم در هر لانه ۵ - ۳ گرم " "	P80% B(0.006% +0.019) B 0.005% , Bait pellet, block, fresh B 0.005% Waxblock , pellet Bait %0.01	فسفردوزنگ (۲ - ۱/۵ گرم فسفر دوزنگ + ۳ - ۲ گرم روغن + ۱۰۰ گرم گندم یا جو) کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین برومادیولون برودیفاکوم برومتالین	رات‌ها موش قهوه‌ای <i>Rattus norvegicus</i> موش سیاه <i>Rattus rattus</i>

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آنها

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت	
<p>دیده‌بانی مستمر در مناطق مستعد از افزایش جمعیت ناگهانی جلوگیری می‌کند. ملخ ایتالیایی معمولاً از گیاهان پهن‌برگ تغذیه می‌کند ولی در صورت طغیان به غلات نیز خسارت می‌زند، گفته می‌شود طغیان این گونه با خشکی نسبی نسبت مستقیم دارد.</p> <p>در جنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود. تدارک و مصرف کاربaryl توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از مهرماه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.</p>	<p>۱- ملخ صحرائی : به محض مشاهده تغییر رفتار از فاز انفرادی به مهاجر و یا افزایش جمعیت پوره‌ها در فاز انفرادی و در زیستگاه‌های طبیعی</p>	<p>۰/۵ لیتر</p>	<p>ULV</p>	<p>فنیترتیون</p>	<p>ملخ صحرائی (شاخک کوتاه) <i>Schistocerca gregaria</i></p>	
	<p>۲- ملخ‌های بالدار: به محض خروج پوره تا بالدار شدن آنها (حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد).</p>	<p>۱ لیتر</p>	<p>۱ لیتر</p>	<p>EC50%</p>	<p>فنیترتیون</p>	<p>ملخ مراکشی (شاخک کوتاه) <i>Doclostaurus maroccanus</i></p>
	<p>۳- ملخ‌های بدون بال: تا قبل از تخم‌ریزی قابل مبارزه است ولی ترجیحاً پوره‌های سنین ۲ و ۳</p>	<p>۰/۵ لیتر</p>	<p>۰/۵ لیتر</p>	<p>ULV</p>	<p>مالاتیون</p>	<p><i>D. hauensteini</i></p>
		<p>۱-۱ لیتر</p>	<p>۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV</p>	<p>EC57%</p>	<p>مالاتیون</p>	<p><i>D. crassiusculus</i></p>
		<p>طعمه مسموم ۵٪ ، ۱/۲ کیلوگرم در هکتار</p>	<p>۵۰۰ میلی‌لیتر</p>	<p>ODC 45%</p>	<p>دیفلوبنزورون</p>	<p>ملخ ایتالیایی</p>
				<p>WP85%</p>	<p>کاربaryl</p>	<p><i>Calliptamus italicus</i></p>
				<p>ULV 1.25%</p>	<p>دلنامترین</p>	<p>ملخ بربری</p>
						<p><i>C. barbarus</i></p>
						<p>ملخ تورانی (شاخک کوتاه)</p>
						<p><i>C. turanicus</i></p>
					<p>ملخ آسیایی</p>	
					<p><i>Locusta migratoria</i></p>	
					<p>ملخ کوهان دار تاغ</p>	
					<p><i>Dericorys albidula</i></p>	
					<p>ملخ شکم بادمجانی</p>	
					<p><i>Bradyporus latipes</i></p>	
					<p>ملخ پلی سارکوس</p>	
					<p><i>Polysarcus elbursianus</i></p>	

نام محصول: غلات (گندم و جو) ملخ‌های مهم و سموم توصیه شده آن‌ها

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ‌های درختی	فنیتروتیون	ULV	۰/۵ لیتر	ملخ‌های بالدار : به محض خروج پوره تا بالدار شدن آن‌ها	<p>ملخ کروتوکونوس: استفاده از طعمه مسموم در زمان خروج جوانه بذر تا زمان چهار برگی شدن گیاه به صورت نواری در محل کشت شده توصیه می‌شود.</p> <p>در جنگل‌ها برای مبارزه با ملخ‌ها از مصرف سموم با طیف وسیع خودداری شود. تدارک و مصرف کاربایل توسط مدیریت آفات عمومی و همگانی (بعد از مهرماه سال ۱۳۹۰، تاریخ حذف آن) جهت کنترل ملخ تا معرفی جایگزین مجاز می‌باشد.</p>
ملخ مصری	فنیتروتیون	EC50%	۱ لیتر	(حساس‌ترین مرحله، پوره سن ۳ می‌باشد.)	
<i>Anacridium aegyptium</i>	مالاتیون	ULV	۰/۵ لیتر		
<i>A.rubrispinum</i>	مالاتیون	EC57%	۱ - ۱/۵ لیتر		
ملخ سبز شاخک بلند	دیفلوبنزورون	ODC 45%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV		
<i>Tettigona viridisma</i>	کاربایل	WP85%	طعمه مسموم ۱/۲۰/۵ کیلوگرم در هکتار		
ملخ شاخک بلند	دلتامترین	ULV 1.25%	۵۰۰ میلی‌لیتر		
<i>Uvarovisita zebra</i>					
ملخ (شاخک کوتاه)					
<i>Sphingonotus spp.</i>					
<i>Sphingonotus satraps</i>					
<i>Thisoicetrinus pterostichus</i>					
ملخ بومی					
<i>Decorana capitata</i>					
ملخ شاخک بلند پیشانی سفید					
<i>Decticus albifrons</i>					
ملخ کروتوکونوس					
<i>Chrotogonus trachypterus</i>					
ملخ بال کوتاه					
<i>Esfandiararia obesa</i>					
<i>Aiolopus thalassinus</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار (مینوز) <i>Syringopais temperatella</i>	دیازینون*	EC 60%	۱ لیتر	مرحله ۴ - ۳ برگی تا اوایل پنجه زنی	مبارزه زراعی: شخم تا عمق ۲۵ سانتی متر و تناوب کشت با نباتات غیرمیزبان، دادن کود سرک و آبیاری برای ترمیم خسارت و کشت ارقام زودرس توصیه می شود. در صورت انجام مبارزه زراعی نیازی به مبارزه شیمیایی نمی باشد (مگر در موارد حاد).
شته روسی <i>Diuraphis noxia</i>	اکسی دیمتون متیل	EC 25%	۱/۵ لیتر	در مرحله رویشی ۲ برگی، تراکم شته بیش از ۵ عدد روی هر بوته باشد.	انجام تحقیقات بر روی نرم مبارزه ضروری است. ۱- زراعی: حذف گرامینه های میزبان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت آبیاری صحیح، کوددهی به موقع، کاربرد کود سرک در هر هکتار ۵۰ کیلوگرم، استفاده از ارقام مقاوم ۲- بازدید منظم از مزارع گندم و جو توسط شبکه های مراقبت و پیش آگاهی از پاییز هر سال عموماً شته روسی در سالهایی که بارندگی مناسب در پاییز و زمستان صورت گیرد مشکلی ایجاد نمی کند. مالاتیون برای مبارزه با شته روسی توصیه نمی شود.
شته معمولی گندم <i>Schizaphis graminum</i>	دیمتوات	EC 40%	۱/۵ لیتر		
	پیریمیکارب*	WP 50%	۱ - ۰/۵ کیلوگرم		
	مالاتیون	EC 75%	۲/۵ لیتر		
تریپس گندم <i>Haplothrips tritici</i>				مرحله ظهور حشرات کامل و لاروها	مبارزه زراعی: شامل شخم عمیق زمستانه که تا ۹۰٪ تریپس ها را که داخل خاک و مزرعه زمستان گذرانی می کنند از بین می برد. مبارزه شیمیایی: با توجه به اینکه ظهور حشرات کامل و لاروها با برنامه مبارزه سن گندم مصادف است سمپاشی با سن گندم بر روی آنها نیز موثر است و در مناطقی که مبارزه با سن انجام نمی شود از سموم مذکور استفاده می شود.
زنبور ساقه خوار گندم <i>Cephus pygmaeus</i>					مبارزه زراعی شامل شخم عمیق بعد از برداشت، تناوب زراعی، آیش و استفاده از ارقام مقاوم دارای ساقه ضخیم و توپر و ارقام متحمل، جمع آوری و انهدام بقایای ریشه و برداشت محصول بلافاصله پس از رسیدن دانه ها می باشد. سمپاشی علیه سن مادر در مناطق سن خیز (جهت از بین بردن حشرات کامل زنبور) و بررسی های لازم در مورد دیگر روش های عملی مبارزه توصیه می شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود، در صورت طغیان آفت در بعضی مزارع، مبارزه شیمیایی با نظر کارشناس با استفاده از سموم فسفره به صورت لکه‌ای انجام شود. تناوب زراعی و شخم اراضی آلوده در پاییز بعد از باران دوم و یا اوایل بهار و شخم عمیق بلافاصله پس از برداشت گندم در انهدام لاروهای آفت موثر است.					سوسک قهوه‌ای غلات <i>Anisoplia spp.</i> <i>Amphimallon spp.</i>
مبارزه زراعی شامل انجام شخم عمیق تابستانه بلافاصله پس از برداشت محصول و تناوب زراعی، عدم کشت گندم و جو در مزارع آلوده حداقل به مدت ۲ سال، شخم پاییزی بعد از باران دوم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سموم جدید توصیه می‌شود.	به محض دیدن اولین علائم خسارت در صورت لزوم	۴۰ - ۳۰ کیلوگرم ۱ لیتر ۲ - ۱/۵ لیتر ۲ - ۱/۵ لیتر	G 5% EC60% EC35% EC40.8%	دیازینون* دیازینون* فوزالن* کلرپیریفوس*	سوسک سیاه گندم <i>Zabrus tenebrioides</i>
سوزاندن کاه و کلش هر چند سال یک‌بار، شخم بعد از برداشت و تناوب زراعی توصیه می‌شود.					ساقه‌خوار جو <i>Oria musculosa</i>
برداشت به موقع و جلوگیری از ریزش دانه‌ها، شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت تناوب زراعی، آیش، از بین بردن علف‌های هرز میزبان به صورتی که از ریزش بذور علف‌های هرز میزبان جلوگیری شود و آبیاری مزارع خسارت دیده که سبب ترمیم خسارت می‌شود، توصیه می‌گردد. محققین در حال بررسی سموم جدید و قابل توصیه می‌باشند.					شپشک ریشه گندم <i>Porphyrophora tritici</i>
هیچ‌گونه سمپاشی علیه آن توصیه نمی‌شود. در مناطقی که علیه پوره‌های سن گندم مبارزه می‌شود روی این آفت نیز موثر است و در صورت شدت حمله و در سطوح کوچک از مالاتیون یا تری‌کلروفن به نسبت ۱ در هزار استفاده شود.					سوسک برگ‌خوار غلات <i>Oulema melanopus</i>

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
مناطق انتشار: خوزستان، چهارمحال و بختیاری، فارس، مرکزی، سمنان با مشاهده علائم خسارت به صورت زرد شدن برگ‌های تحتانی با نظر کارشناس منطقه از کنه‌کش‌های رایج در شرایط مزرعه‌ای استفاده شود. تحقیقات جهت دستیابی به سموم مناسب جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.					کنه قهوه‌ای گندم <i>Petrobia latens</i>
در صورتی که سیاهک‌های آشکار و پنهان با هم باشند از کاربوکسین تیرام استفاده شود.	ضد عفونی بذر قبل از کشت	“ “ “ “ “ “ “ “ “ ۲-۲/۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۵ در هزار یا ۵۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر “ “ “ ۱ در هزار “ “ “ ۱۰ - ۱۵ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر ۳۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر	WP 75% DS 5% DS 7.5% FS 40% FS 20% FS 6% DS2% DS3% FS3% FS40% LS 12.5%	کاربوکسین تیرام تیپندازول + فلوتریافول تریادیمنول کاربوکسین تیرام تری‌تیکونازول تیبوکونازول تیبوکونازول دیفنوكونازول دیفنوكونازول پروتیوکونازول + تیبوکونازول تراکونازول	سیاهک پنهان گندم <i>Tilletia laevis</i> (<i>T. foetida</i>) <i>Tilletia tritici</i>

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت			
کاربوکسین تیرام (WP ۷۵%) دو درهزار در سطح وسیع برای سیاهک‌های آشکار و پنهان کاربرد دارد.	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	۲ در هزار	WP 60%	کاربندازیم	سیاهک آشکار گندم <i>U. nuda f.sp. tritici</i> (<i>Ustilago tritici</i>)			
		۲ در هزار	WP 75%	کاربوکسین				
		۲ در هزار	WP 75%	کاربوکسین تیرام				
		۲-۲/۵ در هزار	FS 40%	کاربوکسین تیرام				
		۲ در هزار	DS 3%	دیفنو کونازول				
		۱/۵ در هزار	DS 2%	تبو کونازول				
		۰/۵ در هزار	FS6%	تبو کونازول				
		۲ در هزار	DS 5%	تیابندازول + فلو تریافول				
		۲ در هزار	DS 7.5%	تریادیمنول				
		۲۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر	FS40%	پروتیوکونازول + تبوکونازول				
کاربندازیم برای بذور مادری برای سیاهک جو کاربرد دارد.	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	۲ در هزار	WP 60%	کاربندازیم	سیاهک آشکار جو <i>Ustilago nuda</i>			
		۲ در هزار	WP 75%	کاربوکسین				
		۲۰۰ گرم برای یک‌صد کیلوگرم بذر	WP 75%	کاربوکسین تیرام				
		۲-۲/۵ در هزار	FS 40%	کاربوکسین تیرام				
		۱۵۰ گرم برای یک‌صد کیلوگرم بذر	DS 7.5%	تریادیمنول				
		۲۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر	FS20%	تری تیکونازول				
		۲۰۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر	FS 3.63%	سایپرو کونازول + دیفنو کونازول				
		۱۵ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم بذر	FS40%	پروتیوکونازول + تبوکونازول				
		از مصرف پروتیوکونازول + تبوکونازول بیشتر از مقدار ثبت شده اجتناب گردد زیرا در تحقیقات مشخص گردیده استفاده از دز بالاتر سبب کاهش جوانه زنی می‌شود.						

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سیاهک پنهان (سخت) جو <i>Ustilago hordei</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۱ - ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	در صورتی که سیاهک‌های آشکار و پنهان با هم باشند فقط از کاربوکسین تیرام استفاده شود.
سیاهک پنهان پاکوتاه گندم <i>Tilletia controversa</i>	دیفنوکونازول دیفنوکونازول	DS 3% FS 3%	۲۰۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر ۱ در هزار	ضدعفونی بذر ضدعفونی بذر	روش مبارزه مکانیکی: شخم عمیق (۱۵ تا ۲۰ سانتی‌متر) و استفاده از ارقام مقاوم می‌باشد.
لکه قهوه‌ای نواری جو <i>Pyrenophora graminea</i> (<i>Helminthosporium gramineum</i>)	ایمازالیل ایپرودیون + کاربندازیم کاربوکسین تیرام	LS 5% WP 52.5% WP 75%	۱ در هزار ۱ در هزار ۲/۵ - ۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	
سیاهک هندی <i>Tilletia indica</i>	سایپروکونازول* پروپیکونازول* تیوکونازول*	SL10% EC 25% EW 25%	۰/۵ لیتر ۰/۵ لیتر ۱ لیتر	زمانی که ۸۰٪ بوته‌ها به مرحله گل‌دهی رسیدند.	استفاده از بذور مقاوم، تناوب زراعی، کاهش آبیاری و مصرف کودهای شیمیایی، استفاده از بذر سالم، شخم عمیق و تناوب بعد از برداشت، کاهش تراکم در واحد سطح، کاشت در زمین‌های سبک، تنظیم زمان آبیاری، خودداری از کشت ارقام حساس، از بین بردن علف‌های هرز گرامینه، خودداری از کشت کرتی، خودداری از کشت دیر هنگام توصیه می‌شود.
سیاهک برگ‌گی <i>Urocystis agropyri</i> (<i>Urocystis tritici</i>)					تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم، انهدام کاه و کلش، استفاده از ارقام مقاوم، خودداری از کشت عمیق بذر توصیه می‌شود. (انجام تحقیقات و بررسی در خصوص کنترل شیمیایی نیاز است).

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنگ‌های غلات (گندم) Puccinia spp.	سایروکونازول تبوکونازول فلوتریافول پروپیکونازول سایروکونازول + پروپیکونازول فلوزیلازول + کاربندازیم* اسپیروکسامین + تبوکونازول + تریادیمنول آزوکسی استروبین + سپیروکونازول	SL 10% EW25% SC12.5% EC 25% EC33% SC37.5% SC 46% SC 28%	۰/۵ لیتر ۱ لیتر ۰/۵ لیتر ۰/۵ لیتر ۰/۴ لیتر ۱ لیتر ۰/۶ لیتر ۰/۷۵ لیتر	طبق دستور و بر اساس پیش‌آگاهی	مبارزه شیمیایی به محض مشاهده علائم بیماری و به روش کانون‌کوبی در صورت اپیدمی انجام شود. استفاده از ارقام مقاوم و متحمل، تراکم مناسب بوته، رعایت زمان کاشت مناسب، استفاده متعادل از کود سرک و پتاس، جلوگیری از هرگونه عاملی که باعث افزایش علفی شدن گیاه شود و کشت موزاییکی (کشت چند رقم با درجه حساسیت و مقاومت‌های متفاوت) توصیه می‌شود.
سفیدک پودری (سطحی) Blumeria graminis	پروپیکونازول	EC25%	گندم: ۰/۵ لیتر جو: ۱ لیتر		انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم توصیه شده برای زنگ غلات می‌توان استفاده کرد. استفاده از ارقام مقاوم یا متحمل، تناوب، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق، مصرف متعادل کود ازته و تنظیم دور آبیاری توصیه می‌شود.
پاخوره غلات Gaeumannomyces graminis var. tritici					مبارزه زراعی: کم کردن مصرف کودهای ازته با بنیان نیتريت و نترات و اجرای تناوب کشت پیشنهاد می‌گردد. کنترل علف‌های هرز، آبیاری به موقع، از بین بردن بقایای گیاهی، شخم عمیق بلافاصله پس از برداشت، تهیه بستر مناسب کاشت و خودداری از مصرف بیش از حد بذر توصیه می‌شود. انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
پوسیدگی طوقه و ریشه گندم Fusarium spp.					انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپتوریوز خوشه <i>Phaeosphaeria nodorum</i> (<i>Stagonospora nodorum</i>)					انجام تحقیقات لازم برای دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
فوزاریوم خوشه گندم <i>Gibberella zeae</i> (<i>Fusarium graminearum</i>) <i>F. Culmorum</i>	سایپرکونازول + کاربندازیم پروپیکونازول اپوکسی کونازول + تیوفانات متیل اسپیروکسامین + تبوکونازول + تریادیمنول	SC42% EC 25% SC 49.7% SC 46%	۰/۵ لیتر ۱ لیتر ۰/۵ لیتر ۰/۸ - ۰/۷ لیتر	۱ نوبت سمپاشی در مرحله گل‌دهی (در صورت نیاز، تکرار سمپاشی به فاصله ۷ روز)	توصیه‌های زراعی: تناوب، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع، در صورت نیاز از سمومی که برای زنگ مصرف می‌گردند، در مرحله تورم خوشه، استفاده گردد. استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد. بذور تولید شده توسط بوته‌های آلوده به فوزاریوم خوشه حاوی زهرابه‌های خاصی هستند که مصرف آن‌ها برای انسان و دام زیان‌آور می‌باشد.
سپتوریوز برگ‌گی گندم <i>Mycosphaerella graminicola</i>	فلوزیلازول + کاربندازیم سایپرکونازول + پروپیکونازول	SC37.5% EC33%	۱/۲۵ لیتر ۰/۳ لیتر	به محض بروز علائم بیماری و حتی‌الامکان قبل از تشکیل پیکنیدهای قارچ عامل بیماری	آزمایش تحقیقی در خصوص مبارزه شیمیایی به عمل نیامده ولی طرح‌های تحقیقی - اجرایی انجام شده و یک مرحله سمپاشی در مرحله تورم خوشه توصیه شده است. رعایت تناوب ۲ تا ۳ ساله، آیش (۱ سال)، از بین بردن بقایای محصول، خودداری از کشت ارقام زودرس، شخم عمیق و به موقع و استفاده از ارقام متحمل
نماتد مولد زخم ریشه غلات <i>Pratylenchus thornei</i> <i>P. neglectus</i> <i>Paratylenchoides ritteri</i>					آیش و تناوب، تقویت خاک با کودهای شیمیایی، کشت زود و به موقع در کاهش میزان جمعیت بسیار مؤثر است.
نماتد سیستی گندم و جو <i>Heterodera filipjevi</i> <i>H. latipons</i>					۱- آیش و تناوب با کشت نباتات غیرمیزبان ۲- استفاده از ارقام مقاوم انجام آزمایشات لازم برای دستیابی به روش مناسب مبارزه با نماتدها، توصیه می‌شود.
نماتد گالزای گندم <i>Anguina tritici</i>					۱- کشت بذر سالم و بدون گال از طریق بوجاری ۲- انهدام گال‌های حاوی نماتد از طریق خرد کردن (کنسانتره) ۳- کنترل علف‌های هرز مثل یولاف و چاودار ۴- تناوب دو ساله
اسکالد جو <i>Rhynchosporium secalis</i>	ایمازالیل	LS 5%	۱ در هزار ضدعفونی بذر		

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز کشیده‌برگ</u>	دیکلوفوپ‌متیل	EC 36%	۲/۵ لیتر	بعد از رویش در مرحله ۴ - ۲ برگی شدن علف‌ها تا اوایل ساقه رفتن گندم و جو	دیکلوفوپ‌متیل یولاف و چچم را بیشتر کنترل می‌کند. زمان مناسب برای مبارزه به طور کلی از اول تا پایان پنجه زدن گندم بوده و از اختلاط آن با پهن‌برگ‌کش‌های رایج خودداری شود. با برمایسید و گرانتستار قابل اختلاط است.
یولاف بهاره <i>Avena fatua</i>	فلم‌پروپ ام ایزوپروپیل	EC 20%	۳ لیتر	۴ - ۲ برگی شدن علف‌ها (۳ برگه شدن تا ساقه رفتن گندم)	فلم‌پروپ - ام - ایزوپروپیل برای مبارزه علیه یولاف وحشی حداقل با یک هفته فاصله با توفوردی مصرف شود، در مواردی که مقاومت یولاف به بازدارنده‌های ACCase اتفاق افتاده است کاربرد آن توصیه می‌شود.
یولاف زمستانه <i>Avena ludoviciana</i>	کلودینافوپ پروپارژیل	EC 8%	۱ - ۰/۸ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	کلودینافوپ پروپارژیل در صورت اختلاط با توفوردی به میزان ۱ لیتر در هکتار مصرف شود، در مزارع جو اکیدا مصرف نشود. سمپاشی با هواپیمای و سمپاش‌های پشت تراکتوری انجام شود.
گونه‌های خونی علف <i>Phalaris spp.</i>	فتوکساپروپ پی - اتیل + مفن پایدی اتیل	EW 7.5%	۱ - ۰/۸ لیتر	در مرحله پنجه زدن علف هرز	فتوکساپروپ پی - اتیل + مفن پایدی اتیل چچم را کنترل نمی‌کند. سموم توصیه شده برای کنترل چاودار موثر نمی‌باشد.
گونه‌های چچم <i>Lolium spp.</i>	پینوکسادون + مویان	EC 5%	۱/۲ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
دم روباهی کشیده <i>Alopecurus myosuroides</i>	پینوکسادون + کلودینافوپ پروپارژیل	EC 4.5%	۱/۵ لیتر	حداکثر تا پایان پنجه‌زنی	
جودره <i>Hordeum spontaneum</i> جووحشی <i>Hordeum murinum</i>	بنزوئیل پروپ اتیل	EC 20%	۵ لیتر	جهت کنترل جودره	
چاودار <i>Secale cereale</i>					
گونه‌های بروموس <i>Bromus spp.</i>					

نام محصول: غلات (گندم و جو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز کشیده‌برگ و پهن‌برگ (علف‌کش‌های دو منظوره گندم)	سولفوسولفورون	WG75%	۲۶/۶ گرم	۴ - ۱ برگ‌گی علف هرز	از مصرف سولفوسولفورون در مزارع جو خودداری شود. در صورت کاربرد سولفوسولفورون در مزارع گندم، از کشت محصولات چغندر قند، آفتابگردان و سورگوم در فصل بعدی اجتناب شود.
ایزوپروتورون + دی‌فلوفن‌کان	ایزوپروتورون + دی‌فلوفن‌کان	SC55%	۲ - ۲/۵ لیتر	پیش رویشی (کاشت گندم، مصرف آن و سپس آبیاری)	سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل فقط در مزارع گندم مصرف شود، چون دارای حرکت زیاد در خاک است و به طور کلی اسیدپته خاک، میزان مواد آلی و بارندگی از عوامل اصلی تعیین‌کننده میزان حرکت آن در خاک است، لذا در برخی شرایط خاص سبب ایجاد خسارت به محصولات حساس اطراف و یا بعدی در تناوب می‌شوند.
سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل	سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل	WG80%	۴۰ - ۴۵ گرم به همراه ۱۲۵۰ میلی‌لیتر سورفکتانت	از ۳ برگ‌گی تا انتهای پنجه‌زنی	سولفوسولفورون، سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل و مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + مفن پایداری اتیل (OD ۱.۲٪) صرفاً برای گندم توصیه می‌شود.
مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل	مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل	OD1.2%	۱/۵ لیتر		سولفوسولفورون و سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل در مواردی که علف هرز غالب مزرعه جو وحشی و جوده می‌باشد توصیه می‌گردد.
یدوسولفورون متیل سدیم + مزوسولفورون متیل + دی‌فلوفنیکان + ایمن‌کننده	یدوسولفورون متیل سدیم + مزوسولفورون متیل + دی‌فلوفنیکان + ایمن‌کننده	OD 8.25% ایمن‌کننده ۲/۲۵%	۱/۶ لیتر		سولفوسولفورون، سولفوسولفورون + مت‌سولفورون متیل و مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + مفن پایداری اتیل (OD ۱.۲٪) در زمره علف‌کش‌های پرخطر از نظر مقاومت به علف‌های هرز می‌باشد لذا از مصرف متوالی آن‌ها جدا خودداری شود.

نام محصول: غلات (گندم و جو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
<p>توفوردی را برای علف‌های هرز دائمی مانند پیچک، تلخه و کنگر می‌توان حداکثر تا ۲ لیتر در هکتار با نظر کارشناس در مرحله غنچه و گل علف هرز و پس از دانه‌بندی گندم (جهت کنترل علف‌های هرز سال آینده) مصرف کرد. در مزارع گندم هم‌جوار با محصولات حساس، در شرایط کاملاً بدون باد سمپاشی شود. پس از سمپاشی با توفوردی، شستشوی سمپاش طبق دستورالعمل‌های مربوطه ضروری است.</p> <p>بروموکسینیل قابل اختلاط با سموم باریک‌برگ‌کش است، در جایی که احتمال drift وجود دارد، در محصولات تحت تنش آبی مصرف نشود. بهترین زمان مصرف تری‌بنورون‌متیل از اول تا پایان پنجه‌زنی است. مکوپروپ‌پی + دیکلوپروپ‌پی + ام‌سی‌پی آ بیشتر برای کنترل پنیرک مؤثر است. تری‌بنورون‌متیل و ام‌سی‌پی آ + بروموکسینیل قابلیت اختلاط با باریک‌برگ‌کشهای گندم را دارد.</p> <p>مصرف دیرهنگام تری‌بنورون + تریاسولفورون سبب ایجاد خسارت به گندم می‌شود. با توجه به اینکه شیرین‌بیان به صورت لکه‌ای در مزارع گندم ظاهر می‌شود، کاربرد توفوردی به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحله خمیری گندم در همان محل لکه‌ها توصیه می‌شود.</p>	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	۱ - ۱/۵ لیتر	SL 72%	توفوردی	<p>علف‌های هرز پهن‌برگ خردل وحشی <i>Sinapis arvensis</i></p>
	پس‌رویشی، مرحله ۴ - ۲ برگ‌ی شدن علف هرز	۱ - ۱/۵ لیتر	SL 67.5%	توفوردی + ام‌سی‌پی آ	<p>تریچه وحشی <i>Raphanus raphanistrum</i></p>
	در هنگام ۴ - ۲ برگ‌ی شدن علف‌ها	۲/۵ لیتر	SL 22.5%	بروموکسینیل	<p>شلمی <i>Rapistrum rugosum</i></p>
	۵ - ۶ برگ‌ی شدن گندم	۲۰ - ۲۵ گرم	DF 75%	تری‌بنورون‌متیل	<p>گونه‌های ماشک <i>Vicia spp.</i></p>
	قبل از کاشت تا اواسط پنجه‌زنی گندم	۲/۵ لیتر	SL 60%	مکوپروپ‌پی + دیکلوپروپ‌پی + ام‌سی‌پی آ	<p>گونه‌های بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i></p>
	۴ - ۲ برگ‌ی علف‌ها	۲۵۰ - ۲۰۰ گرم	WG 64%	تری‌بنورون + تریاسولفورون	<p>گونه‌های شقایق <i>Papaver spp.</i></p>
	۱/۵ لیتر	۱/۵ لیتر	EC40%	بروموکسینیل + ام‌سی‌پی آ	<p>گونه‌های خلرووحشی <i>Lathyrus spp.</i></p>
	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	۰/۸ لیتر	SL46.4%	دای‌کامبا + توفوردی	<p>کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i></p>
	از پنجه زدن تا تشکیل ساقه گندم	۱۶۵ گرم	WG70%	دای‌کامبا + تریاسولفورون	<p>سلمک <i>Chenopodium album</i></p>
					<p>پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i></p>
					<p>ماستونک <i>Turgenia latifolia</i></p>
					<p>گونه‌های پنیرک <i>Malva spp.</i></p>
					<p>تلخه <i>Acroptilon repens</i></p>
					<p>شیرین‌بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i></p>

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار برنج <i>Chilo suppressalis</i>	دiazinon	G 10%	۱۵ کیلوگرم		مبارزه غیرشیمیایی: زمان‌بندی تاریخ کاشت در ارقام زود، میان و دیررس به منظور تنظیم و کوتاه شدن دوره برداشت، شخم، آب‌تخت اراضی و انهدام علف‌های هرز حاشیه مزارع قبل از شکار اولین پروانه انجام شود. مبارزه بیولوژیک: با استفاده از زنبور تریکوگراما ۳-۴ نوبت با توجه به دستورالعمل توصیه می‌شود. از diazinon ۱۰٪ G برای مبارزه در خزانه و مزرعه، از diazinon ۵٪ G با نظر کارشناس برای مبارزه در شالیزار به میزان ۳۰ کیلوگرم و از کارتاپ در نوبت دوم با نظر کارشناس و به میزان ۴۰ کیلوگرم استفاده شود. استفاده از diazinon ۱۰٪ EC به میزان یک لیتر در هکتار صرفاً در محدوده ظهور حداکثر لاروهای نارس، به خصوص برای نسل‌های آخر و زیر نظر کارشناس انجام شود.
	دiazinon	G 5%	۳۰ ، ،		
	کارتاپ	G 4%	۳۰ - ۴۰ ، ،		
	فیپروتیل	G 0.2%	۲۰ ، ،		
کرم سبز برگ‌خوار برنج <i>Naranga diffusa</i> (<i>N. aenescens</i>) کرم برگ‌خوار تک نقطه‌ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)	تری کلروفن* مالاتیون*	SP 80% EC 57%	۱ کیلوگرم ۲ لیتر	به محض مشاهده اولین علائم خسارت	در حاشیه مزارع و مناطق سایه‌گیر مبارزه بایستی به صورت موضعی انجام گیرد.
گونه‌های مگس خزانه <i>Ephydra spp.</i>	تری کلروفن	SP 80%	۱ کیلوگرم	با مشاهده آفت با نظر کارشناس	محلول‌پاشی در خزانه انجام شود. در مناطق جنوب، با توجه به فعالیت پارازیت‌ها، حتی‌المقدور سمپاشی انجام نشود و در صورت لزوم، با احتیاط و با نظر کارشناس انجام گردد.
کرم ساقه‌خوار (سزامیا) <i>Sesamia nonagrioides</i>	دiazinon*	EC 60%	۲ لیتر	اواسط مرداد و اواسط شهریور	این آفت ۳ نسل دارد. با توجه به نظر کارشناس شبکه مراقبت و پیش‌آگاهی مبارزه صورت گیرد.
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>					آزمایش سموم جدید و موثر جهت مبارزه پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بلاست برنج <i>Magnaporthe grisea</i> (<i>Pyricularia oryzae</i>)	تریسیکلازول کارپروپامید تیوفانات متیل + تریسیکلازول تریفلوکسیاستروبین + تیوکونازول ایزوپروتیولون	WP 75% SC30% WP 72.5% WG75% EC 40%	۰/۵ کیلوگرم ۴۰۰ میلی لیتر ۰/۵ - ۰/۴ کیلوگرم ۱۶۰ گرم ۱/۲۵ لیتر	در خزانه به محض مشاهده علائم و در مزرعه پس از ظهور ۴۰-۳۰ درصد خوشه‌ها	استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود. مبارزه بر اساس پیش‌آگاهی و دستورالعمل صورت گیرد. کاربرد تریفلوکسیاستروبین + تیوکونازول به صورت حداکثر دو نوبت سمپاشی در سال و در تناوب با سایر قارچ‌کش‌ها توصیه می‌شود.
شیت بلایت <i>Thaenatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>)	ایپرودیون + کاربندازیم پروپیکونازول	WP 52.5% EC 25%	۱ کیلوگرم ۱ لیتر	در صورت آلودگی ۲۰٪ از ساقه‌های برنج پروپیکونازول به صورت محلول پاشی استفاده شود. در صورت لزوم، سمپاشی ۱۵-۱۰ روز بعد تکرار شود. انجام تحقیقات جهت معرفی قارچ‌کش‌های جدید نیاز می‌باشد.	در صورت آلودگی ۲۰٪ از ساقه‌های برنج پروپیکونازول به صورت محلول پاشی استفاده شود. در صورت لزوم، سمپاشی ۱۵-۱۰ روز بعد تکرار شود. انجام تحقیقات جهت معرفی قارچ‌کش‌های جدید نیاز می‌باشد.
لکه قهوه‌ای <i>Cochliobolus miyabeanus</i> (<i>Drechslera oryzae</i>)	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ در هزار	ضد عفونی بذر قبل از کاشت	ضد عفونی بذر برنج به مدت ۲۴ ساعت در محلول ۲ در هزار صورت گیرد.
پوسیدگی طوقه و ریشه (جیبرلا) <i>Gibberella fujikuroi</i>	کاربوکسین تیرام تیوفانات متیل تیرام تریفلومیزول فلودیوکسونیل اکسید مس	WP 75% WP 80% EC 15% FS 2.5% WG 75%	۲ در هزار ۳ در هزار ۳۳۰ میلی لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر ۲۰۰ میلی لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر ۱۳۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر	ضد عفونی بذر قبل از کاشت " " " " " "	بذر به مدت ۲۴ ساعت در محلول سمی خیسانده و سپس برای جوانه زدن در گرمخانه نگهداری شود. تیوفانات متیل تیرام، تریفلومیزول و فلودیوکسونیل منحصراً جهت کاربرد در شمال کشور می‌باشد.
سیاهک دروغی برنج <i>Ustilaginoidea virens</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۱ کیلوگرم		کشت ارقام مقاوم و مصرف متعادل کود ازته در پیشگیری از بیماری نقش مهمی دارد.

نام محصول: برنج					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز	یوتاکلر	EC 60%	۴ - ۳ لیتر		یوتاکلر برای مبارزه در خزانه و مزرعه مناسب است (اثر یوتاکلر در زمینهای باتلاقی باید بررسی گردد).
سوروف	یوتاکلر	G5%	۴۵ - ۴۰ کیلوگرم		تیوبنکارب می‌تواند ۵-۳ روز قبل از بذراپاشی در خزانه در کشت مستقیم به کار رود.
<i>Echinochloa crus-galli</i>	یوتاکلر	EW 60%	۴-۳ لیتر	۷ - ۴ روز پس از نشا و قبل از دو برگگی شدن سوروف	مولینیت بیشتر برای کنترل سوروف تا مرحله دو برگگی (در کشت نشایی و مستقیم) در مزارع برنج نیز مصرف می‌شود. برای خزانه کشت‌های نشایی و مستقیم، آب باید کاملاً تحت کنترل باشد.
گونه‌های اویارسلام	تیوبنکارب	EC 50%	۶ - ۵ لیتر		پروپانیل مخصوص کشت نشانی (۷-۴ روز پس از نشاء و تا مرحله ۴-۲ برگگی شدن سوروف) و بن‌سولفورون‌متیل در کشت مستقیم و نشائی استفاده شود.
<i>Cyperus spp.</i>	تیوبنکارب	G6%	۵۰ کیلوگرم		از مصرف توفوردی در نزدیکی مزارع پنبه و گوجه‌فرنگی (به طور کلی مزارع حساس به توفوردی) و همچنین دمای کمتر از ۱۲ درجه سانتیگراد خودداری شود. سیتوسولفورون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ و جگن ثبت شده است. دز بالا جهت مبارزه با علف‌های هرز مقاوم‌تر مانند تیرکمان آبی به کار برده شود.
قاشق‌واش	مولینیت	EC 71%	۶ - ۵ لیتر		آنیلوفوس + اتوکسی‌سولفورون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ، سوروف و جگن ثبت شده است.
<i>Alisma plantago- aquatica</i>	اگزادیازون	SL 12%	۴ - ۳/۵ لیتر	دو برگگی شدن سوروف	پرتیلاکلر علیه سوروف و جگن با تاثیر کمی روی قاشق‌واش ثبت شده است.
تیرکمان آبی	پروپانیل	EC 36%	۱۵ - ۱۰ لیتر		اکسادیارژیل علیه علف‌های هرز یک‌ساله مزارع برنج ثبت شده است.
<i>Sagittaria sagittifolia</i>	بن‌سولفورون‌متیل	DF 60%	۷۵ - ۵۰ گرم		بنتازون علیه علف‌های هرز پهن‌برگ و خانواده اویارسلام در زراعت برنج به صورت پس از ظهور کاربرد دارد. برای سمپاشی با بنتازون بایستی آب مزرعه تخلیه شود.
گونه‌های سیریپوس (پیزور)	توفوردی	SL 72%	۳ - ۱/۵ لیتر	در مرحله ۵ تا ۷ برگگی شدن برنج	در مورد همه علف‌کش‌های برنج غیر از توفوردی و بنتازون برای ۳ - ۲ روز پس از سمپاشی از تعویض آب کرت‌ها خودداری شود. کنترل پاسپالوم در حاشیه شالیزار برای جلوگیری از ورود آن به داخل شالیزار ضروری است.
<i>Scirpus spp.</i>	سیتوسولفورون	WG 20%	۱۵۰ - ۱۰۰ گرم		
سل‌واش	آنیلوفوس + اتوکسی‌سولفورون	SC 31.5%	۳ لیتر		
<i>Monochoria vaginalis</i>	پرتیلاکلر	EC 50%	۲ - ۱/۵ لیتر	۶ روز بعد از نشا	
پاسپالوم	اکسادیارژیل	WG80%	۱۵۰ - ۱۲۵ گرم		
<i>Paspallom dilatatum</i>	اکسادیارژیل	EC30%	۳/۵ - ۳ لیتر		
<i>Paspallom distichum</i>	بنتازون	SL48%	۴ - ۳ لیتر	۷ - ۵ برگگی شدن برنج	
	پنوکسولام	SC 24%	۱۵۰ میلی‌لیتر		
	بیس پیریپاک سدیم	SC 40%	۶۵ میلی‌لیتر در کشت مستقیم و نشایی	۴ - ۲ برگگی علف‌های هرز	

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>کرم سیب <i>Cydia pomonella</i> <i>(Laspeyresia pomonella)</i></p> <p>کرم به <i>Euzophera bigella</i></p> <p>کرم آلو <i>Grapholitha funebrana</i></p>	فوزالن	EC 35%	۱/۵ در هزار	<p>با توجه به اطلاعیه‌های پیش‌آگامی یا نظر کارشناس منطقه</p>	<p>استفاده از عوامل کنترل بیولوژیک ثبت شده از جمله زنبور تریکوگراما با توجه به دستورالعمل، روغن‌پاشی به نسبت ۱۰ - ۵ در هزار در نسل اول و دوم جهت از بین بردن تخم‌های نسل اول و دوم، رعایت اصول باغبانی و جمع‌آوری میوه‌های آلوده ارکان اصلی مبارزه تلفیقی با آفات سیب را تشکیل می‌دهند. استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت، استفاده از کارت‌ن یا گونی در دور تنه درختان در انتقال جمعیت از نسلی به نسل دیگر و از سالی به سال دیگر موثر می‌باشد.</p> <p>استامی‌پرید برای کنترل کرم سیب در مناطق کوهستانی برای مبارزه با نسل اول کرم سیب ثبت شده است. ایندوکساکارب در مناطق کوهستانی با دو نسل آفت اثر مطلوب‌تری دارد.</p> <p>در مناطقی که خسارت لیسه نیز وجود دارد، پیشنهاد می‌شود در نوبت اول برای کنترل هر دو آفت از سم ایندوکساکارب یا لوفنورون استفاده شود. از ایندوکساکارب و لوفنورون با توجه به ماهیت عملکرد آنها، باید ۴ - ۳ روز قبل از بقیه ترکیبات حشره‌کش استفاده شود.</p> <p>دبازیون معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.</p>
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
	دیازینون	WP 40%	۱/۵ در هزار		
	سایپرترین	EC 40%	۷۵ میلی‌لیتر در هزار		
	استامی‌پرید	SP 20%	۰/۵ در هزار		
	ایندوکساکارب	SC 15%	۰/۴۵ در هزار		
	تیاکلورپرید	OD 24%	۰/۵ در هزار		
	لوفنورون	EC5%	۱ در هزار		
	کلرپیریفوس متیل	EC40%	۱/۵ در هزار		
	دیفلوبنزورون	SC 48%	۰/۵ در هزار		
کانولن	WP	۵۰ در هزار			
<p>کنه قرمز اروپایی <i>Panonychus ulmi</i></p>	کلوفنتزین	SC 50%	۰/۳ - ۰/۵ در هزار	<p>سمپاشی اول پیش بهاره و سمپاشی‌های بعدی با مشاهده میانگین ۲ الی ۳ عدد از مراحل متحرک کنه روی برگ و یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌های نمونه‌برداری شده از مجموع ۱۰۰ برگ (در صورت نیاز به فاصله ۱۵ - ۱۰ روز بعد با نظر کارشناس تکرار شود).</p>	<p>به طور کلی کنه‌کش‌ها باید در تناوب با یکدیگر مصرف شوند. هرس علف‌های هرز پهن‌برگ و تا حد امکان اجتناب از سمپاشی بر علیه آنها رعایت گردد.</p> <p>پروپارزیت روی گلابی و به مصرف نشود.</p> <p>سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد.</p> <p>فن‌پروپاترین ترجیحاً در فصل بهار مصرف شود.</p> <p>اتوکسازول روی کنه بالغ اثر ندارد.</p> <p>روغن امولسیون‌شونده به صورت پیش بهاره و در تناوب با سایر کنه‌کش‌ها تحت مدیریت IPM مصرف شود.</p> <p>از اختلاط کنه‌کش‌ها با قارچ‌کش‌ها جداً اجتناب شود.</p>
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱/۵ در هزار		
	پروپارزیت	EC 57%	۱ در هزار		
	پروپارزیت	EW 57%	۱ در هزار		
	فن‌پروپاترین	EC10%	۲ - ۱/۵ در هزار		
	فنازاکوبین	SC 20%	۰/۴ در هزار		
	پروموپروپیلات*	EC 25%	۱ در هزار		
	فن‌پیروکسی‌میت	SC 5%	۰/۵ در هزار		
	اتوکسازول	SC10%	۰/۵ در هزار		
	اسپیرودیکلوفن	SC24%	۰/۶ - ۰/۵ در هزار		
	بی‌فنازیت	SC24%	۰/۷ در هزار		
	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۲ - ۱/۵ در صد		
دی‌فلوویدازین	SC 20%	۰/۳ در هزار			

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه‌های تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	بنزوکسی میت	EC 20%	۱ در هزار	اوایل تابستان با نظر کارشناس (شروع مبارزه با مشاهده ۳ - ۲ کنه متحرک و یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌های نمونه برداری شده)	رعایت اصول به‌زراعی: هرس علف‌های هرز پهن‌برگ و تا حد امکان اجتناب از سمپاشی بر علیه آن‌ها رعایت گردد. حفظ رطوبت باغ و کوتاه نگه‌داشتن پوشش گیاهی باغ در کنترل جمعیت آفت بسیار مؤثر است. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعات روز خودداری شود.
	پروپارزیت	EC 57%	۱ در هزار		
	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱ در هزار		
	فن پیروکسی میت*	SC 5%	۰/۵ در هزار		
	اتوکسازول*	SC10%	۰/۵ در هزار		
اسپیرودیکلوفن	SC24%	۰/۶ - ۰/۵ در هزار			
لیسه درختان میوه <i>Yponomeuta padellus</i> لیسه سیب <i>Y. malinellus</i>	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار	پس از متورم شدن جوانه‌ها و درست قبل از باز شدن گل‌ها	در صورتی که اختصاصاً برای لیسه سمپاشی می‌شود ترجیحاً از سم مالاتیون استفاده شود. اگر جمعیت کم باشد در تلفیق با دیگر آفات از سموم نفوذی استفاده شود. این آفت در صورت مبارزه شیمیایی با سایر حشرات زیان‌آور باغات، معمولاً خسارت ایجاد نمی‌کند. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌گردد.
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
	<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	-	طبق برچسب		
مینوز لکه گرد سیب <i>Leucoptera malifoliella</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۵ در هزار	طبق نظر کارشناس	در نسل اول در تلفیق با نسل اول کرم سیب از یک ترکیب پایرتروئید برای کنترل هر دو آفت استفاده شود. در نسل‌های دوم و سوم به علت فعالیت دشمنان طبیعی ترجیحاً مبارزه شیمیایی صورت نگیرد.
	دلتامترین	EC 2.5%	“ “ “		
	پرمترین	EC 25%	“ “ “		
	فن‌والریت	EC20%	۰/۵ در هزار		
	استامی پرید	SP 20%	۰/۵ در هزار		

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار و جوانه‌خوار <i>Archips sp.</i>					در صورت لزوم مبارزه شیمیایی، با نظر کارشناس منطقه در زمان ظهور غنچه و قبل از باز شدن گل‌ها در تلفیق با سرخرطومی و یا لسه سیب انجام شود.
پسیل گلابی <i>Psylla pyricola</i>	فوزالن دiazinon روغن امولسیون‌شونده دیفلوپنزورون لوفتورون	EC 35% EC 60% O 80% SC 48% EC5%	۱/۵ در هزار ۱ در هزار ۲ - ۱/۵ در صد ۰/۵ در هزار ۱ در هزار	هم‌زمان با تورم جوانه‌ها و بلافاصله پس از ریختن گلبرگ‌ها با توجه به تراکم آفت	نصب تله‌های زرد رنگ قبل از تورم جوانه‌های گل برای نظارت بر فعالیت آفت، سمپاشی پیش بهاره با استفاده از Diazinon و روغن امولسیون‌شونده توصیه می‌شود. در صورت نیاز به سمپاشی مجدد، ترجیحاً در تلفیق با کرم سبب یا کرم به صورت گیرد. در صورت زیاد بودن ترشحات قبل از سمپاشی، درخت با آب شستشو شود. آزمایش و بررسی سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
پروانه فری (کرم خراط) <i>Zeuzera pyrina</i>	فرمون اختلال در جفت‌گیری		۳۰۰ عدد		تقویت درخت، آبیاری منظم و رعایت اصول باغبانی شرط اول در پیشگیری و مهار آفت است. استفاده از جلب‌کننده‌های فرمونی به منظور ردیابی توسط تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار در ارتفاع ۴ الی ۶ متری از سطح زمین و همچنین تله‌های نوری جهت شکار انبوه و همچنین پوشاندن دالان‌های فعال لاروی در پایین آوردن جمعیت آفت بسیار مؤثر است.
سوسک شاخک بلند <i>Osphranteria Coerulescens</i>					رعایت اصول باغبانی، از جمله تقویت درختان و آبیاری منظم، هرس و سوزاندن سرشاخه‌های آلوده بلافاصله پس از ظهور علائم و کشت گیاهان تله جهت جمع آوری حشرات بالغ توصیه می‌گردد. آزمایش ترکیبات کم‌خطر و مؤثر جهت کنترل پیشنهاد می‌گردد.
پروانه زنبورمانند <i>Synanthedon myopaeformis</i>					رعایت اصول باغبانی تقویت درختان و ممانعت از هر گونه تنش‌های آبی و همچنین پوشاندن مدخل‌های نفوذی لاروها در کنترل این آفت اهمیت ویژه‌ای دارد. از تله‌های فرمونی به تعداد ۲ عدد در هکتار جهت ردیابی آفت در هر ایستگاه استفاده شود. با توجه به حذف سمومی که قبلاً در کنترل این آفت کاربرد داشته است، لزوم انجام آزمایشات تحقیقاتی جهت بررسی سموم مؤثر، ضروری می‌باشد.

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته سبز سیب <i>Aphis pomi</i>	اکسی دیمتون متیل	EC 25%	“ “ “	با نظر کارشناس و در صورت وجود آفت به تعداد کافی	در صورت ضرورت برای شته‌هایی که ایجاد پیچیدگی می‌کنند از سموم سیستمیک استفاده شود.
شته خونی سیب <i>Eriosoma lanigerum</i>	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار		مبارزه پیش بهاره با یکی از سموم فسفره تماسی، ترجیحاً، سموم پردوام در اوایل فصل و سموم کم‌دوام در اواخر فصل مصرف شوند.
شته سبز هلو <i>Myzus persicae</i>	پیریمیکارب*	DF 50%	۰/۵ در هزار		روغن پاشی پیش بهاره علاوه بر تخم کنه قرمز اروپایی تخم شته سبز سیب را نیز کنترل می‌کند.
شته خالدار هلو <i>Pterochloroides persicae</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	۰/۵ در هزار		اکسی دیمتون متیل برای درختان هلو و شلیل توصیه نمی‌شود.
	هپتئوس*	EC 50%	۱ در هزار		انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب توصیه می‌شود.
	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار		
کرم سفید ریشه <i>Polyphylla olivieri</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار در زمین‌های سبک و ۱/۵ در هزار در زمین‌های سنگین	با نظر کارشناس منطقه در زمان اوج خروج لاروهای سن ۱ برای هر درخت ۲۰ تا ۴۰ لیتر محلول سمی پای درخت و بعد از آبیاری استفاده شود.	جمع‌آوری و از بین بردن حشرات کامل، بیل زدن باغ در بهار و محلول پاشی پای درخت برای تقلیل جمعیت آفت موثر است.
	دیازینون*	WP 40%	۱ در هزار		شخم پاییزه به عمق حداکثر ۲۰ سانتی‌متر در سایه‌انداز پای درخت توصیه می‌شود.
	تری کلروفن*	SP 80%	“ “ “		به زمان مصرف و دوره کارنس سموم توجه شود.
	مالاتیون	EC 57%	۲ در هزار		در صورت عدم دسترسی به پودر دیازینون از دیازینون EC می‌توان به نسبت ۱ در هزار استفاده کرد.
					استفاده از تله‌های زرد رنگ به همراه لور جهت ردیابی و کنترل آفت (تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و کارت‌های زرد عمودی همراه یا بدون جلب‌کننده به تعداد ۱ عدد برای هر درخت) جهت کنترل آفت کاربرد دارد.
					در صورت ظهور آفت قبل از تغییر رنگ میوه یک نوبت سمپاشی انجام شود.
					بررسی سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.
					دیازینون معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنبور مغزخوار بادام <i>Eurytoma amygdali</i>					جمع آوری همگانی و معدوم نمودن میوه‌های آلوده روی درخت و زیر درخت توصیه می‌شود.
زنبور گلابی <i>Hoplocampa brevis</i> زنبور گوجه <i>Hoplocampa flava</i>	دiazinon فوزالن	WP 40% EC 35%	۱ در هزار ۱/۵ در هزار	زنبور گلابی: بعد از ریزش یک‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه حشرات کامل) و بعد از ریزش سه‌چهارم گلبرگ‌ها (علیه لاروها) زنبور گوجه: از زمان ریزش گلبرگ‌ها تا یک هفته پس از آن	شخم پای درخت و یخ‌آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت مؤثر است. Diazinon معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
سوسک گرده‌خوار <i>Epicometis hirta</i> <i>Oxythrea cinctella</i>					۱- کشت گیاهان تله در اطراف باغ ۲- جمع آوری مکانیکی با تکان دادن شاخه‌های درخت ۳- اجتناب از کشت مخلوط درختان ۴- جلوگیری از انباشت مواد پوسیده گیاهی و کود حیوانی در مجاورت باغ‌ها تحقیقات لازم جهت استفاده از تله‌های رنگی و بهترین نوع گیاهان تله پیشنهاد می‌شود.
شپشک آسیایی <i>Chlidaspis asiatica</i> (<i>Neochionaspis asiatica</i>) شپشک واوی <i>Lepidosaphes malicola</i> سپردار بنفش <i>Parlatoria oleae</i> شپشک سان‌زوزه <i>Diaspidiotus perniciosus</i> شپشک گوجه <i>Diaspidiotus prunorum</i> شپشک (توت) سفید هلو <i>Pseudaulacaspis pentagona</i> شپشک‌های نرم تن <i>Pseudococcidae</i>	ایتون کلرپیریفوس روغن امولسیون‌شونده Diazinon*	EC 47% EC 40.8% O 80 % EC 60%	۱/۵ در هزار ۱-۱/۵ در هزار ۲ - ۱/۵ در صد ۱/۵ در هزار	در صورت وجود آفت به تعداد کافی و با توجه به پیش‌آگاهی	از زنبور پرسپالتلا روی ۱۰ - ۵ شاخه پنجاه سانتی‌متری پوشیده از شپشک با توجه به دستورالعمل ۱ نوبت استفاده گردد. سمپاشی پیش بهاره با روغن در کنترل و کاهش جمعیت آفت مؤثر است. سمپاشی در طول فصل پس از خروج دوسوم پوره‌ها قبل از ترشح سبب، همراه با سم و ۰/۵ درصد روغن مصرف شود. در مورد سپردار بنفش روغن به میزان ۲/۵ درصد توصیه می‌شود. از اختلاط روغن و کاپتان خودداری شود، در صورت لزوم کاربرد به فاصله ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخرطومی سیب و گلابی <i>Anthonomus pomorum</i>	دیازینون فوزالن	WP 40% EC 35%	۱ در هزار ۱/۵ در هزار	در مرحله ظهور غنچه قبل از باز شدن گلها شدن گلها	در صورت لزوم سمپاشی، در مرحله ظهور غنچه قبل از باز شدن گلها در تلفیق با جوانه‌خوار و یا لیسه سیب مبارزه انجام شود. دیازینون معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
سرخرطومی‌های گیلاس و آلبالو <i>Rhynchites spp.</i>	دیازینون*	WP 40%	۱ در هزار	حدود ۵ تا ۶ روز پس از ریزش کامل گلها	شخم پای درخت پای درخت در اواخر پاییز و یخ‌آب زمستانه در کاهش جمعیت آفت اهمیت دارد. دیازینون معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
سرشاخه‌خوار هلو <i>Anarsia lineatella</i>					روغن پاشی پیش بهاره در تلفیق با کنترل کنه و شته توصیه می‌شود. آزمایشات لازم در خصوص روش‌های مناسب کنترل شامل بررسی سموم و فرمون‌ها پیشنهاد می‌گردد.
مگس میوه مدیترانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>	مراجعه به صفحه ۵۷				به بخش آفات مرکبات مراجعه شود.
موش و رامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				در فصل گرما از طعمه آبدار استفاده شود. استفاده از تله‌های زنده‌گیر توصیه می‌شود. با توجه به اینکه در روز لانه توسط این موش‌ها بسته می‌شود، طعمه‌گذاری باید در غروب انجام گیرد.
لکه سیاه سیب <i>Venturia inaequalis</i>	بیترتانول کاپتان دودین تری‌فلوکسی‌استروبین کرزواکسیم‌متیل تری‌فلوکسی‌استروبین + تبوکونازول تری‌فلوکسی‌استروبین + فلوپیرام	WP 25% WP 50% WP 65% WG50% WG50% WG75% SC 50%	۰/۷۵ در هزار ۳ در هزار ۱ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۲ - ۰/۳ در هزار ۰/۲ در هزار	سمپاشی اول از مرحله نوک نقره‌ای تا تورم جوانه‌های گل، سمپاشی‌های بعدی در صورت نیاز و با نظر کارشناس پس از ریزش گلبرگ‌ها ، با توجه به چرخه زندگی بیمارگر	زمان و دفعات سمپاشی با توجه به وجود شرایط مناسب (دما و رطوبت) و اطلاعات حاصل از جدول Mills & Laplas طبق دستورالعمل، جمع‌آوری وسوزاندن برگ‌های آلوده در اواخر پاییز، رعایت اصول باغبانی اعم از فاصله کشت و هرس صحیح جهت تهیه مناسب توصیه می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک حقیقی سیب <i>Podosphaera leucotricha</i>	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ در هزار	اولین سمپاشی در مناطق گرم در زمان تورم جوانه و در مناطق معتدل بلافاصله بعد از ظهور غنچه با سموم غیرگوگردی	هرس سرشاخه‌های آلوده هم‌زمان با هرس میوه‌دهی و فرم‌دهی (اواخر زمستان) و سوزاندن آن‌ها توصیه می‌شود. از مصرف بیش از حد کودهای ازته خودداری شود. برخی از ارقام سیب مانند ارقام گلاب نسبت به سولفور حساس می‌باشند. سولفور در دمای بین ۱۶ تا ۳۰ درجه سانتیگراد مصرف شود. از اختلاط سموم قارچ‌کش با کنه‌کش‌ها جداگانه اجتناب شود. از اختلاط سولفور با حشره‌کش فوزالن اجتناب شود. دینوکاپ (کاراتان) با سموم حشره‌کش مخلوط نشود. کاربرد تراکونازول در سه نوبت صورتی شدن جوانه‌ها، اواسط دروه گلدهی و بعد از ریزش کامل گل توصیه می‌شود.
	دینوکاپ	EC 35%	۱ در هزار	تکرار سمپاشی حداقل ۲ بار به فاصله ۱۰ - ۷ روز در بهار با نظر کارشناس و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	
	سولفور	WP 80-90%	۴ - ۳ در هزار		
	تری‌فلوکسی‌استروبین	WG50%	۰/۲ در هزار		
	کرزواکسیم‌متیل	WG50%	۰/۲ در هزار		
	تتراکونازول	EC10%	۰/۳ در هزار		
سفیدک حقیقی هلو و شلیل <i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>persica</i>)	دینوکاپ	EC 48% EC 35%	۱ در هزار	در زمان تورم جوانه‌ها، بعد از ریختن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه، تکرار سمپاشی با نظر کارشناس به فاصله ۱۰ - ۷ روز و توجه به چرخه زندگی بیمارگر	انجام عملیات باغبانی مناسب جهت تهویه هوا در بین ردیف‌ها، هرس علیه سفیدک پودی (سرشاخه‌های آلوده) به همراه هرس علیه شانکر سیتوسپوریایی و باردهی در پاییز پس از ریزش برگ‌ها توصیه می‌شود. (پس از هرس با اکسی‌کلورمس ۳ در هزار اندام‌های درخت سمپاشی شود).
	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ در هزار		
	سولفور	WP 80-90%	۴ - ۳ در هزار		
	سولفور	SC 40%	۳/۷۵ در هزار		
	بوسکالید + پیراکلواستروبین	WG 38%	مناطق خشک: ۰/۷ در هزار مناطق مرطوب: ۱ در هزار		
	بوسکالید + کرزواکسیم‌متیل	SC 30%	۰/۵ در هزار		
آتشک درختان میوه دانه‌دار <i>Erwinia amylovora</i>	مخلوط بردو*		۱ درصد قبل از باز شدن گل‌ها ۰/۷ درصد در زمان گل	نوبت اول قبل از تورم جوانه و نوبت‌های بعدی در زمان بازشدن گل‌ها	زمان و تعداد سمپاشی با توجه به اطلاعات پیش‌آگاهی شرط اول موفقیت در کنترل شیمیایی است. روش‌های مبارزه: انهدام درختانی که بیش از ۵۰٪ آلودگی دارد، در آلودگی‌های کمتر از ۵۰٪ هرس شاخه‌های آلوده ۲۰ سانتی‌متر پایین‌تر از مرز آلودگی و سوزاندن آن‌ها به محض مشاهده علائم بیماری، ضدعفونی و پوشاندن محل زخم و بریدگی‌ها با چسب پیوند و ضدعفونی ابزار هرس، استفاده از ارقام متحمل، عدم استقرار کندوی زنبور عسل در مناطق آلوده توصیه می‌شود. توجه: در ترکیب بردو ۰/۷۵ درصد در زمان گل، مقدار آهک ۱/۵ درصد در نظر گرفته شود.
	اکسی‌کلورمس*	WP 35%	۳ در هزار قبل از باز شدن گل‌ها ۲ در هزار در زمان گل	۵۰،۵٪ و ۱۰۰٪ گل‌ها (اگر میانگین دما زیر ۱۴ درجه سانتی‌گراد بود نیاز به مبارزه ندارد).	
	اکسید مس	WG 75%	۱ در هزار		
	بردوسیف	SC18%	۸ در هزار در مرحله تورم جوانه و ۵ در هزار در سه مرحله ۵۰٪، ۵٪ و ۱۰۰٪ گل		

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پپیدگی برگ هلو <i>Taphrina deformans</i>	کاپتان مخلوط بردو اکسی کلورمس اکسید مس بوسکالید + پیراکلواستروبین بوسکالید + کرزوکسیمتیل	WP 50% WP 35% WG75% WG 38% SC 30%	۳ - ۲/۵ در هزار ۲ درصد ۳ در هزار ۲/۵ در هزار مناطق خشک : ۰/۷ در هزار مناطق مرطوب : ۱ در هزار ۰/۵ در هزار	۱- در پاییز پس از ریزش برگ‌ها ۲- اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌ها	توجه: از مصرف مخلوط بردو در فصل رشد بر روی درختان هسته‌دار اجتناب شود.
بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو <i>Xanthomonas arboricola pv. Juglandis</i>	اکسی کلورمس* مخلوط بردو*	WP 35%	۴ - ۳ در هزار ۱ درصد	به شرح ستون ملاحظات	نوبت اول مبارزه قبل از باز شدن کامل جوانه‌های گل و برگ ترجیحاً با مخلوط بردو، نوبت دوم پس از خاتمه مرحله گل با نسبت ۳ در هزار (اکسی کلورمس)، نوبت‌های بعدی در صورت مساعد بودن شرایط محیطی و با نظر کارشناس و ترجیحاً با اکسی کلورمس صورت گیرد.
شانکر سیئوسپورائی درختان میوه هسته‌دار و دانه‌سخت <i>Cytospora spp.</i>	مخلوط بردو اکسی کلورمس* تیوفانات‌متیل*	WP 35% WP 70%	۲ درصد ۳ در هزار ۰/۶ - ۰/۵ در هزار	پاییز پس از ریزش برگ‌ها، اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌های گل و نوبت بعدی پس از ریزش گلبرگ‌ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف اندام‌های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول باغبانی با تاکید بر آبیاری صحیح و کوددهی بر اساس آزمایش تجزیه خاک و برگ توسط مراجع ذیصلاح توصیه می‌شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورمس در فصل رشد خودداری شود.
بیماری غربالی درختان میوه هسته‌دار <i>Stigmia carpophila</i> <i>(Wilsonomyces carpophilus)</i>	کاپتان مخلوط بردو اکسی کلورمس* پردوفیکس بردو (میشوبردوکس)	WP 50% WP 35% SC18% SC18%	۳ در هزار ۲ درصد ۳ در هزار ۱/۵ - ۱ درصد ۱ درصد	به شرح ستون ملاحظات	سمپاشی پاییزه بعد از ریزش برگ‌ها و قبل از شروع باران‌های پاییزی، سمپاشی زمستانه قبل از تورم شدن جوانه‌های گل، سمپاشی مجدد بعد از ریزش گل‌ها و تکرار آن پس از تشکیل میوه می‌باشد. از مخلوط کردن کاپتان با روغن اجتناب شده و به فاصله حداقل ۱۰ روز از یکدیگر استفاده شود.
شانکر و سرخشیدگی ناشی از سیئوسپورای دانه‌دارها <i>Cytospora spp.</i>	مخلوط بردو اکسی کلورمس* تیوفانات‌متیل* بردو (بردو کیمیا)	WP 35% WP 70% SC18%	۲ درصد ۳ در هزار ۰/۶ - ۰/۵ در هزار ۲ درصد محلول پاشی توام با پانسمان ۸ درصد	پاییز پس از هرس سرشاخه‌های آلوده و ریزش برگ‌ها، اوایل بهار قبل از تورم جوانه‌های برگ، اوایل بهار پس از ریزش گلبرگ‌ها با نظر کارشناس منطقه و در صورت نیاز	حذف و سوزاندن اندام‌های آلوده و بیمار، تقویت درختان و مدیریت صحیح اصول باغبانی توصیه می‌شود. از احداث باغ در زمینهای کم عمق و با PH بالا خودداری شود. از مصرف مخلوط بردو و اکسی کلورمس در فصل رشد خودداری شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه <i>Armillaria mellea</i> (<i>Armillariella mellea</i>)	تیوفانات متیل	WP 70%	مقدار ۶۰-۵۰ گرم در ۵۰ لیتر آب نزدیک طوقه درخت	به محض مشاهده علائم بیماری	رعایت اصول باغبانی و انجام زهکشی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan)، انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با سابقه آلودگی، حذف درختان آلوده توصیه می‌شود. در باغاتی که آلودگی وجود دارد، جهت پیشگیری از ابتلای دیگر درختان از سم ذکر شده استفاده گردد.
بیماری مومیایی <i>Monilinia fructicola</i> <i>M. Laxa</i>	کاپتان* مانکوزب* زینب	WP 50% WP 80% WP80%	۳ در هزار ۲ در هزار ۲ در هزار	نوبت اول: قبل از باز شدن گل‌ها نوبت دوم: بعد از ریزش گلبرگ‌ها	رعایت بهداشت باغ از جمله جمع‌آوری میوه‌ها و برگ‌های آلوده و سپس سوزاندن آن‌ها، هرس و سوزاندن شاخه‌های آلوده، عدم بسته‌بندی و حمل میوه‌های آلوده، سمپاشی‌های بعدی به محض بروز شرایط مساعد و یا مشاهده اولین علائم بر روی میوه و با نظر کارشناس توصیه می‌شود. از مصرف کاپتان روی زردآلو خودداری شود. زینب معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد. . ثبت سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار <i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i>	مخلوط بردو اکسی کلورمس*	WP 35%	۱ درصد ۳ در هزار	نوبت اول: پس از ریزش برگ‌ها در پاییز نوبت دوم: در بهار قبل از تورم جوانه‌ها	هرس شاخه‌های آلوده در پاییز قبل از سمپاشی توصیه می‌گردد. استفاده از پایه‌ها یا ارقام متحمل در صورت امکان، تقویت درختان، رعایت اصول صحیح باغبانی و پرهیز از هر گونه تنش که موجب بروز ضعف در درخت می‌شود، شرط اول کنترل بیماری است.
لکه آجری بادام <i>Polystigma ochraceum</i> <i>Polystigma amygdalium</i>	مانکوزب اکسی کلورمس* مخلوط بردو*	WP 80% WP 35%	۲ در هزار ۳ در هزار ۱ درصد	نوبت اول دو هفته پس از ریزش گلبرگ‌ها و سمپاشی بعدی ۱۵ روز پس از نوبت اول	سمپاشی نوبت اول مهم‌تر و در کنترل بیماری موثرتر می‌باشد. جمع‌آوری و دفن برگ‌های آلوده انجام و توجه گردد که برگ‌های دفن شده با شخم در اواخر زمستان به سطح خاک آورده نشود.
پوسیدگی سفید ریشه <i>Rosellinia necatrix</i>	تیوفانات متیل	WP70%	مقدار ۶۰-۵۰ گرم در ۵۰ لیتر آب نزدیک طوقه درخت	با مشاهده آلودگی	به شعاع ۱ متر خاک اطراف طوقه کنار زده شده و سمپاشی صورت گیرد، سپس خاک برگردانده شود. درختان آلوده معدوم شده و خاک آن‌ها با بنومیل ضدعفونی گردد. رعایت اصول باغبانی و انجام زهکشی در زمین‌های دارای لایه زیر سخت (hard pan)، انتخاب نهال سالم، عدم کشت در زمین‌های با سابقه آلودگی توصیه می‌شود. بررسی در مورد سموم جدید پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی ورتیسیلیومی درختان دانه‌دار و هسته‌دار <i>Verticillium dahliae</i>					۱- عدم احداث باغ در خاک‌های آلوده ۲- تقویت درختان با کوددهی مناسب و آبیاری منظم ۳- عدم کشت گیاهان میزبان این قارچ در جوار درختان (مانند سیب‌زمینی، گوجه‌فرنگی، جالیز و توت‌فرنگی) ۴- حذف درختان آلوده و سوزاندن آن‌ها
پوسیدگی فیتوفترائی درختان دانه‌دار و هسته‌دار <i>Phytophthora spp.</i>					۱- اجتناب از آبیاری غرقابی، تنظیم دور آبیاری بر اساس نیاز گیاه و بافت خاک و عدم تماس طوقه با آب آبیاری ۲- استفاده از پایه‌های متحمل ثبت سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد.
لکه سیاه یا آنتراکنوز گردو <i>Gnomonia leptostyla</i> <i>(Marssoniella juglandis)</i>	زینب* اکسی‌کلورمس* مخلوط بردو*	WP 80% WP 35%	۲ در هزار ۳ در هزار ۱ - ۰/۵ درصد		جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌های آلوده ریخته شده در فصل پاییز به صورت همگانی انجام پذیرد. مخلوط بردو فقط برای نوبت اول سمپاشی توصیه می‌شود. نوبت سوم سمپاشی در صورت نیاز با توجه به شرایط آب و هوایی و با نظر کارشناس صورت گیرد. زینب معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
پوسیدگی طوقه سیب <i>Phytophthora cactorum</i>					کاشت در خاک‌های سبک یا ایجاد زهکش در خاک‌های سنگین، مدیریت آبیاری و استفاده از منابع آبی سالم، بالا نگه‌داشتن محل پیوند از سطح خاک و جلوگیری از زخم شدن طوقه درخت، حذف علف‌های هرز و تمیز نگه‌داشتن اطراف طوقه، استفاده از پایه‌های مقاوم توصیه می‌شود.
پوسیدگی میوه سیب و گلابی در انبار <i>Penicillium italicum</i> <i>Rhizopus sp.</i> <i>Alternaria spp.</i>					رعایت بهداشت در مراحل برداشت، حمل و نقل صحیح، جلوگیری از صدمات فیزیکی، جدا کردن میوه‌های زخمی و بسیار رسیده از سایر میوه‌ها، استفاده از روش‌های مدرن نگهداری توصیه می‌شود.
نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق <i>Pratylenchus vulnus</i>					رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال آلوده توصیه می‌شود. بررسی نماتدکشن‌های جدید جهت مبارزه پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: درختان میوه سردسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز					
قیاق <i>Sorghum halepense</i>	گلیفوزیت	SL 41%	۱۲ - ۴ لیتر	اوایل گل‌دهی علف‌های هرز	گلیفوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۱۲-۶ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یک‌ساله ۶-۴ لیتر در هکتار استفاده شود. از ریختن روی شاخ و برگ و تنه درختان جوان خودداری شود. مصرف فری‌گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد. دز مصرفی گلیفوزیت ۶ لیتر در هکتار جهت کنترل مناسب می‌باشد.
پاسپالوم <i>Paspalum distichum</i>	پاراکوآت	SL 20%	۳ لیتر	وقتی ارتفاع علف‌ها ۱۵-۱۰ سانتی‌متر باشد.	
مرغ <i>Cynodon dactylon</i>	گلو فوسینت آمونیوم	SL 20%	۱۰ - ۵ لیتر	“ “ “ “	پاراکوآت به شاخ و برگ و تنه درختان پاشیده نشود. گلو فوسینت آمونیوم در درختان جوان‌تر از ۴ سال مصرف نشود. رعایت بهداشت باغ و مبارزه مکانیکی توصیه می‌شود. جهت مبارزه با علف‌های هرز باریک‌برگ از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده گردد.
سلمک <i>Chenopodium album</i>					میزان مصرف آب در هکتار برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر و برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.
نی <i>Phragmites australis</i>					
کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i>					
پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i>					
علف خرس یا کاتوس <i>Cynanchum acutum</i>					
گونه‌های اسفناج وحشی <i>Atriplex spp.</i>					
گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>					
گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>					
گونه‌های داروآش <i>Viscum spp.</i>					
سس درختی <i>Cuscuta monogyna</i>					

نام محصول: تاکستان (مو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خوشه‌خوار <i>Lobesia botrana</i> (<i>Polychrosis botrana</i>)	دiazinon فوزالن تری کلروفن* دiazinon* اتیون* اسپینوساد <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	WP 40% EC 35% SP 80% EC 60% EC 47% SC24% -	۱/۵ در هزار " " " ۱- ۱/۵ در هزار " " " " " " " " " ۰/۲۵ در هزار ۲ در هزار	زمان مبارزه	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. نوبت اول مبارزه، در مرحله غنچه و قبل از باز شدن گل‌ها، نوبت دوم زمان غوره و نوبت سوم در شروع آبدار شدن میوه و بر اساس اطلاعیه‌های پیش‌آگاهی می‌باشد. دادن یخ‌آب زمستانه برای نابودی شفیره‌های زمستان‌گذران توصیه می‌شود. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سننن پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌گردد. بررسی روش‌های کنترل فرمونی پیشنهاد می‌گردد. Diazinon معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
تریس‌های مو <i>Retithrips syriacus</i> <i>Thrips tabaci</i> <i>Taeniothrips discolor</i> <i>Drepanothrips reuteri</i>	دiazinon دiazinon مالاتیون*	WP 40% EC 60% EC 57%	۱/۵ در هزار " " " ۲ در هزار	زمان مبارزه	دiazinon WP هم‌زمان با سمپاشی علیه سفیدک حقیقی به صورت مخلوط با قارچ‌کش‌های پودری استفاده شود. Diazinon معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
شپشک آردآلود مو <i>Planococcus ficus</i> (<i>Planococcus vitis</i>)	کلرپیرفوس*	EC40.8%	۱/۵ در هزار	زمان مبارزه	مبارزه بیولوژیک با استفاده از کفشدوزک کریپتولموس طبق دستورالعمل، رعایت بهداشت باغ، عدم انتقال ادوات کشاورزی و اندام گیاهی از باغ‌های آلوده به دیگر باغ‌ها، شخم خاک در اوایل بهار جهت تخریب لانه مورچه‌ها و روغن پاشی پیش بهار ۱- ۱/۵ درصد جهت کنترل توصیه می‌شود. انجام تحقیقات برای دستیابی به روش‌های مبارزه توصیه می‌شود.
زنجرک گل سرخ <i>Edwardsiana rosae</i>					در تلفیق با کرم خوشه‌خوار مو، این آفت نیز کنترل می‌گردد.
زنجره مو <i>Psalmocharias alhageos</i>	فیبرونیل ایمیداکلوپرید*	G 0.2% SC35%	۵۰ گرم برای هر درخت ۱۵ میلی لیتر برای هر درخت	زمان مبارزه	۱- یخ‌آب زمستانه ۲- تقویت باغ با استفاده از کود حیوانی و شیمیایی ۳- بیل زدن عمیق پای بوته‌ها در اواخر زمستان ۴- آبیاری مرتب ۵- هرس شاخه‌های آلوده به تخم در ۲ نوبت: (مرحله غوره و آبدار شدن میوه)

نام محصول: تاکستان (مو)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک دروغی مو <i>Plasmopara viticola</i>	کاپتان زینب* مانب* فوزتیل آلومینیوم + فلوپیکولید	WP 50% WP 80% WP 80% WG 71.1%	۳ در هزار ۳ - ۲/۵ در هزار ۲ - ۲/۵ در هزار ۲ - ۲/۵ در هزار	نوبت اول قبل از گل‌دهی در مناطق که سابقه آلودگی وجود دارد. نوبت دوم پس از ریزش گلبرگها و نوبت سوم ده روز بعد از سمپاشی دوم	هرس سبز جهت تهویه درخت و تکرار سمپاشی هر ۱۰-۷ روز یکبار بر اساس پیش‌آگاهی توصیه می‌شود. زینب و مانب معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد. انجام آزمایشات برای دستیابی به سموم مناسب ضروری است.
سرطان مو <i>Rhizobium radiobacter</i> (<i>Agrobacterium tumefaciens</i>)					هرس، ضدعفونی ابزار هرس، جلوگیری از زخمی شدن شاخ و برگ و استفاده از نهال‌های سالم توصیه می‌شود. برای دستیابی به روش‌های مبارزه بررسی بیشتر انجام گیرد.
سفیدک حقیقی مو <i>Erysiphe necator</i> (<i>Uncinula necator</i>)	سولفور (گوگرد میکرونیزه) سولفور دینوکاپ پنکونازول هگزاکونازول سولفور سولفور کرزواکسیم‌متیل ایمن اوکتادین تریس	WP80-90% WP 18.25% EW 20% SC 5% DF 80% SC 80% WG 50% WP 40%	۹۰ - ۶۰ کیلوگرم ۴ - ۳ در هزار ۱ در هزار ۰/۱۲۵ در هزار ۰/۲۵ در هزار ۳ در هزار ۲/۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۰/۷۵ در هزار	به شرح ستون ملاحظات	حذف بقایای گیاهی و هرس شاخه‌های آلوده و سوزاندن آنها. کاهش تراکم کاشت و ایجاد تهویه و نوردهی مناسب، تعادل در کوددهی و آبیاری، هرس سبز و از بین بردن علف‌های هرز، جهت تهویه باغ توصیه می‌شود. نوبت اول مبارزه شیمیایی در ۷-۶ برگی جوانه‌ها به میزان ۱۵ - ۱۰ کیلوگرم، نوبت دوم بعد از ریختن گلبرگ‌ها و بسته شدن دانه به میزان ۳۰ - ۲۰ کیلوگرم، نوبت سوم ۲۰ - ۱۵ روز بعد به میزان ۴۰ - ۳۰ کیلوگرم، در صورت انبوهی تاکستان تا ۶۰ کیلوگرم قابل افزایش است. دینوکاپ در نوبت اول که هوا خنک‌تر است و سولفور در نوبت‌های بعدی که هوا گرم‌تر است، مصرف شوند.
بیماری اسکا یا سکنه مو <i>Pheoacremonium spp.</i> <i>Phaeomoniella chlamydospora</i> <i>Fomitiporia mediterranea</i>					
پوسیدگی انباری انگور <i>Botrytis spp.</i> <i>Penicillium sp.</i> <i>Rhizopus sp.</i>	متابی سولفیت سدیم	پد کاغذی ۷ گرمی	۷ گرم به ازاء ۵ کیلوگرم انگور، یا یک بسته برای ۵ کیلوگرم		کاهش صدمات فیزیکی، تعادل در کوددهی و کاهش مصرف کودهای ازته، بهبود وضعیت بسته‌بندی، حمل و نقل و نگهداری، کنترل سایر آفات و بیماری‌های میوه انگور مورد تاکید است.

نام محصول: تاکستان (مو)

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
<p>مصرف فری گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلنفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد (۶ لیتر در هکتار). در موارد اضطراری و با نظر کارشناس از سموم باریک‌برگ‌کش موجود می‌توان استفاده کرد. کلیه علف‌کش‌ها در کنترل سس موثر می‌باشند. میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و گلنفوزیت ۲۰۰ لیتر توصیه می‌گردد.</p>	<p>اوایل مرحله گل‌دهی</p> <p>زمانی که ارتفاع علف‌ها به ۱۵-۱۰ سانتی‌متر برسد.</p> <p>“ “ “ “</p> <p>قبل از سبز شدن علف‌های هرز</p>	<p>۱۲-۶ لیتر</p> <p>۵-۳ لیتر</p> <p>۱۰-۵ لیتر</p> <p>۵ لیتر</p>	<p>SL 41%</p> <p>SL 20%</p> <p>SL20%</p> <p>EC 33%</p>	<p>گلنفوزیت</p> <p>پاراکوآت</p> <p>گلو فوسینت آمونیوم</p> <p>پندی‌متالین*</p>	<p>علف‌های هرز</p> <p>تلخه</p> <p><i>Acroptilon repens</i></p> <p>مرغ</p> <p><i>Cynodon dactylon</i></p> <p>شیرین‌بیان</p> <p><i>Glycyrrhiza glabra</i></p> <p>پیچک صحرايي</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i></p> <p>قیاق</p> <p><i>Sorghum halepense</i></p> <p>گونه‌های چچم</p> <p><i>Lolium spp.</i></p> <p>نی</p> <p><i>Phragmites australis</i></p> <p>چسبک</p> <p><i>Setaria verticillata</i></p> <p>سس درختی</p> <p><i>Cuscuta monogyna</i></p> <p>تلخ‌بیان</p> <p><i>Sophora alopecuroides</i></p> <p>(<i>Goebelia alopecuroides</i>)</p> <p>گونه‌های اسفناج وحشی</p> <p><i>Atriplex spp.</i></p> <p>کنگر وحشی</p> <p><i>Cirsium arvense</i></p> <p>سلمک</p> <p><i>Chenopodium album</i></p> <p>کاتوس</p> <p><i>Cyanchum acutum</i></p>

نام محصول: حبوبات (لوبیا)

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تارتن دونقطه‌ای <i>Tetranychus urticae</i>	پروپارزیت	EC 57%	۱ در هزار	شروع مبارزه با مشاهده ۳ - ۲ کنه مراحل فعال یا ۲۰٪ آلودگی برگ‌ها و بعد تکرار آن هر ۱۰ تا ۱۵ روز با نظر کارشناس و در صورت نیاز	مبارزه اصولی با علف‌های هرز توصیه می‌شود. آب‌پاشی می‌تواند در کاهش خسارت موثر باشد و در جاهایی که کشت تحت آبیاری بارانی است نیاز به مبارزه شیمیایی ندارد. سمپاشی باید اوایل صبح و قبل از گسترش آفتاب صورت گیرد و از سمپاشی در دیگر ساعات روز خودداری شود.
	پروپارزیت	EW 57%	۱ در هزار		
	تترادیفون	EC 7.52%	۲ در هزار		
تریس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	اکسی‌دیمتون‌متیل*	EC 25%	۱ - ۰/۵ لیتر		انجام آزمایشات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه پیشنهاد می‌شود.
	مالاتیون	EC 57%	۱ لیتر		
اگروتیس (کرم‌های طوقه‌بر) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون*	EC60%	۱ لیتر	اوایل رویش	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، شخم عمیق بعد از برداشت محصول و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)					به بخش آفات سبزی و صیفی مراجعه شود.
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Fusarium spp.</i> <i>Pythium spp.</i>	تیابندازول	WP 60%	۲ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کاشت	تنظیم تاریخ کاشت، عمق مناسب کاشت، شخم عمیق پاییزه، رعایت تناوب زراعی و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
	کاربوکسین	WP 75%	۲ در هزار		
بیماری آنتراکنوز <i>Colletotrichum lindemuthianum</i>					استفاده از بذر سالم، رعایت تناوب، ضدعفونی بذر، رعایت بهداشت مزرعه و ارقام مقاوم توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و دستیابی به راه‌های کنترل ضرورت دارد.
ویروس موزایک زرد لوبیا <i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)					کاشت بذر سالم و وارسته‌های مقاوم و حذف علف‌های هرز توصیه می‌شود.
بلایت باکتریایی لوبیا <i>Pseudomonas marginalis</i>					شخم عمیق، کاشت بذر سالم، رعایت تناوب، رعایت بهداشت مزرعه و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.

نام محصول: حبوبات(لوبیا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز					
گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	تری‌فلورالین	EC 48%	۲/۵ - ۱/۵ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	تری‌فلورالین، کلرتال‌دیمتیل، اتال‌فلورالین و ای بی تی سی دو منظوره هستند.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	کلرتال‌دیمتیل	WP 75%	۸ - ۱۲ کیلوگرم	بعد از کشت و قبل از سبز شدن	جهت کاربرد تری‌فلورالین، اتال‌فلورالین و ای بی تی سی عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام (خاک بدون کلوخه باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد. اگر قرار است در تناوب بعدی بلافاصله گندم کشت شود، از تری‌فلورالین استفاده نگردد.
پیچک صحرائی <i>Convolvulus arvensis</i>	بنتازون	SL 48%	۲ - ۲/۵ لیتر	۴ - ۲ برگ‌گی شدن علف هرز	بنتازون پهن‌برگ‌کش بوده و در کنترل اویارسلام نیز موثر است.
گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>	اتال‌فلورالین	EC 33%	۴ - ۲ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده کرد.
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	ای بی تی سی	EC 82%	۶ - ۳ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد.
تاتوره <i>Datura stramonium</i>	ایمازاتاپیر	SL 10%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	مخلوط با خاک قبل از کشت لوبیا	ایمازاتاپیر جهت کنترل تریچه وحشی، توق، چسبک و تاجریزی سیاه ثبت شده است.
غوزک (کنف وحشی) <i>Hibiscus trionum</i>					
تریچه وحشی <i>Raphanus raphanistrum</i>					
تاجریزی سیاه <i>Solanum nigrum</i>					
توق <i>Xanthium strumarium</i>					
چسبک <i>Setaria verticillata</i>					
نام محصول: حبوبات(ماش)					
گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	پندی‌متالین	EC 33%	۳/۵ لیتر		
عروسک پشت پرده <i>Physalis alkekengi</i>					
اویارسلام <i>Cyperus difformis</i>					
قیاق <i>Sorghum halepense</i>					
کنجد <i>Sesamum indicum</i>					
شیطانی <i>Cleome viscosa</i>					
درنه سرخه <i>Echinochloa colona</i>					
گوش بره <i>Chrozophora spp.</i>					
طلحه <i>Corchorus triculiaris</i>					

نام محصول: حبوبات (نخود)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>کرم پيله‌خوار (هلیوتیس)</p> <p><i>Heliothis virescens</i></p> <p><i>Helicoverpa armigera</i></p> <p>کارادرینا</p> <p><i>Spodoptera exigua</i></p>	<p>تیودی‌کارب</p> <p>ایندوکسا‌کارب</p> <p>ایندوکسا‌کارب</p> <p>پیریدالیل</p> <p><i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i></p> <p>لوفتورون</p>	<p>DF 80%</p> <p>SC 15%</p> <p>EC 15%</p> <p>EC50%</p> <p>—</p> <p>EC 5%</p>	<p>۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم</p> <p>۲۰۰ میلی‌لیتر</p> <p>۲۰۰ میلی‌لیتر</p> <p>۲۰۰ میلی‌لیتر در هکتار در قالب مدیریت تلفیقی</p> <p>طبق برچسب</p> <p>۴۰۰ میلی‌لیتر در هکتار یا ۲ در هزار با پایه آب ۲۰۰ لیتر در هکتار</p>	<p>با توجه به پیش‌آگاهی در زمان نیاز با تشکیل اولین پيله‌ها</p>	<p>استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور براکون ماده با توجه به دستورالعمل توصیه می‌شود. روش‌های زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت با نظر کارشناس، شخم زمین‌های آلوده در پاییز و زمستان برای نابودی شفیره‌ها و در صورت امکان دادن بیخ‌آب و سمپاشی به موقع اهمیت خاصی دارد.</p> <p>کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک (شامل : زنبورهای پارازیت تریکوگراما و براکون) توصیه می‌گردد.</p>
<p>مگس‌های مینوز برگ نخود</p> <p><i>Liriomyza congesta</i></p> <p><i>L. cicerina</i></p> <p><i>L. trifolii</i></p> <p><i>Phytomyza sp.</i></p>	<p>کلرپیرفوس</p>	<p>EC 40.8%</p>	<p>۲/۵ - ۲ لیتر</p>	<p>به محض مشاهده آفت</p>	<p>تحقیقات بیشتر در مورد کنترل این آفت پیشنهاد می‌گردد.</p>
<p>اگروتیس (کرم‌های طوقه‌بر)</p> <p><i>Agrotis segetum</i></p> <p><i>Agrotis ipsilon</i></p>	<p>تیوفتوزاید</p>	<p>SC 20%</p>	<p>۰/۷ لیتر</p>		<p>استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی آفت و تعیین زمان مبارزه، شخم عمیق بعد از برداشت محصول و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.</p>
<p>بوته‌میری فوزاریومی</p> <p><i>Fusarium oxysporum f.sp. Ciceris</i></p>	<p>کاپتان</p>	<p>WP 50%</p>	<p>۲ در هزار</p>	<p>ضدعفونی بذر قبل از کشت</p>	<p>چون بذر یک نوبت ضدعفونی می‌شود، استفاده از سموم چندمنظوره توصیه می‌گردد. اقدامات زراعی مثل تنظیم تاریخ کاشت (کشت زود هنگام)، بهداشت مزرعه، آیش، تناوب، آبیاری صحیح و استفاده از ارقام مقاوم نیز توصیه می‌گردد.</p>
<p>برق‌زدگی</p> <p><i>Didymella rabiei</i></p> <p>(<i>Aschochyta rabiei</i>)</p>	<p>تیابندازول*</p> <p>مانکوزب</p>	<p>WP 60%</p> <p>WP 80%</p>	<p>۲ در هزار</p> <p>۲ در هزار</p>	<p>ضدعفونی بذر قبل از کشت یا سمپاشی بوته‌های جوان به خصوص بعد از هر بارندگی</p>	<p>انجام تحقیقات در مورد دستیابی به ارقام مقاوم پیشنهاد می‌شود.</p> <p>انتخاب بذر سالم و تناوب صحیح توصیه می‌شود.</p>
<p>زردی نخود</p> <p><i>Macrophomina phaseolina</i></p> <p>(<i>Macrophomina phaseoli</i>)</p>	<p>ایپرودیون + کاربندازیم*</p>	<p>WP 52.5%</p>	<p>۲ در هزار</p>	<p>ضدعفونی بذر قبل از کشت</p>	<p>کاشت بذر سالم (عاری از قارچ)، رعایت تناوب زراعی، شخم عمیق و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.</p>

نام محصول: حبوبات(نخود)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرزنخود</u></p> <p><i>Acroptilon repens</i> تلخه</p> <p><i>Lepidium draba</i> از مک</p> <p>(<i>Cardaria draba</i>)</p> <p><i>Chondrilla juncea</i> قندرونگ</p> <p><i>Galium spp.</i> بی‌تی‌راخ</p> <p><i>Heliotropium spp.</i> آفتاب‌پرست</p> <p><i>Salsola kali</i> علف شور</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i> پیچک صحرایی</p> <p><i>Cuscuta campestris</i> سس</p> <p><i>Euphorbia spp.</i> گونه‌های فرنیون</p> <p><i>Centaurea depressa</i> گل‌گندم</p>	<p>لینورون</p> <p>پیریدات</p>	<p>SC 45%</p> <p>EC 60%</p>	<p>۲ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p>	<p>قبل از کاشت و مخلوط با خاک</p> <p>۴ - ۲ برگ علف‌های هرز پهن‌برگ</p>	<p>لینورون جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ مزارع نخود و عدس دیم ثبت شده است. (۱/۵ لیتر درهکتار برای مزارع عدس)، این سم دارای باقیماندگی در خاک است و باید به میزان حساسیت محصول بعدی توجه نمود.</p> <p>پیریدات جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ مزارع نخود دیم ثبت شده است. برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده نمود، بجز ستوکسیدیم که ایجاد سوزندگی می‌نماید.</p> <p>انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد.</p>
نام محصول: حبوبات(عدس)					
<p>پژمردگی عدس</p> <p><i>Fusarium oxysporum f.sp. lentis</i></p>					<p>تنظیم تاریخ کاشت (کشت زودهنگام) و رعایت تناوب توصیه می‌شود.</p>
<p><u>علف‌های هرز عدس</u></p> <p><i>Acroptilon repens</i> تلخه</p> <p><i>Carthamus oxyacantha</i> گل‌رنگ وحشی</p> <p><i>Cephalaria syriaca</i> سرشکافته</p> <p><i>Condrilla juncea</i> قندرونگ</p> <p><i>Galium spp.</i> بی‌تی‌راخ</p> <p><i>Lisaea heterocarpa</i> سگ‌دندانه</p> <p><i>Salsola kali</i> علف شور</p>	<p>پندی‌متالین</p> <p>پرومترین*</p> <p>لینورون</p>	<p>EC 33%</p> <p>WP 80%</p> <p>SC 45%</p>	<p>۴/۵ - ۳ لیتر</p> <p>۱/۵ کیلوگرم</p> <p>۱/۵ لیتر</p>	<p>بعد از کشت محصول و قبل از سبز شدن علف‌های هرز و محصول در عدس دیم</p> <p>قبل از کاشت و مخلوط با خاک</p>	<p>هر سه علف‌کش دوماظوره هستند.</p> <p>برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول استفاده نمود.</p> <p>انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید ضروری می‌باشد.</p>

نام محصول: حبوبات(باقلا)					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته سیاه <i>Aphis fabae</i>	اکسی دیمتون متیل* دیمتوات*	EC 25% EC 40%	“ “ “ “	این شته دومیزبانه بوده که میزبان اول آن درختان و درختچه‌های شمشاد و میزبان دوم آن انواع گیاهان پهن‌برگ یک‌ساله است، لذا میزبان‌های متعددی داشته و از نظر انتقال بیماری‌های ویروسی نیز اهمیت دارد. با نظر کارشناس بر حسب نیاز	
شته لگومینوز <i>Aphis craccivora</i> شته نخود <i>Acyrtosiphon pisum</i>				انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های مبارزه ضروری می‌باشد.	
برق زدگی باقلا <i>Didymella fabae</i> (<i>Aschochyta fabae</i>)				کاشت بذر سالم و حذف بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.	
زنگ باقلا <i>Uromyces viciae-fabae</i>				از بین بردن منابع آلوده مانند بقایای آلوده در کاهش بیماری موثر است.	
لکه قهوه‌ای (شکل‌اتی) باقلا <i>Botrytis fabae</i>	زینب* مانب* کاپتان*	WP 80% WP 80% WP 50%	۲ کیلوگرم “ “ “ “ “ “	تناوب و حذف بقایای گیاهی آلوده در جلوگیری از انتشار بیماری در سال‌های بعد موثر است. این قارچ به همراه <i>B. cinerea</i> عامل پوسیدگی خاکستری باقلا، در شرایط رطوبت بالا از مزرعه وارد انبار شده و به سرعت گسترش می‌یابد و سبب فساد بذور و تولید توکسین می‌شود که از کیفیت محصول می‌کاهد. زینب و مانب معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.	
علف‌های هرز پهن‌برگ باقلا	بنتازون	EC 48%	۲ لیتر	در مراحل ۴ - ۳ برگی علف‌های هرز	

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتن (سبزی - جالیز) <i>Tetranychus spp.</i>	تترادیفون	EC 7.52%	۲ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کنه مراحل فعال در سطح زیری ۲۰٪ برگهای نمونه برداری شده	سمپاشی با احتیاط، قبل از طلوع آفتاب و در ساعات اولیه صبح انجام گیرد. (خصوصاً در مورد خانواده کدوئیان) رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آلودگی موثر است. از مصرف سولفور روی خیار به علت ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود. اسپیرومسیفن جهت کنترل کنه تارتن جالیز (فقط جهت کاربرد در مزارع) ثبت گردیده است. سیترونل + فارتزول + نرولیدول + گرانیول (بیومایت) جهت کنترل کنه تارتن روی خیار و خربزه ثبت شده است. آزمایشات و بررسی سموم مؤثرتر با دوره کارنس کمتر (بین ۳ تا ۷ روز) جهت ثبت پیشنهاد می‌گردد. سایفلومتوفن و اس کونینوسل جهت کنترل کنه دونقطه ای در گلخانه در تناوب با سایر سموم ثبت شده استفاده شود.
	سولفور	WP80-90%	۳ در هزار		
	بی فنازیت	SC 24%	۰/۳ در هزار		
	اسپیرومسیفن	SC 24%	۰/۵ لیتر (فقط در مزرعه)		
	سیترونل + فارتزول + نرولیدول + گرانیول	EC 1.36%	۲ در هزار		
	هگزی تیاوکس	EC 10%	۰/۵ در هزار		
	اسپیرودیکلوفن	SC 24%	۰/۵ در هزار		
سایفلومتوفن	SC 20%	۱ در هزار			
اس کونینوسل	SC 15%	۱/۲۵ در هزار			
کنه حنایی گوجه‌فرنگی <i>Aculops lycopersici</i>	دینوکاپ* بروموپروپیلات*	WP 18.25% EC 25%	۱ کیلوگرم ۱/۵ لیتر	طبق نظر کارشناس	رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز داخل و حاشیه مزارع در کاهش آلودگی موثر است.
مگس مینوز <i>Liriomyza trifolii</i> <i>Liriomyza spp.</i>	کلرپیریفوس* آبامکتین سیرومازین آزادیراختین تیوسیکلام هیدروژن اکسالات	EC 40.8% EC 1.8% WP 75% EC 1% SP 50%	۱/۵ لیتر ۰/۶ لیتر ۰/۴ در هزار ۱/۵ - ۱ لیتر در هزار متر مربع ۰/۷۵ کیلوگرم	به محض مشاهده اولین خسارت	استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار انبوه)، رعایت تناوب زراعی و کشت گیاهان تله توصیه می‌شود. از کاربرد کلرپیریفوس بر روی خربزه‌مشهدی به دلیل ایجاد گیاه‌سوزی خودداری شود و در مورد سایر وارته‌های خربزه حداکثر ۱ لیتر در هکتار از سم یاد شده استفاده شود. در صورت استفاده از آبامکتین محلول‌پاشی هر ۸ روز یکبار می‌تواند تکرار شود، به منظور جلوگیری از پدیده مقاومت سمپاشی حداکثر ۳ بار در سال مجاز می‌باشد و در صورت نیاز به سمپاشی بیشتر، بایستی از سایر حشره‌کش‌ها با نحوه اثر متفاوت استفاده نمود. فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۲۱ روز می‌باشد. سیرومازین جهت کنترل لارو مگس مینوز جالیز در خیار گلخانه‌ای به ثبت رسیده است. آزادیراختین جهت کنترل مگس مینوز جالیز در گلخانه ثبت شده است.

نام محصول: سبزی و جالیز								
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات			
<p>عسلک جالیز <i>Bemisia tabaci</i> سفیدبالک گلخانه <i>Trialeurodes vaporariorum</i></p>	دیکلرووس	EC 50%	جالیز: ۱-۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲-۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار	<p>طبق نظر کارشناس</p> <p>استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار انبوه)، مبارزه زراعی از طریق گل‌گیری، رعایت تناوب، عملیات زراعی مناسب، تنظیم تاریخ کاشت، تنظیم دورآبیاری، کشت ارقام مقاوم، رعایت بهداشت زراعی و رعایت فاصله از سایر محصولات میزبان توصیه می‌شود.</p> <p>تیاکلوپراید + دلتامترین تیاکتوکسام اسپیرومسین آزادیراختین دینوتفوران تیاکتوکسام + لامبدا سای هالوترین پیرترین <i>Lecanicillium muscarium</i> اسپیروترامات <i>Beauveria bassiana</i></p>	مالاتیون	EC 57%	۱-۱/۵ در هزار	<p>استفاده از کارت‌های زرد به تعداد ۱ عدد در هر ۲۰۰ مترمربع (جهت ردیابی) و ۱ عدد در هر ۱۰ مترمربع تا حداکثر ۱ عدد در هر ۲ مترمربع (جهت شکار انبوه)، مبارزه زراعی از طریق گل‌گیری، رعایت تناوب، عملیات زراعی مناسب، تنظیم تاریخ کاشت، تنظیم دورآبیاری، کشت ارقام مقاوم، رعایت بهداشت زراعی و رعایت فاصله از سایر محصولات میزبان توصیه می‌شود.</p> <p>تیاکلوپراید + دلتامترین و تیاکتوکسام جهت مبارزه با حشره بالغ سفیدبالک جالیز به ثبت رسیده‌اند. اسپیرومسین جهت مبارزه با پوره سن یک سفید بالک جالیز به ثبت رسیده است.</p> <p><i>Lecanicillium muscarium</i> جهت کنترل سفیدبالک در گلخانه‌های گوجه‌فرنگی ثبت شده است.</p> <p>تحقیقات و بررسی در خصوص ثبت سموم جدید و ترکیبات IGR پیشنهاد می‌شود. پیریمیفوس متیل معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.</p>
	پیریمیفوس متیل*	EC 50%	۲ لیتر					
	تیاکلوپراید + دلتامترین	OD 11%	۱ لیتر					
	تیاکتوکسام	SC 24%	۰/۲۵ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)					
	اسپیرومسین	SC 24%	۰/۴ لیتر (فقط به صورت محلول‌پاشی)					
	آزادیراختین	EC 0.15%	۲/۵ لیتر در هکتار در مزرعه ۲/۵ در هزار در گلخانه ۰/۷۵ کیلوگرم (به صورت محلول‌پاشی)					
	دینوتفوران	SG 20%						
	تیاکتوکسام + لامبدا سای هالوترین	SC 24.7%	۰/۳ در هزار (فقط در گلخانه)					
	پیرترین	EC 5%	۴ در هزار (فقط در گلخانه)					
	<i>Lecanicillium muscarium</i>	WP	۱ در هزار					
اسپیروترامات	SC 10%	۰/۷۵ لیتر - ۷۵۰ در هزار در گلخانه						
<i>Beauveria bassiana</i>	L 7.16%	۷۵۰ میلی‌لیتر + ۲ لیتر ماده پخش‌کننده Nufilm						
مگس پیاز <i>Hylemya antiqua</i>	تری کلروفن دیازینون* هپتتفوس*	SP 80% EC 60% EC 50%	۲-۱ کیلوگرم ۲ لیتر ۱ لیتر	پس از چند برگی یا کفتری شدن بوته	تنظیم تاریخ کاشت و خزانه کاری توصیه می‌شود. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. اگر از پیاز به عنوان پیازچه استفاده می‌شود، دوره کارنس رعایت شود.			
مگس جالیز <i>Dacus ciliatus</i> مگس خربزه <i>Carpomya parvalina</i> <i>(Myiopardalis parvalina)</i>	فوزالن* تری کلروفن دیازینون* دیمتوات* مالاتیون دلتامترین اسپینوساد	EC 35% SP 80% EC 60% EC 40% EC 57% EC 2.5% SC 24%	۱/۵ لیتر ۲-۱ کیلوگرم ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر ۳۰۰ میلی‌لیتر ۱۵۰ میلی‌لیتر	سمپاشی در مناطق آلوده از شروع تشکیل میوه‌های ریز(سببچه‌دهی) (در مورد خیار میوه‌ها به اندازه یک هسته خرما باشد) و با نظر کارشناس به فاصله هر ۷ تا ۱۰ روز سمپاشی تکرار گردد.	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی، مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه، استفاده از گیاهان تله و سمپاشی گیاهان تله، رعایت تناوب، گل‌گیری، جمع‌آوری و انهدام میوه‌های آلوده در امر مبارزه اهمیت دارد. انجام شخم و دیسک بلافاصله پس از برداشت محصول در کاهش جمعیت آفت در سال بعد موثر است. در خیار با رعایت دوره کارنس محلول‌پاشی می‌تواند به طور هفتگی صورت گیرد. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد.			

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)					تاریخ کاشت در امر مبارزه با این آفت اهمیت خاصی دارد. چنانچه هنگام کشت لوبیا در عمق ۱۰ سانتی متری، حرارت خاک از ۱۵ درجه بیشتر باشد خسارت به حداقل خواهد رسید.
تریس پیاز <i>Thrips tabaci</i>	دیکلرووس مالاتیون هیپتئوس تیاکلورپید + دلتامترین اسپیروترامات اسپینوساد <i>Beauveria bassiana</i>	EC 50% EC 57% EC 50% OD 11% SC 10% SC 24% L 7.16%	جالیز: ۱-۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲-۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار ۲ در هزار ۱ در هزار ۰/۷ لیتر ۰/۶ لیتر ۲۰۰ میلی لیتر ۷۵۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm	پس از چند برگری یا کفتری شدن بوته عملیات خاکورزی مناسب به منظور از بین بردن پناهگاه‌های زمستان‌گذرانی آفت، استفاده از ارقام متحمل، کاشت ارقام زودرس، حذف علف‌های هرز و تمیز نگه داشتن مزرعه توصیه می‌شود. در محلول‌پاشی از مواد چسباننده (مویان) استفاده شود.	
شته ها خانواده <i>Aphididae</i>	دیکلرووس پیریمیکارب پیریمیکارب هیپتئوس پی متروزین پی متروزین دی اتانول آمیدروغن نارگیل فلونیکامید <i>Beauveria bassiana</i>	EC 50% WP 50% DF50% EC 50% WG 50% WP 25% WSC 65% WG 50% L 7.16%	جالیز: ۱-۰/۵ در هزار سبزی کاری: ۲-۱/۵ در هزار گلخانه: ۰/۸ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم (محلول‌پاشی) ۱ در هزار ۰/۵ کیلوگرم ۱ کیلوگرم ۲-۱/۵ در هزار ۰/۲ در هزار ۷۵۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm	در صورت آلودگی استفاده از ارقام مقاوم و تحمل و رعایت بهداشت زراعی توصیه می‌شود. پی متروزین فقط روی شته جالیز (<i>Aphis gossypii</i>) توصیه می‌شود و روی شته مومی کلم بی‌تاثیر است. پی متروزین با توجه به دارا بودن فرمولاسیون گرانول قابل انتشار در آب (WG) به لحاظ ایجاد خطرات کمتر برای مصرف‌کننده در ارجحیت مصرف قرار دارد. در صورت استفاده از پی متروزین به فاصله ۷ - ۵ روز با نظر کارشناس منطقه سمپاشی تکرار گردد. پیریمیکارب طبق آزمایش کاربردی سال ۱۳۷۹ روی شته مومی کلم کاملاً موثر ولی روی شته جالیز کم‌تاثیر است. در صورت استفاده از پیریمیکارب حداقل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴-۷ روز بسته به نوع محصول و آفت رعایت گردد. دی اتانول آمیدروغن نارگیل جهت کنترل شته جالیز خیار گلخانه‌ای به ثبت شده است.	
بید کلم (شب‌پره پشت الماسی) <i>Plutella xylostella</i> (<i>P. maculipennis</i>)	کلرفلوآزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> ماترین ایندوکساکارب هگزافلومورون	EC 5% - SL 0.6% SC 15% EC 10%	۰/۷۵ لیتر همراه با ۰/۵ در هزار روغن تابستانه طبق برجسب ۱ در هزار مقدار آب مصرفی ۶۰۰ - ۲۰۰ لیتر ۲۵۰ میلی لیتر ۱ لیتر		کاربرد کلرفلوآزورون الزاماً همراه با مقدار ۰/۵ در هزار روغن تابستانه صورت گیرد. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت توصیه می‌گردد.

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم میوه خوار گوجه فرنگی (هلیوتیس) <i>Helicoverpa obsoleta</i> (<i>H.armigera</i>)	تری کلروفن ایندوکساکارب اسپینوساد پیریدالیل کروموفنوزاید <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> فلوبن دیامید آلفاسا پیرمترین + تفلوبنزورون	SP 80% EC 15% SC 24% EC 50% SC 5% - WG 20% SC 15%	۲ - ۱ کیلوگرم ۲۵۰ میلی لیتر ۱۵۰ میلی لیتر ۲۰۰ میلی لیتر ۱/۵ لیتر طبق برجسب ۰/۲ در هزار ۰/۷۵ در هزار آب مصرفی ۴۰۰ لیتر	بر اساس موازین پیش آگاهی و با نظر کارشناس	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و براکون با توجه به دستورالعمل، استفاده از ارقام مقاوم، عملیات زراعی مناسب جهت از بین بردن پناهگاههای زمستان گذرانی آفت و رعایت بهداشت زراعی مورد تاکید است. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک (شامل : زنبورهای پارازیت تریکوگراما و براکون) توصیه می گردد.
بید گوجه فرنگی <i>Tuta absoluta</i>	اسپینوساد ایندوکساکارب <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> تیوسیکلام هیدروژن اکسالات فلوبن دیامید لوفنورون + امامکتین بنزوات آزادیراختین	SC 24% EC 15% - SP 50% WG 20% WG 50% EC 0.15%	۱۵۰ میلی لیتر ۲۵۰ میلی لیتر طبق برجسب ۱ کیلوگرم ۲۵۰ گرم ۲۵۰ گرم ۲ در هزار		شخم عمیق و یخ آب زمستانه، از بین بردن بقایای گیاهی، علفهای هرز و میوههای باقی مانده، حذف و از بین بردن برگهای آلوده به لارو، استفاده از تله های فرمونی و نوارهای چسبناک، نصب توری مناسب و دربهای دوتایی جهت جلوگیری از ورود بید گوجه فرنگی به داخل گلخانه، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت و در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک مانند سن های شکارگر و زنبور پارازیتوئید تخم (تریکوگراما) توصیه می شود.
پروانه سفید کلم <i>Pieris brassicae</i>	تری کلروفن <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	SP 80% -	۲ - ۱ کیلوگرم طبق برجسب	با دیدن اولین لاروهای آفت	از بین بردن بقایای گیاهی و رعایت بهداشت مزرعه توصیه می شود. انجام آزمایشات و بررسی سموم مناسب تر مورد تاکید است. در صورت استفاده از تری کلروفن فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز باشد. کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت توصیه
سرخرطومی جالیز <i>Baris granulipennis</i>					تنظیم تاریخ کاشت، کاشت گیاهان تله و سمپاشی آنها، جمع آوری و انهدام میوههای آلوده، شخم عمیق پس از برداشت محصول، از بین بردن بقایای گیاهی، حذف میزبان وحشی (هندوانه ابوچهل)، شخم و یخ آب زمستانه توصیه می شود.
عروسک خربزه <i>Aulacophora foveicollis</i> (<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i>)	کلر پیریفوس*	G 5%	۲۰ کیلوگرم		استفاده از سیستم های مکانیزه کشت، رعایت دور آبیاری و کشت به روش جوی و پشته مورد تاکید است. لاروهای آفت ریشه خوار هستند، در زمان کشت از گرانول کلر پیریفوس به میزان ۲۰ کیلوگرم در هکتار علیه لاروها استفاده شود.
کفشدوزک خربزه <i>Henosepilachna elaterii</i> (<i>Epilachna chrysolina</i>)					جمع آوری بقایای آلوده و از بین بردن میزبانهای وحشی (هندوانه ابوچهل) توصیه می شود. این آفت در تلفیق با سایر آفات (مگس ها) کنترل می شود.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ملخ شکم بادمجانی <i>Bradyporus latipes</i> ملخ پلی سارکوس	فنیترتیبون مالاتیون	EC 50% EC 57%	۱ لیتر یا ۲-۱/۵ در هزار از فرمولاسیون تجاری ۱/۵ - ۱ در هزار و برای پیاز ۲ در هزار	به محض خروج	در صورت انبوهی جمعیت و احتمال خسارت سمپاشی در حاشیه مزارع صورت گیرد.
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	متالدهاید	B 6%	۲۰-۲۵ کیلوگرم طعمه ۶٪		انجام عملیات زراعی مناسب توصیه می شود.
کرم های طوقه بر <i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i>	کلرپیریفوس*	G 5%	۲۰ کیلوگرم		تناوب با غیر غلات (گندم و جو)، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت زراعی، وجین علف های هرز میزبان و عملیات زراعی مناسب ضروری می باشد.
حلزون ها <i>Helicidae</i> رابها <i>Limacidae</i>	متالدهاید فسفات آهن	B 6% B 1%	۲۰-۲۵ کیلوگرم طعمه ۶٪ ۵ گرم در مترمربع	بهار و اوایل پاییز	استفاده از بودر سیلیس، سیوس برنج و گندم در مسیر عبور آفت و ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیف های کشت در مبارزه مؤثر است. فسفات آهن جهت کنترل راب در مزارع کاهو ثبت شده است.
تشی <i>Hystrix indica</i>	فسفردوزنگ (طعمه ۲٪) آنتی کواگولانت ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس		شکار و مبارزه مکانیکی (با کندن چاله به عمق ۱ متر) توصیه می شود. این موش در باغات نزدیک کوهپایه نیز ایجاد خسارت می کند.
سفیدک حقیقی جالیز <i>Podosphaera fuliginea</i> (<i>Sphaerotheca fuliginea</i>) <i>Erysiphe cichoracearum</i>	سولفور سولفور دینوکاپ کرزواکسیم متیل آزوکسی استروبین + دینوکونازول تتراکونازول تری فلوکسی استروبین بیکرینات پتاسیم ایمن اوکتادین تریس (السیلت) تری فلوکسی استروبین + فلوپیرام	WP 80-90% WG 80% WP 18.25% WG 50% SC 32.5% EC 10% WG 50% SP 85% WP 40% SC 50%	۳ - ۲ در هزار ۳ کیلوگرم ۲ - ۱ کیلوگرم ۰/۲ در هزار در مزارع : ۱ لیتر در گلخانه : ۰/۷۵ در هزار در مزارع : ۰/۵ لیتر در گلخانه : ۰/۴ در هزار ۲۰۰ گرم فقط جهت استفاده در مزارع گلخانه : ۵ در هزار بعد از گلدهی و باردهی ۰/۷۵ - ۰/۵ کیلوگرم ۰/۲ در هزار	با دیدن اولین علائم بیماری در برگ ها با نظر کارشناس	تهویه مناسب، رعایت دور آبیاری و کنترل رطوبت، از بین بردن علف های هرز در کنترل بیماری مؤثر است. در صورت استفاده از دینوکاپ فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول برای جالیز ۷ روز می باشد. کرزواکسیم متیل جهت کنترل سفیدک پودری کدویان در گلخانه و مزرعه ثبت شده است. سولفور ۸۰٪ WG و ایمن اوکتادین تریس (السیلت) جهت کنترل سفیدک پودری خیار ثبت گردیده است. تری فلوکسی استروبین + فلوپیرام جهت کنترل سفیدک پودری خیار در گلخانه ثبت شده است و به دلیل ریسک بالای مقاومت بایستی در تناوب با سایر سموم ثبت شده استفاده شود.

نام محصول: سبزی و جالیز

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک داخلی <i>Pseudoperonospora cubensis</i>	اکسی کلوروس سیموکسانیل + فاموکسادون مانب* سیازوفامید پروپاموکارب هیدروکلراید + فلوپیکولید اکسی کلوروس مس + سیموکسانیل نمکهای مونو و دی پتاسیم اسید فسفونیک	WP 35% WDG 52.5% WP 80% SC 40% SC 68.75% WP 43/95% SL 53%	۲ - ۱ کیلوگرم ۲۰۰ گرم ۲ - ۱ کیلوگرم گلخانه: ۰/۵ - ۰/۴ در هزار ۲ در هزار ۳ کیلوگرم ۴ - ۳ در هزار	با دیدن اولین علائم بر اساس موازین پیش آگاهی	زهکشی و تهویه مناسب در کنترل بیماری موثر است. بر حسب شرایط محیط (رطوبت و درجه حرارت) با نظر کارشناس سمپاشی تکرار شود. سیموکسانیل + فاموکسادون جهت کنترل سفیدک داخلی کدوییان ثبت شده است. مانب معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
بوته میری <i>Phytophthora drechleri</i> <i>Ph. Capsici</i> <i>Pythium spp.</i>	متلاکسیل پروپاموکارب هیدروکلراید و فوزتیل آلومینیوم متلاکسیل + مانکوزب	G 5% SL 84% WP72% WP	(به صورت خاک کاربرد استفاده شود) ۲۵ - ۲۰ کیلوگرم مزرعه: ۳ لیتر در هکتار به صورت نشئی گلخانه: ۰/۳ لیتر در هر متر مکعب به صورت مخلوط با خاک مزرعه: ۲ در هزار (ریختن محلول پای بوته) گلخانه: ۲۰۰ گرم در هر متر مکعب به ۴۰ - ۳۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذر و مراحل انتقال نشاء بعد از نشاکاری	به محض رؤیت اولین علائم (پژمردگی خفیف برگهای انتهایی)	حداقل فاصله سمپاشی تا برداشت محصول ۷ روز می باشد. کشت جالیز در خاکهای سبک، تناوب با غلات، حذف علفهای هرز و نابودی بقایای گیاهی آلوده توصیه می شود. سطح داغ آب پایین تر از محل طوقه باشد و از تماس مستقیم آب با بوته ها جلوگیری شود. حتی الامکان سعی شود مقدار آب آبیاری را کم و دفعات آبیاری را زیاد کرد. در کشت های گلخانه ای کشت روی پشته انجام شده و ترجیحا از آبیاری قطره ای استفاده گردد. تحقیقات در زمینه استفاده از عوامل میکروبی بیوکنترل در حال انجام می باشد.
پوسیدگی ریشه و زوال بوته های طالبی و خریزه <i>Monosporascus cannonballus</i>					
بیماری خاکزاد پژمردگی فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f. sp. radicum - cucumerinum</i>	<i>Trichoderma harizianum</i> T22	WP	۴۰ - ۳۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذر و مراحل انتقال نشاء بعد از نشاکاری		
نماتد مولد غده ریشه <i>Meloidogyne spp.</i>	متمام سدیم	SL 32.7%	۵۰ گرم در هر مترمربع خاک یا ۳۲ گرم در هر مترمکعب بذر	قبل از کشت در حرارت ۲۵ تا ۳۰ درجه	استفاده از ارقام مقاوم، تناوب با گیاهان غیرمیزبان، عملیات زراعی مناسب جهت از بین بردن سیست های نماتد توصیه می شود. ضدعفونی خاک سنگین خزانه های گوجه فرنگی و فلفل با استفاده از پوشش پلاستیکی به مدت ۴۸ ساعت با نظارت کارشناس و حداقل ۲ ماه قبل از کاشت انجام شود. کشت در خاکهایی که سم مصرف شده است تا تجزیه کامل به تعویق می افتد و این سم در شرایط مرطوب بعد از ۱۴ روز تجزیه می شود. ضدعفونی توسط شرکت های مجاز انجام شود.

نام محصول: سبزی و جالیز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری‌های ویروسی موزاییک سبز زرد هندوانه <i>Watermelon chlorotic stunt virus (WmCSV)</i> موزاییک هندوانه <i>Watermelon mosaic virus (WMV)</i> پیچیدگی زرد برگ گوجه‌فرنگی <i>Tomato yellow leaf curl virus (TYLCV)</i> موزاییک خیار <i>Cucumber mosaic virus (CMV)</i> موزاییک زرد کدو تنبل <i>Zucchini yellow mosaic virus (ZYMV)</i>					مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان و علف‌های هرز میزبان، رعایت فاصله کشت با محصولات همجوار، نشاکاری و استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد.
نام محصول: پیاز					
علف‌های هرز پیاز <i>Amaranthus spp.</i> گونه‌های تاج‌خروس <i>Chenopodium album</i> سلمک <i>Echinochloa crus-galli</i> سورف <i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Acroptilon repens</i> تلخه <i>Convolvulus arvensis</i> پیچک <i>Cyperus spp.</i> اوپارسلام	ایوکسینیل اکسی‌فلورفن اگزادپازون* ستوکسیدیم سیکلوکسیدیم هالوکسی‌فوپ‌آرمتیل کلتودیوم	EC 22.5% EC 24% EC 25% EC 12.5% EC 10% EC 10.8% EC 12%	۲-۳ لیتر ۲ لیتر ۲-۳ لیتر ۳ لیتر ۱-۱/۵ لیتر ۰/۷۵-۰/۸ لیتر ۱/۲ لیتر	پس از رویش علف‌های هرز پهن‌برگ در مرحله ۴ برگگی پیاز اوایل رشد علف‌های هرز (ملاحظات) قبل و بعد از کاشت (ملاحظات) از مرحله ۳ برگگی تا قبل از به ساقه رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ پس رویشی	وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. ایوکسینیل صرفاً پهن‌برگ‌کش می‌باشد. اکسی‌فلورفن در کشت مستقیم پیاز به میزان ۲ لیتر در هکتار در مرحله ۲ تا ۵ برگگی پیاز و یا در دو نوبت هر نوبت ۰/۷۵ لیتر به فاصله ۱۸ روز استفاده شود. در کشت نشایی پیاز یک نوبت ۲ - ۱/۵ لیتر در هکتار پس از انتقال نشاء در مرحله ۴-۲ برگگی علف‌های هرز استفاده می‌شود (جهت کنترل اوپارسلام مصرف ۲ لیتر در هکتار توصیه می‌شود). اگزادپازون علف‌کش دومنظوره است. چنانچه به صورت پیش‌رویشی مصرف شود ۳ لیتر در هکتار توصیه می‌شود. چنانچه به صورت پس‌رویشی مصرف شود ۲ لیتر در هکتار توصیه می‌شود. ستوکسیدیم، سیکلوکسیدیم، هالوکسی‌فوپ‌آرمتیل استر و کلتودیوم فقط باریک‌برگ‌کش می‌باشند.

محصول: سیر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز سیر</u></p> <p>تاج‌خروس وحشی</p> <p><i>Amaranthus retroflexus</i></p> <p>شاه‌تره</p> <p><i>Fumaria officinalis</i></p> <p>سلمک</p> <p><i>Chenopodium album</i></p> <p>قندرونک</p> <p><i>Chondrilla juncea</i></p> <p>گونه‌های ماشک</p> <p><i>Vicia spp.</i></p> <p>بذرک وحشی</p> <p><i>Anagallis arvensis</i></p> <p>اویارسلام</p> <p><i>Cyperus spp.</i></p> <p>قیاق</p> <p><i>Sorghum halepense</i></p> <p>پیچک</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i></p>	ایوکسینیل*	EC 22.5%	۳ لیتر	به صورت پس‌رویشی، ۲ تا ۴ برگی علف‌های هرز پهن‌برگ	وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. (برای کنترل باریک‌برگ‌ها می‌توان از باریک‌برگ‌کش‌های متداول در کشت پیاز استفاده نمود).
محصول: هویج					
<p><u>علف‌های هرز هویج</u></p> <p>گاوجاق کن</p> <p><i>Lactuca serriola</i></p> <p>شیرنرم</p> <p><i>Sonchus oleraceus</i></p> <p>خردل وحشی</p> <p><i>Sinapis arvensis</i></p> <p>تاج‌ریزی</p> <p><i>Solanum nigrum</i></p> <p>سورف</p> <p><i>Echinochloa crus-galli</i></p> <p>گونه‌های ارزن وحشی</p> <p><i>Setaria spp.</i></p> <p>پیچک</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i></p>	<p>لینورون</p> <p>تری‌فلورالین</p> <p>متری‌بوزین</p> <p>متری‌بوزین</p> <p>پرومترین</p>	<p>WP 50%</p> <p>EC 48%</p> <p>WP 70%</p> <p>DF 75%</p> <p>WP 80%</p>	<p>۲/۵ کیلوگرم</p> <p>۲/۵ - ۲ لیتر</p> <p>۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم</p> <p>۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم</p> <p>۱ کیلوگرم</p>	<p>به صورت پس‌رویشی و تا قبل از مرحله ۴ برگی هویج و اوایل رشد علف‌های هرز</p> <p>قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر</p> <p>در مرحله ۴ - ۲ برگی علف‌های هرز</p>	<p>وجین علف‌های هرز و روش‌های زراعی - مکانیکی توصیه می‌شود. لینورون پهن‌برگ‌کش و کشیده‌برگ‌کش می‌باشد، این سم دارای باقیماندگی در خاک است و در صورت استفاده از این علف‌کش باید به مدت حداقل ۵ ماه از کاشت محصول بعدی اجتناب نمود. تری‌فلورالین به صورت اختلاط با خاک پس از انجام عملیات خاک‌ورزی مناسب استفاده شود. متری‌بوزین اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها را کنترل می‌کند ولی علف هرز تاج‌ریزی را کنترل نمی‌کند. با توجه به مشکلات زیاد در کنترل علف‌های هرز هویج انجام تحقیقات جهت ثبت سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.</p>

نام محصول: سیب‌زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتین <i>Tetranychus spp.</i> کنه زرد پهن <i>Polyphagotarsonemus latus</i>	تترادیفون پروپارزیت* بروموپروپیلات	EC 7.52% EC 57% EC 25%	۲ در هزار ۱ در هزار ۰/۷۵ در هزار	با مشاهده ۳ - ۲ کنه به طور متوسط در مراحل فعال در یک برگ	اجرای عملیات زراعی که منجر به داشتن بوته‌های سالم شود، تمیز نگه‌داشتن مزرعه و حذف علف‌های هرز حاشیه آن توصیه می‌شود. سمپاشی در ساعات اولیه روز انجام شود. انتخاب سمپاش‌های مناسب ضروری است (نوع نازل سمپاش به گونه‌ای باشد که زیر برگ‌ها به سم آغشته شود).
کرم‌های مفتولی <i>Agriotes lineatus</i>	کلرپیریفوس*	G 5%	۳۰ کیلوگرم		مبارزه زراعی شامل آیش، تناوب، تقویت ازت خاک، کنترل علف‌های هرز، شخم عمیق و از بین بردن غده‌های آلوده در زمین (در تناوب گندم کشت نشود) می‌باشد. استفاده از تله نوری و طعمه‌ای برای به دام انداختن حشرات کامل و مدیریت آبیاری توصیه می‌شوند. این سم به میزان توصیه شده پس از کشت در ته و کنار فاروها پخش و سپس زمان خاک‌دهی پای بوته‌ها با خاک مخلوط گردد.
شته‌های سیب‌زمینی <i>Aphis gossypii</i> <i>Myzus persica</i> <i>Macrosiphum euphorbiae</i> <i>Aulacorthum solani</i>	دیکلرووس پیریمیکارب پیریمیکارب هپتتفوس بی‌متروزین بی‌متروزین ایمپیداکلوپرید تیامتوکسام	EC 50% WP 50% DF50% EC 50% WG 50% WP 25% WS 70% FS35%	۲- ۱/۵ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم (محلول پاشی) “ “ “ ۱ در هزار ۰/۵ کیلوگرم ۱ کیلوگرم ۲۸/۵ گرم برای یک‌صد کیلوگرم غده بذری ۲۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم غده بذری		استفاده از ارقام مقاوم و متحمل و رعایت بهداشت زراعی از جمله روش‌های مبارزه می‌باشد.
				ضد عفونی غده بذری “	

نام محصول: سیب‌زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک کلرادو <i>Leptinotarsa decemlineata</i>	فوزالن اسپینوساد	EC 35% SC 24%	۲ - ۳ لیتر ۷۵ میلی‌لیتر	اواسط خرداد و اواسط تیر	اجرای عملیات قرنطینه‌ای ضروری است. تناوب با محصولات غیر میزبان، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت بهداشت مزرعه و عملیات زراعی مناسب توصیه می‌شود. در صورت استفاده از تیاکلوپرید حداقل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۰ - ۳ روز می‌باشد، دز آن بستگی به تراکم آفت و شرایط منطقه دارد.
بید سیب‌زمینی <i>Phthorimaea operculella</i>	پیرترین	WP 0.1%	۳ کیلوگرم در تن	استفاده از تله‌های نوری و فرمونی در مزرعه برای شکار پروانه‌ها، شخم عمیق پس از برداشت، رعایت تناوب، یخ آب زمستانه، تنظیم تاریخ کاشت، کشت ارقام زودرس و برداشت هر چه زودتر محصول، خاک‌دهی پای بوته‌ها به خصوص آخر فصل، سرزنی بوته‌ها و جمع‌آوری غده‌های نمایان در سطح خاک توصیه می‌شود. در انبار از مالچ‌های مختلف استفاده شود.	
شانکر ساقه سیب‌زمینی (مرگ گیاهچه) <i>Thanatephorus cucumeris</i> <i>(Rhizoctonia solani)</i>	تیاپندازول* پنسی‌کورون <i>Trichoderma harizianum</i> HA- 22 b ایپرودیون	WP 60% WP25% P5% WP50%	۲ در هزار ۱/۲۵ در هزار ۳ در هزار ۲ درصد وزنی غده	ضد عفونی غده قبل از کاشت و با در انبار ضد عفونی غده بذری ضد عفونی غده بذری ضد عفونی غده بذری	حتی‌الامکان از غده‌های بذری عاری از اسکروت (سختینه) قارچ استفاده شود (کمتر از ۱۰ اسکروت در یک طرف غده بذری). ضد عفونی غده در انبار یا بلافاصله قبل از کاشت، مبارزه زراعی و به‌زراعی، تاریخ کاشت مناسب منطقه و عمق کاشت مناسب (۱۰-۱۵ سانتی‌متر) رعایت گردد. کشت در خاک با دمای ۸ درجه توصیه نمی‌شود. به هیچ وجه از سیاهک‌کش‌ها برای سیب‌زمینی استفاده نشود. پیش‌جوانه‌دار کردن غده‌ها توصیه می‌شود. کشت چغندر قند قبل از سیب‌زمینی موجب افزایش بروز بیماری می‌شود. استفاده از فرآورده‌های میکروبی حاوی <i>Trichoderma harizianum</i> به صورت کنار بوته (Side dressing) مخلوط با کودهای دامی توصیه می‌شود. معمولاً جدایه‌های تریکودرما اثر حفاظتی دارند و از بروز بیماری پیشگیری می‌کنند و در صورتی که پیش از ظهور علائم بیماری مصرف شوند، بیماری را بهتر کنترل می‌نمایند. تیمار غده‌ها پیش از کاشت به صورت یکنواخت توصیه می‌شود. پنسی‌کورون جهت پیشگیری و کنترل بیماری و ایپرودیون جهت کنترل بیماری به کار می‌رود.

نام محصول: سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آلترناریا (سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی) <i>Alternaria alternata</i> لکه‌موجی برگ <i>Alternaria solani</i>	کلر تالونیل ایمن اوکتادین تریس پوسکالید + پیراکلواستروبین دی متومورف + پیراکلواستروبین	WP 75% WP 40% WG 33/4% EC 11/2%	۱/۵۶ - ۲/۱۳ کیلوگرم ۷۵۰ گرم ۰/۵ کیلوگرم ۲ لیتر	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با مشاهده ۱ تا ۲ بوته آلوده در هر مترمربع	رعایت تناوب، حذف و مدفون کردن بقایای گیاهی، جلوگیری از استرس مواد غذایی، خشکی و رطوبتی، تنظیم دور آبیاری و برداشت پس از رسیدن غده‌ها (سیب‌زمینی) توصیه می‌شود. <i>A.solani</i> ایجاد توکسین در غده می‌نماید که بسیار خطرناک است. <i>A.alternata</i> ایجاد شانکر در ساقه گوجه‌فرنگی می‌کند. کلر تالونیل برای مبارزه با آلترناریای گوجه‌فرنگی به ثبت رسیده است. فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴ روز است. در صورت استفاده از ایمن اوکتادین تریس با میزان مصرف بیشتر از ۷۵۰ گرم احتمال ایجاد سوزندگی وجود دارد.
سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی <i>Phytophthora infestans</i>	اکسی کلورومس سیموکسانیل + فاموکسادون فسفونیک‌اسید کلر تالونیل اکسید مس پروپامو کارب هیدروکلراید + فلویپیکولید پروپامو کارب هیدروکلراید + سیموکسانیل دیمتومورف + مانکوزب سیازوفامید متلاکسیل + مانکوزب	WP 35% WDG 52.5% SL 40% SC 72% WG 75% SC 68.75% SC 45% WG 69% SC 40% WP 72%	۳ در هزار ۰/۴ کیلوگرم ۶ لیتر ۲-۲/۵ لیتر ۱ کیلوگرم ۱/۲ لیتر ۲/۵ لیتر ۲ کیلوگرم ۰/۱۵ لیتر ۳ کیلوگرم	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس با ظهور علائم در برگ‌های مربوط به سرشاخه‌ها (۱ بوته در هر مترمربع)	جمع‌آوری و انهدام بقایای آلوده و کشت ارقام زودرس در شمال توصیه می‌شود. رعایت آیش و تناوب چندساله با غلات (گندم و جو)، استفاده از ارقام متحمل، رعایت بهداشت زراعی، تنظیم تهویه و کاهش رطوبت سطح غده‌های سیب زمینی، انجام برداشت پس از پینه بستن کامل غده‌های سیب زمینی، کشت در خاک‌های سبک، خاک‌دهی پای بوته‌ها، بهبود سیستم‌های سمپاشی و استفاده از سمپاش‌های (Low volume) جهت آغشته شدن پشت برگ‌ها و اجتناب از آبیاری مزارع در زمان شیوع بیماری توصیه می‌شود. حضور کارشناسان شبکه مراقبت در مناطق آلوده در شرایط بحرانی در روزهای ابری (سه روز متناوب با دمای شب ۱۵- ۱۴ درجه و دمای روز حداکثر ۲۱ درجه) و پایش مزارع آلوده ضروری می‌باشد. سیموکسانیل + فاموکسادون و فسفونیک‌اسید برای کنترل سفیدک دروغی سیب‌زمینی ثبت شده‌اند. در صورت استفاده از کلر تالونیل فاصله آخرین سمپاشی تا برداشت محصول ۱۴ روز می‌باشد.
سفیدک پودری گوجه‌فرنگی <i>Leveillula taurica</i>	اکسی کلورومس تری‌فلوکسی‌استروبین + فلوپیرام	WP 35% SC 50%	۳ کیلوگرم ۳۰۰ گرم	با نظر کارشناس	استفاده از ارقام متحمل، تنظیم تهویه و رعایت دور آبیاری توصیه می‌شود. به علت خطر بروز مقاومت از تری‌فلوکسی‌استروبین + فلوپیرام در تناوب با دیگر سموم استفاده شود.
قارچهای خاکزاد مولد بوته میری گلخانه‌های گوجه‌فرنگی <i>Phytophthora spp.</i> <i>Rizoctonia spp.</i> <i>Fusarium oxysporum</i>	<i>Trichoderma harizianum</i> T22 های مکسازول	WP SL30%	۴۰ - ۳۰ گرم برای هزار گیاه به صورت تیمار بذری و مراحل انتقال نشا بعد از نشاکاری قبل از انتقال نشا ۱ در هزار یک هفته بعد از انتقال نشا ۲ در هزار دو هفته بعد از سمپاشی دوم ۲ در هزار	های مکسازول جهت کنترل پژمردگی فوزاریومی گوجه فرنگی در گلخانه با عامل <i>Fusarium oxysporum</i> ثبت شده است.	

نام محصول: سیب‌زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری خال سیاه سیب‌زمینی <i>Colletotrichum coccodes</i> شوره نقره‌ای <i>Helminthosporium spp.</i>	هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود.				استفاده از غده بذری سالم و گواهی‌شده و حتی‌الامکان عاری از خال سیاه و شوره نقره‌ای، کاشت غده‌های بذری در خاک‌های با دمای بیش از ۱۵ درجه توصیه نمی‌شود. کشت در خاک‌های خشک و استرس آبیاری باعث تشدید بیماری می‌شود. در انبارها غده‌های با علائم شوره نقره‌ای حذف گردد و رطوبت انبار بیش از ۷۰ درصد نباشد.
پژمردگی و پوسیدگی ریشه <i>Fusarium spp.</i> <i>Verticillium spp.</i>	هیچگونه مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود.				انتخاب غده بذری سالم و گواهی‌شده، تاریخ کاشت مناسب منطقه، جلوگیری از تنش‌های آبیاری و کاربرد کودهای ریزمغذی توصیه می‌شود.
نماتد پوسیدگی سیب‌زمینی <i>Ditylenchus destructor</i> نماتد مولد زخم <i>Pratylenchus scribneri</i>					عملیات به‌زراعی و آمایش زمین، تناوب زراعی با گیاهان غیرمیزبان، خشک نگه‌داشتن زمین (شخم خشک) و انبارداری مناسب توصیه می‌شود.
نماتد سیست سیب‌زمینی <i>Globodera rostochiensis</i> <i>G. pallida</i>					رعایت آیش و تناوب (در خاک‌های آلوده ۷-۳ سال از کاشت ارقام حساس سیب‌زمینی خودداری شود و گیاهان غیرمیزبان مانند غلات و ذرت در تناوب قرار گیرد)، استفاده از غده بذری سالم، جلوگیری از حمل و نقل خاک و اندام‌های آلوده (اعمال مقررات قرنطینه‌ای) از نقاط آلوده به سالم، امحاء محصول لکه‌های آلوده و نیز ضدعفونی خاک این لکه‌ها با سموم تدخینی، استفاده از ارقام مقاوم و آفتاب‌دهی توصیه می‌شود.
پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه‌ای سیب‌زمینی <i>Ralstonia solanacearum</i>	سم توصیه نمی‌شود.				استفاده از واریته‌های مقاوم، انتخاب غده بذری سالم و گواهی‌شده، جمع‌آوری بقایای آلوده، ضدعفونی ادوات کشاورزی با محلول ۵٪ هیپوکلریت کلسیم توصیه می‌شود.
بیماری‌های ویروسی پیچیدگی برگ سیب‌زمینی <i>Potato leafroll virus (PLRV)</i> <i>Potato virus Y (PVY)</i> <i>Potato virus X (PVX)</i> <i>Potato virus A (PVA)</i> موزایک یونجه <i>Alfalfa mosaic virus (AMV)</i>					مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت، حذف گیاهان و علف‌های هرز میزبان، رعایت فاصله کشت با محصولات همجوار، استفاده از ارقام متحمل توصیه می‌گردد.

نام محصول: سیب‌زمینی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
ناقلین بیماری‌های ویروسی	ایمیداکلوپرید	WS 70%	۲۸/۵ گرم برای یک‌صد کیلوگرم غده بذری		ایمیداکلوپرید و تیمتوکسام جهت مبارزه با ناقلین و کنترل تلفیقی بیماری‌های ویروسی به طریقه ضدعفونی غده بذری به کار برده شود.
شته‌ها، زنجرفک‌ها، تریپس و سفیدبالک‌ها	تیمتوکسام	FS35%	۲۰ میلی‌لیتر برای یک‌صد کیلوگرم غده بذری		
<u>علف‌های هرز سیب‌زمینی</u>	پاراکوات	SL 20%	۳ لیتر	بعد از سبز شدن علف هرز و قبل از رویش سیب‌زمینی	وچین علف‌های هرز، عملیات خاک‌ورزی مناسب، استفاده از روش‌های زراعی - مکانیکی و مآخار توصیه می‌شود.
گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	متری‌بوزین	WP 70%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم	بعد از کاشت سیب‌زمینی و قبل از سبز شدن آن و اوایل رشد علف‌های هرز	پاراکوات را زمانی که ۲۰ درصد غده‌ها سبز شده‌اند می‌توان مصرف کرد. در صورت کاربرد دیر هنگام، علف‌کش می‌تواند به سیب‌زمینی خسارت وارد کند. در صورت سمپاشی پس از رویش سیب‌زمینی و علف‌های هرز (اوایل رشد) با متری‌بوزین، میزان مصرف آن به ۰/۷۵ - ۰/۵ کیلوگرم در هکتار کاهش یابد. این علف‌کش در کنترل اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها مؤثر است. میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات ۵۰۰ لیتر توصیه می‌گردد. سولفوسولفورون جهت کنترل گل جالیز مصری مؤثر است.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	متری‌بوزین	DF 75%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم		
تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>	پندی‌متالین	CS 45/5%	۳ لیتر	علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ	
خرفه <i>Portulaca oleracea</i>	سولفوسولفورون	WG 75%	۳۵ گرم		
هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i>					
گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>					
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>					
جوموشک <i>Hordeum leporinum</i>					
چچم <i>Lolium spp.</i>					
گل جالیز مصری <i>Orobanche aegyptiaca</i>					
نام محصول: گوجه‌فرنگی					
<u>علف‌های هرز گوجه‌فرنگی</u>	تری‌فلورالین*	EC 48%	۲/۵ - ۲ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر	تری‌فلورالین به صورت اختلاط با خاک و پس از انجام عملیات خاک‌ورزی مناسب استفاده شود.
گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	متری‌بوزین*	WP 70%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم	در مرحله ۴ - ۲ برگی علف‌های هرز	متری‌بوزین اغلب پهن‌برگ‌ها و تعدادی از کشیده‌برگ‌ها را کنترل می‌کند. فلوآزیفوپ‌پی‌بوتیل باریک‌برگ‌کش مزارع گوجه‌فرنگی است و در صورت سمپاشی بعد از مرحله ۴ برگی در مناطق جنوبی* ارجح‌تر است که از دز ۱/۵ لیتر در هکتار استفاده شود.
سلمک <i>Chenopodium album</i>					
گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>					
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	فلوآزیفوپ‌پی‌بوتیل	EC15%	مناطق جنوبی*: ۱ لیتر سایر مناطق: ۱/۵ لیتر	بعد از سبز شدن علف‌های هرز در مرحله ۴ - ۲ برگی	
قیاق <i>Sorghum halepense</i>					

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخرطومی برگ یونجه <i>Hypera postica</i>	فوزالن مالاتیون فنوالریت*	EC 35% EC 57% EC 20%	۲/۵ لیتر ۳ لیتر ۱ لیتر		زمان مبارزه بسیار مهم است. مبارزه شیمیایی می‌بایست به زمان‌هایی محدود گردد که آفت در حداکثر حساسیت و پارازیتوئیدهای لارو در حداقل آن باشد، به نظر می‌رسد فصل پاییز می‌تواند زمان مناسبی برای مبارزه شیمیایی باشد (زمانی که حداقل ۵۰٪ تخم‌ها تفریخ شده باشند). لازم است در هر استان ایستگاه‌های تحقیقاتی زمان سمپاشی را اعلام نمایند. برداشت قبل از چین بهاره (برداشت زودهنگام یونجه در چین اول به خصوص اگر خسارت در نزدیکی زمان گل‌دهی باشد یکی از روش‌های موثر است) و چرای پاییزه پس از تخم‌ریزی در مبارزه مؤثر است. دوره کارنس ۱۵ روزه باید رعایت گردد. چرا در اواخر پاییز و اوایل بهار موثر است. شعله‌افکن در مزرعه آخر فصل پاییز روش مستدل در کاهش جمعیت آفت است. ادامه آزمایشات کاربردی جهت بررسی زمان مبارزه، تعداد سمپاشی و سموم مناسب توصیه می‌شود.
سرخرطومی‌های ریشه یونجه <i>Sitona spp.</i>					به یونجه‌های کهنه و شبدر خسارت می‌زند. مبارزه علیه لاروها توصیه نمی‌شود. پس از تناوب تجدید کشت شود. در صورت اقتصادی بودن خسارت با نظر کارشناس می‌توان از سموم گرانول دیازینون ۱۰٪ G و دیازینون ۶۰٪ EC یک لیتر در هکتار هم‌زمان با ظهور حشرات کامل هر نسل مبارزه نمود.
شته‌های یونجه (شته خالدار) <i>Therioaphis trifolii</i> (<i>Therioaphis maculata</i>) <i>Acyrtosiphon pisum</i> <i>Aphis faba</i>	پیریمیکارب*	WP 50%	با نظر کارشناس ۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم	اواخر بهار و اوایل تابستان هم‌زمان با افزایش دما	مبارزه شیمیایی فقط برای شته خالدار توصیه می‌شود (زمانی که جمعیت شته از ۲۰ عدد در هر ساقه تجاوز نماید). لذا ضروری است هنگام مبارزه به انبوهی شته توجه نمود. از مصرف متوالی یک سم اجتناب شود.
سرخرطومی تخمدان شبدر <i>Apion sp.</i> <i>Apion trifolii</i> (<i>A. aestivum</i>)					استفاده از بذر سالم و مطمئن، اساساً مبارزه زمانی توصیه می‌گردد که برداشت قبل از گل‌دهی کامل یونجه و عدم کاشت شبدر کنار مزارعی که جهت تولید بذر اختصاص یافته است رعایت شود. انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک شاخک بلند ریشه‌خوار یونجه <i>Plagionotus floralis</i>					۱- سمپاشی علیه حشرات کامل آفت (با نظر کارشناس از سموم فسفره تماسی - نفوذی استفاده گردد). ۲- سمپاشی علیه لاروهای سن یک آفت، قبل از ورود به داخل ریشه ۳- استفاده از ارقام مقاوم یونجه در مناطق آلوده به آفت که نیاز به بررسی دارد. (در صورت دسترسی از ارقام مقاوم استفاده شود). ۴- در مناطق آلوده لازم است که کشت یونجه بیش از ۳ سال در زمین باقی نماند، زیرا با قطور شدن ریشه‌های یونجه، محیط مناسب برای ایجاد خسارت توسط آفت به وجود می‌آید.
زنبور بذرخوار <i>Bruchophagus roddi</i> <i>(Eurytoma roddi)</i>				هنگام سبز بودن غنچه‌ها و قبل از آن	استفاده از بذر بوجاری شده، شخم عمیق و زیر خاک نمودن بذر آلوده ریخته شده در مزرعه، برداشت قبل از گل‌دهی کامل چین اول و استفاده از چین دوم جهت بذرگیری توصیه می‌شود. در صورت نیاز با نظر کارشناس منطقه از سموم فسفره تماسی - نفوذی استفاده گردد. از سمپاشی در زمان گل اجتناب گردد.
سن لیگوس <i>Exolygus (=Lygus) rugulipennis</i>					از بین بردن علف‌های هرز حاشیه و رعایت بهداشت مزارع توصیه می‌شود. لازم به توجه می‌باشد که افزودن شادابی بوته‌ها از شدت خسارت سن‌ها می‌کاهد. انجام تحقیقات جهت راه‌های کنترل و دستیابی به سموم موثر پیشنهاد می‌گردد.
کرم برگخوار (کارادرینا) <i>Spodoptera exigua</i> برگخوار مصری (پرودینا) <i>Spodoptera littoralis</i>					به صورت یک آفت مهم مطرح نیست. در صورت نیاز به مبارزه شیمیایی از سموم لاروکش کم‌دوام استفاده گردد.
سفیدک داخلی یونجه <i>Peronospora aestivalis</i>	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار	پس از برداشت	چین اول زودتر برداشت شود.
سفیدک سطحی یونجه <i>Leveillula leguminosarum</i>	دینوکاپ سولفور	WP 18.25% WP 80-90%	۱ - ۰/۵ کیلوگرم ۲ - ۳ کیلوگرم	با مشاهده اولین علائم و مناسب بودن شرایط	

نام محصول: یونجه، شبدر، اسپرس

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
لکه قهوه‌ای برگ یونجه <i>Pseudopeziza medicaginis</i>	مانب	WP 80%	۲ کیلوگرم	در صورت آلودگی شدید	استفاده از واریته‌های مقاوم و متحمل و برداشت به موقع توصیه می‌شود. مانب معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
لکه آجری یونجه <i>Stemphylium botryosum</i>					برداشت محصول پس از پیدایش اولین علائم بیماری، کشت ارقام مقاوم، انهدام بقایای آلوده سال قبل و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان توصیه می‌شود.
لکه سیاه شبدر <i>Cymadothea trifolii</i> (<i>Polythrincium trifolii</i>)					برداشت زودتر از موقع و کاهش میزان آبیاری تا حد امکان، کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای آلوده توصیه می‌شود.
نماتد ساقه یونجه <i>Ditylenchus dipsaci</i>	دیمتوات	EC 40%	۰/۴ لیتر ماده خالص در هکتار در مزارع بذری	قبل از به گل رفتن محصول	رعایت بهداشت زراعی و تنظیم تاریخ کاشت توصیه می‌شود. انجام بررسی به منظور ضدعفونی بذرها با سموم ضد تخمینی پیشنهاد می‌شود.
بیماری جارویی شدن یونجه <i>Phytoplasma spp.</i>					ناقل بیماری: زنجرک <i>Orosius albicinctus</i> مناطق انتشار: سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس، یزد
علف‌های هرز تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> سس <i>Cuscuta campestris</i> بی‌تی‌راخ <i>Galium tricornutum</i> تربچه وحشی <i>Raphanus raphanistrum</i> شلمی <i>Rapistrum rugosum</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> مریم‌گلی <i>Salvia sp.</i> ترشک <i>Rumex sp.</i> پیچک <i>Convolvulus arvensis</i> اویارسلام <i>Cyperus spp.</i> قیاق <i>Sorghum halepense</i>	کلر تال دیمتیل پاراکوات گلیفوزیت* ایمازاتاپیر ای پی تی سی بنتازون	WP 75% SL 20% SL 41% SL 10% EC 82% SL 48%	۸ - ۱۲ کیلوگرم ۳ - ۵ لیتر ۳۶۶ - ۷۳۰ میلی‌لیتر ۰/۷۵ - ۱ لیتر ۳ - ۶ لیتر ۲/۵ - ۳ لیتر	در یونجه تازه کاشت بعد از کاشت قبل از سبز شدن، یا اوایل بهار قبل از بیدار شدن یونجه بعد از سبز شدن سس در مرحله ۲۵ - ۳۰ سانتی‌متری یونجه و اگر سس به یونجه چسبیده باشد، قبل از گل‌دهی سس اوایل رشد علف‌های هرز قبل از کاشت مخلوط با خاک ۳ - ۴ برگ علف‌های هرز	کلر تال دیمتیل به منظور پیشگیری از سس و دیگر علف‌های هرز در اواخر زمستان، قبل از بیدار شدن یونجه مصرف شود. پاراکوات فقط برای از بین بردن هسته‌های اولیه آلوده به سس مناسب است، از جابجایی یونجه‌های آلوده به سس خودداری شود. فقط در صورتی که آلودگی به سس سطح وسیع داشته باشد از گلیفوزیت استفاده گردد. (مصرف فری گیت به میزان ۵ در هزار (۲ لیتر در هکتار) و یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت مصرف آن را کاهش می‌دهد). جهت کنترل علف‌های پهن‌برگ، فقط یک‌بار از سم ایمازاتاپیر استفاده شود و آخر کشت یونجه از مصرف آن خودداری شود. جهت کنترل علف‌های پهن‌برگ و برای سبب‌بازی با بنتازون آب مزرعه بایستی تخلیه شود.

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه زنگار (کنه نقره‌ای) <i>Phyllocoptruta oleivora</i>	بروموپروپیلات*	EC 25%	۱/۵ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	زمان و فاصله سمپاشی بر اساس بیولوژی آفت انجام گیرد. تناوب مصرف سموم کنه‌کش رعایت شود. کاربرد آبامکتین: ۲۰ میلی‌لیتر آبامکتین + ۲۵۰ میلی‌لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب زینب معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
	پیریدابن	WP 20%	۰/۴ تا ۰/۵ در هزار		
	آبامکتین	EC 1.8%	۰/۲ در هزار		
	هگزی‌تیاژوکس*	EC 10%	۰/۵ در هزار		
	زینب	WP 80%	۲ در هزار		
	مانکوزب	WP 80%	۲ در هزار		
	آزوسیکلوتین	WP25%	۱ در هزار		
	فن‌پروکسی‌میت	SC5%	۰/۵ در هزار		
اسپیرودیکلوفن	SC24%	۰/۲۷ در هزار			
کنه قرمز مرکبات <i>Panonychus citri</i>	تترادیفون	EC 7.52 %	۲ در هزار	اواخر زمستان	اسفند ماه: سمپاشی زمستانه با روغن به نسبت ۱/۵٪ مصرف سموم تترادیفون و کلوفنتزین به صورت مبارزه زمستانه، با نظر کارشناس و به منظور تخم‌کشی انجام گیرد. مصرف روغن ۱ - ۰/۵٪ بسته به شرایط محیط و زیر نظر کارشناس انجام شود. فن‌پروکسی‌میت به همراه روغن ۱٪ علیه تخم‌کنه‌ها کاربرد دارد.
	کلوفنتزین*	SC 50%	۰/۵ - ۰/۲۵ در هزار	اواخر زمستان	
	بروموپروپیلات	EC 25%	۱ در هزار	بر اساس پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱ در هزار		
	هگزی‌تیاژوکس	EC 10%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار		
	فن‌پروکسی‌میت	SC 5%	۱ - ۰/۵ در هزار		
	روغن امولسیون‌شونده	O 80%			
کنه شرقی مرکبات <i>Eutetranychus orientalis</i>	بروموپروپیلات	EC 25%	۱ در هزار	در مناطق مرکبات‌خیز جنوب وجود دارد و مبارزه با نظر کارشناس منطقه انجام شود.	
	بنزوکسی‌میت	EC 20%	۱ در هزار		
	هگزی‌تیاژوکس*	EC 10%	۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار		
	فن‌پروکسی‌میت*	SC 5%	۱ - ۰/۵ در هزار		

نام محصول: مرکبات

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
<p>در مناطق مرکبات خیز جنوب هرگونه سمپاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است.</p> <p>مصرف سموم ذکر شده همراه با روغن ۱- ۰/۵ درصد انجام شود.</p> <p>روغن پاشی زمستانه: پس از سپری شدن اوج سرمای زمستان و قبل از بیداری درختان</p> <p>دز مصرف روغن امولسیون شونده بدون آب ۲۵٪ کمتر از روغن معمولی (آبدار) می باشد.</p> <p>از کاربرد پیری پروکسی فن در جوار درختان توت و مناطق نوغان خیز جلوگیری شود.</p> <p>استامی پرید اختصاصاً جهت کنترل بالشتک مرکبات ثبت گردیده است.</p> <p>مبارزه بیولوژیک برای کنترل شپشک آردآلود با استفاده از کفشدوزک کریپتولوموس با توجه به دستورالعمل و برای شپشک استرالیایی با استفاده از کفشدوزک ودالیا با توجه به دستورالعمل انجام شود.</p> <p>انجام تحقیقات برای دستیابی به سموم مناسب تر پیشنهاد می گردد.</p>	<p>به شرح ستون ملاحظات بر اساس موازین پیش آگاهی و با ظهور ۶۰٪ پوره ها</p>	۱/۵ در صد	O 80%	روغن امولسیون شونده	گونه های بالشتکها Pulvinaria spp.
		۲ - ۱/۵ در هزار	EC47%	ایتیون	شپشک ستاره ای Ceroplastes floridensis
		۲ - ۱/۵ در هزار	EC 40.8%	کلر پیریفوس	سپردار الفی lepidosaphes gloverii
		۱ در هزار	EC 60%	دیازینون	سپردار قهوه ای Chrysomphalus dictyospermi
		۲/۵ - ۲ در هزار	EC 57%	مالاتیون	شپشک نرم تن Coccus hesperidum
		۰/۷ - ۰/۵ در هزار	EC 10%	پیری پروکسی فن	سپردار زرد Aonidiella aurantii (Aonidiella citrina)
		۰/۷۵ - ۰/۵ در هزار	SC40%	بوپروفزین	سپردار زرد شرقی Aonidiella orientalis
		۰/۵ در هزار	SP 20%	استامی پرید	سپردار واوی Lepidosaphes beckii
<p>با توجه به مسائل شته مرکبات انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب تر ضروری است.</p>	<p>در صورت پیچیدگی ۲۵٪ برگ های انتهایی روی جوانه ها</p>	۲/۵ - ۲ در هزار	EC 57%	مالاتیون	شته ها Aphididae خانواده
		۰/۷ - ۰/۵ در هزار	DF50%	پیریمیکارب*	

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه مینوز برگ <i>Phyllocnistis citrella</i>	دیفلوبنزورون ایمیداکلوپرید هگزافلومورون	WP 25% SC 35% EC10%	۰/۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۰/۳۵ در هزار + ۰/۳ درصد روغن ۲۵ میلی‌لیتر سم + ۳۰۰۰ میلی‌لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب	در مناطق مرکبات خیز جنوب هرگونه سمپاشی منوط به توصیه کارشناسان منطقه است. درختان جوان فاقد جوانه نیاز به سمپاشی ندارند. مصرف دیفلوبنزورون و ایمیداکلوپرید برای نهالستان‌ها و درختان جوان مرکبات تا حداکثر ۵ سال سن، توصیه می‌شود. شناسایی دشمنان طبیعی و مبارزه بیولوژیک پیشنهاد می‌شود.	
پسیل مرکبات <i>Diaphorina citri</i>	ایمیداکلوپرید پیری پروکسی فن پیری پروکسی فن + روغن امولسیون‌شونده کلرفلوآزورون	SC35% EC 10% EC 10% O 80% EC 5%	۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ درصد روغن ۰/۴ در هزار	موارد قرنطینه‌ای با توجه به دستورالعمل رعایت گردد. در زمان گل از سمپاشی با سموم گروه نئونیکوتینوئید (ایمیداکلوپرید) خودداری شود. در سال یک‌بار از سموم گروه نئونیکوتینوئید استفاده شود.	
سفیدبالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید) <i>Dialeurodes citri</i>					استفاده از کارت‌های زرد رنگ توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در مورد بیولوژی و عوامل کنترلی آفت پیشنهاد می‌گردد.
مگس میوه مدیترانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>	طعمه پاشی: مالاتیون* + پروتئین هیدولیزات	EC57%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت)	بهار، تابستان و اوایل پاییز	برداشت زودهنگام و به موقع میوه‌ها، جمع‌آوری و معدوم کردن میوه‌های آلوده، شخم سطحی باغات (زیر سایه‌انداز درخت)، شکار انبوه حشرات نر با استفاده از فرمون جلب‌کننده تری‌مدلور (۵۰ - ۲۵ تله در هکتار)، شکار انبوه حشرات نر و ماده با استفاده از جلب‌کننده‌های سراتراپ، بیولور و پروتئین هیدولیزات مسموم (۱۰۰ - ۷۰ تله در هکتار) و چنانچه تراکم آفت در یک روز ۳ - ۲ مگس در هر تله باشد، طعمه‌پاشی طبق دستورالعمل توصیه می‌شود.
حلزون‌ها خانواده <i>Helicidae</i> راب‌ها (لیسک) خانواده <i>Limacidae</i>	متالدهید متیوکارب نوارمسی	B 6% WP 50%	۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۲۵ - ۲۰ کیلوگرم طعمه ۴٪	بهار و پاییز	پخش طعمه به صورت کپه‌ای هنگام غروب آفتاب انجام شود.

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی طوقه (گموز) <i>Phytophthora citrophthora</i> <i>Ph. nicotianae</i>	اکسی کلورمس مخلوط بردو* مانکوزب + کلروتالونیل + سیموکسانیل فوزتیل آلومینیوم	WP 35% WP 65% WP 80%	۱ درصد ۱۰ - ۵ درصد ۳۰ گرم در یک لیتر آب و کاربرد به روش رنگ آمیزی ۲ در هزار	با نظر کارشناس در بهار قبل از بارندگی	مبارزه زراعی: استفاده از پایه متحمل، فاصله داشتن محل پیوندک از زمین، ایجاد زهکش در باغ، تمیز نگه داشتن باغ به ویژه محل طوقه درخت و حذف علف های هرز، کنار زدن خاک پای طوقه، تراشیدن بافت آلوده و بستن محل زخم با چسب حاوی قارچ کش و تقویت گیاه با کودهای مناسب توصیه می شود.
آتراکنوز <i>Glomerella cingulata</i> <i>(Colletotrichum gloeosporioides)</i>					حذف شاخه های خشکیده در پاییز، سمپاشی در زمستان موقع خواب درخت با ترکیبات مسی و تقویت درخت با استفاده از کود مناسب توصیه می شود.
شانکر باکتریایی لیموترش <i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>citri</i>	مخلوط بردو اکسی کلورمس*	WP 35%	۰/۵ درصد ۱ در هزار	در بهار و پاییز همزمان با جوانه زنی در صورت بروز بارندگی پس از سمپاشی، نیاز است سمپاشی تکرار گردد.	هرس سرشاخه های آلوده و در صورت آلودگی بالای ۵ درصد فقط یکبار سمپاشی قبل از گل دهی با سموم ذکر شده انجام شود. رعایت مقررات قرنطینه با توجه به دستورالعمل و ممنوعیت جابجایی هر گونه اندام های آلوده به مناطق سالم توصیه می شود. مناطق انتشار: هرمزگان، جنوب کرمان، سیستان و بلوچستان، کرمان، فارس
کپک سبز و آبی میوه مرکبات <i>Penicillium digitatum</i> <i>p. italicum</i>					جلوگیری از تجمع جمعیت زیاد اسپور در محل های نگهداری و بسته بندی، بازدید و بررسی میوه های داخل بسته بندی و جدا کردن میوه های آلوده در هوای آزاد با استفاده از پنکه در محل های نگهداری و تهویه بهتر، رعایت استاندارد دما و رطوبت در انبارها توصیه می شود. آزمایش سموم جدید پیشنهاد می گردد.
پوسیدگی سیاه میوه تامسون <i>Alternaria citri</i>					با توجه به خسارت بالا، آزمایش سموم جدید جهت کنترل بیماری پیشنهاد می گردد.
واکس محافظ مرکبات محتوی (۰/۲ درصد ایمازلیل و ۰/۵ درصد تیابندازول) به منظور حفظ و نگهداری محصول مرکبات به صورت اندود کردن میوه با اسفنج آغشته به محلول با دز ۱ در هزار توصیه می شود.					

نام محصول: مرکبات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سرخشکیدگی درختان مرکبات <i>Natrassia mangiferae</i>					هرس سرشاخه‌های آلوده و حذف بقایای آلوده، تقویت درختان، مدیریت آبیاری و اجتناب از کشت ارقام پرتقال، نارنج، لیمو و گریپ‌فروت که حساسیت بیشتری دارند.
بیماری فیتوپلاسمایی چاروک لیموترش <i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i>					استفاده از ارقام مقاوم، ردیابی و کنترل بیماری، ممنوعیت کشت جدید لیموترش در مناطق آلوده، ممنوعیت تولید نهال در مناطق آلوده، ممنوعیت جابجایی اندام‌های آلوده به مناطق سالم، امحاء درختان آلوده در مناطق جدیداً آلوده و مبارزه با ناقلین توصیه می‌شود.
بیماری ویروسی ترستزای مرکبات <i>Citrus tristeza virus (CTV)</i>					رعایت مقررات قرنطینه و موازین بهداشتی جهت جلوگیری از انتقال نهال و هرگونه اندام تکثیری از مناطق آلوده به مناطق سالم، امحاء درختان در مناطق جدیداً آلوده، استفاده از پایه‌های مقاوم و کنترل ناقلین توصیه می‌شود.
نماتد مرکبات <i>Tylenchulus semipenetrans</i>	دی‌کلروپروپین + متیل‌ایزوتیوسیانات	SL 100%		قبل از کشت در دمای ۲۵-۲۰ درجه	این سم دارای خاصیت گیاه‌سوزی شدید است. رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده در باغاتی که سابقه کشت مرکبات دارد، توصیه می‌شود. ضدعفونی خاک با سموم تدخینی تحت نظر کارشناس توصیه می‌شود. انجام بررسی در مورد سموم مناسب توصیه می‌شود.
علف‌های هرز سلمک <i>Chenopodium album</i> پیچک صحرايي <i>Convolvulus arvensis</i> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> اویارسلام <i>Cyperus rotundus</i> پاسبالوم <i>Paspalum distichum</i> حلفه <i>Imperata cylindrica</i> جگن <i>Carex sylvatica</i>	پاراکوات گلیفوزیت گلو فوسینت آمونیوم	SL 20% SL 41% SL 20%	۳ لیتر ۴-۱۲ لیتر ۵-۱۰ لیتر	مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰-۵ سانتی‌متری) بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰-۵ سانتی‌متری)	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود، در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴-۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک‌ساله کاربرد دارد. مصرف فری گیت ۵٪ و سولفات آمونیوم ۲٪ باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۶-۵ لیتر در هکتار). میزان مصرف آب در هکتار برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه اریوفید پسته <i>Aceria (=Eriophyes) pistaciae</i> <i>Aceria (= Eriophyes) stefanii</i>	سولفور بروموپروپیلات*	WP 80-90% EC 25%	۳ - ۲ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	بلافاصله بعد از باز شدن گلبرگ‌ها و تشکیل میوه	هرس سرشاخه‌های بدشکل و معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود.
کنه معمولی پسته <i>Tenuipalpus granati</i>	پروپارزیت بروموپروپیلات*	EC 57% EC 25%	۱ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	
پسیل پسته (شیره خشک) <i>Agonosca pistaciae</i>	ایمیداکلوپرید فلوفنوکسورون هگزافلومورون فوزالن + تفلوبنزورون فوزالن استامی‌پرید تیامتوکسام تیامتوکسام اسپیرودیکلوفن تیاکلوپرید فن‌پروکسی‌میت اسپیروترامات آزادیراختین کائولن دی‌اتانول‌آمیدروغن‌نارگیل	SC 35% DC 5% EC 10% EC 21.75% EC 35% SP 20% WG 25% SC 24% SC 24% OD 24% EC 5% SC 10% EC 0.15% WP WSC 65%	۰/۴ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۰/۲۵ - ۰/۲ در هزار ۰/۳ در هزار ۰/۴ در هزار ۰/۴ - ۰/۳ در هزار ۰/۳ در هزار ۱ - ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۵۰ در هزار ۲ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	استفاده از کارت‌های زرد چسبنده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت حشرات کامل زمستان‌گذران موثر می‌باشد. مبارزه بیولوژیک با استفاده از کریزوکارت طبق دستورالعمل و در قالب مدیریت تلفیقی آفات انجام شود. شخم زمستانه بین ردیف‌ها و زیر خاک کردن بقایای گیاهی، حذف علف‌های هرز میزبان شته‌ها، عدم سمپاشی در باغ‌هایی که دشمنان طبیعی فعال هستند نیز توصیه می‌شود. دفعات سمپاشی با نظر کارشناس منطقه صورت گیرد زیرا بستگی به میزان آلودگی دارد. از زمان رسیدن پسته سمپاشی انجام نشود. حتی‌المقدور از اواسط مرداد به بعد سمپاشی انجام نگیرد. آزمایش تحقیقی اجرایی برای تاثیر و میزان دز مصرفی پیشنهاد می‌شود. فوزالن + تفلوبنزورون معلق شده است تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
زنجره پسته (شیره تر) <i>Sulamicerus stali</i> <i>(Idiocerus stali)</i>	فوزالن* فوزالن + تفلوبنزورون* دیازینون*	EC 35% EC 21.75% EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	بعد از ظهور پوره‌ها	استفاده از کارت‌های زرد چسبنده در قالب مدیریت تلفیقی آفات برای تخمین آفت و کاهش جمعیت آن موثر می‌باشد. با توجه به وجود سایر آفات که مبارزه با آن‌ها هم‌زمان است، با نظر کارشناس سمپاشی انجام گیرد. بررسی تحقیقات روی زنجرح سبز پسته <i>Emposca</i> پیشنهاد می‌شود. بررسی و آزمایش سموم جدید و موثر پیشنهاد می‌گردد. فوزالن + تفلوبنزورون معلق شده است تا پایان سال ۹۶ اجازه

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سن های ناقل نماتوسپورا <i>Brachynema spp.</i> <i>Acrosternum spp.</i> سن قرمز <i>Lygaeus panderus</i> سن درختی <i>Apodiphus amygdali</i>	فنیتروتیون تیامتوکسام + لامبدا سای هالوترین	EC 50% SC 24.7%	۱/۵ در هزار ۰/۳ در هزار	با ریزش سن روی درختان با نظر کارشناس و بر اساس موازین پیش آگاهی	حمایت از دشمنان طبیعی، عدم حذف علف های هرز در زمان حمله سن ها و حذف علف های هرز میزبان سن های زیان آور پسته مانند اسفند، گونه های شور، علف خرس، شور کاکلی و گل قاصد در باغ در اوایل و اواخر فصل رویشی توصیه می شود. آزمایش سموم جدید و کم خطر پیشنهاد می گردد.
پروانه چوبخوار <i>Kermania pistaciella</i>	تیودیکارب فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین لوفتورون + فنوکسی کرب لوفتورون هگزافلومورون	DF 80% ۲% pheromone +6% permethrin (At&k) EC 10.5% EC 5% EC 10%	۱/۵ در هزار ۷-۵ قطره ۵۰ میلی گرمی روی شاخه درختان ۱/۵ در هزار ۱/۵ در هزار ۱ در هزار به همراه ۰/۵ درصد روغن	بعد از ریزش دوسوم گلبرگ ها و پیدایش پسته ها به اندازه ارزن یا بر اساس تعیین درجه حرارت موثر برای پیک پرواز زمان استفاده از فرمون جنسی چوبخوار پسته: بعد از ظهور حشرات کامل در باغات پسته	استفاده از تله های فرمونی برای تخمین جمعیت آفت، تعیین زمان مبارزه و کاهش جمعیت آفت توصیه می شود. حمایت از دشمنان طبیعی شامل عدم سمپاشی در جمعیت کم آفت و عدم سمپاشی روی شیره ها در جمعیت متوسط آفت پیشنهاد می گردد. فرمون جنسی چوبخوار پسته + پرمترین به صورت ۷-۵ قطره ۵۰ میلی گرمی به صورت یکبار در سال بر روی شاخه های درختان استفاده شود. در مورد روش های مبارزه غیر شیمیایی از جمله استفاده از فرمون ها انجام تحقیقات پیشنهاد می گردد.
پروانه میوه خوار <i>Recurvaria pistaciicola</i>	اکسی دیمتون متیل	EC 25%	۱/۵ در هزار	بعد از تشکیل میوه های ریز پسته	استفاده از نوار مقوایی دور تنه درخت در شهریور ماه در کاهش جمعیت آفت موثر است. بررسی و آزمایش سموم جدید و کم خطر پیشنهاد می شود.
پروانه پوستخوار پسته (کراش) <i>Arimania komarofii</i>	فوزالن* فوزالن + تفلوبنزورون* دیازینون*	EC 35% EC 21.75% EC 60%	۲ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار	مبارزه با نسل اول: یک هفته بعد از تشکیل میوه های پسته برای نسل های بعدی در صورت نیاز بر اساس تراکم آفت و با نظر کارشناس	شخم و یخ آب زمستانه توصیه می شود. فوزالن + تفلوبنزورون معلق شده است تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه‌های برگ‌خوار <i>Ocneria terebynthina</i>	فوزالن* فوزالن + تفلوبنزورون* دیازینون*	EC 35% EC 21.75% EC 60%	۲ در هزار ۲/۵ در هزار ۱/۵ در هزار		شخم و یخ‌آب زمستانه توصیه می‌شود. فوزالن + تفلوبنزورون معلق شده است تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
سوسک سرشاخه‌خوار <i>Hylesinus vestitus</i>	فنیتروتیون	EC 50%	۱/۵ در هزار	اواخر فروردین تا اوایل اردیبهشت با نظر کارشناس	هرس شاخه‌های ضعیف شده و خشک، تله‌گذاری آن‌ها و سپس معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود. فنیتروتیون ۲/۵ تا ۲ در هزار + نفت سفید ۱۰ تا ۱۲ در هزار همراه با صابون مایع به مقدار ۳/۵ در هزار نیمه اول اردیبهشت با نظر کارشناس استفاده گردد. بررسی و آزمایش سموم جدید و کم‌خطر پیشنهاد می‌شود.
کاپنودیس <i>Capnodis cariosa</i>					تقویت درختان با تغذیه مناسب و آبیاری کافی و به موقع توصیه می‌شود.
سرخ‌طومی پسته <i>Polydrosus davatchii</i>	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ در هزار		شخم زمستانه باغ انجام شود.
زنبور طلایی مغزخوار <i>Megastigmus pistaciae</i> زنبور مغزخوار <i>Eurytoma plotnikovi</i>					بهترین راه مبارزه برداشت کامل محصول، جمع‌آوری و از بین بردن میوه‌های آلوده روی درختان و روی زمین در فصل زمستان است، چون این آفت به صورت لارو داخل میوه زمستان‌گذرانی می‌کند.
شپشک سرشاخه پسته <i>Pistaciapis pistaciae</i> (<i>Lepidosaphes pistaciae</i>) شپشک تنه‌ای پسته <i>Melanaspis inopinatus</i>	ایتون* دیازینون	EC 47% EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن ۱/۵ در هزار + ۰/۵ درصد روغن	اوایل اردیبهشت با مشاهده ۵۰٪ پوره‌های سن یک	نوبت دوم مبارزه با نظر کارشناس و برحسب نیاز با ۱ - ۰/۵٪ روغن به فاصله ۱۵- ۱۰ روز از سمپاشی اول انجام شود. استفاده از کود پتاس و تقویت درخت در کاهش جمعیت آفت موثر است.

نام محصول: پسته					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری لکه‌برگی آلترناریایی <i>Alternaria alternata</i> <i>Alternaria tenuissima</i> <i>Alternaria spp.</i>	کاپتان*	WP 50%	۳ در هزار		هرس شاخه‌های مجاور سطح زمین، حذف علف‌های هرز با توجه به شرایط باغ، مدیریت آبیاری و عدم تاخیر در برداشت توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اثر قارچ‌کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
پوسیدگی فیتوفتورایی ریشه و طوقه (گموز پسته) <i>Phytophthora spp.</i>	مخلوط بردو* اکسی کلورمس* فوزتیل آلومینیوم	WP 35% WG 80%	۴ درصد محلول ۱ درصد ۲/۵ در هزار	در زمان مشاهده آلودگی	مدیریت دقیق آبیاری و کاهش مدت زمان اشباع شدن خاک، کنار زدن خاک اطراف طوقه درخت تا روی ریشه‌های اصلی (ایجاد آغلو در کنار تنه درختان)، استفاده از پایه‌های متحمل، تراشیدن بافت‌های آلوده ناحیه طوقه در درختان آلوده شده با آلودگی کمتر از ۵۰٪ و معدوم کردن نواحی آلوده و ضدعفونی محل با قارچ‌کش‌های مناسب، حذف و ریشه‌کشی درختان بیمار خشک شده و ضدعفونی محل درخت با قارچ‌کش‌های مناسب توصیه می‌شود. آزمایش مقایسه اثر قارچ‌کش‌های مختلف برای کنترل بیماری ضروری است.
عارضه سرخشکیدگی درختان پسته <i>Paecilomyces variotii</i> <i>Cytospora spp.</i> <i>Nattrassia magiferae</i>					هرس شاخه‌های آلوده، آبیاری مناسب و به موقع درختان، اصلاح وضعیت خاک، تقویت درختان با تغذیه مناسب و کنترل به موقع آفات مانند شپشک و سوسک‌های پوستخوار توصیه می‌شود.
نماتد مولد غده ریشه (ریشه گرهی) <i>Meloidogyne spp.</i>	کادوزفوس فنامیفوس	G 10% G 10%	۱۰ - ۱۵ گرم در هر مترمربع سایه‌انداز درختان	نوبت اول: پس از برداشت میوه نوبت دوم: در اواخر بهمن‌ماه و اوایل اسفندماه	تهیه نهال گواهی شده از نهالستان‌های سالم، استفاده از پایه‌های متحمل، جلوگیری از انتقال خاک و ادوات کشاورزی از قسمت‌های آلوده به سالم، بهبود وضعیت خاک‌های سبک و شنی با مشاوره مراجع ذیصلاح، بهبود تغذیه گیاه به خصوص از نظر پتاسیم با نظر کارشناس، خودداری از کاشت گیاهانی مانند گوجه‌فرنگی، بادمجان، فلفل و کدوئیان در مجاورت نهالستان و داخل باغ‌های پسته و کنترل علف‌های هرز مانند تاج‌ریزی که به شدت به این نماتدها آلوده می‌شوند توصیه می‌شود. انجام تحقیقات به منظور دستیابی به روش‌های دقیق و عملی مبارزه ضروری به نظر می‌رسد.

نام محصول: پسته

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز</p> <p>مرغ</p> <p><i>Cynodon dactylon</i></p> <p>ارزن وحشی</p> <p><i>Setaria viridis</i></p> <p>سلمک</p> <p><i>Chenopodium album</i></p> <p>خارشتر</p> <p><i>Alhagi persarum</i></p> <p>شیرین بیان</p> <p><i>Glycyrrhiza glabra</i></p> <p>پیچک صحرائی</p> <p><i>Convolvulus arvensis</i></p> <p>علف خرس یا کاتوس</p> <p><i>Cynanchum acutum</i></p> <p>اسفند</p> <p><i>Peganum harmala</i></p> <p>گونه‌های شور</p> <p><i>Salsola spp.</i></p> <p>شورکاکلی</p> <p><i>Suaeda altissima</i></p> <p>گل قاصد</p> <p><i>Taraxacum officinale</i></p>	<p>پاراکوات*</p> <p>گلیفوزیت</p> <p>گلو فوسینت آمونیوم</p>	<p>SL20%</p> <p>SL41%</p> <p>SL20%</p>	<p>۳ لیتر</p> <p>۴ - ۱۲ لیتر</p> <p>۵ - ۱۰ لیتر</p>	<p>مراحل اولیه رویش علف‌های هرز (۱۰ - ۵ سانتی متری)</p> <p>بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی</p> <p>مانند پاراکوات</p>	<p>گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود.</p> <p>میزان مصرف گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴ - ۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک‌ساله می‌باشد. مصرف فوری گیت (۵٪) و سولفات آمونیم (۲٪) باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۶ - ۵ لیتر در هکتار). گلو فوسینت آمونیوم مقدار مصرف آن ۱۰ - ۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله رویشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود.</p> <p>برای کنترل علف خرس ۲ بار سمپاشی توسط گلیفوزیت هر بار در مرحله ۱۰ سانتی متری آنرا در طول فصل مهار می‌کند .</p> <p>میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در نظر گرفته شد.</p>

نام محصول: نخایلات					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
زنجبرک خرما <i>Ommatissus lybicus</i>	دiazinon	EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	هرس برگ‌های پایین بعد از تخم‌گذاری زنجبرک در تیرماه، استفاده از نوار یا تله زردرنگ چسبیده به منظور جلب حشرات کامل و حذف پاجوش‌های اضافی با رعایت فاصله کاشت درختان توصیه می‌شود.
	Malathion	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار		
	استامپی‌پرید	SP 20%	۰/۵ در هزار		
کرم میوه‌خوار خرما <i>Batrachedra amydraula</i>	Malathion	EC 57%	۳-۲/۵ در هزار	بر اساس موازین پیش‌آگاهی	پیریمیفس متیل معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
	Diazinon	EC 60%	۲ - ۱/۵ در هزار		
	پیریمیفس متیل	EC 50%	۲ در هزار		
	هگزافلورمورون	EC 10%	۰/۶ در هزار		
شپشک سفید خرما <i>Parlatoria blanchardi</i>	Diazinon	EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار	اردیبهشت‌ماه، آبان و آذرماه بر اساس موازین پیش‌آگاهی	با توجه به وجود حشرات مفید معمولاً سمپاشی توصیه نمی‌شود. در بهار با روغن به میزان ۱٪ و در زمستان با روغن به میزان ۳-۲٪ روی درختان جوان و کوتاه سمپاشی زمینی توصیه می‌شود. هرس نیز در کنترل آفت موثر می‌باشد.
	Malathion	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار		
شپشک شفاف خرما <i>Fiorinia fioriniae</i>	Diazinon	EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار	آبان و آذرماه	مبارزه مانند شپشک سفید خرما می‌باشد.
	Malathion	EC 57%	۳ - ۲/۵ در هزار	آبان و آذرماه	
سوسک شاخدار (خرما) <i>Oryctes spp.</i>	کاربایل*	WP 85%	۳ کیلوگرم	اسفند تا پایان مهرماه	کاربرد طعمه مسموم به مقدار مورد نیاز در هکتار توصیه می‌شود. رعایت بهداشت نخلستان، هرس به موقع، عدم آبیاری بی‌رویه و مبارزه مکانیکی در کاهش خسارت موثر است.

نام محصول: نخایلات

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه گردآلود خرما <i>Oligonychus afrasiaticus</i>	تترادیفون پیریمیفس متیل فنازاکوبین هگزازی ترازوکس فن پیروکسی میت	EC 7.52% EC 50% SC 20% EC 10% SC 5%	۲/۵ - ۲ در هزار ۳ - ۲ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۳ در هزار	اواسط خرداد تا اوایل مردادماه ، ، ،	سمپاشی با نظر کارشناس صورت گیرد. آبپاشی در روز در کاهش خسارت موثر می باشد. پیریمیفس متیل معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
سوسک چوبخوار خرما <i>Pseudophilus testaceus</i>					اصول به زراعی مانند تقویت درخت (کود و آبیاری منظم) و دادن ماسه پای درخت توصیه می شود.
موریانه <i>Microcerotermes diversus</i>	کلر پیریفوس + کلر پیریفوس متیل فیبرونیل	EC 50% EC 2.5%	۱ در صد ۱۰ در هزار	پاییز و زمستان	محلول پاشی تنه و پودر پاشی ۱۰-۵٪ خاک پای درخت، انهدام علف های هرز و علف های خشک، تقویت درخت، آبیاری منظم، شخم سالانه پای درخت توصیه می شود.
سوسک سرخرطومی حنایی خرما <i>Rhynchophorus ferrugineus</i>	فسفید آلومینیوم*	Tb56%	۰/۵ تا ۱ عدد قرص ۳ گرمی برای هر دالان لاروی	به محض مشاهده خسارت آفت	۱- جلوگیری از هرس و زخمی کردن درختان خرما در ماه های گرم سال ۲- رعایت فاصله مناسب کاشت ۳- عدم کشت محصولات با نیاز آبی بالا در زیر درختان خرما ۴- تله فرمونی برای شکار انبوه آفت بر اساس دستورالعمل ۵- اعمال مقررات قرنطینه ای
موش ورامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				
بیماری پوسیدگی گل آذین یا خامج خرما <i>Mauginiella scattae</i>	اکسی کلوروس	WP 35%	۲ در هزار	اوایل بهار قبل از باز شدن گل آذین	جمع آوری بقایای گل آذین و غلاف آلوده از روی نخل ها، هرس برگ و تکریم درختان پس از برداشت میوه در اواخر تابستان و اوایل پاییز، سوزاندن بقایا، تقویت نخل ها با آبیاری منظم و کوددهی بر اساس میزان توصیه شده انجام شود.

نام محصول: نخیلات

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
خشکیدگی خوشه‌های خرما					تعدیل اثرات محیطی بر روی نخل‌ها، کاهش شدت عارضه با پوشاندن خوشه‌ها با پوشش‌های حصیری، کنفی، گونی و پارچه توری، مدیریت آبیاری، میانه‌کاری، تنک کردن خوشه، تقویت درختان با کودهای آلی و شیمیایی توصیه می‌شود. تحقیقات بیشتر به منظور تعیین عامل عارضه پیشنهاد می‌شود.
بیماری پوسیدگی ریشه خرما <i>Fusarium spp.</i>					تقویت درختان به ویژه کاهش مصرف ازت و افزایش مصرف پتاسیم، شخم مرتب باغ و ایجاد زهکش در خاک‌های سنگین، مدیریت آبیاری، عدم احداث نخلستان در زمین‌های تحت کشت محصولات سبزی و جالیز یا آیش به مدت چند سال توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز</u> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> خارشتر <i>Alhagi persarum</i> شیرین بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i> گونه‌های بروموس <i>Bromus spp.</i> قیاق <i>Sorghum halepens</i>	پاراکوات* گلیفوزیت گلو فوسینت آمونیوم	SL20% SL41% SL20%	۳ لیتر ۴ - ۱۲ لیتر ۵ - ۱۰ لیتر	مراحل اولیه رویش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی متری) بعد از رویش علف‌های هرز در حداکثر رشد، هنگام اوایل گل‌دهی مراحل اولیه رویش (حداکثر ۱۰ - ۵ سانتی متری)	گلیفوزیت و پاراکوات توسط بافت‌های سبز جذب می‌شود در باغات جوان که تنه نهال سبز است به این مسئله کاملاً توجه شود. میزان مصرف گلیفوزیت ۱۲-۶ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز دائمی و ۴ - ۲ لیتر در هکتار برای علف‌های هرز یک ساله، مصرف فری گیت (۴ لیتر در هکتار) و سولفات آمونیم به میزان ۲٪ باعث کاهش دز گلیفوزیت می‌گردد (۵ لیتر در هکتار). گلو فوسینت آمونیوم مقدار مصرف آن ۱۰-۵ لیتر در هکتار بسته به نوع علف هرز و مرحله رویشی آن می‌باشد و از مصرف آن در درختان کمتر از یک سال خودداری شود. میزان مصرف آب برای پاراکوات و گلو فوسینت آمونیوم ۵۰۰ لیتر و برای گلیفوزیت ۲۰۰ لیتر در هکتار در نظر گرفته شد. برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ استفاده از باریک‌برگ‌کش‌های ثبت شده قابل توصیه است. میانه‌کاری در نخلستان‌ها مانند یونجه، جو و سایر محصولات در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.

نام محصول: انار					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>کرم گلوگاه انار <i>Ectomyelois (=Spectrobates) ceratoniae</i></p> <p>کرم به <i>Euzophera bigella</i></p>	کانولن	WP	۵۰ در هزار		<p>مدیریت تلفیقی (IPM) شامل:</p> <p>۱- مبارزه مکانیکی (جمع‌آوری و انهدام انارهای آلوده در تمام طول فصل رشد و پس از برداشت و در انبار)</p> <p>۲- پرچم زدایی میوه‌های انار ۶ - ۵ هفته بعد از ظهور اولین گل</p> <p>۳- مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور تریکوگراما (سوش محلی) با توجه به دستورالعمل</p> <p>۴- استفاده از فرمون طبیعی جهت ردیابی</p> <p>۵- مدیریت علف‌های هرز چندساله و آبیاری منظم</p> <p>۶- استفاده از کانولن جهت مبارزه با کرم گلوگاه و کاهش خسارت آفتاب‌سوختگی در قالب مدیریت تلفیقی، توام با روش پرچم زدایی، به فاصله هر ماه یکبار و طی چهار نوبت (از نیمه خرداد تا نیمه شهریور) توصیه می‌شود.</p>
<p>شته انار <i>Aphis punicae</i></p>	دی‌اتانول‌آمید روغن نارگیل	WSC65%	۲ در هزار		<p>باقی گذاشتن پاجوش‌ها تا اواخر بهار به عنوان تله و حذف آن‌ها در آخر بهار توصیه می‌شود. به لحاظ نقش ارزنده پراداتورها در کنترل شته، سمپاشی توصیه نمی‌شود.</p>
<p>کرم طوقه انار <i>Hesperophanes sericeus</i></p>					<p>رعایت اصول باغبانی، آبیاری به میزان کافی و تامین مواد غذایی مورد نیاز گیاه توصیه می‌شود.</p>
<p>کنه انار <i>Tenuipalpus punicae</i></p>					<p>به لحاظ نقش ارزنده پراداتورها در کنترل کنه، سمپاشی توصیه نمی‌شود. آبیاری به موقع جهت جلوگیری از هر گونه تنش آبی و عدم کشت مخلوط انار با سایر درختان میزبان رعایت گردد.</p>
<p>آفتاب‌سوختگی انار</p>	کانولن	WP	۵۰ در هزار		<p>انجام هرس اصولی و صحیح، رعایت فاصله و جهت مناسب ردیف‌های کاشت، آبیاری و کوددهی متعادل و پرهیز از کاشت مخلوط درختان توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این مورد پیشنهاد می‌گردد.</p>
<p>لکه برگ و میوه انار <i>Colletotrichum sp.</i> <i>Alternaria sp.</i> <i>Cercospora sp.</i></p>					
<p>نماتد مولد غده ریشه انار <i>Meloidogyne spp.</i></p>					<p>رعایت نکات بهداشتی در تولید نهال و جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده توصیه می‌شود. انجام آزمایشات لازم پیشنهاد می‌شود.</p>

نام محصول: توت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشک سفید توت <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>	دiazinon * + روغن ۸۰٪ در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسپالنتلا، هرس درختان آلوده و تنه برکردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب توصیه می‌شود. (مراجعه به آفات زیتون)
خشکیدگی سرشاخه توت <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>	ایپرودیون + کاربندازیم	WP 52.5%	۱ در هزار	هفته اول اردیبهشت	مبارزه شیمیایی به محض ظهور اندام جنسی قارچ به فواصل ۱۰-۷ روز از هم (۲ نوبت در صورت ضرورت)، هرس سرشاخه‌های خشکیده قبل از افتادن اسکلروت‌های قارچ روی خاک (اواخر خرداد) توصیه می‌شود.
کپک خاکستری <i>Botrytis cinerea</i>					
پوسیدگی ریشه و طوقه فوزاریومی <i>Fusarium spp.</i>					
نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سپردار بنفش <i>Parlatoria oleae</i>	دiazinon * + روغن امولسیون‌شونده	EC 60% O 80%	۲-۱/۵ در هزار ۲-۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها و تکرار سمپاشی هر ۱۵ روز یکبار	به علت داشتن دشمنان طبیعی موثر در زیتون کاری‌ها سمپاشی توصیه نمی‌شود ولی در صورت نیاز روغن‌پاشی زمستانه و تابستانه (۱ درصد) انجام گیرد.
شپشک سیاه زیتون <i>Saissetia oleae</i>	روغن امولسیون‌شونده دiazinon * + روغن امولسیون‌شونده	O 80% EC 60% O 80%	۳-۲ درصد ۱ در هزار ۲-۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها و قبل از تشکیل پوسته حفاظتی در صورت نیاز طبق نظر کارشناس هر ۲۰-۱۵ روز سمپاشی تکرار شود.	انجام هرس پاییزه، رعایت بهداشت باغات، کاهش مصرف کودهای نیتروژنه، انجام آبیاری در حد نیاز گیاه، انجام عملیات روغن‌پاشی در اواخر پاییز و در زمستان به میزان ۲٪ علیه پوره‌های زمستان‌گذران در زمان عدم فعالیت دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. برای حفظ دشمنان طبیعی حتی‌الامکان از سمپاشی خودداری شود. ضد عفونی قلمه‌ها به صورت غوطه‌وری آن‌ها در محلول ۱/۵ - ۱ در هزار سموم فسفره آلی مانند مالاتیون یا دیازینون همراه یک درصد روغن (طبق دستورالعمل) انجام شود.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پسیل زیتون <i>Euphyllura olivina</i>	مالاتیون دiazینون* روغن پاشی زمستانه	EC 57% EC 60% O 80%	۲ در هزار ۱ در هزار ۲ - ۱ درصد	نوبت اول در آخر زمستان و قبل از شروع تخم‌ریزی و دیگری در موقع ظهور حداکثر پوره‌ها و قبل از ترشح مواد مومی	انجام هرس بهاره و پاییزه، حذف پاجوش‌ها و ترک‌ها در تابستان و پاییز _ زمستان، عدم کاربرد کودهای نیتروژنه، انجام آبیاری در حد نیاز گیاه، تقویت درختان از طریق عملیات زراعی مثل شخم و کوددهی، کاربرد روغن در نیمه دوم و سوم بهمن‌ماه به میزان ۲ درصد و در صورت از دست دادن این زمان در نیمه دوم اسفندماه به میزان ۱ درصد توصیه می‌شود. سمپاش مناسب جهت پاکسازی موم‌ها به کاربرده شود. حفظ دشمنان طبیعی مورد تاکید است.
شپشک سفید توت <i>Pseudaulacaspis pentagona</i>	دiazینون * + روغن ۸۰٪ در ۲۰ لیتر آب	EC 60% O 80%	۱ در هزار ۱ درصد	هنگام خروج پوره‌ها	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پرسپالتلا (۱۰ - ۵ شاخه ۵۰ سانتی‌متری) طبق دستورالعمل، هرس درختان آلوده و تنه‌برکردن درختان از قسمت‌های پایین انشعاب توصیه می‌شود.
مگس زیتون <i>Bactrocera oleae</i>	طعمه پاشی شامل: مالاتیون*+ پروتئین هیدرولیزات دیمتوات *+ پروتئین هیدرولیزات دلتامترین*+ پروتئین هیدرولیزات	EC57% EC40% EC2.5%	۲ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت) ۱ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت) ۱ در هزار ۵ - ۲ درصد (بسته به غلظت)	بر اساس تعداد حشرات بالغ به‌دام افتاده در تله‌های زرد چسبنده + فرمون طبق دستورالعمل	روش‌های دیگر مدیریت شامل شخم زمستانه (در صورت امکان) زیر درختان برای نابودی شفیره‌ها، برداشت زودهنگام میوه برای فرار از اوج آلودگی، جمع‌آوری و انهدام میوه‌های آلوده، استفاده از تله‌های مکثیل همراه پروتئین هیدرولیزات و مالاتیون برای جلب حشرات بالغ و تله‌های زرد چسبنده + فرمون (۱۵ - ۱۰ تله در هکتار) و یا کارت زرد طبق دستورالعمل می‌باشد.
شب پره جوانه‌خوار زیتون <i>Palpita unionalis</i>	دیمتوات*	EC40%	۱ در هزار	در بهار زمانی که پنج درصد از برگ‌های درخت توسط لاروها خورده شده باشند.	حذف پاجوش‌ها، حذف سرشاخه‌ها و برگ‌های آلوده، جلوگیری از انتقال نهال‌های آلوده به سایر مناطق، غوطه‌وری نهال‌ها در محلول ۱/۵ - ۱ در هزار سموم فسفره آلی مانند مالاتیون یا diaزینون همراه یک درصد روغن به مدت پنج دقیقه توصیه می‌شود.

نام محصول: زیتون

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شب پره‌های چوبخوار زیتون <i>Euzophera pinguis</i> <i>Euzopherodes vapidella</i>	مالاتیون*+ روغن‌های معدنی	EC57%	۱/۵ لیتر سم + ۲ لیتر روغن + ۱۰۰ لیتر آب (به تنه و شاخه‌های آلوده مالیده شود).	پس از تفریخ تخم و قبل از نفوذ لارو سن اول به درون پوست درخت	هرس و سوزاندن شاخه‌های شدیداً آلوده درختان، جلوگیری از زخمی شدن درختان، استفاده از چسب‌های هرس و یا سموم مسی روی زخم‌های هرس و آسیب‌های ناشی از چونندگان، عملیات زراعی برای جلوگیری از تخم‌گذاری آفت و نفوذ لاروهای جوان به درون پوست، تقویت درختان و پاشیدن محلول آهکی (۴۰ - ۳۰ کیلوگرم آهک + ۱۰۰ لیتر آب + یک کیلو نمک طعام) روی تنه‌های درختان توصیه می‌شود.
کرم خراط یا پروانه فری <i>Zeuzera pyrina</i>	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این آفت وجود ندارد.				به ندرت خسارت می‌زند، در صورت مشاهده خسارت مطابق درختان میوه سردسیری اقدام گردد (مراجعه به صفحه ۲۲).
کنه‌های گالزا <i>Aceria oleae</i> <i>Oxycenus niloticus</i>					استفاده از نهال‌های سالم برای احداث باغ و ضدعفونی نهال طبق دستورالعمل انجام شود.
موش شکول <i>Glis glis caspicus</i>	فسفردوزنگ آنتی کوآگولانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس	در طول سال بر اساس تراکم	شکار و جمع‌آوری در فصل خواب (مبارزه مکانیکی) توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می‌شود.
موش کور <i>Ellobius fuscocapillus</i>	فسفردوزنگ آنتی کوآگولانت‌ها		۱۵۰ - ۱۰۰ گرم در هکتار طعمه ۲٪ طبق نظر کارشناس	در طول سال بر اساس تراکم	جهت مبارزه می‌توان مانند موش کلاهو از سموم تصعیدی نیز استفاده نمود. این موش در زعفران‌کاری‌ها نیز ایجاد خسارت می‌کند.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری ورتیسلیوم زیتون <i>Verticillium dahliae</i>					سایر روش‌های مدیریت شامل ضدعفونی خاک قبل از کشت (آفتاب‌دهی و گازدهی)، استفاده از ارقام مقاوم (<i>Arbequina</i> و <i>Frantoio</i>)، اقدامات زراعی مانند تنظیم کوددهی (استفاده از کودهای پتاسه) و آبیاری منظم، جلوگیری از قلبایی شدن خاک و کشت نهال‌های عاری از بیماری، عدم کشت گیاهان حساس به بیماری از جمله گیاهان خانواده‌های <i>Solanaceae</i> و <i>Cucurbitaceae</i> در کنار درختان زیتون و حذف علف‌های هرز میزبان بیماری، همچنین حذف بقایا و از جمله ریشه‌های قدیمی درختان، جلوگیری از انتقال بقایا و خاک آلوده بین باغات و مزارع توسط آب آبیاری و ماشین‌آلات کشاورزی، جلوگیری از زخمی شدن گیاه هنگام شخم اطراف درختان و در این صورت تیمار محل زخم با استفاده از ترکیبات مسی و یا چسب باغبانی، عدم کشت زیتون در خاک‌های دارای سابقه آلودگی و کنترل نماتدهای گیاهی به خصوص نماتدهای ایجاد کننده زخم ریشه می‌باشد.
بیماری لکه طاووسی زیتون <i>Spilocaea oleaginea</i>	اکسی کلورمس* مخلوط پردو*		۳ در هزار ۱ در صد		سایر روش‌های مدیریتی شامل خودداری از کشت نهال در خاک‌های پوک و مرطوب و حفظ فاصله بین درختان، هرس درختان برای ایجاد تهویه مطلوب، تهیه قلمه از درختان سالم، استفاده از مواد واسطه‌ای کشت سالم و ضدعفونی شده برای ریشه‌دار نمودن آن‌ها، عدم استفاده از کودهای ازته که باعث برگ را نازک و لطیف‌تر نموده و در برابر بیماری مقاومت کمتری نشان می‌دهند، در صورت امکان جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌ها در مناطق آلوده، استفاده مطلوب و متوازن از کودهای شیمیایی و افزایش مقاومت درخت، کشت ارقام مقاوم و جلوگیری از ایجاد کمبود پتاسیم می‌باشد.
بیماری‌های پوسیدگی ریشه زیتون <i>Nectria haematococca (Fusarium solani)</i> <i>Fusarium oxysporum</i> <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>Corticium solani</i> <i>Macrophomina phaseolina</i> <i>Phytophthora spp.</i> <i>Corticium rolfsii</i> <i>Sclerotium rolfsii</i>					سایر روش‌ها شامل خودداری از کشت گیاهان حساس به بیماری‌های خاکزی (از جمله گیاهان خانواده‌های <i>Solanaceae</i> و <i>Cucurbitaceae</i>) در میان درختان زیتون، خودداری از کشت زیتون در خاک‌هایی که محصولات مختلف قبلاً توسط قارچ‌های خاکزی آلوده شده‌اند، کاهش شخم و در غیر این صورت شخم کم عمق برای جلوگیری از آسیب به ریشه‌ها، کاربرد متناسب کودهای شیمیایی و آبیاری منظم، استفاده از آبیاری جوی و پشته‌ای و یا قطره‌ای برای جلوگیری از تماس آب با طوقه درختان، سوزاندن شاخه‌های هرس شده طی هرس زمستانه، ضدعفونی و استفاده از قارچ‌کش‌های سیستمیک برای محافظت از زخم‌های هرس و غیره، خارج نمودن و سوزاندن درختان تضعیف شده، تغییر خاک درون چاله‌های کشت، قبل از کشت مجدد در آن محل، در شروع آلودگی (آغاز زرد شدن) توصیه می‌شود. در صورت آلوده بودن نهال‌ها به نماتد مولد غده ریشه، کنترل آن از اولویت برخوردار است.

نام محصول: زیتون					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه زیتون Armillaria mellea (Armillariella mellea)	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلوده زیتون وجود ندارد.				جلوگیری از وارد شدن تنش‌های مختلف مانند زخمی شدن ریشه‌ها توسط ادوات و چوندگان و تنش‌های آبی، جلوگیری از احداث باغ در اراضی آلوده، خودداری از انجام واکاری در باغات قدیمی آلوده، حذف درختان به ظاهر سالم اطراف درختان آلوده، ضدعفونی خاک آلوده (توسط سولاریزاسیون و گازدهی)، به صفحه ۲۸ مراجعه گردد.
نماتدهای باغات زیتون Meloidogyne spp. Tylenchulus semipenetrans	سموم شیمیایی خاصی برای کنترل این بیماری در باغات آلوده وجود ندارد.				سایر روش‌های مدیریت شامل احداث نهالستان در مناطق سالم و عاری از آلودگی به نماتد، رعایت اصول بهداشت نباتی از جمله جلوگیری از ورود نهال، ماشین‌آلات، ادوات و کارگرهای مشکوک به محل آلودگی، استفاده از بستر پرلیت برای ریشه‌زایی و یا مخلوط ضدعفونی شده پرلیت با مواد دیگر نظیر ماسه، جلوگیری از هرگونه تنش آبی با آبیاری منظم، ضدعفونی بستر خاک گلدان و بستر ریشه‌زایی قبل از کشت نهال با گاز متیل‌بروماید و یا واپام، جلوگیری از تماس ریشه‌های خارج شده از گلدان‌های پلاستیکی با خاک آلوده نهالستان، جداسازی نهال‌های مشکوک و آلوده و تیمار آن‌ها با سموم نماتدکش توصیه شده، خودداری از هرگونه نقل و انتقال نهال‌های آلوده قبل از سالم‌سازی آن‌ها، از بین بردن علف‌های هرز پهن‌برگ و خودداری از کاشت سایر میزبان‌های نماتد مولد غده در محوطه نهالستان می‌باشد.
نام محصول: چای					
کنه قرمز پاکوتاه Brevipalpus obovatus	تترادیفون پروپارژیت	EC 7.52% EC 57%	۱ - ۲ در هزار ۱ - ۱/۲ در هزار	با نظر کارشناس	مصرف تترادیفون با ۱٪ روغن نتیجه بهتری دارد.
شپشک‌های آردآلود خانواده Pseudococcidae Pseudococcus viburni (Pseudococcus affinis)	دیازینون* مالاتیون	EC 60% EC 57%	۱ - ۱/۵ در هزار ۲ در هزار	اواخر اردیبهشت و اواخر تیرماه	معمولاً مبارزه بیولوژیکی با کرپتولموس، آفت را کنترل می‌کند. در صورت طفیان شدید سمپاشی با احتیاط کامل و زیر نظر کارشناس انجام گیرد. سموم با روغن به میزان ۱ - ۰.۵٪ مصرف شود.

نام محصول: چای					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی سفید ریشه و طوقه Pestalotiopsis spp. Corticium rolfsii (Sclerotium rolfsii)					آبیاری برحسب نیاز، عدم کشت متراکم و زهکشی توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در این زمینه پیشنهاد می‌شود.
نماتد زخم ریشه چای Pratylenchus loosi	کادوزفوس فنامیفوس	G 10% G 10%	۵ گرم برای هر بوته ۵ گرم برای هر بوته	اسفندماه با نظر کارشناس	
نام محصول: انجیر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی انجیر Eotetranychus hirsti					با مشاهده خسارت بر روی برگ با نظر کارشناس از سموم کنه کش رایج استفاده گردد. از مصرف پروپارزیت روی انجیر خودداری گردد.
کنه اریوفید Eriophyes ficus					با مشاهده اولین علائم خسارت روی برگ، مبارزه سریعاً با کنه کش‌های رایج با نظر کارشناس و اول صبح انجام گیرد. از مصرف پروپارزیت روی انجیر خودداری گردد.
مگس میوه انجیر Lonchaea aristella (Carpolonchaea aristella)	پرمترین *	EC 25%	۰/۸ در هزار		بهترین راه مبارزه با آفت فوق شخم زدن پای درختان در زمستان می‌باشد.
پید انجیر (برگ‌خوار) Choreutis nemorana (Simaethis nemorana)	دیفلوبنزورون *	WP 25%	۰/۳ در هزار		برگ‌های خزان شده پای درختان در زمستان شخم زده شود و در صورت افزایش جمعیت آفت از روغن پاشی بهاره یا از حشره کش یادشده استفاده گردد.
نام محصول: چغندر قند					
گونه‌های کنه تارتن Tetranychus spp.	پروموپروپیلات پروپارزیت سولفور*	EC 25% EC 57% WP 90%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر ۴ کیلوگرم	با دیدن ۵ تا ۷ کنه در مراحل فعال در هر برگ	سمپاشی در ساعات اولیه صبح و در زیر برگ و به صورت همگانی انجام گیرد. تناوب سمپاشی باید رعایت شود. مبارزه لکه‌ای در صورتی که آفت سراسری نباشد. در صورت هم‌زمانی با سفیدک می‌توان از گوگرد استفاده کرد. حذف علف‌های هرز حاشیه مزارع نیز توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کک چغندر <i>Chaetocnema tibialis</i>	مالاتیون* فوزالن تیامتوکسام	EC 57% EC 35% FS 35 %	۱/۵ لیتر ۲-۲/۵ لیتر ۷۵۰ میلی لیتر برای ضد عفونی یک صد کیلوگرم بذر	نوبت اول: در مرحله دوبرگی حقیقی چغندر قند و مشاهده خورده شدن مدور برگها با نظر کارشناس نوبت دوم: تا زمان ۶ برگی در صورت نیاز و با توجه به تراکم آفت با نظر کارشناس	شخم عمیق پس از برداشت محصول و یخ آب به صورت همگانی در منطقه، تناوب زراعی، حذف علفهای هرز میزبان مانند سلمک، ترشک و بوتههای چغندر قند خودرو در بهار، آبیاری منظم و تقویت گیاه با کودهای حیوانی و شیمیایی توصیه می شود.
خرطوم کوتاه چغندر (آفت خال سیاه) <i>Conorrhynchus brevisrostris</i>	فوزالن	EC 35%	۲-۲/۵ لیتر	در صورت امکان و بر حسب موقعیت منطقه کاشت چغندر قند در اولین فرصت انجام شود. شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ آب زمستانه، تناوب میزبان، عدم کشت در زمینهای شنی، آبیاری مرتب و به موقع زراعت، وجین و از بین بردن علفهای هرز سلمک، علف شور و خرفه در بهار توصیه می شود.	
کرمهای طوفه بر (آگروتیس) <i>Agrotis ipsilon</i> <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis exclamationis</i>	دیازینون کلرپیریفوس کلرپیریفوس	EC 60% EC 40.8% G 5%	۱/۵ لیتر ۲ لیتر ۲۵ - ۲۰ کیلوگرم	مرحله اولیه رشد بوتههای چغندر و با توجه به توصیههای پیش آگاهی و مشاهده بوتههای قطع شده و استفاده از تلههای فرمونی	شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ آب زمستانه، حذف علفهای هرز و طعمه پاشی برای کنترل لاروهای زمستان گذران به صورت لکه ای (برای هر هکتار حدوداً صد کیلوگرم طعمه لازم است، طعمه فوق شامل ۳ تا ۵ کیلوگرم سم و ۱۰۰ کیلوگرم سیوس می باشد).
خرطوم بلند (سرخرطومی دمیرگ) <i>Lixus incanescens</i>	دیازینون	EC 60%	۱ لیتر	به محض دیدن حشره بالغ، مشاهده علامت قهوه ای و سیاه شدن رگیرها	مبارزه با حشره کامل قبل از تخم ریزی، شخم عمیق پس از برداشت محصول، یخ آب زمستانه و وجین علفهای هرز خرفه و سلمک در بهار در خارج یا حاشیه مزرعه توصیه می شود.

نام محصول: چغندر قند

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بید چغندر (لینا) <i>Scrobipalpa ocellatella</i> (<i>Phthorimaea ocellatella</i>)	دیازینون	EC 60%	۱/۲ لیتر	اوایل تابستان قبل از تشکیل قشر سیاه‌رنگ در مرکز بوته و قبل از نفوذ لارو به داخل طوقه و همچنین ردیابی توسط تله‌های فرمونی	جمع‌آوری و از بین بردن بقایای چغندر پس از برداشت، شخم، یخ‌آب، چرانیدن بلافاصله بعد از برداشت و سیستم آبیاری بارانی در تقلیل جمعیت آفت موثر است.
پرو دنیا <i>Spodoptera littoralis</i>	دیازینون پرمترین دلتامترین فن‌والریت	EC 60% EC 25% EC 2.5% EC 20%	۱/۵ لیتر ۱ لیتر ۱ لیتر ۱ لیتر	به محض دیدن آفت وردیابی بر اساس پیش‌آگاهی (تله فرمونی)	فنتوات وقتی لاروها ریز هستند مصرف شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید پیشنهاد می‌شود.
مگس چغندر قند <i>Pegomya betae</i> (<i>Pegomya hyoscyami</i>)	مالاتیون دیازینون	EC 57% EC 60%	۲ لیتر ۲ لیتر	مشاهده علائم مینوز در برگ‌ها	شخم عمیق بعد از برداشت، رعایت بهداشت مزرعه و حذف علف‌های هرز میزان توصیه می‌شود. معمولاً نیازی به سمپاشی جداگانه ندارد، در صورت نیاز استفاده از سموم ذکر شده و تکرار سمپاشی ۱۰-۷ روز بعد صورت گیرد.
کرم برگ‌خوار چغندر قند (کارادینا) <i>Spodoptera exigua</i>	فوزالن پیریدالیل <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> اسپینوساد ایندوکساکارب تیودی‌کارب	EC 35% EC 50% - SC 24% SC 15% DF 80%	۲ لیتر ۱۵۰ میلی‌لیتر در ستین ۱ و ۲ لاروی طبق برچسب ۴۰۰ میلی‌لیتر ۲۵۰ میلی‌لیتر ۰/۷۵ کیلوگرم	انجام پیش‌آگاهی (تله‌های فرمونی)	سمپاشی در حالت طغیان آفت توصیه می‌شود. شخم عمیق پس از برداشت، کشت زودهنگام و به موقع، حذف علف‌های هرز و یخ‌آب زمستانه مورد تاکید است.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>زنجرک سبز</p> <p><i>Empoasca spp.</i></p> <p><i>Circulifer spp.</i></p> <p>زنجرک ناقل کرلی تاپ</p> <p><i>Neolitturus spp.</i></p>	<p>اکسی دیمتون متیل</p> <p>دیمتوات</p> <p>ایمیداکلوپرید</p> <p>تیامتوکسام</p>	<p>EC 25%</p> <p>EC 40%</p> <p>WS70%</p> <p>FS35%</p>	<p>۱ لیتر</p> <p>۱ لیتر</p> <p>۱ کیلوگرم برای ضد عفونی یکصد کیلوگرم بذر</p> <p>۱ لیتر برای ضد عفونی یکصد کیلوگرم بذر</p>	<p>بر علیه پوره‌ها بر اساس پیش آگاهی</p>	<p>زنجرک‌ها بیشتر از نظر انتقال بیماری‌ها اهمیت دارند، لذا باید پراکنش و روند رشد جمعیت آن‌ها را در سطح مزرعه زیر نظر داشت.</p>
<p>شته باقلا</p> <p><i>Aphis fabae</i></p>	<p>ایمیداکلوپرید*</p> <p>اکسی دیمتون متیل</p> <p>پی متروزین*</p> <p>پی متروزین*</p>	<p>SC 35%</p> <p>EC 25%</p> <p>WP 25%</p> <p>WG50%</p>	<p>۲۵۰ میلی لیتر</p> <p>۱ لیتر</p> <p>۱ کیلوگرم</p> <p>۰/۵ کیلوگرم</p>	<p>بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)</p>	<p>حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.</p>
<p>شته ریشه چغندر قند</p> <p><i>Pemphigus fuscicornis</i></p> <p><i>Smynthurodes betae</i></p>	<p>دیازینون*</p> <p>دیازینون*</p>	<p>G 10%</p> <p>G 5%</p>	<p>۱۵ کیلوگرم</p> <p>۳۰ کیلوگرم</p>	<p>با مشاهده آلودگی روی ریشه (کلنی‌های شته با ترشحات سفید رنگ)</p>	<p>آبیاری مرتب مزرعه، تناوب حداقل یکساله با گیاهانی غیر از خانواده <i>Chenopodiaceae</i>، اقدامات بهداشتی و عدم ورود خاک‌های آلوده از سایر مزارع توصیه می‌شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم جدید پیشنهاد می‌گردد.</p>
<p>پوسیدگی بنفش ریشه</p> <p><i>Helicobasidium brebissonii</i></p> <p><i>(Rhizoctonia crocurum)</i></p>					<p>تناوب زراعی با محصولات غیر میزبان، شخم عمیق، مبارزه با علف‌های هرز و آیش تابستانه با عملیات زراعی فراوان توصیه می‌شود.</p>

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سفیدک پودری (سفیدک سطحی) <i>Erysiphe betae</i>	سولفور	WP 80-90%	۴ لیتر	در بهار و اوایل پاییز به محض ظهور علائم آلودگی روی برگ	تری‌دمورف را می‌توان قبل از شروع آلودگی هم استفاده کرد.
	تری‌دمورف	EC 75%	۰/۷۵ لیتر		
	دینوکاپ*	WP 18.25%	۱ کیلوگرم		
	اپوکسی‌کونازول	SC12.5%	۱ لیتر		
	تتراکونازول	ME12.5%	۱ - ۰/۸ لیتر		
	تری‌فلوکسی‌استروبین + تپوکونازول	WG 75%	۲۰۰ گرم		
پوسیدگی‌های ریشه <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>Fusarium spp.</i> <i>Phytophthora drechsleri</i> <i>Pythium aphanidermatum</i>					رعایت مسائل به‌زراعی: پرهیز از آبیاری بیش از حد، شخم عمیق، زهکشی مناسب مزارع، کشت در کرت‌های مرتفع، استفاده از سیستم آبیاری مناسب (بارانی)، کوددهی مناسب و کنترل علف‌های هرز توصیه می‌شود.
بیماری لکه‌برگی (سرکوسپورائی) <i>Cercospora beticola</i>	سایپروکونازول*	SL 10%	۱ لیتر	به محض مشاهده اولین علائم بیماری	انجام تحقیقات در مورد دستیابی به روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در مورد ارقام مقاوم پیشنهاد می‌شود. در صورت هم‌زمانی با سفیدک در تلفیق با یکدیگر کنترل می‌شوند.
	کاربندازیم*	WP 60%	۱ کیلوگرم		
مرگ گیاهچه <i>Thanatephorus cucumeris (Rhizoctonia solani)</i> <i>Pythium spp.</i> <i>Pleospora betae (Phoma betae)</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲ - ۲/۵ در هزار	قبل از کشت (خددغونی بذر)	در موقع کشت درجه حرارت خاک حداکثر ۲۰ درجه سانتی‌گراد باشد (اجتناب از کاشت عمیق بذر). کاربوکسین تیرام صرفاً جهت کنترل رایزوکتوتیا موثر می‌باشد. انجام آزمایش برای دستیابی به سموم مناسب دیگر توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری گال زگیلی <i>Physoderma leproides</i> <i>(Urophlyctis leproides)</i>					روی تاج و روی ریشه ایجاد گال می‌نماید. کشت زودهنگام، آبیاری بر اساس نیاز، جمع‌آوری و انهدام بوته‌های آلوده و گال‌ها بعد از برداشت و شخم عمیق توصیه می‌شود. انجام تحقیقات جهت دستیابی به روش‌های کنترل پیشنهاد می‌شود. این بیماری تنها از خوزستان گزارش شده است.
سفیدک داخلی (کرکی) <i>Peronospora farinosa</i> <i>(P. schachtii)</i>	کاپتان* زینب* مانب*	WP 50% WP 80% WP 80%	۳ کیلوگرم “ “ “ “	به محض دیدن اولین علائم	برقراری تناوب زراعی، زهکشی مناسب و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود. زینب و مانب معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
بیماری ریشه‌ریشی (ریزومانیا) Rhizomania <i>Beet necrotic yellow vein virus</i> (BNYV)					استفاده از ارقام مقاوم، کشت زودهنگام (از نیمه اسفند تا نیمه فروردین)، شخم عمیق، رعایت مسائل قرنطینه‌ای در جابجایی چغندر قند و خاک همراه غدد، جلوگیری از ورود ماشین‌آلات و دام آلوده، عدم استفاده از کود حیوانی و آبیاری غرقابی (در صورت امکان) توصیه می‌شود. ناقل این بیماری قارچ خاکزی <i>Polymyxa betae</i> است که می‌تواند تا ۱۲ سال در خاک باقی بماند، لذا تناوب کمتر از ۱۲ سال را نمی‌توان توصیه نمود.
پیچیدگی برگ چغندر قند (کرلی تاپ) <i>Beet curly top virus</i>					مبارزه با ناقلین به صورت ضدعفونی بذر و کنترل شیمیایی حشرات ناقل، تأخیر در کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
نماتد سیستی چغندر قند <i>Heterodera schachtii</i>					رعایت تناوب، ضدعفونی خاک، حذف علف‌های هرز، استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: چغندر قند					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
مخلوط کلریدازون + فن مدیفام + دس مدیفام بعد از جوانه زدن در مرحله ۴ برگی چغندر به نسبت ۵-۴ لیتر یا کیلوگرم از هر کدام مصرف شود. درجایی که علف هرز غالب تاج خروس است، از دس مدیفام استفاده شود. کاربرد تری فلوسولفورون متیل مخلوط با فن مدیفام و مویان (۳۰ گرم تری فلوسولفورون متیل + ۲ لیتر فن مدیفام + ۲۰۰ میلی لیتر مویان) در مرحله کوتیلدونی چغندر و تکرار سمپاشی یک هفته بعد لازم است.	قبل از جوانه زدن علفها در ۴ برگی چغندر	۵ - ۴ کیلوگرم	DF 65% , WP65%	کلریدازون	<u>علفهای هرز پهن برگ</u>
	، ، ،	۶ - ۵ لیتر	SC50%	کلریدازون	سلمک <i>Chenopodium album</i>
	، ، ،	۷ - ۵ لیتر	EC 15.7%	فن مدیفام	تاج ریزی <i>Solanum nigrum</i>
	، ، ،	۷ - ۵ لیتر	EC 15.7%	دس مدیفام	گونه های تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i>
	بعد از کاشت و قبل از جوانه زدن	۳ لیتر	SC 70%	متامیترون	پنیرک <i>Malva spp.</i>
		۴ لیتر در هکتار یا ۲ لیتر در هکتار در دو نوبت	EC 18%	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت	آفتاب پرست <i>Heliotropium spp.</i>
		۳ لیتر	EC27.4%	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت	تاتوره <i>Datura stramonium</i>
	مرحله کوتیلدونی	رجوع به توضیحات	DF 50%	تری فلوسولفورون متیل	گاو پنبه <i>Abutilon theophrasti</i>
		۲ لیتر	SC 50%	اتوفومزیت	توق <i>Xanthium strumarium</i>
		۲/۵ لیتر	SC 50%	پروپیزامید	هفت بند <i>Polygonum aviculare</i>
					پیچک صحرايي <i>Convolvulus arvensis</i>
					<u>علفهای هرز انگلی</u> سس <i>Cuscuta campestris</i> <i>Cuscuta spp.</i>
سیکلوات باید با خاک مخلوط شود و همچنین روی بعضی از پهن برگها موثر است.	۵ - ۲ برگی	۳ لیتر	EC 12.5%	فلوآزیفوب پی بوتیل	<u>علفهای هرز باریک برگ</u>
	قبل از کاشت مخلوط با خاک	۵ - ۴ لیتر	EC 72.7%	سیکلوات	سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>
	بعد از تنک	۲/۵ - ۲ لیتر + ۵ - ۴ کیلو	EC 48% + WP 65%	تری فلورالین + کلریدازون	گونه های یولاف وحشی <i>Avena spp.</i>
	، ، ،	۳ لیتر	EC 12.5%	ستوکسیدیم	گونه های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>
	، ، ،	۱ - ۰/۷۵ لیتر	EC 10.8%	هالوکسی فوب آرمیتیل	گونه های خونی علف <i>Phalaris spp.</i>
	، ، ،	۱/۵ - ۱ لیتر	EC 10%	پروپاکوئیز آفوب	
	در مرحله پنجه زنی علفها	۲ - ۱/۵ لیتر	EC 5%	کوئیزالوفوب پی اتیل	
	پس رویشی	۱ - ۱/۲ لیتر	EC12%	فنو کسا پروپ پی اتیل	
	۱ - ۰/۸ لیتر	EC12%	کلتوديوم		

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه‌های تارتن <i>Tetranychus urticae</i> <i>Tetranychus turkestanii</i>	پروپارزیت ترادیفون فن‌پروپاترین *	EC 57% EC 7.52% EC 10%	۱/۵ لیتر ۴ لیتر ۱ لیتر	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعال در پشت هر برگ با نظر کارشناس و به هنگام طغیان کرم قوزه	سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد و پوشش یکنواخت سم روی گیاه میزبان با سمپاش مناسب انجام شود. سمپاشی در اول فصل به خصوص در حاشیه مزارع انجام شود (به منظور پیشگیری) و لکه‌گیری انجام شود. در صورت طغیان، در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود. در مورد تکنیک‌های سمپاشی بررسی بیشتر توصیه می‌شود.
کرم قوزه پنبه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودی‌کارب ایندوکساکارب اسپینوساد سایپرمترین پروفنئوس تیاکلوپرید + دلتامترین پیریدالیل <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i> تیودی‌کارب آزادیرا‌ختین	DF 80% SC 15% SC24% EC 40% EC40% OD 11% EC50% - SC 53% EC 1%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر ۱۷۵ میلی لیتر ۲/۵ لیتر ۱ لیتر ۳۰۰ میلی لیتر طبق برچسب ۱/۵ لیتر ۲ در هزار	با توجه به دستورالعمل و پیش‌آگاهی استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبورهای تریکوگراما و براکون با توجه به دستورالعمل، و کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنبله پنبه آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک انجام شود. حشرات کامل بالتوری سبز به حشره‌کش ایندوکساکارب حساس هستند لذا زمان سمپاشی به گونه‌ای تنظیم شود که اوج خروج حشرات کامل بالتوری نباشد. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات پنبه تاثیر بسزایی دارد. توجه به مبارزه بیولوژیک و توسعه آن مورد تاکید است. به جمعیت دشمنان طبیعی آفت، به خصوص در آخر فصل، هنگام سمپاشی توجه شود.	
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دiazinon *	EC 60%	۲ لیتر	اوایل رویش هم‌زمان با تفریح تخم	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
برگخوار (کارادینا) و پروانه گاما <i>Spodoptera exigua</i> <i>Autographa gamma</i> (<i>Plusia gamma</i>)	سایپرمترین	EC 40%	۱۷۵ میلی لیتر	با توجه به پیش‌آگاهی و با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت، تاثیر بسزایی دارد.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم خاردار پنبه <i>Earias insulana</i>	کارباریل	WP85%	۳ کیلوگرم	طبق نظر و توصیه پیش‌آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه و حذف علف‌های هرز گاوپنبه و غوزک توصیه می‌شود. حتی‌الامکان از جابجایی وش خودداری شود. (رعایت موازین قرنطینه ای) مناطق انتشار: خراسان‌رضوی، خراسان‌جنوبی، فارس، خوزستان، کرمان، سیستان و بلوچستان، اصفهان، تهران، قم، سمنان و کرمانشاه
مینوز برگ پنبه <i>Liriomyza trifolii</i>	کلرپیریفوس*	EC 40.8%	۲-۲/۵ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت و پیش‌آگاهی	عملیات زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت سال بعد موثر است. انجام آزمایشات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌شود.
پرو دنیا (برگ‌خوار مصری) <i>Spodoptera litroralis</i>	دلتامترین* فوزالین*	EC 2.5% EC 35%	۷۵۰ میلی‌لیتر ۲ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
تریس <i>Thrips tabaci</i>	اکسی‌دیمتون‌متیل دیمتوات تیودی‌کارب ایمیداکلوپرید	EC 25% EC40% DF 80% WS 70%	۱-۰/۵ لیتر ۱ در هزار ۵ در هزار ۵ در هزار	بر اساس توصیه شبکه مراقبت ضد‌عفونی بذر ضد‌عفونی بذر	در صورت عدم ضد‌عفونی، حتماً یک نوبت سمپاشی برای مناطق آلوده انجام گیرد.
سنگ تخم پنبه <i>Oxycarenus hyalinipennis</i> سن سبز پنبه <i>Nezara viridula</i> سنگ قوزه پنبه <i>Adelphocoris lineolatus</i> <i>Creontiades pallidus</i>	اکسی‌دیمتون‌متیل* ایمیداکلوپرید*	EC 25% SC35%	۱ لیتر ۰/۲۵ لیتر	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش‌آگاهی)	یک نوبت سمپاشی حتماً انجام شود، بهترین زمان مبارزه با سنگ قوزه پنبه در تیرماه هم‌زمان با ورود سنگ در مزارع پنبه و تشکیل غنچه و قوزه است. در تراکم بالا ۲ تا ۳ نوبت سمپاشی در مرداد تا اوایل شهریورماه صورت پذیرد. بررسی و آزمایش سموم کم‌خطر توصیه می‌شود.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته‌های پنبه <i>Aphis gossypii</i> <i>Aphis fabae</i> <i>Aphis craciphora</i> <i>Acyrtosiphon gossypii</i>	ایمیداکلوپرید اکسی دیمتون متیل پی متروزین پی متروزین	SC 35% EC 25% WP 25% WG 50%	۲۵۰ میلی لیتر ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰/۵ کیلوگرم	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش آگاهی)	مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالتوری، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i> عسلک پنبه <i>Trialeurodes vaporariorum</i>	پیریمفوس متیل* پیری پروکسی فن بوپروفزین <i>Beauveria bassiana</i>	EC 50% EC 10% SC 40% L 7.16%	۱/۵ لیتر ۰/۷۵ لیتر ۱/۲۵ لیتر ۷۵۰ میلی لیتر + ۲ لیتر ماده پخش کننده Nufilm	از اوایل مرداد و بر اساس توصیه‌های شبکه های مراقبت و پیش آگاهی	رعایت اصول به‌زراعی و همچنین مصرف برگ‌ریزها در کاهش حملات آفت بسیار موثر است. کشت توام پنبه با سبزی و جالیز توصیه نمی‌شود و در جوار مزارع پنبه سبزی و جالیز کاشته نشود. کاربرد <i>Beauveria bassiana</i> تحت نظارت و در قالب روش‌های مدیریت تلفیقی توصیه می‌شود. پیریمفوس متیل معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
مرگ‌گیاچه (بیماری بذر و گیاچه) <i>Thanatephorus cucumeris</i> (<i>Rhizoctonia solani</i>) <i>Pythium spp.</i> <i>Macrophomina sp.</i> <i>Alternaria sp.</i>	کاربوکسین تیرام کاربوکسین*	WP 75% WP 75%	۶-۴ در هزار ۶-۴ در هزار	ضد عفونی بذر “ “ “	استفاده از بذر تازه و سالم، استفاده از قارچ‌های آنتاگونیست، رعایت اصول به‌زراعی شامل رعایت تراکم بوته و شخم عمیق در کنترل بیماری مؤثر است. سموم توصیه شده روی قارچ‌های <i>Rhizoctonia</i> و <i>Alternaria</i> مؤثر می‌باشد. بررسی و آزمایش سموم جدید ضروری می‌باشد.

نام محصول: پنبه					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پژمردگی آوندی فوزاریومی <i>Fusarium oxysporum f.sp. vasinfectum</i>					استفاده از ارقام مقاوم، تناوب سه ساله با غلات و یونجه، استفاده متعادل از کودهای ازته و پتاسه، استفاده از میکروارگانسیم‌های آنتاگونیست و کنترل نماد در خاک‌های سبک توصیه می‌شود. ارقام ساحل و ورامین از تحمل بالایی برخوردار هستند.
پژمردگی آوندی پنبه <i>Verticillium dahliae</i> <i>Verticillium albo-atrum</i>					مبارزه شیمیایی توصیه نمی‌شود. استفاده از ارقام مقاوم و یا متحمل، حذف بقایای گیاهی آلوده، تنظیم میزان آبیاری و کوددهی (کود پتاس و کودهای ازته با بنیان NH ₄)، آفتاب‌دهی و استفاده از میکروارگانسیم‌های آنتاگونیست توصیه می‌شود.
پوسیدگی داخلی قوزه <i>Nematospora gossypii</i> <i>Khuskia oryzae</i> (<i>Nigrospora oryzae</i>) <i>Aspergillus flavus</i> <i>A. niger</i>					فاصله بوته‌ها از یکدیگر رعایت گردد، تا از بالا رفتن رطوبت خودداری شود. در دادن کود ازته دقت لازم صورت پذیرد.
بیماری لکه زاویه‌ای پنبه <i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>malvacearum</i> (<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>malvacearum</i>)					استفاده از ارقام مقاوم و اصلاح‌شده، اصلاح سیستم آبیاری، بهداشت زراعی، تناوب دوساله و استفاده از بذر سالم و بدون کرک (بذر ديلتته) توصیه می‌شود.
برگریز	تری بوتیل فسفوتری تیوات (دف) تیدیاژورون (دراپ)	L 72% WP50%	۲ - ۳ لیتر ۲۰۰ گرم		۲ لیتر تری بوتیل فسفوتری تیوات + ۲۰۰ گرم تیدیاژورون به صورت مخلوط در آب در هکتار مصرف شود.
تنظیم کننده رشد رویشی (زراعت آبی)	مپیکوات کلراید	SL 5%	۱ - ۱/۵ لیتر		

نام محصول: پنبه

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
<p>اتالفلورالین و تریفلورالین بلافاصله پس از مصرف با خاک مخلوط شده و خاک حتماً بایستی مرطوب باشد.</p> <p>در مواردی که پنبه با ماشین برداشت می‌شود از برگ‌ریزها دف و مخلوط دف و دراپ طبق دستورالعمل استفاده شود (۲ لیتر دف + ۲۰۰ گرم دراپ). استفاده از دز بالای تریفلورالین فقط در خاک‌های هوموسی و سنگین توصیه می‌شود.</p> <p>تریفلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.</p> <p>تریفلوکسی‌سولفورون‌سدیم ایجاد کلروز و زردی می‌کند که پس از یک‌ماه از بین می‌رود.</p> <p>به مدت ۶ ماه پس از مصرف پرومترین + فلومتورون گیاهی به جز پنبه نباید در محل مصرف کاشته شود.</p> <p>مقدار آب برای کلیه علف‌کش‌ها ۴۰۰ - ۳۰۰ لیتر توصیه می‌شود.</p>	قبل از کاشت مخلوط با خاک	۲ - ۳ لیتر	EC 33.3%	اتالفلورالین	علف‌های هرز گونه‌های تاج‌خروس Amaranthus spp.
	قبل از کاشت مخلوط با خاک	۲ - ۳ لیتر	EC 48%	تریفلورالین	طحله Corchorus tricoloris
	قبل از رویش علف‌های هرز (پیش‌رویشی)	۳ لیتر	EC 25%	دینیترامین	گوش‌بره Chrozophora spp.
	پیش‌رویشی	۳ لیتر	EC4%	کوئیزالوفوپ‌پی‌تفوریل	سلمک Chenopodium album
	بلافاصله بعد از کاشت و قبل از سبز شدن	۱-۲ کیلوگرم	WP80%	پرومترین	تاج‌ریزی Solanum nigrum
		۲/۹ - ۲/۳ کیلوگرم	DF88%	پرومترین + فلومتورون	گاوپنبه Abutilon theophrasti
		۱ - ۱/۵ لیتر	EC 10%	پروپاکوئیزآفوپ	خرفه Portulaca oleracea
	پس‌رویشی در مرحله ۸-۵ برگی	۳ - ۱/۵ کیلوگرم	WP 80%	دیورون	غوزک (کنف وحشی) Hibiscus trionum
	پس‌رویشی	۱۵ گرم در هکتار به همراه مویان	WG75%	تریفلوکسی‌سولفورون‌سدیم	سوروف Echinochloa crus-galli
					خارشتر Alhagi pseudalhagi
				پیچک صحرائی Convolvulus arvensis	
				اویارسلام Cyperus spp.	
				قیاق Sorghum halepense	
				پاسپالوم Paspalum sp.	

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
گونه‌های کنه تارتن <i>Tetranychus spp.</i>	بروموپروپیلات* پروپارزیت*	EC 25% EC 57%	۱/۲ لیتر ۱ لیتر	با مشاهده خسارت اولیه (زرد و سفید شدن برگ به صورت نواری)	ارزیابی میزان خسارت جهت اقتصادی بودن مبارزه شیمیایی توصیه می‌گردد.
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i> <i>Agrotis ipsilon</i>	دیازینون*	EC 60%	۱/۵ - ۱ لیتر	اوایل فصل رویش در صورت وجود آفت	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، استفاده از علف‌های هرز تله در حاشیه مزارع و بعد سمپاشی آن‌ها، طعمه‌گذاری (طعمه مسموم ۵ - ۴ درصد) در عصر و غروب صورت گیرد. طعمه برای مبارزه زمستانه که لاروها درشت هستند توصیه می‌شود.
کرم فوزه <i>Helicoverpa spp.</i>	فوزالن تیودیکارب* <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	EC 35% DF 80% -	۳ لیتر ۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم طبق برجسب	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	مبارزه بیولوژیک توسط زنبورهای تریکوگراما و براکون طبق دستورالعمل، کاربرد <i>Bt</i> جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. در مورد این آفت مبارزه زراعی شامل شخم عمیق و بیخ‌آب زمستانه بسیار مهم است.
شته‌ها <i>Rhopalosiphum maidis</i> <i>R.padi</i>	دیازینون* فوزالن پیریمیکارب*	EC 60% EC 35% WP 50%	۱/۵ لیتر ۳ لیتر ۱ - ۰/۸ کیلوگرم	طبق نظر کارشناس	رعایت اصول بهداشت مزارع و عاری بودن از علف‌های هرز میزبان شته‌ها در مراحل اولیه رشد توصیه می‌شود. مبارزه شیمیایی در صورتی که قبل از مرحله (Tassel) ۵۰٪، بوته‌ها آلودگی نشان دهند و یا ۳٪ از بوته‌ها در مرحله (Tassel) روی برگ‌های بالایی و گل‌آذین نر آلودگی شدید نشان دهند، انجام شود.
کرم ساقه‌خوار اروپایی ذرت <i>Ostrinia nubilalis</i> (<i>Pyrausta nubilalis</i>)	فوزالن <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	EC 35% -	۳ لیتر طبق برجسب	بر اساس نظر کارشناس منطقه با مشاهده تخم‌های تیره رنگ و یا لاروهای سن یک	مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور تریکوگراما و زنبور براکون با توجه به دستورالعمل، کاربرد <i>Bt</i> جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی مناسب جهت جلب پروانه ساقه‌خوار اروپایی ذرت توصیه می‌شود. مبارزه زراعی شامل تنظیم تاریخ کاشت، از بین بردن بقایا، استفاده از ارقام مقاوم و متحمل (در صورت امکان) و استفاده از ساقه‌خردکن حتماً انجام شود. انجام آزمایشات جهت معرفی سموم جدید کم‌خطر پیشنهاد می‌شود.

نام محصول: ذرت					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار سزامیا <i>Sesamia cretica</i> <i>S. nonagrioides</i>	فوزالن	EC 35%	۳ لیتر	با نظر کارشناس قبل از نفوذ لاروها به داخل ساقه	حمایت از دشمنان طبیعی آفت، از بین بردن علف‌های هرز میزبان و استفاده از ساقه‌خردکن توصیه می‌شود. زمان مصرف سم پس از بازدهای مرتب و ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی یا نوری، تخم‌ریزی آفت مشخص و پس از خروج لاروهای سن یک از پوسته تخم و قبل از ورودشان به ساقه انجام شود.
کرم برگ‌خوار کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i>	فوزالن * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 35% -	۳ لیتر طبق برجسب	با نظر کارشناس و با مشاهده آثار خسارت	استفاده از زنبور براکون با توجه به دستورالعمل، کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک، استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم برگ‌خوار ذرت <i>Mythimna loreyi</i>	فوزالن * <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 35% -	۳ لیتر طبق برجسب	با نظر کارشناس و با مشاهده آثار خسارت	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. میزبان اولیه این آفت سوروف است و در مزارعی که تراکم سوروف زیاد است، خسارت زیادی وارد می‌کند.
زنجرها <i>Empoasca decipiens</i> <i>Circulifer spp.</i> <i>Laodelphax striatellus</i>	تیامتوکسام	FS35%	۵۰۰ - ۳۵۰ میلی‌لیتر برای ضدعفونی یک‌صد کیلوگرم بذر		به منظور کنترل زنجرها ناقل ویروس، اجرای مبارزه زراعی و ضدعفونی بذر توصیه می‌گردد.
تریپس <i>Anaphothrips sp.</i>					در تلفیق با دیگر آفات کنترل می‌شوند. انجام تحقیقات جهت دستیابی به سموم مناسب پیشنهاد می‌گردد.
سیاهک خوشه ذرت <i>Sphacelotheca reiliana</i>	کاربوکسین تیرام	WP 75%	۲/۵ در هزار	ضدعفونی بذر قبل از کشت	

نام محصول: ذرت					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
کشت ارقام مقاوم و از بین بردن بقایای گیاهی آلوده و رعایت تناوب زراعی توصیه می‌گردد.					لکه قهوه‌ای برگ ذرت <i>Setosphaeria turcica</i> (<i>Helminthosporium turcicum</i>) <i>Cochliobolus heterostrophus</i> (<i>Bipolaris maydis</i>) <i>Cochliobolus carbonum</i> (<i>Bipolaris zeicola</i>)
جمع‌آوری بقایای گیاهی، مبارزه به موقع و موثر با آفات ذرت، تناوب زراعی مناسب با محصولات غیر میزبان، ممانعت از تنش‌ها به خصوص خشکی با آبیاری منظم، رعایت تعادل کودی، انبار کردن صحیح (رطوبت کمتر از ۱۸٪ در بلال ذرت و ۱۵ - ۱۳٪ در بذر) و کشت ارقام مقاوم توصیه می‌شود.	ضدعفونی بذر قبل از کشت	۲/۵ در هزار	WP 75%	کاربوکسین تیرام	پوسیدگی بلال ذرت <i>Fusarium verticillioides</i>
	“ “ “	۰/۵ در هزار	FS6%	تیوکونازول*	
	“ “ “	۲ در هزار	DS2%	تیوکونازول*	
کشت ارقام مقاوم و رعایت تناوب زراعی مبارزه اصلی است و ضدعفونی بذر فقط آلودگی را کاهش می‌دهد. انهدام خوشه‌های آلوده نیز توصیه می‌گردد.	ضدعفونی بذر قبل از کشت	۲ در هزار	WP 75%	کاربوکسین تیرام	سیاهک طویل ذرت خوشه‌ای <i>Tolyposporium ehrenbergii</i>
	ضدعفونی بذر قبل از کشت	۲ - ۱/۵ در هزار	WP 75%	کاربوکسین تیرام	سیاهک پنهان ذرت خوشه‌ای (سورگوم) <i>Sporisorium sorghi</i> (<i>Ustilago sorghi</i>)
کشت ارقام مقاوم، مبارزه با حشرات که در گیاه زخم ایجاد می‌کنند، از بین بردن بقایای محصول و خوشه‌های آلوده قبل از رها شدن اسپورها، جلوگیری از زخمی شدن گیاه میزبان توسط ماشین‌آلات کشاورزی، کوددهی متعادل، پرهیز از مصرف بی‌رویه کود ازته و تناوب زراعی توصیه می‌شود.					سیاهک معمولی ذرت <i>Ustilago zaeae</i> (<i>Ustilago maydis</i>)
استفاده از ارقام مقاوم و متحمل، مبارزه با ناقلین، تنظیم تاریخ کاشت و ضدعفونی بذر بر علیه ناقلین توصیه می‌شود.					<u>بیماری‌های ویروسی</u> کوئولگی زبر ذرت <i>Maize rough dwarf virus</i> (MRDV) ویروس ایرانی موزاییک ذرت <i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)

نام محصول: ذرت

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
برای علف‌های هرز کشیده‌برگ یک‌ساله و پهن‌برگ در تناوب پس از مصرف آترازین گیاه حساس کشت نشود.	قبل از کاشت ذرت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت و قبل از رویش علف هرز	۱/۵ - ۱ کیلو گرم	WP 80%	آترازین	تاج‌خروس <i>Amaranthus retroflexus</i>
ای پی تی سی برای کنترل علف‌های هرز کشیده‌برگ و پهن‌برگ یک‌ساله و اویارسلام مؤثر است.	قبل از کشت و مخلوط با خاک در عمق ۱۰ سانتی‌متری	۶ - ۴ لیتر	EC 82%	ای پی تی سی + ایمن‌کننده دی‌کلرامید	سلمک <i>Chenopodium album</i>
آترازین و ای پی تی سی بیش از هشت سال متوالی مصرف نشود. در مصرف توفوردی به زراعت‌های حساس هم‌جوار توجه شود.	بعد از رویش علف‌ها و ۵-۷ برگی ذرت	۱/۵ - ۱ لیتر	SL 72%	توفوردی	پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i>
استوکلر، پهن‌برگ‌ها به خصوص تاج‌خروس را به خوبی کنترل می‌کند. در صورتی که مزرعه فقط به پهن‌برگ‌ها آلوده است نیازی به استفاده از فورام‌سولفورون، نیکوسولفورون، ریم‌سولفورون و نیکوسولفورون نبوده و می‌توان از توفوردی + ام سی پی آ استفاده نمود.	قبل از رویش ذرت و علف‌ها	۵ - ۴ لیتر	SL 67.5%	توفوردی + ام سی پی آ	قیاق <i>Sorghum halepense</i>
از فورام‌سولفورون، نیکوسولفورون، ریم‌سولفورون و نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون حد اکثر چهار سال متوالی بیشتر استفاده نشود.	پیش‌رویشی و پیش از کاشت	۳/۵ - ۲/۷۵ لیتر	EC 76%	استوکلر	سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>
نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون علف‌کشی دو منظوره با کارایی بهتر روی باریک‌برگ‌ها می‌باشد.	۳-۴ برگی ذرت	۲/۵ لیتر	OD22.5%	فورام‌سولفورون	خرغه <i>Portulaca oleracea</i>
مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به غیر از شیرین بیان و قیاق کاربرد دارد.	۳-۴ برگی ذرت	۲ لیتر	SC4%	نیکوسولفورون	ارزن وحشی <i>Setaria viridis</i>
فورام‌سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگادیفن (ایمن‌کننده) برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به صورت پس‌رویشی استفاده شود.	پس‌رویشی	۴۰ گرم	DF 25%	ریم‌سولفورون	تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>
	پس‌رویشی	۱۷۵ گرم	WG 75%	نیکوسولفورون + ریم‌سولفورون	مرغ <i>Cynodon dactylon</i>
	پس‌رویشی	۴/۵ لیتر	SE 53.75%	مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین	گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i>
	پس‌رویشی	۱/۵ لیتر	OD 3.1%	فورام‌سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگادیفن (ایمن‌کننده)	هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i>
	علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ	۰/۱۵ - ۰/۱۲۵ لیتر + ۲ در هزار سیتوگیت	SC 29/7%	تاپرامازون	خارشتر <i>Alhagi pseudalhagi</i>
		۱/۵ لیتر	EC 40%	پروموکسینیل + ام سی پی آ + اتیل‌هگزین‌استر	پنیرک <i>Malva neglecta</i>
	دو منظوره	۱ لیتر	OD 4.25%	یدوسولفورون متیل + فورام سولفورون سدیم + تین کاربازون + سیفنر سایپروسولفامید	اویارسلام <i>Cyperus difformis</i>
	علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ				تاتوره <i>Datura stramonium</i>
					کنجد <i>Sesamum indicum</i>
					شیطانی <i>Cleome viscosa</i>
					طحله <i>Corchorus tricolor</i>
					شیرین بیان <i>Glycyrrhiza glabra</i>
					کنف وحشی <i>Hibiscus trionum</i>
					عروسک پشت پرده <i>Physalis alkekengi</i>

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم ساقه‌خوار سزامیا (خوزستان) <i>Sesamia nonagrioides</i> <i>S. cretica</i>				رها سازی در اوج پرواز حشرات کامل	معمولاً توسط زنبور پارازیتوئید تخم سزامیا <i>Telenomus busseolae</i> کنترل می‌گردد. در مزارع تازه کشت رها سازی تلقیحی از این زنبور توصیه می‌گردد. استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کنه نیشکر (خوزستان) <i>Oligonychus sacchari</i>					توسط کفشدوزک شکاری <i>Stethorus gilvifrons</i> کنترل می‌گردد. انجام سمپاشی با کنه‌کش‌های قابل مصرف در شرایط مزرعه‌ای به صورت لکه‌ای در کانون‌های اولیه و در حواشی با نظر کارشناس توصیه می‌گردد.
سوسک ریشه‌خوار <i>Pentodon idiota</i>	دیازینون*	G 10%	۴۰ - ۲۰ کیلوگرم	هم‌زمان با عملیات هلینگ‌آپ	مبارزه زراعی و مکانیکی ارجح است. (نظیر غرقاب نمودن مزرعه به مدت ۱۲۰ - ۷۰ ساعت و استفاده از تله نوری) در صورت نیاز و به صورت لکه‌ای از سموم توصیه شده درآب آبیاری توصیه شود.
ملخ آسیایی <i>Locusta migratoria</i>	مالاتیون فنتروتیون	EC 57% EC 50%	۲/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	اوایل بهار در زمان طفیان	جهت حمایت از حشرات مفید حتی‌المقدور از سمپاشی پرهیز گردد و در صورت لزوم به صورت موضعی از روش‌های آگروتکنیکی استفاده شود.
موش ورامین <i>Nesokia indica</i>	مراجعه به صفحه ۳				در فصل سرما: گندم + ۴-۳٪ وزن طعمه روغن + ۶-۵٪ سم در فصل گرما: تکه‌های خرد شده ۲ سانتی‌متری نیشکر + ۵٪ وزن طعمه (سم)
عسلک نیشکر <i>Neomaskellia andropogonis</i>					زنبورهای پارازیتوئید <i>Encarsia inaron</i> و <i>Eretmocerus sp.</i> فعالیت خوبی را روی این آفت نشان می‌دهند. به جهت حمایت از حشرات مفید سمپاشی توصیه نمی‌شود.
موریانه <i>Amitermes vilis</i>					موریانه توسط انجام آبیاری سنگین کنترل می‌گردد.
سیاهک ساقه نیشکر <i>Sporisorium scitaminea</i>					حذف ارقام تجاری حساس مانند NC۳۱۰ و استفاده از ارقام مقاوم، ضدعفونی قلمه‌ها با قارچ‌کش تبوکونازول یا استفاده از آب گرم ۵۰ درجه به مدت ۲ ساعت، عدم استفاده از راتون بالا، حذف و از بین بردن بوته‌های آلوده توصیه می‌شود. انجام تحقیقات و آزمایشات قارچ‌کش‌های تریازول پیشنهاد می‌گردد.

نام محصول: نیشکر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری پوکابونگ (Knife cut) <i>Fusarium subglutinans</i> <i>Gibberella fujikuroi</i> (<i>F. Moniliforme</i>) <i>F. proliferatum</i>					به علت پایین بودن خسارت، کنترلی برای آن انجام نمی‌شود.
بیماری ویروسی موزاییک نیشکر <i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)					استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
بیماری کوتولگی راتون نیشکر <i>Leifsonia xyli</i> subsp. <i>xyli</i>					خالص و سالم‌سازی ارقام با استفاده از روش تلفیقی حرارت درمانی و کشت بافت و تهیه قلمه‌های گواهی‌شده توصیه می‌شود.
<u>علف‌های هرز یک‌ساله تابستانه و زمستانه</u> دورنه <i>Echinochloa colona</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> پنجه‌مرغ <i>Digitaria sanguinalis</i> ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> پنبرک <i>Malva parviflora</i> یونجه زردهندی <i>Melilotus indicus</i> شیرنرم <i>Sonchus oleraceus</i> گاوجاق‌کن <i>Lactuca serriola</i> پنجه‌مرغی <i>Dichanthium annulatum</i>	آترازین آترازین + متری‌بوزین* آمترین گل‌یفوزیت توفوردی پاراکوات متری‌بوزین* ای پی تی سی* تبیوتیرون	WP 80% WP 80% WP 70% WP 80% SL 41% SL 72% SL 20% WP 70% EC 82% SC 50%	۴ - ۳ کیلوگرم ۳ کیلوگرم + ۲ کیلوگرم ۴ - ۲ کیلوگرم ۸ - ۶ لیتر ۳ - ۲ لیتر ۳ - ۲ لیتر ۴ - ۲ کیلوگرم ۷ - ۶ لیتر ۴ - ۳ لیتر	هنگام کشت قبل از ظهور علف‌های هرز قبل و بعد از ظهور علف‌های هرز " " " " " " " " " " " " به صورت لکه‌ای قبل و بعد از ظهور علف هرز قبل از ظهور علف در آب اول آبیاری پیش‌رویشی یا در مرحله ۶ - ۴ برگی علف‌های هرز	آترازین، آترازین + متری‌بوزین، دیورون، دیورون + هگزازینون دوماظوره بوده و جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و کشیده‌برگ کاربرد دارد. آمترین بیشتر برای کنترل کشیده‌برگ‌های یک‌ساله و معمولاً در ترکیب با توفوردی و متری‌بوزین برای کنترل کلیه علف‌های هرز یک‌ساله به کار می‌رود. گل‌یفوزیت علیه علف‌های هرز همراه با ۶ لیتر سولفات‌آمونیم و دو بار سمپاشی ضمن کاهش مقدار مصرف، موثرتر است. توفوردی برای کنترل پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد و قابل اختلاط با آمترین، آترازین و متری‌بوزین بوده و در این صورت روی کلیه علف‌های هرز موثر است. پاراکوات جهت کنترل علف‌های هرز یک‌ساله مخصوصاً در حاشیه مزارع نیشکر به کار می‌رود. متری‌بوزین جهت کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ مزارع نیشکر به صورت پیش‌رویشی پس از کشت نیشکر و قبل از رویش علف هرز کاربرد دارد. ای پی تی سی همراه با آب آبیاری برای کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و خصوصاً پنجه‌مرغی مصرف شود: ۵ لیتر همراه با آب اول و ۳ لیتر همراه با آب دوم، تبیوتیرون برای کنترل باریک‌برگ و پهن‌برگ‌ها به روش هریگیش یا در ترکیب با آترازین به نسبت ۳ کیلوگرم آترازین + ۲ لیتر تبیوتیرون در هکتار قبل از آب اول یا دوم استفاده شود. تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم + آمترین جهت کنترل علف‌های هرز باریک‌برگ و پهن‌برگ به خصوص اویاراسلام در مزارع نیشکر موثر است. آمیکاربازون جهت کنترل علف‌های هرز پهن‌برگ و سوروف به صورت پیش‌رویشی کاربرد دارد.
<u>علف‌های هرز چندساله</u> حلفه <i>Imperata cylindrica</i> نی وحشی <i>Phragmites australis</i> مرغ <i>Cynodon dactylon</i> قیطانی <i>Trachomitum venetum</i> چیک‌واش <i>Panicum maximum</i> علف برنجی <i>Diplachne fusca</i> دانه‌مرغی <i>Eragrostis sp.</i> اویاراسلام <i>Cyperus rotundus</i> قیاق <i>Sorghum halepense</i>	دیورون دیورون + هگزازینون آمیکاربازون	DF90% DF90% WG 70%	۴ کیلوگرم ۴ کیلوگرم ۱ کیلوگرم	پیش‌رویشی پیش‌رویشی پیش‌رویشی	

نام محصول: توتون

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis segetum</i>					استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه، طعمه‌پاشی در پای نشاها، (در صورت اضطرار از محلول ۱ در هزار پرمترین* با نظر کارشناس) استفاده شود. آزمایش سموم مناسب جهت مبارزه توصیه می‌شود.
کرم غنچه (هلیوتیس) <i>Helicoverpa obsoleta</i> <i>H. armigera</i>	فوزالن* تیودیکارب* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	EC 35% DF 80% -	۲/۵ - ۲ لیتر ۱ - ۰/۷ کیلوگرم طبق برجسب	اواخر مرداد تا اواسط شهریور	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک و استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم ساقه‌خوار تنباکو <i>Scrobipalpa heliopa</i>					حذف اندام آلوده و از بین بردن بقایا توصیه می‌شود.
عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i>	پیریمفوس متیل*	EC 50%	۱/۵ لیتر		پیریمفوس متیل معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
شته سبز هلو <i>Myzus persicae</i>	پیریمیکارب پیریمیکارب اکسی دیمتون متیل پی‌متروزین ایمیداکلوپرید	WP 50% DF 50% EC 25% WP 25% SC 35%	۰/۷ - ۰/۵ کیلوگرم ۰/۵ کیلوگرم ۱ لیتر ۱ کیلوگرم ۰/۲۵ لیتر	با مشاهده آفت و با نظر کارشناس	در شمال خسارت شته مهم است. در سایر مناطق ۳ - ۲ سمپاشی، کافی است.

نام محصول: توتون					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
مبارزه هم‌زمان و شبیه آگروتیس است. آزمایش سموم موثر و مناسب ضروری می‌باشد.	با نظر کارشناس	۲۰ - ۲۵ کیلوگرم طعمه ۶٪	B 6%	متالدهید	کرم مفتولی <i>Agriotes lineatus</i> آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> حلزون‌ها <i>Helicidae</i> راب‌ها <i>Limacidae</i>
از مانکوزب در مزرعه هفته‌ای یک‌بار استفاده شود. زینب برای استفاده در خزانه توصیه می‌شود. در هر هفته دو سمپاشی انجام و الزاماً بعد از هر بارندگی همراه با مواد چسبنده سمپاشی تکرار شود. برای مبارزه در مزرعه انجام تحقیقات توصیه می‌شود. زینب و مانب معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.	در زمین اصلی در خزانه در زمین اصلی	۱ - ۲ در هزار ۳ در هزار ۱ - ۲ در هزار	WP 80% WP 80% WP 80%	مانکوزب زینب مانب	سفیدکی دروغی (داخلی) توتون <i>Peronospora hyoscyami .f.sptabacina</i> <i>(Peronospora tabacina)</i>
	۱۵ میلی‌لیتر برای هر بوته با غلظت ۱/۳۵ درصد برای یک‌بار محلول‌پاشی		EC12.5%	فلومتالین	جوانه‌های جانبی توتون
انجام آزمایشات با سموم مناسب‌تر توصیه می‌شود.	با دیدن علامت بیماری	۱ کیلوگرم	WP 18.25%	دینوکاپ	سفیدک حقیقی توتون <i>Erysiphe cichoracearum</i>
در زمینه مبارزه با گل‌جالیز تحقیقات توصیه می‌شود. مخصوص خزانه توتون	قبل از نشاء و مخلوط با خاک دو ماه قبل از کشت برای ضدعفونی خاک	۶ - ۴ لیتر ۵۰ گرم در هر مترمربع خاک در خزانه یا ۲۲ گرم در هر مترمکعب بذر (خزانه)	EC 82% SL 32.7 %	ای پی تی سی* متامسدیم	<u>علف‌های هرز</u> <i>Orobanche cernua</i> گل‌جالیز <i>Cyperus rotundus</i> اویارسلام <i>Amaranthus spp.</i> تاج‌خروس <i>Chenopodium album</i> سلمک <i>Abutilon theophrasti</i> گاوپنبه <i>Solanum nigrum</i> تاج‌ریزی

نام محصول: آفتابگردان					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
آگروتیس <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر		استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه ضروری می‌باشد.
کرم برگ‌خوار (کارادرینا) <i>Spodoptera exigua</i>	فوزالن	EC 35%	۳ - ۲/۵ لیتر	اوایل فصل رشد	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود.
کرم دانه‌خوار <i>Homoeosoma nebulella</i>	دیازینون* تری کلروفن	EC 60% SP 80%	۲ - ۱ لیتر ۲ - ۱ کیلوگرم	پس از تشکیل دانه	رعایت تاریخ کاشت و از بین بردن علف‌های هرز میزبان آفت توصیه می‌شود.
سفیدک داخلی <i>Plasmopara halstedii</i> (<i>Plasmopara helianthi</i>)					استفاده از بذر سالم، رعایت تناوب، حذف بوته‌های آلوده هنگام کشت و معدوم کردن بقایای آلوده پس از برداشت توصیه می‌شود.
زنگ آفتابگردان <i>Puccinia helianthi</i>					استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
لکه‌موجی آفتابگردان <i>Alternaria helianthi</i> <i>A. zinniae</i>					استفاده از ارقام مقاوم، استفاده از بذر سالم و از بین بردن بقایای گیاهی توصیه می‌شود.
پوسیدگی طوفه آفتابگردان <i>Sclerotinia sclerotiorum</i>					رعایت تناوب، استفاده از ارقام مقاوم و معدوم نمودن بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
علف‌های هرز تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i> گونه‌های تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> سلیک <i>Chenopodium album</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	تری‌فلورالین اتال‌فلورالین	EC 48% EC 33.3%	۲/۵ - ۲ لیتر ۳/۵ - ۲ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر	جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال‌فلورالین عملیات خاک‌ورزی مناسب انجام گردد (کلوخه‌ها کاملاً خرد شود) و رطوبت خاک جهت تاثیر مناسب آن‌ها تامین شود. تری‌فلورالین روی تاج‌ریزی اثر ندارد.

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
انواع کنه‌های تارتین <i>Tetranychus spp.</i>	پروپارژیت تترادیفون بروموپروپیلات* آزوسیکلوتین	EC 57% EC 7.52% EC 25% WP25%	۱/۵ لیتر ۴ لیتر ۱/۲ لیتر ۰/۵ در هزار	در تیرماه با مشاهده ۳ تا ۵ کنه مراحل فعال در پشت هر برگ	سمپاشی در ساعات اولیه صبح انجام گیرد. با حجم بالای آب حتی الامکان پشت برگ‌ها سمپاشی شود. سمپاشی در اوایل فصل به خصوص درحاشیه مزارع (به منظور پیشگیری و لکه‌گیری) انجام گیرد. در صورت طغیان در کل مزرعه مصرف شوند. تناوب استفاده از کنه‌کش‌های مختلف توصیه می‌شود.
آگروتیس (کرم طوقه‌بر) <i>Agrotis spp.</i>	دیازینون*	EC 60%	۲ لیتر	اوایل فصل رویش هم‌زمان با تفریح تخم و ظهور لاروهای اولیه	آزمایش و معرفی سموم موثر و مناسب جهت مبارزه ضروری است.
پرو دنیا (برگخوار مصری) <i>Spodoptera littoralis</i>					
دانه‌خوار سویا <i>Etiella zinekenella</i>	تری کلروفن دیازینون*	SP 80% EC 60%	۱/۵ - ۱ لیتر ۱ - ۲ لیتر	زمان تشکیل دانه در غلاف	۱- رعایت آیش و تناوب ۲- دورنگه‌داشتن مزرعه سویا از سایر مزارع حیوانات ۳- توجه به مبارزه بیولوژیکی
کارادرینا <i>Spodoptera exigua</i> شب پره گاما <i>Autographa gamma</i> (<i>Plusia gamma</i>)	* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	-	طبق برجسب		استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. انجام مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفت تاثیر بسزایی دارد. آزمایش و معرفی سموم موثر و مناسب جهت مبارزه ضروری است.

نام محصول: سویا					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
استفاده از زنبور براکون و تریکوگراما با توجه به دستورالعمل و انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه پس از برداشت سویا توصیه می‌شود.	باتشکیل غلاف‌ها و بر اساس موازین پیش‌آگاهی	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲/۵ لیتر ۲ - ۳ لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی‌لیتر ۱ لیتر طبق برچسب	DF 80% EC 40% EC 35% SC15% EC 5% -	تیودیکارب پروفنفسوس* فوزالن ایندوکساکارب کلرفلوآزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	کرم غلاف‌خوار سویا <i>Helicoverpa armigera</i>
بررسی و آزمایش سموم مناسب پیشنهاد می‌شود.	با نظر کارشناس و بر اساس موازین پیش‌آگاهی	۱ لیتر ۱ لیتر	EC 25% EC 40%	اکسی‌دیمتون‌متیل دیمتوات	تریپس <i>Thrips tabaci</i> شته‌ها خانواده <i>Aphididae</i> سفید بالک‌ها <i>Bemisia tabaci</i> <i>Bemisia gossypiperda</i>
بررسی و آزمایش سموم جدید و مناسب پیشنهاد می‌شود.	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	۲ - ۲/۵ لیتر ۱ - ۱/۵ لیتر	EC 40.8% EC 10%	کلرپیریفوس فن‌پروپاترین*	مینوز برگ <i>Liriomyza trifolii</i>
ضدعفونی خاک با دیازینون گرانول به نسبت ۲ کیلوگرم ماده خالص در هکتار توصیه می‌شود.	ظهور حشرات کامل	۱ لیتر ۱ لیتر	EC57% EC60%	مالاتیون* دیازینون*	مگس لوبیا <i>Delia platura</i> (<i>Hylemyia cilicrura</i>)
حذف بقایای گیاهی توصیه می‌شود.	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و نظر کارشناس	۱/۵ لیتر ۱ کیلوگرم	EC60% DF80%	دیازینون* تیودیکارب*	شب‌پره تک نقطه‌ای <i>Mythimna unipuncta</i> (<i>Cirphis unipuncta</i>)

نام محصول: سویا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پوسیدگی زغالی سویا <i>Macrophomina phaseolina</i>					استفاده از ارقام مقاوم، رعایت تناوب، روش‌های زراعی و آبیاری مناسب در کاهش بیماری موثرند.
پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌میری <i>Phytophthora sojae</i>					استفاده از ارقام مقاوم، اصلاح و زهکشی خاک، عدم مصرف بیش از حد کود پتاسه و حیوانی، رعایت روش‌های زراعی، تناوب و انجام آبیاری در کاهش بیماری موثرند.
لکه ارغوانی سویا <i>Cercospora kikuchii</i>					رعایت تاریخ کاشت و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.
ویروس موزایک سویا <i>Soybean mosaic virus (SMV)</i> ویروس موزایک زرد لوبیا <i>Bean yellow mosaic virus (BYMV)</i> ویروس نقش حلقوی توتون (سوختگی جوانه در سویا) <i>Tobacco ringspot virus (TRSV)</i>					تنظیم تاریخ کاشت، تناوب زراعی، استفاده از بذر سالم، استفاده از ارقام مقاوم، مبارزه با ناقلین و حذف بوته‌های آلوده توصیه می‌شود.
نماتد سویا <i>Heterodera glycines</i>					تناوب زراعی با گیاهان غیرمیزبان مانند ذرت و غلات و استفاده از ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: سویا

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<u>علف‌های هرز پهن‌برگ</u>	اتال‌فلورالین	EC 33.3%	۳/۵ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	روش‌های زراعی: ماخارکردن و آماده‌سازی زمین در کاهش علف‌های هرز موثر است و بهتر است قبل از کشت آبیاری صورت گیرد و پس از رویش علف‌های هرز آن‌ها را با دیسک از بین برد.
سلمک <i>Chenopodium album</i>	تری‌فلورالین	EC 48%	۲ - ۲/۵ لیتر	بعد از ۳ - ۲ برگی شدن سویا	کشت بذر عاری از علف‌های هرز خصوصاً "توق و گاوپنبه، رعایت عمق، کشت متراکم، در زراعت‌های ردیفی استفاده از ادوات مکانیکی (کولتیواتور) توصیه می‌شود.
تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i>	بنتازون	SL 48%	۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	جهت استفاده از اتال‌فلورالین، تری‌فلورالین و دینیترامین عملیات خاک‌ورزی انجام شود (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک نیز تامین گردد.
خرفه <i>Portulaca oleracea</i>	تری‌فلورالین +	EC 48%	۲ لیتر +	بنتازون پهن‌برگ‌کش بوده و برای مبارزه با پهن‌برگ‌هایی مانند تربچه وحشی، توق و گاوپنبه کاربرد دارد.	بنتازون پهن‌برگ‌کش بوده و برای مبارزه با پهن‌برگ‌هایی مانند تربچه وحشی، توق و گاوپنبه کاربرد دارد.
تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i>	متری‌بوزین	WP 70% , DF 75%	۶۰۰ گرم در هکتار	اتال‌فلورالین + متری‌بوزین، تری‌فلورالین + متری‌بوزین، دینیترامین دومنظوره بوده و برای مبارزه با کشیده‌برگ‌ها و پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد. هالوکسی‌فوب‌آرمتیل‌استر، کوئیزالوفوب‌پی‌تفوریل و کلنودیوم برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها کاربرد دارد.	اتال‌فلورالین + متری‌بوزین، تری‌فلورالین + متری‌بوزین، دینیترامین دومنظوره بوده و برای مبارزه با کشیده‌برگ‌ها و پهن‌برگ‌ها کاربرد دارد. هالوکسی‌فوب‌آرمتیل‌استر، کوئیزالوفوب‌پی‌تفوریل و کلنودیوم برای مبارزه با باریک‌برگ‌ها کاربرد دارد.
تاتوره <i>Datura stramonium</i>	اتال‌فلورالین +	EC 33.3%	۳ لیتر +	قبل از کاشت و مخلوط با خاک	۳۰ روز اول بعد از کشت سویا مبارزه با علف‌های هرز سویا حیاتی است. کولتیوارزدن بین ردیف‌ها در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.
گاوپنبه <i>Abutilon theophrasti</i>	متری‌بوزین	WP 70% , DF 75%	۶۰۰ گرم در هکتار	۳ برگگی تا قبل از به ساقه‌رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ	کولتیوارزدن بین ردیف‌ها در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.
آفتاب‌پرست <i>Heliotropium spp.</i>	دینیترامین	EC 25%	۳ لیتر	۳ برگگی تا قبل از به ساقه‌رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ	کولتیوارزدن بین ردیف‌ها در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.
توق <i>Xanthium strumarium</i>	هالوکسی‌فوب‌آرمتیل	EC10.8%	۱ - ۰/۷۵ لیتر	۳ برگگی تا قبل از به ساقه‌رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ	کولتیوارزدن بین ردیف‌ها در کنترل علف‌های هرز موثر می‌باشد.
<u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u>					
سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i>	کوئیزالوفوب‌پی‌تفوریل	EC 4%	۲ - ۳ لیتر	“ “ “	
ارزن وحشی <i>Setaria spp.</i>	کلنودیوم	EC 12%	۱ - ۱/۲ لیتر	“ “ “	
<u>علف‌های هرز دائمی</u>					
علف‌باغی <i>Dactylis glomerata</i>					
پاسپالوم <i>Paspalum sp.</i>					

نام محصول: کلزا					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
به صورت لکه‌ای روی حشرات بالغ و لاروهای سنین اولیه استفاده شود. شخم عمیق و آبیاری نیز در کاهش جمعیت آفت موثر می‌باشد. (مخصوصاً در زمستان)	با ظهور و مشاهده اولین حشرات کامل و لاروهای سنین اولیه	۲ - ۳ لیتر	EC35%	فوزالن*	سوسک برگخوار منداب <i>Entomoscelis adonidis</i>
		۱/۵ - ۲ لیتر	EC60%	دیازینون*	
		۲/۵ - ۲ لیتر	EC40.8%	کلرپیریفوس*	
		۱ کیلوگرم	DF80%	تیودیکارب*	
به صورت لکه‌ای به محض ظهور اولین لاروهای سن یک در صبح زود یا غروب سمپاشی شود. آبیاری مناسب و ضدعفونی بذر توصیه می‌شود.	از کوتیلودنی تا ۴ برگی به محض ظهور لاروهای سنین اولیه	۱/۵ - ۱ لیتر	EC60%	دیازینون*	زنبور برگخوار آتالیا <i>Athalia rosae</i>
		۱ لیتر	EC57%	مالاتیون*	
		۲ - ۳ لیتر	EC35%	فوزالن*	
در صورت تراکم شدید تناوب زراعی رعایت شود.					سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار <i>Ceutorhynchus spp.</i>
استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. طعمه‌پاشی و سمپاشی به صورت لکه‌ای در صبح زود یا غروب آفتاب انجام شود.	اوایل فصل رویش هم‌زمان با تفریح تخم‌ها و ظهور لاروهای اولیه	۱/۵ - ۱ لیتر	EC60%	دیازینون*	کرم طوقه‌بر (آگروتیس) <i>Agrotis spp.</i>
سمپاشی به‌هنگام رسیدن جمعیت آفت به سطح زیان اقتصادی انجام می‌گردد. برای این منظور هفته‌ای دو نوبت مزرعه بازدید شود. ضدعفونی بذر، تنظیم تاریخ کشت، تناوب زراعی و آبیاری توصیه می‌شود.	اولین نوبت به محض مشاهده حشرات کامل در حاشیه مزارع قبل از پراکنده شدن سوسک‌ها به داخل مزرعه	۱ لیتر	EC57%	مالاتیون*	کک کلزا <i>Phylloterta erysimi</i>
		۱۶۰۰ - ۱۲۰۰ گرم برای یکصد کیلوگرم بذر	WS70%	ایمیداکلوپرید	
		۷۰۰ میلی‌لیتر برای یکصد کیلوگرم بذر	FS35%	تیامتوکسام	

نام محصول: کلزا					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته مومی کلزا <i>Brevicoryne brassicae</i>	ایمیداکلوپرید* پیریمیکارب*	SC35% WP50%	۱ لیتر ۱ کیلوگرم	به محض مشاهده کانون‌های اولیه پشت برگ‌ها و یا داخل جوانه‌های انتهایی یا غنچه‌ها	روش‌های زراعی شامل حذف علف‌های هرز میزبان، استفاده از ارقام متحمل و مقاوم توصیه می‌شود. این آفت از حاشیه به داخل مزرعه وارد می‌شود لذا بایستی قبل از تشکیل کلونی در مزرعه مبارزه صورت گیرد، حتی‌الامکان مبارزه قبل از باز شدن گل‌ها باشد، تا مصادف با فعالیت زنبورهای گرده‌افشان نباشد.
سوسک گرده‌خوار <i>Meligethes aeneus</i>	فوزالن* تیاکلوپرید	EC35% OD 24%	۲ - ۳ لیتر ۰/۳ لیتر	در مرحله غنچه‌دهی با نظر کارشناس منطقه	
پرنده‌گان (سار، گنجشک و ...)					اغلب به دلیل عدم سبزینه در شهریورماه به صورت گله‌ای به زراعت کلزا فرود آمده و باعث خسارت زیاد و اقتصادی به کشاورزان می‌گردند. یکنواختی تاریخ کشت در منطقه، تولید صدا و نصب مترسک برای دور کردن پرنده‌گان و تورگذاری برای جلوگیری از خسارت توصیه می‌شود.
پوسیدگی اسکروتینیایی <i>Sclerotinia sclerotium</i>	تیوکونازول سایپروکونازول + کاربندازیم	EW 25% SC 42%	۱ لیتر ۱ لیتر		روش‌های زراعی شامل شخم بلافاصله بعد از برداشت کلزا، غرقاب اراضی، تناوب طولانی‌مدت، کاشت بذور سالم، عدم کشت ارقام حساس به ورس، انتخاب تاریخ کشت، مصرف بهینه ازت در کشت‌های حساس، افزایش فواصل بین بوته‌ها و برداشت مزارع آلوده دیرتر از مزارع سالم توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
ساق‌سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما) <i>Leptosphaeria maculans</i>					استفاده از بذر سالم و گواهی شده، ممانعت از انتقال بذر از مناطق آلوده به مناطق غیر آلوده، تنظیم تاریخ کاشت، رعایت تناوب زراعی، کنترل علف‌های هرز، از بین بردن کاه و کلش و مدفون کردن آن‌ها زیر خاک و غرقاب کردن مزرعه به مدت ۱۰ روز توصیه می‌شود. تحقیقات و بررسی سموم مناسب جهت کنترل بیماری در حال انجام می‌باشد.
سوختگی آلترناریایی <i>Alternaria brassicae</i> <i>A. brassicicola</i> <i>A. japonica</i> (<i>A. raphani</i>)					سه گونه آلترناریا از خاک، روی بقایای گیاهی کلزا، خردل و سایر گیاهان میزبان نظیر خاکشیرتلیخ، بابونه، پیچک صحرائی، بابونه و سلمک گزارش شده است.

نام محصول: کلزا

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
<p>با توجه به اهمیت محصول بررسی روش‌های مبارزه با علف‌های هرز آن پیشنهاد می‌گردد.</p> <p>استفاده از روش ماکسار در مهار علف‌های هرز موثر می‌باشد.</p> <p>تری‌فلورالین گندم و جو خودرو و خردل وحشی را به خوبی کنترل نمی‌کند.</p> <p>تری‌فلورالین و متازاکلر + کوئین‌مراک دومنظوره بوده و علف‌های هرز پهن‌برگ و باریک‌برگ را کنترل می‌کنند.</p> <p>کلوپیرالید فقط کنترل‌کننده علف‌های هرز پهن‌برگ از تیره‌های کمپوزیته، لگوم، هفت‌بند و چتریان می‌باشد. تاج‌ریزی و بی‌تی‌راخ نیز کنترل می‌شوند. روی پتیرک و پیچک صحرایی حالت بازدارندگی دارد. ارشته خطایی نیز قبل از به ساقه‌رفتن کنترل می‌شود.</p> <p>متازاکلر + کوئین‌مراک انواع خاکشیر و شلمی را نیز کنترل می‌نماید ولی خردل وحشی را تا حدود ۵۰ درصد کنترل می‌کند.</p> <p>جهت استفاده از تری‌فلورالین و متازاکلر + کوئین‌مراک بایستی عملیات خاک‌ورزی مناسب صورت گرفته (خاک بدون کلوخه باشد) و رطوبت آن نیز تامین شود.</p> <p>زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه‌روز به پایین‌تر از ۱۰ درجه سانتی‌گراد می‌رسد از ستوکسیدیم استفاده نشود.</p> <p>زمانی که حداقل درجه حرارت شبانه‌روز به پایین‌تر از ۵ درجه سانتی‌گراد می‌رسد از مصرف سیکلوکسیدیم خودداری شود.</p> <p>علف‌کش‌های ستوکسیدیم، سیکلوکسیدیم، هالوکسی‌فوپ‌آرمتیل استر و کوئیزالوفوپ‌بی‌تفوریل فقط باریک‌برگ‌کش هستند.</p>	<p>قبل از کاشت مخلوط با خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متری</p> <p>پس از رویش ۱۰-۵ سانتی‌متری علف‌های هرز مورد هدف</p> <p>بعد از کاشت و پس از آبیاری اول، قبل از سبز شدن کلزا</p> <p>۳ برگی تا قبل از به ساقه‌رفتن علف‌های هرز باریک‌برگ</p> <p>، ، ،</p> <p>، ، ،</p> <p>، ، ،</p>	<p>۲-۲/۵ لیتر</p> <p>۰/۸-۰/۶</p> <p>۲/۵ لیتر</p> <p>۳ لیتر</p> <p>۲ لیتر</p> <p>۰/۷۵ لیتر</p> <p>۱/۵ لیتر</p>	<p>EC 48%</p> <p>SL 30%</p> <p>SL 41.6%</p> <p>EC 12.5%</p> <p>EC 10%</p> <p>EC 10.8%</p> <p>EC 4%</p>	<p>تری‌فلورالین</p> <p>کلوپیرالید</p> <p>متازاکلر + کوئین‌مراک</p> <p>ستوکسیدیم</p> <p>سیکلوکسیدیم</p> <p>هالوکسی‌فوپ‌آرمتیل</p> <p>کوئیزالوفوپ‌بی‌تفوریل</p>	<p><u>علف‌های هرز غالب</u></p> <p><u>علف‌های هرز پهن‌برگ</u></p> <p>خاکشیر <i>Sysimbrium sophia</i></p> <p>(<i>Descurania sophia</i>)</p> <p>خردل وحشی <i>Sinapis arvensis</i></p> <p>گاوچاق کن <i>Lactuca serriola</i></p> <p>یونجه زرد و شاه‌افسر <i>Melilotus spp.</i></p> <p>بی‌تی‌راخ <i>Galium spp.</i></p> <p>ماشک <i>Vicia spp.</i></p> <p>وایه <i>Ammi majus</i></p> <p>شلمی <i>Rapistrum rugosum</i></p> <p>ارشته خطایی <i>Leprodiclis holosteoides</i></p> <p>تاج‌ریزی <i>Solanum nigrum</i></p> <p><u>علف‌های هرز باریک‌برگ</u></p> <p>گونه‌های یولاف وحشی <i>Avena spp.</i></p> <p>گونه‌های خونی‌علف <i>Phalaris spp.</i></p> <p>گندم و جو خودرو</p> <p><u>علف‌های هرز دائمی</u></p> <p>پتیرک <i>Malva neglecta</i></p> <p>ازمک <i>Lepidium draba</i></p> <p>(<i>Cardaria draba</i>)</p> <p>شیرتیغی <i>Sonchus spp.</i></p> <p>کنگر وحشی <i>Cirsium arvense</i></p> <p>کنگر ابلق <i>Silybum marianum</i></p> <p>پیچک صحرایی <i>Convolvulus arvensis</i></p>

نام محصول: زعفران					
ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
					<i>Amaranthus spp.</i> تاج خروس
					<i>Hordeum murinum</i> جو وحشی
	در پاییز پس از برداشت				<i>Portulaca oleracea</i> خرفه
	پهن برگها و تعدادی از باریک برگها	۷۵۲ گرم	WP 70%	متری بوزین	<i>Chenopodium album</i> سلمک
	در بهار ۴ - ۲ برگهای علفهای هرز باریک برگ	۲ لیتر	EC 24%	اکسی فلورفن	<i>Sinapis arvensis</i> خردل وحشی
		۱ لیتر	EC 10.8%	هالوکسی فوپ آرمیتیل	<i>Bromus spp.</i> جوموشی
					<i>Poa bulbosa</i> چمن غده‌ای
					<i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند
					<i>Plantago major</i> بارهنگ
					<i>Cirsium arvense</i> کنگر وحشی
					<i>Lepidium draba</i> از مک (<i>Cardaria draba</i>)
					<i>Convolvulus arvensis</i> پیچک صحرایی
نام محصول: کنجد					
					شته‌ها
		۲۵۰ میلی‌لیتر	SC35%	ایمیداکلوپرید*	<i>Ahis gossypii</i>
	مبارزه بیولوژیک با استفاده از بالتوری و حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی در زمان سمپاشی مورد تاکید است.				<i>A.fabae</i>
	بر اساس توصیه شبکه مراقبت (پیش‌آگاهی)	۱ لیتر	EC25%	اکسی دیمتون متیل*	<i>A.craciphora</i>
		۱ کیلوگرم	WP25%	پی‌متروزین*	<i>Acythosphon gossypii</i>

نام محصول: کنجد					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کرم قوزه <i>Helicoverpa armigera</i>	تیودیکارب* ایندوکساکارب* اسپینوساد*	DF80% SC15% SC24%	۱ - ۰/۷۵ کیلوگرم ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر ۲۵۰ - ۲۰۰ میلی لیتر	با توجه به دستورالعمل و پیش آگاهی	استفاده از تله‌های فرمونی جهت ردیابی و تعیین زمان مبارزه توصیه می‌شود. انجام عملیات مبارزه زراعی پاییزه و زمستانه در کاهش جمعیت آفات تاثیر بسزایی دارد.
پروانه بذرخوار کنجد <i>Antigastra catalaunalis</i>	دیازینون* کلرپیریفوس*	EC 60% EC 40.8%	۲ - ۱/۵ لیتر ۱/۵ لیتر	قبل از نفوذ لارو به داخل کپسول	خسارت اصلی را نسل های ۴ و ۵ به محصول (بذور و کپسول‌ها) وارد می‌سازد. مبارزه زراعی: شخم عمیق بعد از برداشت، از بین بردن بقایای آلوده گیاهی
بیماری گل‌سبز کنجد <i>Phytoplasma spp.</i>					تنظیم تاریخ کاشت (به گونه‌ای که با پیک حشره ناقل هم‌زمان نباشد)، مبارزه با زنجیره‌های ناقل، رعایت فاصله کشت با سایر میزبان‌های بیماری توصیه می‌شود.
علف‌های هرز <i>Amaranthus spp.</i> گونه‌های تاج‌خروس <i>Chrozophora tinctoria</i> گوش‌بره <i>Hibiscus trionum</i> غوزک (کنف وحشی) <i>Portulaca oleracea</i> خرفه <i>Solanum nigrum</i> تاج‌ریزی <i>Heliotropium spp.</i> آفتاب‌پرست <i>Tribulus terrestris</i> خارخسک <i>Echinochloa spp.</i> سوروف <i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی <i>Convolvulus arvensis</i> پیچک صحرایی	تری‌فلورالین* پندی‌متالین*	EC 48% EC 33%	۲/۵ - ۲ لیتر ۴ لیتر	۲ - ۳ روز قبل از کاشت مخلوط با خاک بعد از کاشت و قبل از سبز شدن کنجد و علف‌های هرز	عملیات خاک‌ورزی صورت گرفته (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر بهتر علف‌کش‌ها تامین شود. هر دو علف‌کش دومنظوره بوده و علف‌های هرز پهن‌برگ و باریک‌برگ را کنترل می‌کنند.

نام محصول: گلرنگ					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس گلرنگ <i>Acanthiophilus heliathi</i>	دیازینون* فوزالن*	EC60% EC35%	۱ - ۱/۵ لیتر ۲ - ۳ لیتر	به محض مشاهده لاروهای سنین اولیه روی قوزه‌ها (زمان تشکیل قوزه گل)	
کرم قوزه گلرنگ <i>Helicoverpa peltigera</i>	دیازینون* فوزالن*	EC60% EC35%	۱ - ۱/۵ لیتر ۲ - ۳ لیتر	در سنین اولیه لاروی (۱ و ۲)	
<u>علف‌های هرز</u> گندم خودرو <i>Triticum sp.</i> ناخنک <i>Goldbachia laevigata</i> گل عروس <i>Roemeria refracta</i> آدونیس <i>Adonis aestivalis</i> جلنگو <i>Chorispota tenella</i> خاکشیر <i>Sysimbrium sophia</i> (<i>Descurania sophia</i>) هفت‌بند <i>Polygonum aviculare</i> درشتوک <i>Malcolmia africana</i> فرفیون <i>Euphorbia helioscopia</i> ترشک <i>Rumex acetosella</i> شیر تیغی <i>Sonchus arvensis</i>	تری‌فلورالین اتال‌فلورالین متری‌بوزین اگزادیازون پندی‌متالین	EC 48% EC 33.5% WP 70% SL 12% EC 33%	۲/۵ - ۱/۵ لیتر ۴ - ۲ لیتر ۰/۷۵ کیلوگرم ۳ لیتر ۳ لیتر	قبل از کاشت مخلوط با خاک به عمق ۱۰ سانتی‌متر بعد از کاشت و قبل از سبز شدن گلرنگ و علف‌های هرز بعد از کاشت و قبل از سبز شدن گلرنگ و علف‌های هرز	عملیات خاک‌ورزی مناسب جهت استفاده از تری‌فلورالین و اتال‌فلورالین صورت گیرد (خاک بدون کلوخ باشد) و رطوبت خاک جهت تاثیر علف‌کش‌ها تامین شود. <u>علف‌کش‌های توصیه شده فقط برای گلرنگ آبی می‌باشند.</u>

نام محصول: زیره سبز					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p><u>علف‌های هرز</u></p> <p><i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند</p> <p><i>Amaranthus spp.</i> تاج‌خروس</p> <p><i>Alhagi pseudalhagi</i> خارشتر</p> <p><i>Chenopodium album</i> سلمک</p> <p><i>Vicia villosa</i> ماشک</p> <p><i>Cuscuta campestris</i> سس</p>					سموم علف کش در دست بررسی است.
نام محصول: کیوی					
<p>شپشک توت</p> <p><i>Pseudaulacaspis pentagona</i></p>					مبارزه بیولوژیک با استفاده از زنبور پروسپالتلا، هرس سرشاخه‌های شدیداً آلوده و برس‌زنی تنه و شاخه‌های آلوده توصیه می‌شود.
<p>انواع پوسیدگی طوقه کیوی</p> <p><i>Phytophthora spp.</i></p>					اصلاح روش‌های آبیاری سنتی به قطره‌ای و انجام زهکشی توصیه می‌شود. انجام تحقیقات روی عامل پوسیدگی و مبارزه آن پیشنهاد می‌شود.
<p>نماتد گره ریشه کیوی</p> <p><i>Meloidogyne spp.</i></p>	تتراتیوکرینات سدیم	SL 40%	۶-۹ میلی‌لیتر در متر مربع در سطح سایه انداز		انجام تحقیقات روی نماتدهای مولد غده ریشه توصیه می‌گردد.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک پوستخوار نارون <i>Scolytus iranicus</i> سوسک‌های پوستخوار درختان <i>Scolytus multistriatus</i>	تری کلروفن	SP 80%	۲۵۰-۳۰۰ گرم سم + ۱/۵ لیتر نفت + ۲۵۰ گرم صابون + ۱۰۰ لیتر آب	ظهور حشرات بالغ طبق بررسی زیست‌شناسی آفت در منطقه	کاربرد تله‌های فرمونی برای تعیین زمان مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود. در نارون‌های زینتی مراقبت‌های زراعی، آبیاری به موقع و کافی و کلا "تقویت درخت به خصوص در مواقع گرم سال اهمیت زیادی دارد. استفاده از تنه‌های درخت به عنوان تله و سپس جمع‌آوری و معدوم کردن آن‌ها توصیه می‌شود.
سوسک برگ‌خوار نارون <i>Pyrrhalta luteola</i> <i>(Galerucella luteola)</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ د هزار	با نظر کارشناس و تعیین زیست‌شناسی آفت در منطقه	پاییل زدن پای درختان در کنترل آفت موثر است. آب‌پاشی به همراه مواد شوینده در موقع خروج لاروها توصیه می‌شود. سمپاشی اول قبل از ظهور حشره کامل نسل اول و سمپاشی دوم در صورت ضرورت انجام شود. دیفلوبنزورون در بهار روی لاروهای سنین اولیه آفت مصرف شود.
مینوز برگ نارون <i>Fenusa ulmi</i>					با توجه به زمستان‌گذرانی آفت به صورت لارو در داخل پیله، بیل زدن پای درخت و یخ‌آب در کنترل آفت موثر است.
شب پره سفید تارتن (پروانه سفید آمریکایی) <i>Hyphantria cunea</i>	دیفلوبنزورون* <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i>	WP 25% -	۰/۵ - ۰/۳ در هزار طبق برجسب	با توجه به زیست‌شناسی آفت علیه لاروهای سنین اولیه آفت	روش‌های مکانیکی شامل جمع‌آوری تخم، جمع‌آوری شاخه‌ها و برگ‌های آلوده به لاروهای سنین اولیه به خصوص در نسل اول، حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی به خصوص روی سفیره آفت توصیه می‌شود. در حال حاضر مبارزه فقط علیه آفت در درختان حاشیه جاده‌ها و تک درخت‌های منازل انجام شده و اعمال مبارزه شیمیایی در عرصه جنگل ممنوع می‌باشد. از هرگونه سمپاشی در توستان‌ها جهت نوغان‌داری خودداری شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته راش <i>P hyllaphis fagi</i>					انجام تحقیقات درخصوص پراکنش و روش‌های مبارزه با آن توصیه می‌شود.
شپشک سفید راش <i>Cryptococcus fagisuga</i>					بررسی روش‌های مبارزه و کنترل آفت توصیه می‌شود.
مگس میوه کنار و عناب <i>Carpomya vesuviana</i>					استفاده از تله‌های جلب‌کننده جهت ردیابی و کنترل آفت و مبارزه بیولوژیک توسط زنبورهای پارازیتوئید توصیه می‌شود.
شپشک خونی نارون <i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i>	اکسی‌دیمتون‌متیل دiazinon *	EC 20% EC 60%	۱/۵ - ۱ در هزار ۲ در هزار	خروج ۵۰٪ از پوره‌ها با توجه به شرایط آب و هوای منطقه	از دیازینون در زمان ظهور پوره‌های فعال استفاده شود و بعد از تشکیل موم اطراف بدن حشره کاربرد دیازینون و روغن (۱ درصد) با هم توصیه می‌شود. آزمایش و بررسی سموم سیستمیک پیشنهاد می‌شود.
سپردار سفید کاج <i>Leucaspis pusilla</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۱ - ۲ درصد	بر اساس موازین پیش‌آگاهی و در زمستان	رعایت اصول به‌زراعی و استفاده از سموم فسفره نفوذی همراه روغن (۱ درصد) در اردیبهشت‌ماه هنگام خروج پوره‌ها توصیه می‌شود. با توجه به وجود سپر روی حشره امکان مبارزه شیمیایی موثری در تابستان وجود ندارد.
پوستخوار کاج <i>Orthotomicus erosus</i>					حفظ سلامت درخت (آبیاری مرتب، تقویت درخت و رعایت عملیات به‌زراعی) در جلوگیری از آلودگی اهمیت دارد، چنانچه این مراقبت‌ها انجام شود نیازی به سمپاشی نخواهد بود. حذف درختان آلوده و خارج نمودن آنها از محیط، انتخاب درختان تله و پس از تکمیل ظرفیت، معدوم نمودن آنها توصیه می‌شود.
جوانه‌خوار کاج <i>Rhyacionia buoliana</i>	دiazinon دیفلوبنزورون دiazinon	WP 40% WP 25% EC 60%	۲ در هزار ۰/۳ در هزار ۱/۵ در هزار	اواسط تا اواخر خرداد قبل از ورود لاروها به داخل جوانه‌ها	انجام تحقیقات جهت استفاده از فرمون جهت ردیابی و کنترل آفت پیشنهاد می‌شود. دیازینون معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مشمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شته‌های سوزنی برگان <i>Schizolachnus pineti</i> <i>Eulachnus tuberculostemmata</i> <i>Cinara spp.</i>	مالاتیون اکسی‌دیمتون متیل*	EC 57% EC 20%	۲ در هزار ۲ - ۱/۵ در هزار	اوایل بهار و پاییز	این آفت در جنگل اهمیت ندارد ولی در نهالستان‌های تولید نهال از اهمیت خاصی برخوردار است. آب‌پاشی اوایل صبح توصیه می‌شود. کاربرد سموم سیستمیک بر دیگر سموم ارجحیت دارد.
کنه تار عنکبوتی نوئل <i>Oligonychus ununguis</i>	پروپارزیت تترادیفون	EC 57% EC 7.52%	۱ در هزار ۲ در هزار	طبق نظر کارشناس	
سوسک برگ‌خوار توسکا <i>Agelastica alni</i> سوسک برگ‌خوار توسکا <i>Galerucella lineola</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۳ در هزار		این آفت توسط عوامل زنده طبیعی (پارازیت‌ها) کنترل می‌شوند. بررسی تحقیقات و روش‌های کنترل پیشنهاد می‌گردد.
ابریشم‌باف ناجور <i>Lymantria dispar</i>	دیفلوبنزورون <i>Bacillus thuringiensis subsp. Kurstaki</i>	WP 25% WP 90%	۰/۳ در هزار طبق برجسب	به محض خروج لارو از تخم	ردیابی با استفاده از تله‌های فرمونی توصیه می‌شود. نظر به اینکه فعالیت دشمنان طبیعی در کنترل آفت موثر است نیازی به سمپاشی نیست. جمع‌آوری توده تخم از روی تنه‌ها در زمستان نیز در کاهش جمعیت آفت موثر است. استفاده از زیرگونه <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i> با ۳ تکرار در طول فصل زراعی جهت کنترل سنین اولیه (۱ و ۲) لاروها قبل توصیه است. سمپاشی در باغات میوه و حاشیه جنگل‌های مجاور با باغات توصیه می‌شود و از سمپاشی در جنگل‌های طبیعی خودداری شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک چوبخوار صنوبر <i>Melanophila picta</i>	تری کلروفن* دیازینون*	SP 80% EC 60%	۳۰۰ - ۲۵۰ گرم + ۲/۵ لیتر نفت + ۲۵۰ گرم صابون + ۱۰۰ لیتر آب ۳/۵ - ۳ لیتر	با نظر کارشناس	استفاده از نوارهای چسبی در ارتفاع پایین درخت، آبیاری به موقع و کافی در زمان‌های گرم سال و تقویت درخت در کاهش خسارت موثر است. حذف درختان آلوده نیز توصیه می‌شود.
سوسک ریشه‌خوار صنوبر <i>Capnodis miliaris</i>	دیازینون*	EC60%	۱در هزار در زمینهای سبک و ۱/۵ در هزار در زمینهای سنگین	با نظر کارشناس و اطراف طوقه درخت	جمع‌آوری و از بین بردن حشرات کامل توصیه می‌شود.
سوسک شاخک بلند (صنوبر، نارون، چنار) <i>Aeolesthes sarta</i>					هرس شاخه‌های اصلی و بزرگ آلوده، تقویت درخت، رعایت اصول به‌زراعی، حذف درختان آلوده و استفاده از سموم تدهیسی در سوراخ‌های لاروی توصیه می‌شود.
سوسک برگ‌خوار صنوبر <i>Chrysomela (= Melasoma) populi C. saliceti</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۳ در هزار		
سنگ صنوبر <i>Monosteira unicastata</i>	دیازینون*	EC60%	۱/۵ در هزار		جمع‌آوری برگ‌های زیر درختان در پاییز و زمستان به ویژه در نهالستان‌ها انجام شود. سمپاشی فقط روی تنه توصیه می‌شود.
پروانه دم‌چنگالی بزرگ صنوبر <i>Cerura vinula (Dicranura vinula)</i>	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ - ۰/۲ در هزار	اوایل خروج لاروها از تخم	جمع‌آوری و انهدام لاروها و پیله‌های آفت توصیه می‌شود. در صورت لزوم مبارزه، از سم ذکر شده استفاده شود.
شته تاوولی صنوبر <i>Phloeomyzus passerinii</i>	مالاتیون*	EC57%	۲ در هزار		زمانی که این آفت حالت طفیلانی باشد، مبارزه جهت کنترل آن نیاز است.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
برگخوار سفید بلوط <i>Leucoma wiltshirei</i>	دیفلوبنزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	WP 25% -	۰/۳ در هزار طبق برجسب	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروهای زمستان‌گذران از زیر پوست درخت	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌شود. فقط در کانون‌های آلودگی مبارزه صورت گیرد.
برگخوار گزنده بلوط <i>Porthesia melania</i>	دیفلوبنزورون <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	WP 25% -	۰/۳ در هزار طبق برجسب	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	کاربرد Bt جهت کنترل لاروهای سنین پایین آفت در تلفیق با سایر عوامل بیولوژیک توصیه می‌شود. جمع‌آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است. در صورت شدت آلودگی سمپاشی توصیه می‌شود.
پروانه دم قهوه‌ای <i>Euproctis chryso-rohoea</i> (<i>Porthesia chryso-rohoea</i>)	دیفلوبنزورون	WP 25%	۰/۳ در هزار	اوایل بهار هم‌زمان با خروج لاروها از لانه‌های زمستانی	جمع‌آوری لانه‌های زمستانی در کنترل آفت موثر است
سرخرطومی میوه‌خوار بلوط <i>Curculio glandium</i>					جمع‌آوری میوه‌های آلوده توصیه می‌شود. در حال حاضر نیاز به مبارزه شیمیایی نیست.
پروانه جوانه‌خوار بلوط <i>Tortrix viridana</i>					کاربرد تله‌های فرمونی جهت ردیابی و مبارزه توصیه می‌شود.
ملخ بال کوتاه <i>Esfandiarina obesa</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۰/۵ در هزار		مبارزه با پوره‌های سن اول توصیه می‌شود.
پسیل زبان گنجشک <i>Phyllopsi fraxini</i> <i>Phyllopsi fraxinicola</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.

نام محصول: درختان جنگلی و غیر مثمر

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
پروانه برگخوار کنار <i>Thiacidas postica</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.
ملخ کوهان‌دار تاغ <i>Dericorys albidula</i>	دیفلوبنزورون*	ODC 45%	۲۰۰ میلی‌لیتر به روش ULV		دیده‌بانی و کانون‌کویی اهمیت دارد.
پروانه بذرخوار تاغ <i>Proceratia caesariella</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. بررسی روش‌های مناسب مبارزه با آفت توصیه می‌شود.
شپشک سفید تاغ <i>Acanthococcus (=Eriococcus) abaii</i>	روغن امولسیون‌شونده	O 80%	۲ درصد		ادامه بررسی‌ها در زمینه روش‌های مناسب مبارزه توصیه می‌شود.
برگخوار قیچ <i>Agriopsis bajaran</i>					بررسی روش‌های مناسب مبارزه با آفت توصیه می‌شود.
برگخوار بنه <i>Ocneria terebynthina</i> برگخوار خاکستری بنه <i>Thaumetopoea solitaria</i>					حفاظت و حمایت از دشمنان طبیعی توصیه می‌شود. در صورت شدت آلودگی از Bt روی لاروهای سن ۱ و ۲ توصیه می‌شود.
برگخوار ممرز <i>Altica (=Haltica) viridula</i>					انجام تحقیقات و بررسی روش‌های کنترل توصیه می‌شود.
بیماری مرگ نارون <i>Ophiostoma ulmi</i>					ناقل این بیماری سوسک‌های پوستخوار نارون هستند. مبارزه با ناقلین با آبیاری، کوددهی، تقویت درخت و انتخاب ارقام مقاوم توصیه می‌شود.

نام محصول: گیاهان زینتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها <i>Tetranychus urticae</i>	تترادیفون دی اتانول آمید روغن نارگیل بی فنزیت دی فلوویدازین آزادپراختین دایابون ۳	EC 7.52% WSC 65% SC 24% SC 20% EC 1% SL 10%	۲ در هزار ۲ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۰/۵ در هزار ۸ در هزار	طبق نظر کارشناس	استفاده از کنه شکارگر فیتوزنوس در اوایل فصل جهت کاهش جمعیت آفت توصیه می‌شود.
شپشکهای آردآلود <i>Pseudococcidae</i>				اوایل تابستان	از سوسک‌های شکارگر کریپتولموس و نوویوس در گلخانه‌ها (۲ بار یا بیشتر رهاسازی) استفاده شود. با نظر کارشناس می‌توان از سموم مناسب و روغن امولسیون‌شونده استفاده کرد.
شته رز <i>Macrosiphum rosae</i> شته داوودی <i>Macrosiphoniella sanborni</i>	مالاتیون پیریمیکارب دی اتانول آمید روغن نارگیل* <i>Beauveria bassiana</i>	EC 57% WP 50% WSC 65% L 7.16%	۲ در هزار ۰/۷ - ۰/۵ در هزار ۲ در هزار ۷۵۰ میلی‌لیتر + ۲ لیتر ماده پخش‌کننده Nufilm	در صورت نیاز با نظر کارشناس	بررسی میزان کارایی دشمنان طبیعی توصیه می‌شود.
سفید بالک گلخانه <i>Trialeurodes vaporariorum</i> عسلک توتون <i>Bemisia tabaci</i>	<i>Beauveria bassiana</i>	L 7.16%	۷۵۰ میلی‌لیتر به همراه ماده پخش‌کننده Nufilm به مقدار ۲ لیتر	طبق نظر کارشناس	چون آفت در پشت برگ‌ها فعالیت می‌کند، هنگام سمپاشی به این موضوع توجه شود. مبارزه بیولوژیک با زنبورهای پارازیتوئید انکارسیا مورد توجه قرار گیرد. استفاده از نوارهای چسبنده زرد رنگ به صورت لکه‌ای و موردی جهت کاهش
تریپس گل <i>Frankliniella tritici</i> <i>Frankliniella occidentalis</i>	اکسی‌دیمتون متیل* <i>Beauveria bassiana</i>	EC 25% L 7.16%	۱ در هزار ۷۵۰ میلی‌لیتر + ۲ لیتر ماده پخش‌کننده Nufilm	با نظر کارشناس	استفاده از کارت‌های آبی رنگ جهت ردیابی و کنترل آفت، استفاده از دشمنان طبیعی نیز جهت کنترل جمعیت آفت توصیه می‌شود. انجام تحقیقات در مورد سموم مناسب ضروری می‌باشد.
مگس میوز برگ ژرورا و داوودی <i>Liriomyza trifolii</i> <i>L. sativae</i>	سیرومازین* آزادپراختین*	WP 75% EC 1%	۰/۲ در هزار ۲ در هزار		

نام محصول: گیاهان زینتی

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
مگس پوسیده خوار رز <i>Bradysia spp.</i>	دیفلوبنزورون*	WP 25%	۱ در هزار	محلول پاشی پای بوته‌ها	
شب پره‌های لیبیانوس و شب بو برگخوار چغندر قند <i>Spodoptera exigua</i> غنچه خوار میخک <i>Helicoverpa armigera</i>	<i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>Kurstaki</i> *	-	طبق برچسب		
آبدزدک <i>Gryllotalpa gryllotalpa</i>	تری کلروفن*	SP 80%	۳۰ کیلوگرم طعمه	موقع ظهور حشره	استفاده از کود اسیبی به صورت نواری برای جلب حشرات آفت به عنوان تله توصیه می‌شود.
آگروتیس <i>Agrotis spp.</i>					انجام آزمایش و معرفی سموم مناسب جهت مبارزه ضروری می‌باشد.
کرم‌های سفید ریشه <i>Polyphylla olivieri</i> <i>Polyphylla adspersa</i>	دیازینون	EC 60%	۱ در هزار در زمین‌های سبک و ۱/۵ در هزار در زمین‌های سنگین	با نظر کارشناس	آبیاری محل آلوده قبل از مصرف سم ضروری است. به توضیحات صفحه ۲۳ مراجعه شود. تحقیقات بیشتر برای ثبت سموم موثر پیشنهاد می‌گردد.
حلزون <i>Helix spp.</i> لیسک <i>Agriolimax agrestis</i>	متالدهید فسفات آهن	B 6% B 1%	۲۰ - ۲۵ کیلوگرم ۵ گرم در مترمربع	بهار و اوایل پاییز	ریختن برگ‌ها و گل‌های هرس شده گیاهان زینتی آلسترومریا و ژورورا و در مورد سایر گیاهان استفاده از برگ کاهو پای بوته‌ها به عنوان طعمه و جمع‌آوری آن‌ها ۳ - ۲ روز بعد توصیه می‌شود. ریختن خاکستر به صورت نواری بین ردیف‌های کشت نیز در مبارزه مؤثر است. طعمه فسفات آهن جهت کنترل راب (<i>Agriolimax</i> بر روی گیاهان زینتی در گلخانه‌ها ثبت شده است.

نام محصول: گیاهان زینتی

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
<p>ضدعفونی خاک خزانه یا گلدان با مصرف ۱۰ - ۷/۵ گرم سم در مترمربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر توصیه می‌شود.</p> <p>ضدعفونی بذور سوزنی‌برگان و پهن‌برگ‌ها انجام شود.</p> <p>در مورد عوامل بیماریزای خاکزی آزمایشات با سموم مناسب و ترکیبات بیولوژیک توصیه می‌شود.</p> <p>مناطق انتشار: در خزانه‌های تولید گیاهان غیرمثمر و نهالستان‌ها</p>		۳ - ۱ در هزار	WP 35%	اکسی‌کلورمس*	پوسیدگی طوقه
		۲ در هزار	WP60 %	کاربندازیم*	<i>Rhizoctonia spp.</i>
		طبق نظر کارشناس	G5%	متلاکسیل*	<i>Pythium spp.</i>
		۱۰ - ۷/۵ گرم در مترمربع و به هم زدن خاک تا عمق ۱۰ سانتی‌متر	WP50 %	کاپتان	<i>Fusarium spp.</i>
					<i>Phytophthora spp.</i>
<p>آزمایشات و تحقیقات با سموم سیستمیک جدید که برای سفیدک‌های سایر میزبان‌ها به ثبت رسیده و همچنین ترکیبات معدنی پیشنهاد می‌شود.</p>	مشاهده اولین علائم بیماری	۱/۵ در هزار	WP 80-90%	سولفور	سفیدک سطحی رز
		۱ - ۰/۵ در هزار	EC48% EC 35%	دینوکاپ	<i>Podosphaera pannosa</i> (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)
<p>استفاده از وارپته‌های مقاوم توصیه می‌شود.</p> <p>سم همراه با ۰/۵ در هزار مویان مصرف شود.</p> <p>آزمایش و تحقیقات در مورد سموم مناسب دیگر توصیه می‌شود.</p>	به صورت پیشگیری	۲ - ۱/۵ در هزار	WP 80%	مانکوزب	زنگ میخک و سایر زنگ‌ها
					<i>Uromyces dianthi</i> (<i>Uromyces caryophyllus</i>)
<p>انجام تحقیقات بنیادی در خصوص مدیریت بیماری‌های گیاهان زینتی الزامی است.</p>		زیر نظر کارشناس	WP80%	مانکوزب*	بوته‌میری گلابیل
					<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i>
<p>به کارگیری فارج‌کش‌های حفاظتی در مواقع ضروری، رعایت بهداشت باغ و گلخانه، هرس و از بین بردن قسمت‌های آلوده گیاهی و تهویه مناسب توصیه می‌شود.</p>					سفیدک داخلی رز
					<i>Peronospora sparsa</i>

نام محصول: گیاهان زینتی و غیر مثمر

ملاحظات	زمان مبارزه	مصرف در هکتار	فرمولاسیون	سموم توصیه شده	نام آفت
در مورد مبارزه با علف‌های هرز نباتات زینتی کار تحقیقاتی انجام نشده است و در حال حاضر وجین دستی انجام می‌شود.					<p>علف‌های هرز</p> <p><i>Amaranthus spp.</i> تاج‌خروس</p> <p><i>Capsella bursa-pastoris</i> کیسه‌کشیش</p> <p><i>Stellaria media</i> گندمک</p> <p><i>Chenopodium album</i> سلمک</p> <p><i>Euphorbia spp.</i> فرفیون</p> <p><i>Lactuca spp.</i> کاهوی خرمایی</p> <p><i>Medicago lupulina</i> یونجه سیاه</p> <p><i>Polygonum aviculare</i> هفت‌بند</p> <p><i>Veronica persica</i> سیزاب</p> <p><i>Sysimbrium sophia</i> خاکشیر</p> <p>(<i>Descurania sophia</i>)</p> <p><i>Digitaria sanguinalis</i> پنجه‌مرغ</p> <p><i>Echinochloa crus-galli</i> سوروف</p> <p><i>Setaria spp.</i> گونه‌های ارزن وحشی</p> <p><i>Elymus repens</i> بیدگیاه</p> <p>(<i>Agropyron repens</i>)</p> <p><i>Arctium lappa</i> بابا آدم</p> <p><i>Glycyrrhiza glabra</i> شیرین‌بیان</p> <p><i>Poa pratensis</i> چمن مرتعی</p> <p><i>Sorghum halepense</i> قیاق</p> <p><i>Cyperus spp.</i> گونه‌های اویارسلام</p> <p><i>Taraxacum spp.</i> قاصدک</p>

نام محصول: اراضی غیر مزروعی و تاسیسات صنعتی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
<p>علف‌های هرز</p> <p>شیرین بیان</p> <p><i>Glycyrrhiza spp.</i></p> <p>خارشتر</p> <p><i>Alhagi sp.</i></p> <p>مرغ</p> <p><i>Cynodon dactylon</i></p> <p>نی</p> <p><i>Phragmites australis</i></p> <p>حلقه</p> <p><i>Imperata cylindrica</i></p> <p>تلخ بیان</p> <p><i>Sophora alopecuroides</i></p> <p>(<i>Goebelia alopecuroides</i>)</p> <p>قندرونک</p> <p><i>Chondrilla juncea</i></p> <p>کهورک</p> <p><i>Prosopis stephaniana</i></p> <p>ورک</p> <p><i>Rosa persica</i></p> <p><i>Hultemia persica</i></p>	<p>توفوردی*</p> <p>گلیفوزیت*</p> <p>پیکلورام</p>	<p>SL 72%</p> <p>SL 41%</p> <p>L 21.6%</p>	<p>۵ لیتر</p> <p>۴ - ۱۲ لیتر</p> <p>۱۰ - ۱۵ لیتر</p>	<p>در مراحل اولیه رشد علف‌های هرز</p> <p>پهن برگ</p> <p>در حداکثر فعالیت علف هرز تا مرحله گل‌دهی</p> <p>پهن برگ کاش</p>	<p>گلیفوزیت برای علف‌های هرز دائمی ۱۲-۶ لیتر در هکتار و برای علف‌های هرز یک‌ساله ۶-۴ لیتر در هکتار، مصرف فری‌گیت به میزان ۵ در هزار یا ۲ لیتر در هکتار یا سولفات آمونیوم به میزان ۲٪ (۸ کیلوگرم در هکتار) همراه با گلیفوزیت، مصرف گلیفوزیت را تا حدود ۲۵ تا ۳۰٪ کاهش می‌دهد.</p> <p>پیکلورام بیشتر در فرودگاه‌ها مصرف می‌شود، پس از مصرف آب‌پاشی شود.</p> <p>توجه: تا شعاع ۲۰ متری محل سمپاشی با پیکلورام کبله گیاهان خشک خواهند شد. دالاپون مستقیماً روی علف‌های هرز باریک‌برگ پاشیده شود.</p>
نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
<p>زنجرف انبه</p> <p><i>Idioscopus clypealis</i></p>	<p>فوزالن*</p> <p>دیمتوات*</p>	<p>EC 35%</p> <p>EC 40%</p>	<p>۲ در هزار</p> <p>۱/۵ در هزار</p>	<p>نوبت اول: قبل از ظهور گل‌آذین</p> <p>علیه حشرات کامل، نوبت دوم: پس از ظهور گل‌آذین و قبل از باز شدن گل‌ها</p>	<p>عملیات به‌زراعی، تهیه باغ و کنترل علف‌های هرز در کاهش جمعیت کنترل آفت مؤثر است.</p> <p>از کشت مخلوط انبه با مرکبات و خرما جلوگیری شود.</p>

نام محصول: درختان میوه گرمسیری

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه
پشه گل آذین <i>Erosomyia mangifera</i>	دیمتوات*	EC 40%	۱ در هزار	قبل از باز شدن گل‌ها غرقاب کردن سایه‌انداز درخت و شعله‌افکنی توصیه می‌شود.
مگس میوه انبه (مگس میوه هلو) <i>Bactrocera zonata</i>	تله جلب‌کننده (متیل‌اوژنول) ۵-۳ درصد درون تله‌ها + مالاتیون تکنیکال*	TC 96%	۲ در هزار	در صورت استفاده از تله مخزن‌دار ۶-۴ تله در هکتار و در صورت استفاده از تله دلنا ۱۰ عدد در هکتار توصیه می‌شود. استفاده از تله‌های جلب‌کننده همراه با تله مخصوص جهت ردیابی و کنترل آفت و اسپری پروتئین هیدرولیزات روی تنه درخت توصیه می‌شود. از کاشت درختان گواوا در بین درختان انبه خودداری شود. شخم زدن زمین به منظور از بین بردن شفیره‌ها، رعایت بهداشت باغ، شعله‌افکنی در سطح زمین باغ، انهدام و جمع‌آوری میوه‌های آلوده توصیه می‌شود. این آفت علاوه بر انبه، به مرکبات نیز خسارت وارد می‌سازد.
مگس میوه مدیترانه‌ای <i>Ceratitis capitata</i>	مراجعه به صفحه ۵۷			به بخش آفات مرکبات مراجعه شود.
پشه گالزای برگ انبه <i>Procontarinia matteiana</i>	دیازینون* دیمتوات*	EC 60% EC 40%	۱ در هزار :: ::	جمع‌آوری و سوزاندن برگ‌های آلوده توصیه می‌شود. با نظر کارشناس
سفیدک پودری گل آذین انبه <i>Oidium mangiferae</i>	دینوکاپ*	WP 18.25%	۱ در هزار	دقیقاً "اول فصل قبل از باز شدن گل‌ها وقتی که ارتفاع محور گل آذین حدود ۷-۵ سانتی‌متر باشد مصرف شود، اگر دیر مصرف شود سوزندگی ایجاد می‌کند. کنترل بیولوژیک و انتخاب ارقام مقاوم تحت بررسی است. (عدم استفاده از ارقام بذری)
گونه‌های نماتد موز (مولد غده) <i>Meloidogyne spp.</i>				قبل از احداث باغ، آزمایش نماتدشناسی خاک انجام گردد.

نام محصول: درختان میوه گرمسیری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
بیماری موکو موز Moko disease <i>Ralstonia solanacerum</i>					در صورت مشاهده علائم بیماری ریشه کن کردن درختان آلوده توصیه می شود. در مورد این دو بیماری استفاده از ارقام مقاوم و انجام تحقیقات پیشنهاد می شود. مناطق انتشار: مناطق موزکاری چابهار
بیماری ویروسی موز Banana viral diseases					استفاده از ارقام مقاوم، بهداشت باغی و زراعی و قرنطینه به منظور پیشگیری مطرح است. انجام تحقیقات در خصوص بیماری های ویروسی موز پیشنهاد می گردد.
نام محصول: فرآورده های انباری (۱): دانه غلات (گندم، جو، برنج و ذرت)					
شپشه گندم <i>Sitophilus granarius</i> شپشه برنج <i>S. oryzae</i> شپشه ذرت <i>S. zeamais</i> لمبه گندم <i>Trogoderma granarium</i> سوسک ریز غلات <i>Rhizopertha dominica</i> بید غلات (گندم) <i>Sitotroga cerealella</i>	فسفید آلومینیوم پودر سیلیس (درای ساید) سیلیس پیریمفوس متیل* مالاتیون*	Blanket 56% P 80% P 80% EC 50% EC 57% SC 24%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود ۲-۱ در هزار مخلوط با بذر یا در انبارهای خالی ۱/۵ گرم برای هر کیلو گندم ۲ گرم ماده خالص در مترمربع “ “ “ ۴ گرم سم در مترمربع		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی اتیلن ۴-۶ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. درای ساید در مواردی که دانه ها مصرف خوراک انسانی دارند توصیه نمی شود، فقط در مواردی که به عنوان بذر و یا خوراک دام استفاده شوند کاربرد دارد. پیریمفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵-۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در مورد لمبه گندم با توجه به مقاومت آفت می توان دز و مدت زمان ضدعفونی را افزایش داد. آزمایشات لازم برای ضدعفونی کشتی ها و انبارهای خالی و محصولات انباری با سموم کم خطر به ویژه مایع و گازهای کم خطر و تعیین نرم مبارزه با همکاری سازمان های ذیربط توصیه می شود. انجام آزمایش در مورد سموم توصیه شده فعلی نیز توصیه می شود. بر اساس آزمایشات انجام شده در بعضی مناطق نسبت به این سموم مقاومت نشان داده شده است لذا آزمایشات برای جایگزینی سموم جدید نیز پیشنهاد می شود. پیریمفوس متیل معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۲): مشتقات غلات: آرد، بلغور، سبوس، جو پوست کنده

نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
شپشه آرد <i>Tribolium confusum</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۵-۳ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸ - ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود.
شپشه قرمز آرد <i>T. castaneum</i>	پیریمفوس متیل*	EC 50%	۲ گرم ماده خالص در مترمربع		پیریمفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۵ - ۱۰ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود).
شپشه آرد برنج <i>Latheticus oryzae</i>	مالاتیون*	EC 57%	“ “ “		در مورد ضدعفونی آرد از پلیت فسفید آلومینیوم نیز می‌توان استفاده کرد.
پروانه آرد <i>Ephestia kuehniella</i>	اسپینوساد	SC 24%	۴ گرم سم در مترمربع		پیریمفوس متیل معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
شپشه دندان‌دار <i>Oryzaephilus surinamensis</i>					
<i>O. mercator</i>					
کنه آرد <i>Acarus siro</i>					
کرم آرد <i>Tenebrio molitor</i>					
شب‌پره هندی <i>Plodia interpunctella</i>					
سوسک آسیاب (کدل) <i>Tenebrioides mauritanicus</i>					

نام محصول: فرآورده‌های انباری (۳): حبوبات، لوبیا، نخود، ماش، باقلا، نخودفرنگی					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک عدس <i>Bruchus lentis</i> سوسک باقلا <i>B. rufimanus</i> سوسک نخودفرنگی <i>B. pisorum</i> سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات <i>Callosobruchus maculatus</i> سوسک چینی حبوبات <i>C. chinensis</i> سوسک لوبیا <i>Acanthoscelides obtectus</i>	فسفید آلومینیوم پودر سیلیس (درای ساید) پیریمفوس متیل* مالاتیون*	Blanket 56% P 80% EC 50% EC 57% SC 24%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود ۱-۲ در هزار مخلوط با بذر یا در انبارهای خالی ۲ گرم ماده خالص در مترمربع " " " ۴ گرم سم در مترمربع		در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. پودر سیلیس در مواردی که دانه‌ها مصرف خوراک انسانی دارند توصیه نمی‌شود، فقط در مواردی که به عنوان بذر و یا خوراک دام استفاده شوند کاربرد دارد. پیریمفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۰ تا ۱۵ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). در سرمای ۱۱ درجه زیر صفر، به طور متوسط در مدت ۷ روز، کلیه حالات آفات انباری، مخصوصاً سوسک‌ها از بین می‌روند. پیریمفوس متیل معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.
نام محصول: فرآورده‌های انباری (۴): خشکبار، پسته، خرما، بادام، گردو، کشمش، برگه‌ها، انجیر					
شپشه دندانه‌دار <i>Oryzaephilus surinamensis</i> شپشه خشکبار <i>Trogoderma versicolor</i> شب‌پره خشکبار <i>Cadra cautella</i> (<i>Ephestia cautella</i>) شب‌پره توتون <i>Cadra figulilella</i> (<i>Ephestia figulilella</i>) <i>E. elutella</i> شب‌پره هندی <i>Plodia interpunctella</i> شب‌پره کوچک خرما <i>Batrachedra amydraula</i>	فسفید آلومینیوم پیریمفوس متیل* مالاتیون* اسپینوساد فسفید منیزیم	Blanket 56% EC 50% EC 57% SC 24% Plate 56%	۳ تا ۵ گرم فسفین در هر مترمکعب در فضای مسدود ۲ گرم ماده خالص در مترمربع " " " ۴ گرم سم در مترمربع ۱-۲ پلیت در سی مترمکعب		کاربرد سموم با دز مناسب و تحت نظر کارشناس انجام شود. در فضای بسته با ایزولاسیون کامل ۳-۵ گرم فسفین برای هر مترمکعب در دمای ۲۵ درجه سانتی‌گراد به مدت سه روز، در فضای نیمه بسته با چادر پلی‌اتیلن ۶-۴ گرم فسفین در هر مترمکعب بر حسب حرارت با نظارت کامل کارشناس، در فضای باز با پوشش پلاستیکی ۸-۵ گرم فسفین در هر مترمکعب با توجه به دمای محیط حداقل برای ۷۲ ساعت با نظارت کارشناس استفاده شود. پیریمفوس متیل، مالاتیون و اسپینوساد فقط برای سمپاشی انبار خالی با دز توصیه شده مصرف شود (حداقل ۱۰-۱۵ روز قبل از وارد کردن محصول به انبار استفاده شود). دو پلیت فسفید منیزیم در سی مترمکعب فضا جهت مبارزه با شب‌پره کوچک خرما ثبت شده است. پیریمفوس متیل معلق شده است و تا پایان سال ۹۶ اجازه مصرف دارد.

نام محصول: سایر محصولات انباری					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
سوسک توتون <i>Lasioderma serricorne</i> شب پره توتون <i>Ephestia elutella</i>	فسفید آلومینیوم فسفید منیزیم	Blanket 56% Plate 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب ۱ پلیت در سی مترمکعب		در شرایط رطوبت و حرارت مناسب در محیط کاملاً بسته حداقل به مدت ۷۲ ساعت انجام شود. یک پلیت فسفید منیزیم در سی مترمکعب فضا جهت مبارزه با سوسک توتون در انبار ثبت شده است. بررسی و تحقیقات در مورد سموم جدید پیشنهاد می شود.
سوسک قالی <i>Anthrenus spp.</i>	فسفید آلومینیوم*	Blanket 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
آفات انباری بذور	پودر سیلیس (درای ساید)	P 80%	۲ - ۱ در هزار مخلوط با بذر	ضد عفونی بذر قبل از انبار کردن	احتیاط‌های لازم به منظور جلوگیری از مصرف خوراکی این گونه بذور و بروز مسمومیت به عمل آید. محصولات دارای رطوبت کمتر از ۱۲ درصد به این پودر آغشته شوند.
کرم سیر <i>Dyspessa ulula</i>	فسفید آلومینیوم	Blanket 56%	۵ - ۳ گرم در هر مترمکعب در فضای مسدود		
چونندگان مضر انباری	چسب دبلو (تله چسبی)		طبق ملاحظات		محتویات تیوب به صورت زیگزاگ بر روی یک صفحه چوبی یا مقوایی فشرده و پس از سی دقیقه چسب به طور کامل روی صفحه پخش شود. در محل‌های سر بسته مانند انبارها، سردخانه‌ها و منازل کاربرد دارد.
بیماری‌های انباری غلات به ویژه ذرت					با توجه به اهمیت میکوتوکسین‌ها مانند آفلاتوکسین و...، انجام تحقیقات پیشنهاد می شود.
نام محصول: قارچ خوراکی					
پوسیدگی ورتیسلیومی (خشک) قارچ خوراکی <i>Verticillium fungicola</i>	پروکلراز	WP 50%	۹/۰ گرم در مترمربع	یک نوبت، ۱۰ - ۷ روز بعد از دادن خاک پوشش	
نام محصول: توت فرنگی					
تریپس توت فرنگی <i>Frankliniella occidentalis</i>	فلونیکامید	WG 50%	۲۵/۰ در هزار		
کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها <i>Tetranychus urticae</i>	بی فنازیت	SC 24%	۳/۰ در هزار		
بیماری کپک خاکستری <i>Botrytis spp.</i>					

نام محصول: میخک گلخانه ای					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
کنه تار عنکبوتی و سایر کنه‌ها <i>Tetranychus urticae</i>	فنازاکوئین	SC 20%	۰/۴ در هزار		
	آبامکتین	EC1.8%	۰/۲ در هزار		
	فن پیروکسی میت	SC 5%	۰/۵ در هزار		
	دی اتانول آمید روغن نارگیل	WSC65%	۲ در هزار		
نام محصول: شمشاد					
سفیدک سطحی <i>Oidium euonymi- Japonici</i>	سولفور (گوگرد میکرونیزه)		۱/۵ در هزار		
	دینوکاپ	WP 18.25%	۱ در هزار	ده روز پس از شروع اولین علائم آلودگی	
	پنکونازول	EW 20%	۱ در هزار		
	کرزواکسیم متیل	WG 50%	۰/۲ در هزار		
نام محصول: سورگوم					
قیاق <i>Sorghum halepense</i> طحله <i>Corchorus triculinaris</i> عروسک پشت پرده <i>Physalis alkekengi</i> سوروف <i>Echinochloa crus-galli</i> کنجد <i>Sesamum indicum</i> شیطانی <i>Cleome viscosa</i> سلمک <i>Chenopodium album</i> تاج خروس <i>Amaranthus spp.</i> پیچک <i>Convolvulus arvensis</i> تاتوره <i>Datura stramonium</i> خرغه <i>Portulaca oleracea</i>	آترازین	WP80%	۱ - ۱/۵ کیلوگرم قبل از کاشت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت		استوکلر و توفوردی + ام سی پی آ برای کنترل علفهای هرز طحله، کنجد، شیطانی، سلمک، تاج خروس، پیچک و تاتوره موثر است.
	مزوتریون + اس متالاکلر + تریوتیلازین	SE 53.75%	۴ - ۳ لیتر		
	بروموکسینیل + ام سی پی آ + اتیل هگزین استر	EC 40%	۳ لیتر		
	استوکلر	EC 50%	۳/۵ لیتر		
	توفوردی + ام سی پی آ	SL 67.5%	۱ - ۱/۵ لیتر		

نام محصول: تربتیگاله					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز باریک‌برگ	مزوسولفورون‌متیل + یدوسولفورون‌متیل + ایمن‌کننده مفن پایدی‌اتیل	OD1.2%	۱/۵ لیتر	اواسط تا اواخر پنجه‌زنی	
	فنوکسا‌پروپ‌پی‌اتیل + مفن پایدی‌اتیل	EW 7.5%	۰/۸ لیتر	در مرحله پنجه‌زنی	
	دیکلوفوب‌متیل	EC 36%	۲/۵ لیتر	در مرحله پنجه‌زنی	
	کلودینافوب‌پروپ‌پازیل	EC 8%	۰/۸ لیتر	در مرحله پنجه‌زنی	
نام محصول: حنا					
پهن‌برگ و باریک‌برگ تاج‌خروس <i>Amaranthus spp.</i> خرفه <i>Portulaca oleracea</i>	ایمازاتاپیر +	SL 10%	۰/۸ +	در مرحله ۲ تا ۴ برگگی علفهای هرز پهن‌برگ و باریک‌برگ	
	هالوکسی‌فوب‌آر‌متیل	EC 10.8%	۷۵۰ میلی لیتر	قبل از انتقال نشای حنا پاشش روی سطح خاک	
	پندی‌متالین	EC 33%	۴ لیتر	قبل از کاشت حنا مخلوط با خاک	
	تری‌فلورالین	EC 48%	۲/۵ لیتر		
نام محصول: پیاز گلابول					
علف‌های هرز	آترازین	WP 80%	۱ - ۱/۵ کیلوگرم قبل از کاشت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت	پیش‌رویشی همراه با یک نوبت و جین دستی	
	اکسی‌فلورفین	EC 24%	۰/۷۵ در دو نوبت	مرحله ۴ - ۲ برگگی شدن پیاز و سه هفته بعد	

نام محصول: پیاز زنبق					
نام آفت	سموم توصیه شده	فرمولاسیون	مصرف در هکتار	زمان مبارزه	ملاحظات
علف‌های هرز	آترازین	WP 80%	۱-۱/۵ کیلوگرم قبل از کاشت مخلوط با خاک یا بلافاصله بعد از کاشت	پیش رویشی همراه با یک نوبت وجین دستی	
	اکسی فلورفن	EC 24%	۰/۷۵ در دو نوبت	مرحله ۴ - ۲ برگه شدن پیاز و سه هفته بعد	
	دیورون	WP 80%	۲ کیلوگرم	پیش رویشی	
نام محصول: پیاز نرگس					
علف‌های هرز	اکسی فلورفن	EC 24%	۲ لیتر	مرحله ۴ - ۲ برگه شدن پیاز و سه هفته بعد	
	پاراکوات	SL 20%	۳ لیتر	قبل از سبز شدن نرگس و بعد از سبز شدن علف‌های هرز	
	ایمازاتاپیر	SL 10%	۰/۷۵ لیتر	در مرحله کوتیلدونی تا ۲ برگه علف‌های هرز	

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۱۲۲ - ۵۵ - ۳۹	II	کنه‌کش	10	EC1.8%	ورتیمک	آبامکتین
۱۲۴ - ۱۲۳ - ۱۲۲ - ۹۱ - ۸۹	U	علف‌کش	1869	WP80%	گزاپریم	آترازین
۱۱۲ - ۸۱ - ۳۹	—	حشره‌کش	>5000	EC 1%	نیم‌آزال	آزادیراختین
۶۰ - ۴۲ - ۴۰	—	حشره‌کش	>5000	EC 0.15%	نیمارین	آزادیراختین
۹۵ - ۵۵	II	کنه‌کش	209	WP 25%	پروپال	آزوسیکلوتین
۴۳	III	قارچ‌کش	>2000	SC 32.5%	ارتیواتاپ	آزوکسی‌استروبین + دیفنوکونازول
۱۲	III	قارچ‌کش	2000 - 3000	SC 28%	آمیستار اکسترا	آزوکسی‌استروبین + سپیروکونازول
۴۲	III	حشره‌کش	>2000	SC 15%	ایمونیت	آلفاسایپرمترین + تفلوبنزورون
۹۱	III	علف‌کش	1160	WP 80%	گزاپاکس	آترین
۹۱	IV	علف‌کش	2050	WG 70%	داینامیک	آمیکاربازون
۱۹	—	علف‌کش	>5000	SC 31.5%	سان‌رایس پلاس	آنیلوفوس + اتوکسی‌سولفورون
۴۵ - ۴۶	II	علف‌کش	165-332	EC 22.5%	توتریل	آیوکسینیل
۷۸	II	قارچ‌کش	>5000	SC 12.5%	اوپوس	اپوکسی‌کونازول
۱۳	II	قارچ‌کش	>215 <1000	SC 49.7%	رکس دو	اپوکسی‌کونازول + تیوفانات متیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۳۵ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۴	III	علف‌کش	>5000	EC 33.3%	سونالان	اتال‌فلورالین
۸۰	U	علف‌کش	>5000	SC 50%	استمت	اتوفومزیت
۲۴ - ۳۱ - ۵۶ - ۶۲	II	حشره/کنه‌کش	208	EC 47%	اتیون	اتیون
۴۰ - ۴۱ - ۵۶ - ۶۰	III	حشره‌کش	>2000	SC 10%	مونتو	اسپیروتترامات
۲۰ - ۲۱ - ۳۹ - ۵۵ - ۶۰	-	کنه‌کش	>2500	SC 24%	انودور	اسپیرودیکلوفن
۱۲ - ۱۳	II	قارچ‌کش	500 - 1000	SC 46%	فالکن	اسپیروکسامین + تیوکونازول + تریادیمتول
۳۹ - ۴۰	-	حشره‌کش	>2500	SC 24%	ابرون	اسپیرومسیفن
۳۱ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۲ - ۴۸ - ۷۶ - ۸۱ - ۱۰۳ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	IV	حشره‌کش	3783	SC 24%	تریسر	اسپینوساد
۲۰ - ۲۱ - ۶۰ - ۶۵	II	حشره‌کش	217	SP 20%	موسیپلان	استامی‌پرید
۵۶	II	حشره‌کش	217	SP 20%	اکا	استامی‌پرید
۸۹ - ۱۲۲	III	علف‌کش	2148	EC 50%	اسنیت	استوکلر
۸۹	III	علف‌کش	2148	EC 76%	سورپاس	استوکلر
۳۹	-	کنه‌کش	-	SC 15%	کنه‌مایت	اس کوئینوسیل
۲۰ - ۲۱	-	کنه‌کش	>5000	SC 10%	باروک	اتوکسازول
۱۹	-	علف‌کش	>5000	EC 30%	تاپ‌استار	اکسادیارژیل
۱۹	-	علف‌کش	>5000	WG 80%	تاپ‌استار	اکسادیارژیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۷ - ۲۳ - ۳۴ - ۳۸ - ۶۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۲ - ۱۰۷ - ۱۰۸ - ۱۱۲	I	حشره/کنه‌کش	50	EC 25%	متاسیستوکس	اکسی‌دیمتون‌متیل
۴۵ - ۱۰۲ - ۱۲۳ - ۱۲۴	III	علف‌کش	>5000	EC 24%	گل	اکسی‌فلورفن
۱۸ - ۲۶ - ۲۷ - ۴۹	U	قارچ‌کش	3165	WG 75%	نوردوکس	اکسید مس
۲۶ - ۲۷ - ۲۸ - ۲۹ - ۴۴ - ۴۹ - ۵۸ - ۶۳ - ۶۶ - ۷۲ - ۱۱۴	III	قارچ‌کش	700 - 800	WP 35%	کوپراویت	اکسی‌کلورمس (کوپراکسی کلراید)
۴۴	III	قارچ‌کش	>2000	WP 43/95%	کوپروسیت سی	اکسی‌کلورر مس + سیموکسانیل
۴۵	III	علف‌کش	>5000	EC 25%	رونستار	اگزادیازون
۱۹ - ۱۰۴	III	علف‌کش	>5000	SL 12%	رونستار	اگزادیازون
۳۵ - ۵۴ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۳	III	علف‌کش	>2000	EC 82%	ارادیکان	ای پی تی سی + ایمن‌کننده دی‌کلرآمید
۴۸	U	قارچ‌کش	>2000	WP 50%	رورال	ایپرودیون
۱۱ - ۱۸ - ۳۶ - ۶۹	-	قارچ‌کش	>5000	WP 52.5%	رورال - تی اس	ایپرودیون + کاربندازیم
۱۵	III	علف‌کش	1826-2000	SC 55%	پنتر	ایزوپروتورون + دی‌فلوفن‌کان
۱۸	III	قارچ‌کش	1190	EC 40%	فوجی وان	ایزوپروتیولون
۳۵ - ۵۴ - ۱۲۳ - ۱۲۴	U	علف‌کش	>5000	SL 10%	پرسوئیت	ایمازاتاپیر
۱۱ - ۱۳	II	قارچ‌کش	227-343	LS 5%	فونگافلور	ایمازالیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۵۸	—	قارچ‌کش (واکس محافظ مرکبات)	—	۰/۷%	واکس سیترازول	ایمازالیل + تیابندازول
۳۲ - ۴۳ - ۴۹	II	قارچ‌کش	1400	WP 40%	بلکیوت	ایمن اوکتادین تریس (البسیلت)
۳۱ - ۵۷ - ۶۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۰۰ - ۱۰۲	II	حشره‌کش	450	SC 35%	کونفیدور	ایمیداکلوپرید
۴۷ - ۵۱ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۹	II	حشره‌کش	450	WS 70%	گاچو	ایمیداکلوپرید
۲۰ - ۳۶ - ۴۱ - ۷۶ - ۸۱ - ۹۶ - ۱۰۳	—	حشره‌کش	1732	SC 15%	آوانت	ایندوکساکارب
۳۶ - ۴۲	—	حشره‌کش	1732	EC 15%	آوانت	ایندوکساکارب
۱۰۸	—	حشره‌کش	—	WP 90%	باکتوسپین - داپیل - ام - وی - پی	باسیلوس تورینجینسیس <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i>
۳۱	—	حشره‌کش	—	WP 90%	باپولپ	باسیلوس تورینجینسیس <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i>
۲۱ - ۳۱ - ۳۶ - ۴۱ - ۴۲ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۵ - ۹۶ - ۱۰۶ - ۱۱۰ - ۱۱۳	—	حشره‌کش	—	—	—	باسیلوس تورینجینسیس <i>Bacillus thuringiensis subsp. kurstaki</i>
۲۷	—	قارچ‌کش	>4000	SC 18%	میشوبردوکس	بردو
۲۷	—	قارچ‌کش	>4000	SC 18%	بردو کیمیا	بردو
۲۷	—	قارچ‌کش	>4000	SC 18%	بردوفیکس	بردوفیکس
۲۶	—	قارچ‌کش	>4000	SC 18%	بردوسیف	بردو سیف
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش‌کش	0/4	B0.005% Wax block Pellet	کلرت	برودیفاکوم

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۳	la	موش کش	0/4	Bait Pasta Pellet	برودی تاپ	برودیفاکوم
۱ - ۳	la	موش کش	0/4	Bait Pellet	پستاف	برودیفاکوم
۱ - ۳	la	موش کش	0/4	B0.005% Wax block Pasta	فاکورات	برودیفاکوم
۳	la	موش کش	0/4	گندمی، پلت، واکس پلت، واکس بلاک	ضربه	برودیفاکوم
۳	la	موش کش	0/4	B0.005% Wax block Pellet	دتیا دگش بیت	برودیفاکوم
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش کش	2	PB 0.01% Wax block	کتلفار	برومتالین
۱ - ۲ - ۳ - ۴	la	موش کش	1/125	B 0.005%	لانی‌رت	برومادیولون
۳	la	موش کش	1/125	Bait block	موریبروم	برومادیولون
۱ - ۳ - ۴	la	موش کش	1/125	Bait pellet block fresh	دتیا بیت	برومادیولون
۱ - ۳	la	موش کش	1/125	Bait pellet block	استرمی بروم	برومادیولون
۱ - ۳	la	موش کش	1/125	block	برومو	برومادیولون
۲۰ - ۲۱ - ۳۹ - ۴۷ - ۵۵ - ۶۰ - ۷۴ - ۸۶ - ۹۵	III	کنه کش	>5000	EC 25%	نئورون	بروموپروپیلات

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۱۶	II	علف‌کش	240-400	SL 22.5%	پاردنر - برومینال	بروموکسینیل
۱۶ - ۸۹ - ۱۲۲	II	علف‌کش	892	EC 40%	برومایسید	بروموکسینیل + ام سی پی آ + اتیل‌هگزین‌استر
۱۹ - ۳۵ - ۳۸ - ۵۴ - ۹۸	III	علف‌کش	>1000	SL 48%	بازاگران	بنتازون
۲۰ - ۲۱ - ۵۵	III	کنه‌کش	>15000	EC 20%	سیترازون	بنزوکسی‌میت
۱۴	II	علف‌کش	1555	EC 20%	سافیکس	بنزوئیل پروپ اتیل
۱۹	U	علف‌کش	>5000	DF 60%	لونداکس	بن‌سولفورون‌متیل
۵۶ - ۸۳	III	حشره‌کش	2355	SC 40%	آپلاود	بوپروفزین
۱۹	U	علف‌کش	2000	EC 60%	ماچتی	بوتاکلر
۱۹	U	علف‌کش	2000	EW 60%	ماچتی	بوتاکلر
۱۹	U	علف‌کش	2000	G 5%	ماچتی	بوتاکلر
۲۶ - ۲۷	III	قارچ‌کش	>1490	WG 38%	بلیس	بوسکالید + پیراکلواستروبین
۴۹	III	قارچ‌کش	>1490	WG 33/4%	سیگنوم	بوسکالید + پیراکلواستروبین
۲۶ - ۲۷	III	قارچ‌کش	5000	SC 30%	کولیس	بوسکالید + کرزوکسیم‌متیل
۴۰ - ۴۱ - ۸۳ - ۱۱۲	-	حشره‌کش	>5000	L7.16%	Naturalis L	بووریا بازیانا <i>Beauveria basiana</i>

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۲۵	III	قارچ کش	>5000	WP 25%	بایکور	بیترتانول
۱۹	U	علف کش	4111	SC 40%	نومینی	بیس پیریپاک سدیم
۲۰ - ۳۹ - ۱۱۲ - ۱۲۱	—	کنه کش	>5000	SC 24%	فلورامایت	بی فنزیت
۴۳	III	قارچ کش	3300	SP 85%	کالیبان	بیکربنات پتاسیم
۳۰ - ۳۳ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۲۴	II	علف کش	129-157	SL 20%	گراماکسون	پاراکوات
۱۹	U	علف کش	6099	EC 50%	ریفیت	پرتیلاکلر
۲۱ - ۶۱ - ۷۴ - ۷۶	II	حشره کش	430- 4000	EC 25%	آمبوش	پرمترین
۱۹	III	علف کش	>2500	EC 36%	استام - اف	پروپانیل
۲۰ - ۲۱ - ۳۴ - ۳۹ - ۴۷ - ۶۰ - ۷۳ - ۷۴ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۵ - ۱۰۸	III	کنه کش	2800	EC 57%	اومایت	پروپارژیت
۲۰ - ۳۴	III	کنه کش	2800	EW 57%	اومایت	پروپارژیت
۸۰ - ۸۵	U	علف کش	>5000	EC 10%	آژیل	پروپاکوئیز آفوپ
۴۹	III	قارچ کش	>2000	SC 45%	پروکسانیل	پروپاموکارب هیدروکلراید + سیموکسانیل
۴۴ - ۴۹	III	قارچ کش	>2500	SC 68.75%	اینفینیتو	پروپاموکارب هیدروکلراید + فلویپیکولید
۴۴	III	قارچ کش	>2000	SL 84%	پرویکور انرژ	پروپاموکارب هیدروکلراید و فوزتیل آلومینیوم

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۸۰	U	علف کش	8350	SC 50%	سس اوت	پروپیزامید
۱۱ - ۱۲ - ۱۳ - ۱۸	III	قارچ کش	1517	EC 25%	تیلت	پروپیکونازول
۹ - ۱۰	-	قارچ کش	>5000	FS40%	لاماردور	پروتیوکونازول + تیوکونازول
۸۱ - ۹۶	I	حشره/کنه کش	358	EC 40%	کوراکرون	پرو فنفوس
۳۷ - ۴۶ - ۸۵	U	علف کش	>2000	WP 80%	گزاگارد	پرومترین
۸۵	U	علف کش	> 6000	DF 88%	کانووی	پرومترین + فلومتورون
۱۲۱	III	قارچ کش	1600 - 2400	WP 50%	اسپوروگون - آکورد	پروکلراز
۳۳ - ۳۷ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۲۳	III	علف کش	>5000	EC 33%	استامپ	پندی متالین
۵۱	III	علف کش	>5000	CS 45/5%	پراول	پندی متالین
۴۸	U	قارچ کش	>5000	WP 25%	مونسرن	پنسی کورون
۳۲ - ۱۲۲	U	قارچ کش	2125	EW 20%	توپاز	پنکونازول
۱۹	III	علف کش	>5000	SC 24%	ریزلان	پنوکسولام
۱۱۸ - ۱۲۰ - ۱۲۱	-	حشره کش	-	P 80%	درای ساید	پودر سیلیس (سیلیس آمورف)
۱۱۸	-	حشره کش	-	P 80%	خاک دیاتومه	سیلیس
۵۶ - ۵۷ - ۸۳	U	حشره کش	>5000	EC 10%	آدمیرال	پیری پروکسی فن

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۴۸	II	حشره کش	2370	WP0.1%	اگروتین	پیرترین
۴۰	II	حشره کش	2370	EC5%	پیرتروم	پیرترین
۵۵	III	کنه کش	1350	WP 20%	سان مایت	پیریدابن
۳۷	III	علف کش	>2000	EC 60%	لنتاگران	پیریدات
۳۶ - ۴۲ - ۷۶ - ۸۱	—	حشره کش	>5000	EC50%	سومی پلو	پیریدالیل
۴۰ - ۶۵ - ۶۶ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	II	حشره/کنه کش	1414	EC 50%	آکتیلیک	پیریمفوس متیل
۷ - ۲۳ - ۴۱ - ۴۷ - ۵۲ - ۸۶ - ۹۲ - ۱۰۰ - ۱۱۲	II	حشره(شته) کش	142	WP 50%	پیریمور	پیریمیکارب
۲۳ - ۴۱ - ۴۷ - ۵۶ - ۹۲	II	حشره(شته) کش	142	DF 50%	پیریمور	پیریمیکارب
۱۱۶	U	علف کش	>5000	L 21.6%	توردون- کا ۲۲	پیکلورام
۴۱ - ۴۷ - ۷۷ - ۸۳ - ۹۲ - ۱۰۲	III	حشره کش	5820	WP 25%	چس	پی متروزین
۴۱ - ۴۷ - ۷۷ - ۸۳	III	حشره کش	5820	WG 50%	چس	پی متروزین
۱۴	III	علف کش	>2000	EC 4.5%	تراکسوس	پینوکسادون + کلودینافوپ پروپارژیل
۱۴	II	علف کش	>5000	EC 5%	اکسیال جدید	پینوکسادون + مویان
۸۹	III	علف کش	>2000	SC 29/7%	کلیو	تا پرامازون
۹۱	III	علف کش	477	SC 50%	تبوسان	تبوتیورون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۳۶	III	حشره‌کش	>5000	SC 20%	میمیک	تبو فنوزاید
۱۱-۱۲-۱۰۰	III	قارچ‌کش	4000	EW 25%	فولیکور	تبوکونازول
۹-۱۰-۸۸	III	قارچ‌کش	4000	DS 2%	راکسیل	تبوکونازول
۹-۱۰-۸۸	III	قارچ‌کش	4000	FS 6%	راکسیل - آرتمیس	تبوکونازول
۱۰۵	II	نمات‌کش	631	SL 40%	انزون	تتراتیوکربنات سدیم
۳۴-۳۹-۴۷-۵۵-۶۶-۷۳-۸۱-۹۵-۱۰۸-۱۱۲	III	کنه‌کش	>14700	EC 7.52%	تدیون - وی ۱۸	تترادیفون
۲۶-۴۳	II	قارچ‌کش	1248	EC10%	دومارک	تتراکونازول
۹-۱۰	II	قارچ‌کش	1248	LS 12.5%	لوسپل	تتراکونازول
۷۸	II	قارچ‌کش	1248	ME12.5%	امینت	تتراکونازول
۱۶	U	علف‌کش	2500-5000	WG 64%	لوگران اکسترا	تریبوترین + تریاسولفورون
۹-۱۰	III	قارچ‌کش	700	DS 7.5%	بایتان	تریادیمنول
۱۶	U	علف‌کش	>5000	DF 75%	گرانستار	تری بنورون متیل
۸۴	II	برگریز	500	L 72%	دف	تری بوتیل فسفورو تری تیوات
۹-۱۰	III	قارچ‌کش	>2000	FS 20%	رنال	تری تیکونازول
۷۸	II	قارچ‌کش	480	EC 75%	کالیکسین	تری دمورف

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۱۸	II	قارچ کش	314	WP 75%	بیم	تری‌سیکلازول
۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۲۳	U	علف کش	>5000	EC 48%	ترفلان	تری‌فلورالین
۸۰	U	علف کش	>5000	DF 50%	سافاری	تری‌فلوسولفورون‌متیل
۸۵	-	علف کش	>5000	WG 75%	انووک	تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم
۹۱	III	علف کش	>2000	WG 75%	کریسمت	تری‌فلوکسی‌سولفورون‌سدیم + آمترین
۲۵ - ۲۶ - ۴۳	III	قارچ کش	>5000	WG 50%	فلینت	تری‌فلوکسی‌استروبین
۱۸ - ۲۵ - ۲۶ - ۷۸	U	قارچ کش	>5000	WG 75%	ناتیوو	تری‌فلوکسی‌استروبین + تبوکونازول
۲۶ - ۴۳ - ۴۹	III	قارچ کش	>2000	SC 50%	لونا سن سیشن	تری‌فلوکسی‌استروبین + فلوپیرام
۱۸	III	قارچ کش	695 - 715	EC 15%	تریفمین	تری‌فلومیزول
۴۸	-	قارچ کش	-	P 5%	تری‌کودرمن B	<i>Trichoderma harizianum</i> HA- 22b
۴۴ - ۴۹	-	قارچ کش	>150	WP	تری‌انوم پی	<i>Trichoderma harizianum</i> T22
۱ - ۸ - ۱۷ - ۲۳ - ۳۱ - ۳۵ - ۴۰ - ۴۲ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۰۶ - ۱۰۹ - ۱۱۳	II	حشره کش	250	SP 80%	دیپترکس	تری‌کلروفن
۱۶ - ۱۹ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶	II	علف کش	949	SL 72%	یو ۴۶- دیفلوئید	توفوردی
۱۶ - ۸۹ - ۱۲۲	II	علف کش	700	SL 67.5%	یو ۴۶- کمی‌فلوئید	توفوردی + ام سی پی آ

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۳۴ - ۳۶ - ۴۸	U	قارچ کش	3100	WP 60%	تکتو	تیابندازول
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	1140	DS 5%	وینسیت پی	تیابندازول + فلوتریافول
۶۰	III	حشره کش	1563	WG 25%	آکتارا	تیامتوکسام
۴۷ - ۵۱ - ۷۵ - ۷۷ - ۸۷ - ۹۹	III	حشره کش	1563	FS 35%	کروزر	تیامتوکسام
۴۰ - ۶۰	III	حشره کش	1563	SC 24%	مموری	تیامتوکسام
۴۰ - ۶۱	-	حشره کش	-	SC 24.7%	افوریا	تیامتوکسام + لامبدا سای هالوترین
۲۰ - ۶۰ - ۱۰۰	II	حشره کش	621 - 836	OD 24%	بیسکایا	تیاکلوپرید
۴۰ - ۴۱ - ۸۱	II	حشره کش	300-2000	OD 11%	پروتوس	تیاکلوپرید + دلتامترین
۸۴	U	برگریز	4000	WP 50%	دراپ	تیدیا زورون
۱۹	II	علف کش	1033	EC 50%	ساترن	تیوبنکارب
۱۹	II	علف کش	1033	G 6%	ساترن	تیوبنکارب
۳۶ - ۶۱ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۲ - ۸۶ - ۹۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳	II	حشره کش	66	DF 80%	لاروین	تیویدیکارب
۸۱	II	حشره کش	66	SC 53%	کاروین	تیویدیکارب
۳۹ - ۴۲	II	حشره کش	399	SP 50%	اویسکت	تیوسیگلام هیدروژن اکسالات
۲۷ - ۲۸	U	قارچ کش	6640	WP 70%	توپسین ام	تیوفانات متیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۱۸	I	قارچ کش	50 - 300	WP 72.5%	ویستا	تیوفانات متیل + تریسیکلزول
۱۸	—	قارچ کش	—	WP 80%	همایکت	تیوفانات متیل تیرام
۱۲۱	—	—	—	—	دبلو	چسب دبلو (تله چسبی)
۱۱۲	U	حشره کش	8000	SL 10%	دایابون ۳	دایابون ۳
۱۶	II	علف کش	1347	SL 46.4%	دیالن سوپر	دای کامبا + توفوردی
۱۶	III	علف کش	>2000	WG 70%	لتور	دای کامبا + تریاسولفورون
۸۰	U	علف کش	10250	EC 15.7%	بتانال - آ - ام	دس مدیفام
۱ - ۲۱ - ۴۰ - ۷۰ - ۷۶ - ۸۲	lb	حشره کش	135 - 5000	EC 2.5%	دسیس	دلنامترین
۱	lb	حشره کش	135 - 5000	SC 2.5%	کیمیا دلنا - دلتارال	دلنامترین
۱	lb	حشره کش	135 - 5000	Tablet 2.5%	دسیس	دلنامترین
۵ - ۶	lb	حشره کش	135 - 5000	ULV 1.25%	دلروس	دلنامترین
۲۵	III	قارچ کش	1000	WP 65%	ملپرکس	دودین
۴۱ - ۶۰ - ۶۸ - ۱۱۲ - ۱۲۲	—	حشره کش	12200	WSC 65%	پالیزین	دی اتانول آمید روغن نارگیل
۲۰ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۳۱ - ۱۰۷	II	حشره کش	1250	WP 40%	بازودین	دیازینون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۷-۸-۱۷-۲۰-۲۱-۲۲-۲۳-۲۴-۳۱-۳۴-۴۰-۵۶- ۶۰-۶۱-۶۲-۶۵-۶۹-۷۰-۷۳-۷۵-۷۶-۸۱-۸۶-۹۴- ۹۵-۹۶-۹۹-۱۰۳-۱۰۴-۱۰۷-۱۰۹-۱۱۳-۱۱۷	II	حشره کش	1250	EC 60%	بازودین	دیازینون
۸-۱۷-۷۷-۹۰	II	حشره کش	1250	G5% G10%	بازودین	دیازینون
۱-۲-۳-۴	Ia	موش کش	0/56	B 0.0025%	باراکی	دیفتالون
۳	Ia	موش کش	0/56	B 0.0025%	دارکی	دیفتالون
۲۱-۴۲-۵۷-۷۴-۱۰۶-۱۰۷-۱۰۸-۱۰۹-۱۱۰- ۱۱۳	U	حشره کش	>4640	WP 25%	دیمیلین	دیفلوبنزورون
۵-۶-۱۱۱	U	حشره کش	>4640	ODC45%	دیمیلین	دیفلوبنزورون
۲۰-۲۲	U	حشره کش	>4640	SC48%	دیمیلین	دیفلوبنزورون
۱-۳	Ia	موش کش	36000	B 0.005% , P 0.005% Wax block , Pasta	بنی رت	دیفناکوم
۹-۱۰-۱۱	III	قارچ کش	1453	DS 3%	دیویدند	دیفنوکونازول
۹-۱۱	III	قارچ کش	1453	FS 3%	دیویدند	دیفنوکونازول
۲۰-۱۱۲	II	کنه کش	979	SC 20%	فلومایت	دی فلوویدازین
۵۹	II	نماتد کش	72-220	SL 100%	ورلکس ، دای تراپکس	دی کلروپروپن + متیل ایزوتیوسیانات
۴۰-۴۱-۴۷	Ib	حشره کش	50	EC 50%	دداوپ	دیکلرووس

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۱۴ - ۱۲۳	III	علف‌کش	481-693	EC 36%	ابلوکسان	دیکلوفوپ‌متیل
۷ - ۳۸ - ۴۰ - ۵۴ - ۷۰ - ۷۷ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۶ - ۱۱۷	II	حشره‌کش	387	EC 40%	روگور، روکسیون	دیمتوات
۴۹	II	قارچ‌کش	500 - 2000	EC 11/2%	کابریودو	دی‌متومورف + پیراکلوآستروبین
۴۹	III	قارچ‌کش	3534	WG 69%	آکرویات ام زد	دیمتومورف + مانکوزب
۴۰	-	حشره‌کش	2804	SG 20%	استارکل	دینوتفوران
۲۶ - ۱۱۴	III	قارچ‌کش	980-1190	EC48% و EC 35%	کاراتان LC	دینوکاپ
۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۷۸ - ۹۳ - ۱۱۷ - ۱۲۲	III	قارچ‌کش	980-1190	WP 18.25%	کاراتان FN-۵۷	دینوکاپ
۸۵ - ۹۸	III	علف‌کش	3000	EC 25%	کوبکس	دینیترامین
۸۵ - ۱۲۴	U	علف‌کش	3000	WP 80%	کارمکس	دیورون
۹۱	U	علف‌کش	3000	DF 90%	کارمکس	دیورون
۹۱	III	علف‌کش	1100	DF 60%	باراگ	دیورون + هگزاژینون
۱۴ - ۱۵ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ - ۲۷ - ۳۱ - ۵۵ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۱ - ۶۲ - ۶۵ - ۶۹ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۴ - ۱۰۷ - ۱۱۱	-	حشره‌کش	>15000	O 80%	روغن ولک	روغن امولسیون‌شونده
۸۹	U	علف‌کش	>5000	DF 25%	تیتوس	ریم‌سولفورون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۲۸ - ۲۹ - ۳۲ - ۳۸ - ۵۵ - ۷۹ - ۹۳	U	قارچ کش	>5200	WP 80%	دیتان زد ۷۸	زینب
۱ - ۳	lb	موش کش	45/7	Wax pellet 2%	سمیرت	زینک فسفاید
۲۰ - ۸۱	II	حشره کش	250 - 4150	EC 40%	ریپکورد	سایپرترین
۱۱ - ۱۲ - ۷۸	III	قارچ کش	1020	SL 10%	آلتو	سایپروکونازول
۱۰	-	قارچ کش	>3000	FS3.63%	دیویدنداستار ۳۶ FS	سایپروکونازول + دیفنوکونازول
۱۳ - ۱۰۰	III	قارچ کش	>2000	SC 42%	آلتو کمبی	سایپروکونازول + کاربندازیم
۱۲ - ۱۳	-	قارچ کش	4200	EC 33%	آرتنا	سایپروکونازول + پروپیکونازول
۳۹	III	کنه کش	>2000	SC 20%	دانیسارابا	سایفلومتوفن
۴۵ - ۸۰ - ۱۰۱	III	علف کش	3200	EC 12.5%	نابواس	ستوکسیدیم
۳۹	U	کنه کش	>5000	EC 1.36%	بایومایت	سیتروننول + فارنزول + نرولیدول + گرانپول
۳۲ - ۱۲۲	U	قارچ کش / کنه کش	>5000	Micronised P	گل گوگرد	سولفور
۲۶ - ۳۲ - ۳۹ - ۴۳ - ۵۳ - ۶۰ - ۷۴ - ۷۸ - ۱۱۴	U	قارچ کش / کنه کش	>5000	WP 80-90% DF80%	اس یونی فلو و کومولوس	سولفور
۴۳	U	قارچ کش	>5000	WG 80%	سولفولاک، تیووت جت	سولفور
۳۲	U	قارچ کش	>5000	SC 80%	گوگرد سمیران	سولفور

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۲۶	U	قارچ کش	>5000	SC 40%	شرکت ارکیده سازان کرج	سولفور
۱۵ - ۵۱	III	علف کش	>5000	WG 75%	آپروس	سولفوسولفورون
۱۵	U	علف کش	>5000	WG 80%	توتال	سولفوسولفورون + مت‌سولفورون‌متیل
۳۹ - ۱۱۲	U	حشره کش	3387	WP 75%	تریگارد	سیرومازین
۸۰	III	علف کش	>2000	EC 72.7%	رونیت	سیکلوات
۴۵ - ۱۰۱	U	علف کش	5000	EC 10%	فوکوس	سیکلوکسیدیم
۴۴ - ۴۹	-	قارچ کش	>1333	WDG 52.5%	اکویشین پرو	سیموکسانیل + فاموکسادون
۴۴ - ۴۹	U	قارچ کش	>5000	SC 40%	رانمن	سیازوفامید
۱۹	U	علف کش	>5000	WG 20%	ستوف	سینوسولفورون
۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶	-	-	620	SL 81.2%	مویان	فری گیت
۶۱	-	-	-	2% pheromone +6% permethrin (At&k)	کرماکیل	فرمون جنسی چوبخوار پسته ۲٪ + پرمترین ۶٪
۲۲	-	-	-	-	Isonet - Z Zeutec	فرمون اختلال در جفت گیری پروانه فری (کرم خراط)
۴۳ - ۱۱۳	III	حلزون کش	>5000	B1%	فریکول	فسفات آهن
۱ - ۲ - ۳ - ۴ - ۴۳ - ۷۱	lb	موش کش	45/7	P 80%	فسفردوزنگ	فسفردوزنگ

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۶۶ - ۲	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	8/7	Tb 56%	فستوکسین	فسفید آلومینیوم
۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰ - ۱۲۱	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	8/7	Blankate 56%	فستوکسین	فسفید آلومینیوم
۲ - ۱۲۰ - ۱۲۱	FM	حشره کش و موش کش (سم تدخینی)	11/2	Plate 56%	دگش پلیت	فسفید منیزیم
۴۹	U	قارچ کش	>11800	SL 40%	اگرفوس	فسفونیک اسید
۱۴	-	علف کش	>4000	EC 20%	سافیکس بی دلیو	فلم پروپ ام ایزوپروپیل
۸۰	III	علف کش	3680	EC 12.5%	فوزیلید	فلو آزیفوپ پی بوتیل
۵۱	III	علف کش	3680	EC 15%	فوزیلید فورت	فلو آزیفوپ پی بوتیل
۴۲	III	حشره کش	>2000	WG 20%	تاکومی	فلوین دیامید
۱۸	U	قارچ کش	>5000	FS 2.5%	سلست	فلو دیو کسونیل
۱۲ - ۱۳	-	قارچ کش	>2000	SE 37.5%	آلرت	فلوزیلازول + کاربندازیم
۱۲	III	قارچ کش	1140	SC 12.5%	ایمپکت	فلوتریافل
۶۰	U	حشره / کنه کش	>3000	DC 5%	کاسکید	فلوفنو کسورون
۹۳	U	تنظیم کننده رشد	>5000	EC 12.5%	پرایم پلاس	فلومتالین
۴۱ - ۱۲۱	II	حشره کش	884	WG 50%	تیکی	فلونیکامید

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۲۰ - ۶۶ - ۱۲۲	II	کنه‌کش	134	SC 20%	پراید	فنازاکوبین
۶۳ - ۷۴	Ib	نمات‌کش	6	G 10%	نماکور	فنامیفوس
۲۰ - ۸۱ - ۹۶	II	حشره/کنه‌کش	70/6	EC 10%	دائیتول	فن پروپاترین
۲۰ - ۲۱ - ۵۵ - ۶۶ - ۱۲۲	II	کنه‌کش	480	SC 5%	ارتوس	فن پیروکسی میت
۶۰	II	حشره/کنه‌کش	480	EC 5%	ارتوس سوپر - فوجی مایت	فن پیروکسی میت
۸۰	U	علف‌کش	>8000	EC15.7%	بتانال	فن مدیفام
۸۰	U	علف‌کش	>5000	EC 18%	بتانال پروگرس آ - ام	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت
۸۰	U	علف‌کش	>5000	EC 27.4%	بتانال پروگرس او - اف	فن مدیفام + دس مدیفام + اتوفومازیت
۲۱ - ۵۲ - ۷۶	II	حشره‌کش	451	EC 20%	سومیسیدین	فن والریت
۱۴ - ۱۲۳	-	علف‌کش	3150-4000	EW 7.5%	پوماسوپر	فنوکسپروپیل اتیل + مفن پایدیل اتیل
۸۰	-	علف‌کش	3150-4000	EC 12%	ویپ سوپر	فنوکسپروپیل اتیل
۵ - ۶	II	حشره‌کش	1700	ULV TC 96%	سومیتیون	فنیتروتیون
۱ - ۵ - ۶ - ۴۳ - ۶۱ - ۶۲ - ۹۰	II	حشره‌کش	1700	EC 50%	سومیتیون	فنیتروتیون
۸ - ۲۰ - ۲۲ - ۲۴ - ۲۵ - ۳۱ - ۴۰ - ۴۸ - ۵۲ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۲ - ۷۵ - ۷۶ - ۸۲ - ۸۶ - ۸۷ - ۹۲ - ۹۴ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۰ - ۱۰۴ - ۱۱۶	II	حشره/کنه‌کش	120	EC 35%	زولون	فوزالن

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۶۰ - ۶۱ - ۶۲	-	حشره‌کش	>318	EC 21.75%	دارتون	فوزالن + تفلوبنزورون
۶۳	U	قارچ‌کش	>7080	WG 80%	الیت	فوزتیل آلومینیوم
۵۸	U	قارچ‌کش	>7080	WP 50%	رودر	فوزتیل آلومینیوم
۳۲	III	قارچ‌کش	>2500	WG 71.1%	پروفایلر	فوزتیل آلومینیوم + فلویکولید
۸۹	III	علف‌کش	>5000	OD 22.5%	اکوئیپ	فورام‌سولفورون
۸۹	III	علف‌کش	>5000	OD 3.1%	مایستر	فورام‌سولفورون + یدوسولفورون + ایزوگزادیفن (ایمن‌کننده)
۱۷ - ۳۱	II	حشره‌کش	97	G 0.2%	ریجنت	فیپرونیل
۶۶	II	حشره‌کش	97	EC 2.5%	آجندا	فیپرونیل
۲۵ - ۲۷ - ۲۸ - ۳۲ - ۳۶ - ۳۸ - ۶۳ - ۷۹ - ۱۱۴	U	قارچ‌کش	9000	WP 50%	کاپتان	کاپتان
۶۳ - ۷۴	lb	نماتدکش	37/1	G 10%	راگی	کادوزفوس
۵ - ۶ - ۶۵ - ۷۰ - ۸۲	II	حشره‌کش	264	WP 85%	سوین	کارباریل
۱۰ - ۷۸ - ۱۱۴	III	قارچ‌کش	>6400	WP 50-60%	باویستین - دروزال	کاربندازیم
۱۰ - ۳۴ - ۸۳	U	قارچ‌کش	2846	WP 75%	ویتاواکس	کاربوکسین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۹ - ۱۰ - ۱۱ - ۱۸ - ۷۸ - ۸۳ - ۸۷ - ۸۸	III	قارچ کش	2600	WP 75%	ویتاواکس تیرام	کاربوکسین تیرام
۹ - ۱۰	III	قارچ کش	2600	FS 40%	ویتاواکس FF	کاربوکسین تیرام
۱۸	U	قارچ کش	>5000	SC 30%	وین	کارپروپامید
۱۷	II	حشره کش	345	G 4%	پادان	کارتاپ
۲۰ - ۶۰ - ۶۸	U	قارچ کش	>5000	WP	سپیدان	کائولن
۲۵ - ۳۲ - ۲۶ - ۴۳ - ۱۲۲	II	قارچ کش	>5000	WG 50%	استروبی	کرزوواکسیم متیل
۴۲	U	حشره کش	>5000	SC 5%	ماتریک	کروموفتوزاید
۴۵ - ۸۰ - ۹۸	III	علف کش	>3000	EC 12%	سلکت سوپر	کتودایوم
۴۲ - ۴۳ - ۴۷ - ۷۵	II	حشره کش	135-163	G 5%	دورسبان	کلرپیریفوس (اتیل)
۸ - ۲۴ - ۳۱ - ۳۶ - ۳۹ - ۵۶ - ۷۵ - ۸۲ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۳	II	حشره کش	135-163	EC 40.8%	دورسبان	کلرپیریفوس (اتیل)
۶۶	—	حشره (موریانه) کش	230	EC 50%	گلا دیاتور TC ۵	کلرپیریفوس + کلرپیریفوس متیل
۲۰ - ۶۵	U	حشره کش	>3000	EC 40%	رلدان	کلرپیریفوس متیل
۳۵ - ۵۴	U	علف کش	>10	WP 75%	داکتال	کلرتال دیمتیل
۴۹	U	قارچ کش	>5000	WP 75%	داکونیل	کلرتالونیل

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۴۹	U	قارچ کش	>5000	SC72%	داکونیل	کلرتالونیل
۴۱ - ۵۷ - ۹۶	U	حشره کش	>8500	EC 5%	آتابرون	کلرفلوآزورون
۳	II	موش کش	6/26	Block Bait0.005%	مورینونا	کلروفاسینون
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	>1	B 0.025%	اکتوسین سی	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین
۱ - ۲ - ۳ - ۴	Ia	موش کش	>1	گندمی، واکس پلت، پلت و بلاک	پساک	کلروفاسینون + سولفاکوئین اکسالین
۸۰	III	علف کش	3830	DF 65%	پیرامین	کلریدازون
۸۰	III	علف کش	3830	WP 65%	پیرامین	کلریدازون
۸۰	III	علف کش	3830	SC 50%	پیرامین	کلریدازون
۱۴ - ۱۲۳	III	علف کش	1392	EC 8%	تاپیک، کارنت، بهپیک	کلودینافوپ پروپارژیل
۱۰۱	U	علف کش	3738	SL 30%	لوتترل، واچ	کلوپیرالید
۲۰ - ۵۵	III	کنه کش	>5200	SC 50%	آپولو	کلوفنتزین
۸۵ - ۹۸ - ۱۰۱	II	علف کش	1012	EC 4%	پتترا	کوئیزالوفوپ پی تفوریل
۸۰	II	علف کش	1210	EC 5%	تارگاسوپر	کوئیزالوفوپ پی اتیل
۳۰ - ۳۳ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۹۱ - ۱۱۶	U	علف کش	> 5000	SL 41%	رانداپ	گلیفوزیت

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۹۱	U	علف‌کش	> 5000	SL 41%	رانداب، فوزات	گلیفوزیت
۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷	III	علف‌کش	2000	SL 20%	بستا	گلو فوسینت آمونیوم
۱	II	حشره‌کش	79	CS 10%	کاراته زنون	لامبدا سای هالوترین
۱	II	حشره‌کش	79	SC 5%	هف لامبادا	لامبدا سای هالوترین
۴۶	U	علف‌کش	1500 - 4000	WP 50%	آفالن	لینورون
۳۷	U	علف‌کش	1500-4000	SC 45%	آفالن	لینورون
۴۰	-	حشره‌کش	> 240	WP	مایکوتال (Mycotal)	<i>Lecanicillium muscarium</i>
۲۰ - ۲۲ - ۶۱	III	حشره‌کش	>2000	EC 5%	مچ	لوفنورون
۳۶	III	حشره‌کش	>2000	EC 5%	فلگ لو	لوفنورون
۴۲	II	حشره‌کش	550	WG 50%	پروکلیم فیت	لوفنورون + امامکتین بنزوات
۶۱	-	حشره‌کش	>2000	EC 10.5%	لوفوکس	لوفنورون + فنوکسی کارب
۴۱	III	حشره‌کش	> 4640	SL 0.6%	روی آگرو	ماترین
۵ - ۶ - ۷ - ۸ - ۱۷ - ۲۱ - ۲۳ - ۳۱ - ۳۴ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۳ - ۵۲ - ۵۶ - ۵۷ - ۶۵ - ۷۰ - ۷۱ - ۷۳ - ۷۵ - ۷۶ - ۹۰ - ۹۶ - ۹۹ - ۱۰۸ - ۱۰۹ - ۱۱۲ - ۱۱۷ - ۱۱۸ - ۱۱۹ - ۱۲۰	III	حشره‌کش	1375 - 5500	EC 57%	مالاتیون	مالاتیون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۵ - ۶ - ۱۱۷	III	حشره کش	1375 - 5500	ULV TC 96%	مالاتیون	مالاتیون
۳۲ - ۳۸ - ۴۴ - ۵۴ - ۷۹ - ۹۳	U	قارچ کش	>5000	WP 80%	دیتان ام - ۲۲	مانب
۲۸ - ۳۶ - ۵۳ - ۵۵ - ۹۳ - ۱۱۴	U	قارچ کش	>5000	WP 80%	دیتان ام - ۴۵	مانکوزب
۵۸	U	قارچ کش	>5000	WP 65%	آلیادوسی تی ال	مانکوزب + کلروتالونیل + سیموکسانیل
۸۴	II	تنظیم کننده رشد	464	SL 5%	پیکس	مپیکوات کلراید
۳۲	-	قارچ کش	1150	پد کاغذی ۷ گرمی	سولفورپد	متابی سولفیت سدیم
۱۰۱	U	علف کش	> 4070	SC 41.6%	بوتیزان استار	متازاکلر + کوئین مراک
۴۴ - ۱۱۴	III	قارچ کش	633	G 5%	ریدومیل	متلاکسیل
۴۴ - ۴۹	U	قارچ کش	> 5000	WP 72%	رزالاکسیل - داونی جی	متلاکسیل + مانکوزب
۴۳ - ۵۷ - ۹۳ - ۱۱۳	II	حلزون کش	283	B 6%	متالان جی	متالدهید
۴۴ - ۹۳	II	نماتد کش	1800	SL 32.7%	واپام	متام سدیم
۸۰	III	علف کش	2000	SC 70%	گلنیکس	متامیترون
۴۶ - ۵۱ - ۹۸	II	علف کش	510	DF 75%	لکسون	متری بوزین

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۱۰۴ - ۱۰۲ - ۹۸ - ۹۱ - ۵۱ - ۴۶	II	علف کش	510	WP 70%	سنکور	متری بوزین
۷۳	FM	سم تدخینی (فومیگانت)	10	Gas 98%	متیل بروماید	متیل بروماید
۷۲ - ۶۳ - ۵۸ - ۲۹ - ۲۸ - ۲۷ - ۲۶	—	قارچ کش	>4000	—	ترکیب بردو بردو میکسچر	مخلوط بردو (سولفات مس + هیدروکسید کلسیم)
۱۲۲ - ۸۹	—	علف کش	—	SE 53.75%	لوماکس	مزوتریون + اس متالاکلر + تربوتیلازین
۱۲۳ - ۱۵	III	علف کش	>5000	OD1.2%	آتلاتیس	مزوسولفورون متیل + یدوسولفورون متیل + ایمن کننده مفن پایدی اتیل
۵۷	Ib	حلزون کش	33	WP 50%	مزورول	متیو کارب
۱۶	III	علف کش	—	SL 60%	دوپلسان سوپر	مکرو پروپ پی + دیکلو پروپ پی + ام سی پی آ
۱۹	II	علف کش	369	EC 71%	اردرام - اردرام سوپر	مولینیت
۴۴	U	قارچ کش	>5000	SL 53%	فسفیت	نمکهای مونو و دی پتاسیم اسید فسفونیک
۵۷	—	حلزون کش	>5500	نوار مسی پوشش داده شده با املاح آهن	نوار دورکننده حلزون سبزآور	نوار مسی (نوار مسی فعال شده)
۸۹	U	علف کش	>5000	SC 4%	کروز	نیکوسولفورون
۸۹	—	علف کش	>5000	WG75%	اولتیما	نیکوسولفورون + ریم سولفورون

ضمیمه ۱- فهرست نام عمومی، تجاری، فرمولاسیون و سایر اطلاعات فنی سموم

شماره صفحه توصیه شده	گروه خطر	کاربرد	LD50 (Mg/Kg)	فرمولاسیون	نام‌های تجاری	نام عمومی سم
۴۵ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۲۳	II	علف کش	300	EC 10.8%	گالانت سوپر	هالوکسی فوب آرمیتیل
۴۹	III	قارچ کش	4678	SL30%	تاچی گارن	های مکسازول
۲۳ - ۴۰ - ۴۱ - ۴۷	Ib	حشره (شته) کش	96 - 121	EC 50%	هوستاکونیک	هپتئفوس
۳۲	U	قارچ کش	2189	SC 5%	انویل	هگزاکونازول
۴۱ - ۵۷ - ۶۰ - ۶۱ - ۶۵	U	حشره کش	>5000	EC 10%	کنسالت	هگزافلومورون
۳۹ - ۵۵ - ۶۶	U	کنه کش	>5000	EC 10%	نیسورون	هگزی تیاوکس
۹۱	U	علف کش	>5000	OD 4.25%	مایستریاور	یدوسولفورون متیل + فورام سولفورون سدیم + تین کاربازون + سیفنر سایپروسولفامید
۱۵	U	علف کش	>5000	OD 8.25% ایمن کننده ۲/۲۵%	اتللو	یدوسولفورون متیل سدیم + مزوسولفورون متیل + دیفلوفنیکان + ایمن کننده

ضمیمه شماره ۲- جدول انواع فرمولاسیون‌های سموم کشاورزی

نام انگلیسی	نماد	نام فارسی
Micro Emulsion	ME	میکروامولسیون
Micro Granule	MG	میکروگرانول
Oil Dispersion	OD	روغن قابل انتشار
Oil Dispersible Concentrate	ODC	مایع قابل انتشار در روغن
Oil Emulsion Concentrate	OEC	امولسیون روغنی
Powder	P	پودر
Paste	PA	خمیر
Plate Bait	PB	طعمه به صورت صفحه
Ready Bait	RB	طعمه آماده مصرف
Water Soluble Bag	SB	کیسه قابل حل در آب
Suspension Concentrate	SC	سوسپانسیون (تعلیق)
Water Soluble Granule	SG	گرانول قابل حل در آب
Water Soluble Liquid	SL	مایع قابل حل در آب
Water Soluble Powder	SP	پودر قابل حل در آب
SP for Seed treatment	SS	پودر محلول برای ضدعفونی بذر
Tablet	TB	قرص
Technical grade material	TC	ماده تکنیکال
Ultra Low Volume(ULV) Liquid	UL	مایع با حجم بسیار کم
Ultra - Low Volume	ULV	حجم بسیار کم
Wax Block	WB	مکعب مومی
Water Dispersible Granule	WG	گرانول قابل پخش در آب
Wettable Powder	WP	پودر با قابلیت ترشوندگی
WP for Slurry treatment	WS	پودر ترشونده برای ضدعفونی بذر

نام انگلیسی	نماد	نام فارسی
Aerosol	AE	آئروسل
Active Ingredient	AI	ماده مؤثره
Grain Bait	AB	طعمه به صورت دانه
Bait	B	طعمه
Block Bait	BB	طعمه به صورت بلوک
Capsule Suspension	CS	سوسپانسیون (تعلیق) کپسولی
Dust	D	پودر (گرد)
Dispersible Concentrate	DC	مایع قابل انتشار در آب
Dry Flowable	DF	گرانول / پودر قابل انتشار در آب
Dispersible Granule	DG	گرانول قابل پخش در آب
Dustable Powder	DP	پودر قابل گردپاشی
Powder for Dry Seed treatment	DS	پودر برای ضدعفونی خشک بذر
Emulsifiable Concentrate	EC	مایع امولسیون شونده
Emulsion , water in Oil	EO	امولسیون ، آب در روغن
Emulsion for seed treatment	ES	امولسیون برای ضدعفونی بذر
Emulsion , oil in water	EW	امولسیون ، روغن در آب
Flowable concentrate for Seed treatment	FS	مایع قابل انتشار برای ضدعفونی بذر
Granule	GR	گرانول
Gas	Ga	گاز
Granular Bait	GB	طعمه به صورت گرانول
Gas under pressure	GS	گاز تحت فشار
Liquid	L	مایع
Liquid for Seed treatment	LS	مایع برای ضد عفونی بذر

ضمیمه ۳ - گروه‌های مختلف آفت‌کش‌ها

A	Acaricide	کنه‌کش
AP	Aphicide	شته‌کش
BS	Bacteriostat	متوقف‌کننده رشد باکتری‌ها
D	Defoliostera	بر‌گریز
F	Fungicide	قارچ‌کش
H	Herbicide	علف‌کش
I	Insecticide	حشره‌کش
IGR	Insect Growth Regulator	تنظیم‌کننده (هورمون) رشد حشرات
L	Larvicide	لارو‌کش
M	Molluscicide	حلزون‌کش
N	Nematocide	نماتد‌کش
PGR	Plant Growth Regulator	تنظیم‌کننده (هورمون) رشد گیاهان
R	Rodenticide	جونده‌کش (موش‌کش)
RP	Replant	دورکننده
S	Soil Applied	مصرف‌شونده در خاک
SY	Synergist	تشدیدکننده اثر

ضمیمه ۳- کلاس سمیت بر اساس طبقه‌بندی WHO

Class		LD50 for the rat (mg/kg body weight)			
		Oral (گوارشی)		Dermal (تماسی)	
		Solids جامدات	Liquids مایعات	Solids جامدات	Liquids مایعات
Ia	Extremely hazardous فوق‌العاده خطرناک	< = 5	< = 20	< = 10	< = 40
Ib	Highly hazardous بسیار خطرناک	5 - 50	20 - 200	10 - 100	40 - 400
II	Moderately hazardous سمیت متوسط	50 - 500	200 - 2000	100 - 1000	400 - 4000
III	Slightly hazardous سمیت ضعیف	> = 501	> = 2001	> = 1001	> = 4001
U	Product unlikely to present acute hazard in normal use به نظر می‌آید که در صورت استفاده در شرایط معمولی سمیت حاد نداشته باشد.				
O	Not classified دسته‌بندی نشده است.				
FM	Fumigants, Not classified تدخینی که تحت سیستم WHO طبقه‌بندی شده است.				

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۴	Dip.:Tephritidae	<i>Acanthiophilus helianthi</i> (Rossi)	مگس گلرنگ
۱۱۱	Hem.:Coccidae	<i>Acanthococcus (=Eriococcus) abaii</i> Danzig	شپشک سفید تاغ
۱۲۰	Col.:Bruchidae	<i>Acanthoscelides obtectus</i> Say	سوسک لوبیا
۱۱۹	Acari:Acaridae	<i>Acarus siro</i> Linnaeus	کنه آرد
۷۱	Acari:Eriophyidae	<i>Aceria oleae</i> Nalepa	کنه گالزا
۶۰	Acari: Eriophyidae	<i>Aceria (= Eriophyes) pistaciae</i> Nalepa	کنه اریوفید پسته
۶۰	Acari: Eriophyidae	<i>Aceria (= Eriophyes) stefanii</i> (Nalepa)	کنه اریوفید پسته
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Acrosternum</i> spp.	سن‌های ناقل نماتوسپورا
۳۹	Acari:Eriophyidae	<i>Aculops lycopersici</i> (Tryon, 1917)	کنه حنایی گوجه‌فرنگی
۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Acyrtosiphon gossypii</i> Mordvilko	شته پنبه
۳۸ - ۵۲	Hom.:Aphididae	<i>Acyrtosiphon pisum</i> Harris	شته نخود، شته یونجه
۸۲	Hem.:Miridae	<i>Adelphocoris lineolatus</i> Goeze	سنگ قوزه پنبه
۱	Hom.:Pentatomidae	<i>Aelia</i> spp.	سن‌های زیان‌آور
۱۰۹	Col.:Cerambycidae	<i>Aeolesthes sarta</i> Solsky	سوسک شاخک بلند (صنوبر، نارون، چنار)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Agelastica alni</i> Linnaeus	سوسک برگخوار توسکا
۶۰	Hem.: Psyllidae	<i>Agonoscaena pistaciae</i> Burckhardt and Lauterer	پسیل پسته (شیره خشک)
۱۱۳	Stylommatophora:Limacidae	<i>Agriolimax agrestis</i> (L.)	لیسک
۱۱۱	Lep.:Geometridae	<i>Agriopsis bajaria</i> Denis & Schiffermüller	برگخوار قیچ
۴۷ - ۹۳	Col.: Elateridae	<i>Agriotes lineatus</i> Linnaeus	کرم مفتولی
۷۵	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis exclamationis</i> L. 1758	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis ipsilon</i> Hufnagel	آگروتیس (کرم طوقه بر)
۳۴ - ۴۳ - ۷۵ - ۸۱ - ۸۶ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis segetum</i> Denis & Schiffermuller	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۹۴ - ۹۵ - ۹۹ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Agrotis</i> spp.	کرم طوقه بر (آگروتیس)
۶	Orthoptera:Acaridae	<i>Aiolopus thalassinus</i> Fabricius	ملخ بال کوتاه
۱۱۱	Col.:Chrysomelidae	<i>Altica</i> (= <i>Haltica</i>) <i>viridula</i> Weise	برگخوار ممرز
۹۰	Isoptera: Termitidae	<i>Amitermes vilis</i> Hagen	موریانه
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Amphimallon</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium aegyptium</i> Linnaeus	ملخ مصری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Anacridium rubrispinum</i> Bei-Bienko	ملخ مصری
۸۷	Thysanoptera:Thripidae	<i>Anaphothrips</i> sp.	تریپس
۲۵	Lep.:Gelechiidae	<i>Anarsia lineatella</i> Zeller	سرشاخه‌خوار هلو
۸	Col.:Scarabaeidae	<i>Anisoplia</i> spp.	سوسک قهوه‌ای غلات
۲۵	Col.:Curculionidae	<i>Anthonomus pomorum</i> L.	سرخرطومی سیب و گلابی
۱۲۱	Col.:Dermestidae	<i>Anthrenus</i> spp.	سوسک قالی
۱۰۳	Lep.:Crambidae	<i>Antigastra catalaunalis</i> Duponchel	پروانه بذرخوار کنجد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella aurantii</i> Maskell (<i>Aonidiella citrina</i> Craw)	سپردار زرد
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Aonidiella orientalis</i> Newstead	سپردار زرد شرقی
۳۸	Hom.:Aphididae	<i>Aphis craccivora</i> Koch	شته لگومینوز
۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis craciphora</i> Walker	شته پنبه
۳۸ - ۵۲ - ۷۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hom.:Aphididae	<i>Aphis fabae</i> Scopoli	شته سیاه باقلا
۴۷ - ۸۳ - ۱۰۲	Hem.:Aphididae	<i>Aphis gossypii</i> Glover	شته پنبه
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Aphis pomi</i> DeGeer	شته سبز سیب

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۸	Hem.:Aphididae	<i>Aphis punicae</i> Passerini	شته انار
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion</i> sp.	سرخرطومی تخمدان شبدر
۵۲	Col.:Apionidae	<i>Apion trifolii</i> Linnaeus (<i>Apion aestivum</i> Germar)	سرخرطومی تخمدان شبدر
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Apodiphus amygdali</i> Germar	سن درختی
۲۲	Lep.:Tortricidae	<i>Archips</i> sp.	برگخوار و جوانه‌خوار
۶۱	Lep.:Pyralidae	<i>Arimania komarofii</i> Ragonot 1888	پروانه پوستخوار پسته (کراش)
۹۹	Hym.:Tenthredinidae	<i>Athalia rosae</i> Linnaeus	زنبور برگخوار آتالیا
۴۲	Col.:Chrysomelidae	<i>Aulacophora foveicollis</i> Lucas (<i>Rhaphidopalpa foveicollis</i> Lucas)	عروسک خربزه
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Aulacorthum solani</i> Kaltentbach	شته سیب‌زمینی
۸۱ - ۹۵	Lep.:Noctuidae	<i>Autographa gamma</i> (Linnaeus) (<i>Plusia gamma</i> Linnaeus)	پروانه گاما
۷۰	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera oleae</i> Rossi	مگس زیتون
۱۱۷	Dip.:Tephritidae	<i>Bactrocera zonata</i> (Saunders)	مگس میوه انبه (مگس میوه هلو)
۴۲	Col.:Curculionidae	<i>Baris granulipennis</i> Tournier	سرخرطومی جالیز
۶۵ - ۱۲۰	Lep.:Coleophoridae	<i>Batrachedra amydraula</i> Meyrick	کرم میوه‌خوار خرما (شب‌پره کوچک خرما)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۹۶	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia gossypiperda</i> Misra & Lamba	سفید بالک
۴۰ - ۸۳ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Hem.:Aleyrodidae	<i>Bemisia tabaci</i> Gennadius	سفید بالک (عسلک)
۶۱	Hem.: Pentatomidae	<i>Brachynema</i> spp.	سن‌های ناقل نماتوسپورا
۵ - ۴۳	Orthoptera:Tettigoniidae	<i>Bradyporus latipes</i> Stal.	ملخ شکم بادمجانی
۱۱۳	Dip.:Sciaridae	<i>Bradysia</i> spp.	مگس پوسیده‌خوار رز
۱۰۰	Hom.:Aphididae	<i>Brevicoryne brassicae</i> Linnaeus	شته مومی کلزا
۷۳	Acari: Tenuipalpidae	<i>Brevipalpus obovatus</i> Donnadieu	کنه قرمز پاکوتاه
۵۳	Hym.:Eurytomidae	<i>Bruchophagus roddi</i> Gussakovskii (<i>Eurytoma roddi</i> Gussakovskii)	زنبور بذرخوار
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus lentis</i> Froelich	سوسک عدس
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus pisorum</i> Linnaeus	سوسک نخودفرنگی
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Bruchus rufimanus</i> Boheman	سوسک باقلا
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra cautella</i> Walker (<i>Ephestia cautella</i> Walker)	شپ‌پره خشکبار
۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Cadra figulilella</i> Gregson (<i>Ephestia figulilella</i> Gregson)	شپ‌پره توتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus barbarus</i> (Costa, O.G. , 1836)	ملخ بربری

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus italicus</i> Linnaeus	ملخ ایتالیایی
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Calliptamus turanicus</i> Tarbinsky	ملخ تورانی (شاخک کوتاه)
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Callosobruchus chinensis</i> Linnaeus	سوسک چینی حبوبات
۱۲۰	Col.: Bruchidae	<i>Callosobruchus maculatus</i> Fabricius	سوسک چهار نقطه‌ای حبوبات
۶۲	Col.: Buprestidae	<i>Capnodis cariosa</i> (Pallas, 1776)	کاپنودیس
۱۰۹	Col.: Buprestidae	<i>Capnodis miliaris</i> Klug	سوسک ریشه‌خوار صنوبر
۴۰	Dip.:Tephritidae	<i>Carpomya pardalina</i> Bigot (<i>Myiopardalis pardalina</i> Bigot)	مگس خریزه
۱۰۷	Dip.:Tephritidae	<i>Carpomya vesuviana</i> Costa	مگس میوه کنارو عناب
۷	Hym.:Cephididae	<i>Cephus pygmaeus</i> Linnaeus	زنبور ساقه‌خوار گندم
۲۵ - ۵۷ - ۱۱۷	Dip.:Tephritidae	<i>Ceratitis capitata</i> Wiedemann	مگس میوه مدیترانه‌ای
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Ceroplastes floridensis</i> Comstock	شپشک ستاره‌ای
۱۰۹	Hem.:Notodontidae	<i>Cerura vinula</i> Linnaeus (<i>Dicranura vinula</i> Linnaeus)	پروانه دم‌چنگالی بزرگ صنوبر
۹۹	Col.:Curculionidae	<i>Ceutorhynchus</i> spp.	سرخرطومی طوقه و ساقه‌خوار

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۷۵	Col.:Chrysomelidae	<i>Chaetocnema tibialis</i> Illiger	کک چغندر
۱۷	Lep.:Crambidae	<i>Chilo suppressalis</i> Walker	کرم ساقه‌خوار برنج
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Chlidaspis asiatica</i> Archangelskaya (<i>Neochionaspis asiatica</i> Borchsenius)	شپشک آسیایی
۷۴	Lep.:Choreutidae	<i>Choreutis nemorana</i> Hubner (<i>Simaethis nemorana</i>)	بید انجیر (برگخوار)
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Chrotogonus trachypterus</i> Blanchard	ملخ کروتوکونوس
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela (= Melasoma) populi</i> L.	سوسک برگخوار صنوبر
۱۰۹	Col.: Chrysomelidae	<i>Chrysomela saliceti</i> Weise	سوسک برگخوار صنوبر
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Chrysomphalus dictyospermi</i> Morgan	سپردار قهوه‌ای
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Cinara</i> spp.	شته سوزنی برگان
۷۷ - ۸۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Circulifer</i> spp.	زنجرک سبز
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Coccus hesperidum</i> Linnaeus	شپشک نرم‌تن
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Conorrhynchus brevirostris</i> Gyll	خرطوم کوتاه چغندر (آفت خال‌سیاه)
۸۲	Hem.:Miridae	<i>Creontiades pallidus</i> Rambur	سنگ قوزه پنبه
۱۰۷	Hem.: Eriococcidae	<i>Cryptococcus fagisuga</i> Lindinger	شپشک سفید راش

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۱۰	Col.:Curculionidae	<i>Curculio glandium</i> Marsham	سرخرطومی میوه‌خوار بلوط
۲۰	Lep.:Tortricidae	<i>Cydia pomonella</i> Linnaeus (<i>Laspeyresia pomonella</i> Linnaeus)	کرم سیب
۴۰	Dip.:Tephritidae	<i>Dacus ciliatus</i> Loew	مگس جالیز
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Decorana capitata</i> (Uv.)	ملخ بومی
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Decticus albifrons</i> Fabricius	ملخ شاخک بلند پیشانی سفید
۳۴ - ۴۱ - ۹۶	Dip.:Anthomyiidae	<i>Delia platura</i> (Meigen) (<i>Hylemyia cilicrura</i> Rondani)	مگس لویا
۵ - ۱۱۱	Orthoptera:Dericorythidae	<i>Dericorys albidula</i> Serville	ملخ کوهان‌دار تاغ
۵۷	Hem.:Aleyrodidae	<i>Dialeurodes citri</i> Ashmead	سفید بالک مرکبات (عسلک یا مگس سفید)
۵۷	Hem.:Psyllidae	<i>Diaphorina citri</i> Kuwayama	پسیل مرکبات
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Diaspidiotus perniciosus</i> (Comstock) Cockerell	شپشک سان‌ژوزه
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Diaspidiotus prunorum</i> Laing	شپشک گوجه
۷	Hem.:Aphididae	<i>Diuraphis noxia</i> Kurdjumov	شته روسی
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Doclostaurus crassiusculus</i> Pantel	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Doclostaurus hauensteini</i> Bolivar	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Doclostaurus maroccanus</i> Thunberg	ملخ مراکشی (شاخک کوتاه)
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Drepanothrips reuteri</i> Uzel	تریپس‌های مو
۱۲۱	Lep.:Cossidae	<i>Dyspessa ulula</i> Borkhausen	کرم سیر
۸۲	Lep.:Noctuidae	<i>Earias insulana</i> Boisduval	کرم خاردار پنبه
۶۸	Lep.:Pyralidae	<i>Ectomyelois (=Spectrobates) ceratoniae</i> Zeller	کرم گلوگاه انار
۳۱	Hem.:Cicadellidae	<i>Edwardsiana rosae</i> (Linnaeus)	زنجرک گل سرخ
۷۱	Rodentia:Cricetidae	<i>Ellobius fuscocapillus</i> Blyth, 1843	موش کور
۸۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Empoasca decipiens</i> Paoli	زنجرک
۷۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Empoasca</i> spp.	زنجرک سبز
۹۹	Col.:Chrysomelidae	<i>Entomoscelis adonidis</i> Pallas	سوسک برگخوار منداب
۷۴	Acari: Tetranychidae	<i>Eotetranychus hirsti</i> Pritchard & Baker	کنه تار عنکبوتی انجیر
۱۲۰ - ۱۲۱	Lep.: Pyralidae	<i>Ephestia elutella</i> Hubner	شب‌پره توتون
۱۱۹	Lep.: Pyralidae	<i>Ephestia kuehniella</i> Zeller	پروانه آرد
۱۷	Dip.:Ephydriidae	<i>Ephydra</i> spp.	گونه‌های مگس‌خزانه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲۴	Col.:Scarabaeidae	<i>Epicometis hirta</i> Poda	سوسک گرده‌خوار
۷۴	Acari:Eriophyidae	<i>Eriophyes ficus</i> Cotte	کنه اریوفید
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Eriosoma lanigerum</i> Hausmann	شته خونی سیب
۱۱۷	Dip.: Cecidomyiidae	<i>Erosomyia mangifera</i> Felt	پشه گل‌آذین
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Esfandiarina obesa</i> Popov	ملخ بال کوتاه
۱۱۰	Orthoptera:Acrididae	<i>Esfandiarina obesa</i> Popov, G. B.	ملخ بال کوتاه
۹۵	Lep.:Pyrilidae	<i>Etiella zinekenella</i> Treitschke	پروانه دانه‌خوار سویا
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Eulachnus tuberculostemmata</i> Tehobald	شته سوزنی برگان
۷۰	Hem.:Psyllidae	<i>Euphyllura olivina</i> Costa	پسیل زیتون
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Euproctis chrysorohoea</i> Linnaeus (<i>Porthesia chrysorohoea</i> Linnaeus)	پروانه دم قهوه‌ای
۱	Hom.:Scutelleridae	<i>Eurygaster integriceps</i> Puton	سن زیان‌آور غلات
۲۴	Hym.:Eurytomidae	<i>Eurytoma amigdali</i> Enderlein	زنبور مغزخوار بادام
۶۲	Hym.:Eurytomidae	<i>Eurytoma plotnikovi</i> Nikolskaya	زنبور مغزخوار
۵۵	Acari:Tetranychidae	<i>Eutetranychus orientalis</i> Klein	کنه شرقی مرکبات

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲۰ - ۶۸	Lep.:Pyralidae	<i>Euzophera bigella</i> Zeller	کرم به
۷۱	Lep.:Pyralidae	<i>Euzophera pinguis</i> Haworth	شب‌پره چوبخوار زیتون
۷۱	Lep.:Pyralidae	<i>Euzopherodes vapidella</i> Mannerheim	شب‌پره چوبخوار زیتون
۵۳	Hem.:Miridae	<i>Exolygus (=Lygus) rugulipennis</i> Poppius	سن لیگوس
۱۰۶	Hym.:Tenthredinidae	<i>Fenusa ulmi</i> Sundevall	مینوز برگ نارون
۶۵	Hem.:Diaspididae	<i>Fiorinia fioriniae</i> Targioni Tozzetti	شپشک شفاف خرما
۱۱۲ - ۱۲۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Frankliniella occidentalis</i> (Pergande)	تریپس گل
۱۱۲	Thysanoptera:Thripidae	<i>Frankliniella tritici</i> Fitch	تریپس گل
۱۰۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Galerucella lineola</i> Fabricius	سوسک برگخوار توسکا
۷۱	Rodentia:Gliridae	<i>Glis glis caspicus</i> Satunin, 1906	موش شکول
۱۰۷	Hem.: Eriococcidae	<i>Gossyparia (=Eriococcus) spuria</i> Modeer	شپشک خونی نارون
۲۰	Lep.:Tortricidae	<i>Grapholitha funebrana</i> Treitschke	کرم آلو
۱۷ - ۴۳ - ۹۳ - ۱۱۳	Orthoptera:Gryllotalpidae	<i>Gryllotalpa gryllotalpa</i> Linnaeus	آبدزدک
۷	Thysanoptera:Phaenothripidae	<i>Haplothrips tritici</i> Kurdjumov	تریپس گندم

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۶ - ۴۲ - ۸۱ - ۹۲ - ۹۶ - ۱۰۳ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa armigera</i> Hubner	کرم قوزه پنبه کنجد ، پيله‌خوارنخود، میوه‌خوار گوجه‌فرنگی، غلاف‌خوار سویا و غنچه‌خوار میخک
۴۲ - ۹۲	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa obsoleta</i> Auct.	کرم قوزه - غنچه (هلیوتیس) کرم میوه‌خوار گوجه فرنگی
۱۰۴	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa peltigera</i> Denis & Schiffermuller	کرم قوزه گلرنگ
۸۶	Lep.:Noctuidae	<i>Helicoverpa</i> spp.	کرم قوزه
۳۶	Lep.:Noctuidae	<i>Heliothis virescens</i> Hufnagel. 1766	کرم پيله‌خوار نخود
۱۱۳	Stylommatophora:Helicidae	<i>Helix</i> spp.	حلزون
۴۲	Col.:Coccinellidae	<i>Henosepilachna elaterii</i> Rossi (<i>Epilachna chrysolina</i> auct.)	کفشدوزک خربزه
۶۸	Col.:Cerambycidae	<i>Hesperophanes sericeus</i> Fabricius	کرم طوقه انار
۹۴	Lep.:Pyralidae	<i>Homoeosoma nebulella</i> Denis & Schiffermüller	کرم دانه‌خوار آفتابگردان
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa brevis</i> Klug.	زنبور گلابی
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa flava</i> Linnaeus	زنبور گوجه
۲۴	Hym.:Tenthredinidae	<i>Hoplocampa minuta</i> Christ	زنبور گوجه

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۰	Dip.:Anthomyiidae	<i>Hylemya antiqua</i> Meigen	مگس پیاز
۶۲	Col.:Scolytidae	<i>Hylesinus vestitus</i> Mulsant & Rey	سوسک سرشاخه‌خوار
۵۲	Col.:Curculionidae	<i>Hypera postica</i> Gyllenhal	سرخ‌طوم می برگ یونجه
۱۰۶	Lep.:Arctiidae	<i>Hyphantria cunea</i> Drury	شب‌پره سفید تارتن (پروانه سفید آمریکایی)
۴۳	Rodentia:Hystricidae	<i>Hystrix indica</i> Sykis	تشی
۵۶	Hem.:Margarodidae	<i>Icerya purchasi</i> Maskell	شپشک استرالیایی
۱۱۶	Hem.:Cicadellidae	<i>Idioscopus clypealis</i> Lethierry	زنجرک انبه
۶۱	Lep.:Tineidae	<i>Kermania pistaciella</i> Amsel	پروانه چوبخوار
۸۷	Hem.:Delphacidae	<i>Laodelphax striatellus</i> (Fallen)	زنجرک
۱۲۱	Col.: Anobiidae	<i>Lasioderma serricorne</i> Fabricius	سوسک توتون
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Latheticus oryzae</i> Waterhouse	شپشه آرد برنج
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes beckii</i> Newman	سپردار واوی
۵۶	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes gloverii</i> Packard	سپردار النی
۲۴	Hem.:Diaspididae	<i>Lepidosaphes malicola</i> Borchsenius	شپشک واوی

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Leptinotarsa decemlineata</i> Say	سوسک کلرادو
۱۰۷	Hem.:Diaspididae	<i>Leucaspis pusilla</i> Loew	سپردار سفید کاج
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Leucoma wiltshirei</i> Collenette	برگخوار سفید بلوط
۲۱	Lep.:Lyonetiidae	<i>Leucoptera malifoliella</i> Costa	مینوز لکه گرد سیب
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza cicerina</i> Rondani	مگس مینوز برگ نخود
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza congesta</i> Becker	مگس مینوز برگ نخود
۳۹	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza</i> spp.	مگس مینوز
۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza sativae</i> Blanchard, 1938	مگس مینوز
۳۶ - ۳۹ - ۸۲ - ۹۶ - ۱۱۲	Dip.:Agromyzidae	<i>Liriomyza trifolii</i> Burgess in Comstock	مگس مینوز برگ
۷۵	Col.: Curculionidae	<i>Lixus incanescens</i> Boheman	خرطوم بلند (سرخرطومی دمبرگ)
۳۱	Lep.:Tortricidae	<i>Lobesia botrana</i> Denis & Schiffermüller (<i>Polychrosis botrana</i> Ragonot)	کرم خوشه‌خوار مو
۵ - ۹۰	Orthoptera:Acrididae	<i>Locusta migratoria</i> Linnaeus	ملخ آسیایی
۷۴	Dip.:Lonchaeidae	<i>Lonchaea aristella</i> Becker (<i>Carpolonchaea aristella</i>)	مگس میوه انجیر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۱	Hem.:Lygaeidae	<i>Lygaeus panderus</i>	سن قرمز
۱۰۸	Lep.:Lymantriidae	<i>Lymantria dispar</i> Linnaeus	ابریشم‌باف ناجور
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphoniella sanborni</i> Gillette	شته داوودی
۴۷	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum euphorbiae</i> Thomas	شته سیب‌زمینی
۱۱۲	Hem.:Aphididae	<i>Macrosiphum rosae</i> Linnaeus	شته رز
۶۲	Hym.:Torymidae	<i>Megastigmus pistaciae</i> Walker	زنبور طلایی مغزخوار
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Melanaspis inopinatus</i> Leonardi	شپشک تنه‌ای پسته
۱۰۹	Col.: Buprestidae	<i>Melanophila picta decastigma</i> Fabricius	سوسک چوبخوار صنوبر
۱۰۰	Col.: Nitidulidae	<i>Meligethes aeneus</i> Fabricius	سوسک گرده‌خوار
۴	Rodentia:Muridae	<i>Meriones</i> spp.	مربوها
۶۶	Isoptera: Termitidae	<i>Microcerotermes diversus</i> Silvestri	موریانه
۱	Rodentia:Cricetidae	<i>Microtus socialis</i> Pallas	موش مغان
۱۰۹	Hem.:Tingidae	<i>Monosteira unicostata</i> Mulsant & Rey	سنگ صنوبر

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸۷	Lep.:Noctuidae	<i>Mythimna loreyi</i> Duponchel	کرم برگخوار ذرت
۱۷ - ۹۶	Lep.:Noctuidae	<i>Mythimna unipuncta</i> Haworth (<i>Cirphis unipuncta</i> Haworth)	کرم برگخوار یا شب‌پره تک نقطه‌ای
۲۳ - ۴۷ - ۹۲	Hem.:Aphididae	<i>Myzus persicae</i> Sulzer	شته سبز هلو
۱۷	Lep.:Noctuidae	<i>Naranga diffusa</i> Walker (<i>Naranga aenescens</i>)	کرم سبز برگخوار برنج
۷۷	Hem.:Cicadellidae	<i>Neoliturus</i> spp.	زنجرک ناقل کرلی‌تاپ
۹۰	Hem.:Aleyrodidae	<i>Neomaskellia andropogonis</i> Corbett	عسلک نیشکر
۳ - ۲۵ - ۶۶ - ۹۰	Rodentia:Muridae	<i>Nesokia indica</i> Gray	موش ورامین
۸۲	Hem.: Pentatomidae	<i>Nezara viridula</i> Linnaeus	سن سبز پنبه
۵۶	Hem.:Pseudococcidae	<i>Nipaecoccuss viridis</i> Newstead	شپشک آردآلود
۶۲ - ۱۱۱	Lep.:Lymantriidae	<i>Ocneria terebynthina</i> Stgr.	پروانه‌های برگخوار
۶۶	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus afrasiaticus</i> McGregor	کنه گردآلود خرما
۹۰	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus sacchari</i> Banks	کنه نیشکر (خوزستان)
۱۰۸	Acari:Tetranychidae	<i>Oligonychus ununguis</i> Jacobi	کنه تار عنکبوتی نوئل
۶۵	Hem.: Tropiduchidae	<i>Ommatissus lybicus</i> DeBerg	زنجرک خرما

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸	Lep.:Noctuidae	<i>Oria musculosa</i> Hubner	ساقه‌خوار جو
۱۰۷	Col.:Scolytidae	<i>Orthotomicus erosus</i> Wollaston	پوستخوار کاج
۶۵	Col.:Scarabaeidae	<i>Oryctes</i> spp.	سوسک شاخدار (خرما)
۱۱۹	Col.:Silvanidae	<i>Oryzaephilus mercator</i> (Fauvel)	شپشه دندانه‌دار
۱۱۹ - ۱۲۰	Col.:Silvanidae	<i>Oryzaephilus surinamensis</i> Linnaeus	شپشه دندانه‌دار
۲۲	Col.:Cerambycidae	<i>Osphranteria Coerulescens</i> Redtenbacher	سوسک شاخک بلند
۸۶	Lep.:Crambidae	<i>Ostrinia nubilalis</i> Hubner (<i>Pyrausta nubilalis</i> Meyric)	کرم ساقه‌خوار اروپایی ذرت
۸	Col.:Chrysomelidae	<i>Oulema melanopus</i> Linnaeus	سوسک برگ‌خوار غلات
۸۲	Hem.: Lygaeidae	<i>Oxycarenus hyalinipennis</i> Costa	سنگ تخم پنبه
۷۱	Acari:Eriophyidae	<i>Oxycenus niloticus</i> Z & A	کنه گالزا
۲۴	Col.:Scarabaeidae	<i>Oxythirea cinctella</i> Schaum	سوسک گرده‌خوار
۷۰	Lep.:Crambidae	<i>Palpita unionalis</i> Rossi	شب‌پره جوانه‌خوار زیتون
۵۵	Acari:Tetranychidae	<i>Panonychus citri</i> McGregor	کنه قرمز مرکبات
۲۰	Acari:Tetranychidae	<i>Panonychus ulmi</i> Koch	کنه قرمز اروپایی

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۶۵	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria blanchardi</i> Leonardi	شپشک سفید خرما
۲۴ - ۶۹	Hem.:Diaspididae	<i>Parlatoria oleae</i> Colvee	سپردار بنفش
۷۶	Dip.: Anthomyiidae	<i>Pegomya betae</i> Curtis (<i>Pegomya hyoscyami</i> Panzer)	مگس چغندرقد
۷۷	Hem.:Aphididae	<i>Pemphigus fuscicornis</i> Koch	شته ریشه چغندرقد
۹۰	Col.:Scarabaeidae	<i>Pentodon idiota</i> Herbst	سوسک ریشه‌خوار
۹	Acari:Tetranychidae	<i>Petrobia latens</i> O.F. Muller	کنه قهوه‌ای
۱۰۹	Hem.:Aphididae	<i>Phloeomyzus passerinii</i> Signoret	شته تاولی صنوبر
۴۸	Lep.:Gelechiidae	<i>Phthorimaea operculella</i> Zeller	بید سیب‌زمینی
۱۰۷	Hem.: Aphididae	<i>Phyllaphis fagi</i> Linnaeus	شته راش
۵۷	Lep.:Gracillariidae	<i>Phyllocnistis citrella</i> Stainton	پروانه مینوز برگ
۵۵	Acari:Eriophyidae	<i>Phyllocoptruta oleivora</i> Ashmead	کنه زنگار (کنه نفره‌ای)
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllopsis fraxini</i> (L.)	پسیل زبان گنجشک
۱۱۰	Hem.:Psyllidae	<i>Phyllopsis fraxinicola</i> Foert	پسیل زبان گنجشک
۹۹	Col.:Chrysomelidae	<i>Phylloterta erysimi</i> Weise	کک کلزا

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۳۶	Dip.:Agromyzidae	<i>Phytomyza</i> sp.	مگس‌های مینوز برگ نخود
۴۲	Lep.:Pieridae	<i>Pieris brassicae</i> Linnaeus	پروانه سفید کلم
۶۲	Hem.:Diaspididae	<i>Pistaciapis pistaciae</i> (<i>Lepidosaphes pistaciae</i> Archangelskaia)	شپشک سرشاخه پسته
۴۷	Acari: Tarsonemidae	<i>Polyphagotarsonemus latus</i> (Banks, 1904)	کنه زرد پهن سبب زمینی
۵۳	Col.: Cerambycidae	<i>Plagionotus floralis</i> Pallas	سوسک شاخک بلند ریشه‌خوار یونجه
۵۶	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus citri</i> Risso	شپشک آردآلود
۳۱	Hem.:Pseudococcidae	<i>Planococcus ficus</i> Signoret (<i>Planococcus vitis</i> Singnoret)	شپشک آردآلود مو
۱۱۹ - ۱۲۰	Lep.: Pyralidae	<i>Plodia interpunctella</i> Hubner	شب‌پره هندی
۴۱	Lep.: Plutellidae	<i>Plutella xylostella</i> L. (<i>P.maculipennis</i>)	بید کلم (شب‌پره پشت الماسی)
۶۲	Col.:Curculionidae	<i>Polydrosus davatchii</i> Hoffman	سرخرطومی پسته
۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla adspersa</i> Motschulsky, 1854	کرم سفید ریشه
۲۳ - ۱۱۳	Col.:Scarabaeidae	<i>Polyphylla olivieri</i> Laporte	کرم سفید ریشه
۵ - ۴۳	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Polysarcus elbursianus</i> Uvarov	ملخ پلی‌سارکوس

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۸	Hem.:Geometroidea	<i>Porphyrophora tritici</i> Bodenheimer	شپشک ریشه گندم
۱۱۰	Lep.:Lymantriidae	<i>Porthesia melania</i> Stgr.	برگخوار گزنده بلوط
۱۱۱	Lep.:Pyralidae	<i>Proceratia caesariella</i> Reg.	پروانه بذرخوار تاغ
۱۱۷	Dip.: Cecidomyiidae	<i>Procontarinia matteiana</i> Kieffer & Cecconi	پشه گالزای برگ انبه
۳۱	Hem.:Cicadellidae	<i>Psalmocharias alhageos</i> (Kol.)	زنجره مو
۲۴ - ۶۹ - ۷۰ - ۱۰۵	Hem.:Diaspididae	<i>Pseudaulacaspis pentagona</i> Targioni Tozzetti	شپشک سفید توت
۷۳	Hem.:Pseudococcidae	<i>Pseudococcus viburni</i> Signoret (<i>Pseudococcus affinis</i> Maskell)	شپشک آردآلود
۶۶	Col.: Cerambycidae	<i>Pseudophilus testaceus</i> Gah.	سوسک چوبخوار خرما
۲۲	Hem.:Pesyllidae	<i>Psylla pyricola</i> Forster	پسیل گلابی
۲۳	Hem.:Aphididae	<i>Pterochloroides persicae</i> Cholodkovsky	شته خالدار هلو
۵۶	Hem.:Coccidae	<i>Pulvinaria</i> spp.	گونه‌های بالشک‌های مرکبات
۱۰۶	Col.:Chrysomelidae	<i>Pyrrhalta luteola</i> Muller (<i>Galerucella luteola</i> Muller)	سوسک برگخوار نارون
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus norvegicus</i> Berk.	موش قهوه‌ای

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۴	Rodentia:Muridae	<i>Rattus rattus</i> L.	موش سیاه
۶۱	Lep.:Gelechiidae	<i>Recurvaria pistaciicola</i> Danil	پروانه میوه‌خوار
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Retithrips syriacus</i> Mayet	تریپس‌های مو
۲۳	Dip.:Tephritidae	<i>Rhagoletis cerasi</i> Linnaeus	مگس گیلاس
۱۱۸	Col.:Bostrichidae	<i>Rhizopertha dominica</i> Fabricius	سوسک ریز غلات
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum maidis</i> Fitch	شته ذرت
۸۶	Hem.:Aphididae	<i>Rhopalosiphum padi</i> Linnaeus	شته ذرت
۱۰۷	Lep.:Tortricidae	<i>Rhyacionia buoliana</i> Denis & Schiffermüller	جوانه‌خوار کاج
۲۵	Col.:Attelabidae	<i>Rhynchites</i> spp.	سرخرطومی‌های گیلاس و آلبالو
۶۶	Col.:Curculionidae	<i>Rhynchophorus ferrugineus</i> Olivier	سوسک سرخرطومی حنایی خرما
۶۹	Hem.:Coccidae	<i>Saissetia oleae</i> Olivier	شپشک سیاه زیتون
۵	Orthoptera:Acrididae	<i>Schistocerca gregaria</i> Forskal	ملخ صحرائی (شاخک کوتاه)
۷	Hem.:Aphididae	<i>Schizaphis graminum</i> Rondani	شته معمولی گندم

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۰۸	Hem.:Aphididae	<i>Schizolachnus pineti</i> Fabricius	شته سوزنی برگان
۱۰۶	Col.: Curculionidae	<i>Scolytus iranicus</i> Eggers	سوسک پوستخوار نارون
۱۰۶	Col.: Scolytidae	<i>Scolytus multistriatus</i> Marsham	سوسک‌های پوستخوار درختان
۹۲	Lep.:Gelechiidae	<i>Scrobipalpa heliopa</i> Lower	کرم ساقه‌خوار تنباکو
۷۶	Lep.:Gelechiidae	<i>Scrobipalpa ocellatella</i> Boyd (<i>Phthorimaea ocellatella</i> Boyd)	بید چغندر (لیتا)
۸۷ - ۹۰	Lep.:Noctuidae	<i>Sesamia cretica</i> Lederer	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۱۷ - ۸۷ - ۹۰	Lep.:Noctuidae	<i>Sesamia nonagrioides</i> Lefebvre	کرم ساقه‌خوار سزامیا
۵۲	Col.:Curculionidae	<i>Sitona</i> spp.	سرخ‌طوم‌های ریشه یونجه
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus granarius</i> Linnaeus	شپشه گندم
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus oryzae</i> Linnaeus	شپشه برنج
۱۱۸	Col.:Dryophthoridae	<i>Sitophilus zeamais</i> Motschulsky	شپشه ذرت
۱۱۸	Lep.:Gelechiidae	<i>Sitotroga cerealella</i> Olivier	بید غلات (گندم)
۷۷	Hem.:Aphididae	<i>Smynthuodes betae</i> Westwood	شته ریشه چغندر قند

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲	Rodentia:Sciuridae	<i>Spermophilus fulvus</i> Lichtenstein	موش کلاهو یا سنجاب هندی
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Sphingonotus satraps</i> Sauss.	ملخ (شاخک کوتاه)
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Sphingonotus</i> spp.	ملخ (شاخک کوتاه)
۳۶ - ۵۳ - ۷۶ - ۸۱ - ۸۷ - ۹۴ - ۹۵ - ۱۱۳	Lep.:Noctuidae	<i>Spodoptera exigua</i> Hubner	کرم برگخوار چغندرقلند (کارادرینا)
۵۳ - ۷۶ - ۸۲ - ۹۵	Lep.:Noctuidae	<i>Spodoptera littoralis</i> Boisduval	برگخوار مصری (پرودنیا)
۶۰	Hem.:Cicadellidae	<i>Sulamicerus stali</i> (<i>Idiocerus stali</i>)	زنجره پسته (شیره تر)
۲۲	Lep.:Sesiidae	<i>Synanthedon myopaeformis</i> Borkhausen	پروانه زنبورمانند
۷	Lep.: Deoclonidae	<i>Syringopais temperatella</i> Lederer	پروانه برگخوار (مینوز)
۳۱	Thysanoptera:Thripidae	<i>Taeniothrips discolor</i> (Karny, 1907)	تریس‌های مو
۲	Rodentia:Muridae	<i>Tatera indica</i> Cuvieri	موش تاترا یا جریبل هندی
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tenebrio molitor</i> Linnaeus	کرم آرد
۱۱۹	Col.:Trogossitidae	<i>Tenebrioides mauritanicus</i> Linnaeus	سوسک آسیاب (کدل)
۶۰	Acari:Tenuipalpidae	<i>Tenuipalpus granati</i> TaherSayed	کنه معمولی پسته
۶۸	Acari:Tenuipalpidae	<i>Tenuipalpus punicae</i> Pritchard & Baker	کنه انار

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۲۱ - ۳۹ - ۴۷ - ۷۴ - ۸۶ - ۹۵	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus</i> spp.	کنه‌های تارتن
۸۱	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus turkestanii</i> Ugarov & Nikoloskii	کنه تارتن
۳۴ - ۸۱ - ۱۱۲ - ۱۲۱ - ۱۲۲	Acari:Tetranychidae	<i>Tetranychus urticae</i> Koch	کنه تارتن دونقطه‌ای
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Tettigona viridisma</i> Linnaeus	ملخ سبز شاخک بلند
۱۱۱	Lep.:Thaunletopeidae	<i>Thaumetopoea solitaria</i> Freyer	برگخوار خاکستری بنه
۵۲	Hem.:Aphididae	<i>Therioaphis trifolii</i> Monell (<i>Therioaphis maculata</i> Buekt)	شته‌های یونجه (شته خالدار)
۱۱۱	Lep.:Noctuidae	<i>Thiacidas postica</i> Walker	پروانه برگخوار کنار
۶	Orthoptera:Acrididae	<i>Thisoicetrinus pterostichus</i> Fischer de Waldheim	ملخ (شاخک کوتاه)
۳۱ - ۳۴ - ۴۱ - ۸۲ - ۹۶	Thysanoptera:Thripidae	<i>Thrips tabaci</i> Lindeman	تریپس پیاز
۱۱۰	Lep.:Tortricidae	<i>Tortrix viridana</i> Linnaeus	پروانه جوانه‌خوار بلوط
۴۰ - ۸۳ - ۱۱۲	Hem.:Aleyrodidae	<i>Trialeurodes vaporariorum</i> Westwood	سفید بالک
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tribolium castaneum</i> Herbst	شپشه قرمز آرد
۱۱۹	Col.:Tenebrionidae	<i>Tribolium confusum</i> Jacquelin du Val	شپشه آرد
۱۱۸	Col.:Dermestidae	<i>Trogoderma granarium</i> Everts	لمبه گندم

ضمیمه ۴- فهرست نام فارسی و علمی آفات

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی آفت	نام فارسی آفت
۱۲۰	Col.:Dermeestidae	<i>Trogoderma versicolor</i> Leconte	شپشه خشکبار
۴۲	Lep.:Gelechiidae	<i>Tuta absoluta</i> (Meyrick, 1917)	بید گوجه‌فرنگی
۶	Orthoptera: Tettigoniidae	<i>Uvarovisita zebra</i> (Uvarov, 1916)	ملخ شاخک بلند
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta malinellus</i> Zeller	لیسه سیب
۲۱	Lep.:Yponomeutidae	<i>Yponomeuta padellus</i> Linnaeus	لیسه درختان میوه
۸	Col.:Carabidae	<i>Zabrus tenebrioides</i> Goeze	سوسک سیاه گندم
۲۲ - ۷۱	Lep.:Cossidae	<i>Zeuzera pyrina</i> (L.) 1761	پروانه فری
۱۲۱	-	-	آفات انباری بذور
۱۰۰	-	-	پرندگان ، سار و گنجشک
۱۲۱	-	-	چونندگان مضر انباری
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Helicidae	-	حلزون‌ها
۲۴ - ۷۳ - ۱۱۲	Hem.:Pseudococcidae	-	شپشک‌های نرم تن - آردآلود
۴۱ - ۵۶ - ۹۶	Hem.:Aphididae	-	شته‌ها
۴۳ - ۵۷ - ۹۳	Stylommatophora:Limacidae	-	راب‌ها

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۰	Bromoviridae:Alfamovirus	<i>Alfalfa mosaic virus</i> (AMV)	موزاییک یونجه
۴۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria alternata</i>	آلترناریا (سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی) بیماری لکه برگی پسته
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicae</i> (Berk.) Sacc.	سوختگی آلترناریایی کلزا
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria brassicicola</i> (Schwein.) Wiltshire	سوختگی آلترناریایی کلزا
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Alternaria citri</i> Ellis & N. Pierce	پوسیدگی سیاه میوه تامسون
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria helianthi</i> (Hansf.) Tubaki & Nishi.	لکه‌موجی افتابگردان
۱۰۰	Anamorphic fungi	<i>Alternaria japonica</i> Yoshii (<i>Alternaria raphani</i> J. W. Groves & Skolko)	سوختگی آلترناریایی کلزا
۴۹	Anamorphic fungi	<i>Alternaria solani</i> Sorauer	لکه‌موجی برگ
۶۸ - ۸۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria</i> sp.	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۲۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Alternaria</i> spp.	بیماری لکه‌برگی پوسیدگی میوه در انبار
۶۳	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Alternaria tenuissima</i> (Kunze) Wiltshire	بیماری لکه برگی پسته
۹۴	Anamorphic fungi	<i>Alternaria zinniae</i> Pape	لکه‌موجی افتابگردان
۱۳	Nematoda:Anguinidae	<i>Anguina tritici</i> (Steinbuch, 1799) Chitwood, 1935	نماتد گالزای گندم
۲۸ - ۷۳	Agaricales:Marasmiaceae	<i>Armillaria mellea</i> (Vahl) P. Kumm. (<i>Armillariella mellea</i> (Vahl) P. Karst.)	پوسیدگی آرمیلاریایی ریشه

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus flavus</i> Link	پوسیدگی داخلی قوزه
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Aspergillus niger</i> Tiegh.	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۸	-	Banana viral diseases	بیماری ویروسی موز
۳۴ - ۹۷	Potviridae:Potyvirus	<i>Bean yellow mosaic virus</i> (BYMV)	ویروس موزاییک زرد لوبیا
۷۹	Geminiviridae:Curtovirus	<i>Beet curly top virus</i>	پیچیدگی برگ چغندر قند (کرلی تاپ)
۷۹	Unassigned virus family:Benyvirus	<i>Beet necrotic yellow vein virus</i> (BNYV)	بیماری ریشه‌ریشی (ریزومانیا)
۱۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Blumeria graminis</i> (DC.) Speer [teleomorph]	سفیدک سطحی
۶۹	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Botrytis cinerea</i> Pers. (1794)	کپک خاکستری توت
۳۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Botrytis fabae</i> Sardina	لکه قهوه‌ای (شکلانی) باقلا
۳۲ - ۱۲۱	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Botrytis</i> spp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۹	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Candidatus Phytoplasma aurantifolia</i> Zreik et al 1995	بیماری فیتوپلاسمایی جازوک لیموترش
۷۸	Capnodiales:Mycosphaerellaceae	<i>Cercospora beticola</i> Sacc.	بیماری لکه‌برگی (سرکوسپورائی)
۹۷	Capnodiales:Mycosphaerellaceae	<i>Cercospora kikuchii</i> (Tak. Matsumoto & Tomoy) M. W. Gardner	لکه ارغوانی سویا

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۶۸	Capnodiales:Mycosphaerellaceae	<i>Cercospora</i> sp.	لکه برگ و میوه انار
۵۹	Closteroviridae:Closterovirus	<i>Citrus tristeza virus</i> (CTV)	بیماری ویروسی تریستزای مرکبات
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus carbonum</i> Nelson [teleomorph] (<i>Bipolaris zeicola</i> (G.L. Stout) Shoemaker [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus heterostrophus</i> (Drechsler) Drechsler (<i>Bipolaris maydis</i> (Y. Nisik. & C. Miyake) Shoem [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۱۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Cochliobolus miyabeanus</i> (Ito & Kurib.) Drechsler ex Dastur [teleomorph] (<i>Drechslera oryzae</i> (Breda de Haan) Subram. & Jain)	لکه قهوه‌ای
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum coccodes</i> (Wallr.) Hughes	بیماری خال‌سیاه سیب زمینی
۳۴	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum lindemuthianum</i> (Sacc. & Magnus) Briosi & Cavara [teleomorph]	بیماری آنتراکنوز
۶۸	Anamorphic fungi	<i>Colletotrichum</i> sp.	لکه برگ و میوه انار
۷۲ - ۷۴	Polyporales:Corticaceae	<i>Corticium rolfsii</i> Curzi [teleomorph] (<i>Sclerotium rolfsii</i> Sacc. [teleomorph])	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه
۴۵	Bromoviridae:Cucumovirus	<i>Cucumber mosaic virus</i> (CMV)	موزاییک خیار

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۵۴	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Cymadothea trifolii</i> (Pers.) Wolf (<i>Polythrincium trifolii</i> Kunze)	لکه سیاه شبدر
۲۷ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Cytospora</i> spp.	شانکر و سرخشکیدگی ناشی ازسیتوسپورای دانه‌دارها، هسته‌دارها، درختان دانه‌سخت و پسته
۳۸	Pleosporales	<i>Didymella fabae</i> Jellis & Punithalingam (1991) [teleomorph] (<i>Ascochyta fabae</i> Speg.)	برق‌زدگی باقلا
۳۶	Pleosporales	<i>Didymella rabiei</i> (Kovatsch.) Arx [teleomorph] (<i>Ascochyta rabiei</i> (Pass.) Labr. [anamorph])	برق‌زدگی
۵۰	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus destructor</i> Thorne, 1945	نماتد پوسیدگی سیب‌زمینی
۵۴	Nematoda:Anguinidae	<i>Ditylenchus dipsaci</i> (Kuhn, 1857) Filip, 1936	نماتد ساقه یونجه
۲۶	Enterobacteriales:Enterobacteriaceae	<i>Erwinia amylovora</i> (Burrill 1882) Winslow et al. 1920	آتشک درختان میوه دانه‌دار
۷۸	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe betae</i> (Vanha) Weltzien	سفیدک پودری (سفیدک سطحی)
۴۳ - ۹۳	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe cichoracearum</i> DC. (1805)	سفیدک حقیقی جالیز و توتون
۳۲	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Erysiphe necator</i> Schwein. (<i>Uncinula necator</i> (Schwein.) Burrill)	سفیدک حقیقی مو
۳۲	Hymenochaetales:Hymenochaetaceae	<i>Fomitiporia mediterranea</i> M. Fisch. 2002	بیماری اسکا یا سکنه مو

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۳	Hypocreals	<i>Fusarium culmorum</i> (W.G. Sm.) Sacc.	فوزاریوم خوشه گندم
۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>gladioli</i> (Massey) Snyder & Hansen	بوته‌میری گلایل
۳۶	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>ciceris</i> (Padwick) Matuo & Sato (as 'ciceri'), 1962	بوته‌میری فوزاریومی
۳۷	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>lentis</i> (Vasudeva & Srinivasan) Gordon	پژمردگی عدس
۴۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f. sp. <i>radicis - cucumerinum</i>	بیماری خاکزاد پژمردگی فوزاریومی
۸۴	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> f.sp. <i>vasinfectum</i> (G.F. Atk.) W.C. Snyder & H.N. Hansen	پژمردگی آوندی فوزاریومی
۴۹ - ۷۲	Hypocreales	<i>Fusarium oxysporum</i> Schlechtendahl	بیماری بوته میری گوجه‌فرنگی بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۹۱	Hypocreales	<i>Fusarium proliferatum</i> (Matsushima) Nirenberg	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۲ - ۳۴ - ۵۰ - ۶۷ - ۶۹ - ۷۸ - ۱۱۴	Hypocreales	<i>Fusarium</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Fusarium subglutinans</i> (Wollen. & Reink.) Nelson/ Toussoun & Marasas	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۸۸	Hypocreales	<i>Fusarium verticillioides</i> (Sacc.) Nirenberg	پوسیدگی بلال ذرت
۱۲	Magnaporthaceae	<i>Gaeumannomyces graminis</i> var. <i>tritici</i> J. Walker	پاخوره غلات

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۸	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito [teleomorph]	پوسیدگی طوقه و ریشه (جیبرلا)
۹۱	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella fujikuroi</i> (Sawada) S. Ito (<i>Fusarium moniliforme</i> Sheldon)	بیماری پوکابونگ (Knife cut)
۱۳	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Gibberella zeae</i> (Schwein.) Petch [teleomorph] (<i>Fusarium graminearum</i> Schwabe [anamorph])	فوزاریوم خوشه گندم
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera pallida</i> (Stone, 1973) Behrens, 1975	نماتد سیست سیب زمینی
۵۰	Nematoda:Heteroderidae	<i>Globodera rostochiensis</i> (Wollenweber, 1923) Behrens, 1975	نماتد سیست سیب‌زمینی
۵۸	Sordariomycetidae:Glomerellaceae	<i>Glomerella cingulata</i> (Stonem.) Spauld. & Schrenk [teleomorph] (<i>Colletotrichum gloeosporioides</i> (Penz.) Sacc. [anamorph])	آنتراکنوز مرکبات
۲۹	Diaporthales:Valsaceae	<i>Gnomonia leptostyla</i> (Fr.) Ces. & De Not. 1863 (<i>Marssoniella juglandis</i> (Lib.) Hohn. 1916 [anamorph])	لکه سیاه یا آنتراکنوز گردو
۷۷	Platyglloeaceae	<i>Helicobasidium brebissonii</i> (Desm.) Donk (<i>Rhizoctonia crocurum</i>)	پوسیدگی بنفش ریشه
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Helminthosporium</i> spp.	شوره نقره‌ای
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera filipjevi</i> (Madzhidov, 1981) Stelter 1984	نماتد سیستی گندم و جو
۹۷	Heteroderidae	<i>Heterodera glycines</i> Ichinohe, 1952	نماتد سویا

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۳	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera latipons</i> Franklin, 1969	نماتد سیستی گندم و جو
۷۹	Nematoda:Heteroderidae	<i>Heterodera schachtii</i> A. Schmidt, 1871	نماتد سیستی چغندرقتد
۸۸	Nucleorhabdovirus:Rhabdoviridae	<i>Iranian maize mosaic virus</i> (IMMV)	ویروس ایرانی موزاییک ذرت
۸۴	Trichosphaeriales	<i>Khuskia oryzae</i> Huds. (<i>Nigrospora oryzae</i> (Berk. & Broome) Petch)	پوسیدگی داخلی قوزه
۹۱	Actinomycetales:Microbacteriaceae	<i>Leifsonia xyli subsp. Xyli</i> (Davis et al. 1984) Evtushenko et al. 2000	بیماری کوتولگی راتون نیشکر
۱۰۰	Peronosporales:Leptosphaeriaceae	<i>Leptosphaeria maculans</i> Wik	ساق‌سیاه یا شانکر ساقه کلزا (فوما)
۵۳	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Leveillula leguminosarum</i> Golovin, 1956	سفیدک سطحی یونجه
۴۹	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Leveillula taurica</i> (Lév.) G. Arnaud	سفیدک پودری گوجه‌فرنگی
۷۲ - ۹۷	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون و پوسیدگی زغالی سویا
۳۶	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina phaseolina</i> (Tassi) Goid (<i>Macrophomina phaseoli</i> (Maubl.) S. F. Ashby)	زردی نخود
۸۳	Anamorphic fungi	<i>Macrophomina</i> sp.	مرگ گیاهچه (بیماری بذر و گیاهچه)
۱۸	Magnaporthaceae	<i>Magnaporthe grisea</i> (Hebert) Barr [teleomorph] (<i>Pyricularia oryzae</i> Cavara [anamorph])	بلاست برنج

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۸	Reoviridae:Fijivirus	<i>Maize rough dwarf virus (MRDV)</i>	کوتولگی زبر ذرت
۶۶	Moniliales:Hyphomycetidae	<i>Mauginiella scattae</i> Cav.	بیماری پوسیدگی گل آذین یا خامج خرما
۴۴ - ۶۳ - ۶۸ - ۷۳ - ۱۰۵ - ۱۱۷	Nematoda:Meloidogynidae	<i>Meloidogyne</i> spp.	گونه‌های نماتد مولد غده (ریشه گرهی)
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia fructicola</i> (G. Winter) Honey	بیماری مومیایی
۲۸	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Monilinia laxa</i> (Aderh. & Ruhland) Honey [teleomorph]	بیماری مومیایی
۴۴	Sordariales	<i>Monosporascus cannonballus</i> Pollack & Uecker	پوسیدگی ریشه و زوال بوته‌های طالبی و خریزه
۱۳	Mycosphaerellales:Mycosphaerellaceae	<i>Mycosphaerella graminicola</i> (Fuckel) J. Schrot. [teleomorph]	سپتوریوز برگ گندم
۵۹ - ۶۳	Anamorphic fungi	<i>Natrassia mangiferae</i> (Syd. & P. Syd.) B. Sutton & Dyko	عارضه سرخشکیدگی درختان مرکبات و پسته
۷۲	Hypocreales:Nectriaceae	<i>Nectria haematococca</i> (Wollenw.) Gerlach [teleomorph] (<i>Fusarium solani</i> (Martius) Sacc. [anamorph])	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۸۴	Saccharomycetales:Eremotheciaceae	<i>Nematospora gossypii</i> Ashby & Nowell	پوسیدگی داخلی قوزه
۱۱۷	Anamorphic fungi	<i>Oidium mangiferae</i> Berthet	سفیدک پودری گل آذین انبه
۱۲۲	Anamorphic fungi	<i>Oidium euonymi- Japonici</i> E.S. Salmon, 1905	سفیدک سطحی شمشاد

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۱۱	Ophiostomatales:Ophiostomaceae	<i>Ophiostoma ulmi</i> (Buisman) Nannf.1934	بیماری مرگ نارون
۶۳	Anamorphic fungi	<i>Paecilomyces variotii</i>	عارضه سرخشکیدگی درختان پسته
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Paratylenchoides ritteri</i> (Brizuela 1963)	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium digitatum</i> (Pers.: Fr.) Sacc.	کپک سبز و آبی میوه مرکبات
۲۹ - ۵۸	Anamorphic fungi	<i>Penicillium italicum</i> Wehmer	کپک سبز و آبی میوه مرکبات پوسیدگی میوه سیب و گلابی در انبار
۳۲	Anamorphic fungi	<i>Penicillium</i> sp.	پوسیدگی انباری انگور
۵۳	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora aestivalis</i> Sydow. 1923	سفیدک داخلی یونجه
۷۹	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora farinosa</i> f.sp. <i>betae</i> Byford (1967) (<i>Peronospora schachtii</i> Fuckel (1865))	سفیدک داخلی (کرکی)
۹۳	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora hyoseyami</i> f.sp. <i>tabacina</i> (D. B. Adam) Skalicky (<i>Peronospora tabacina</i> D. B. Adam)	سفیدکی دروغی (داخلی) توتون
۱۱۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Peronospora sparsa</i> Berk. 1862	سفیدک داخلی رز
۷۴	Anamorphic fungi	<i>Pestalotiopsis</i> spp.	پوسیدگی سفید ریشه و طوقه

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۳	Pleosporales:Phaeosphaeriaceae	<i>Phaeosphaeria nodorum</i> (E. Müll.) Hedjar. [teleomorph] (<i>Stagonospora nodorum</i> (Berk.) E. Castell. & Germano [anamorph])	سپتوریوز خوشه
۳۲	Diaporthales:Togniniaceae	<i>Pheoacremonium</i> spp.	بیماری اسکا یا سکنه مو
۳۲	Incertae sedis	<i>Phaeomoniella chlamydospora</i> (Crous and Gams, 2000)	بیماری اسکا یا سکنه مو
۷۹	Blastocladales:Physodermataceae	<i>Physoderma leproides</i> (Trabut) Karling (<i>Urophlyctis leproides</i>)	بیماری گال‌زگیلی
۲۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora cactorum</i> (Lebert & Cohn) J. Schrot.	پوسیدگی طوقه سیب
۴۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora capsici</i> Leonian	بوته‌میری
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora citrophthora</i> (R.H. Sm. & E. Sm.) Leonian	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات
۴۴ - ۷۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora drechsleri</i> Tucker	بوته‌میری، پوسیدگی‌های ریشه
۴۹	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora infestans</i> de Bary(Mont.)	سفیدک دروغی سیب‌زمینی و گوجه‌فرنگی
۵۸	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora nicotianae</i> Breda de Haan	پوسیدگی طوقه (گموز) مرکبات
۹۷	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora sojae</i> Kaufm. & Gerd.	پوسیدگی ریشه و گیاهچه‌میری

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۴۹ - ۷۲	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> spp.	بیماری بوته میری گوجه‌فرنگی بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۲۹ - ۶۳ - ۱۰۵ - ۱۱۴	Pythiales:Pythiaceae	<i>Phytophthora</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه، پوسیدگی فیتوفترائی درختان دانه‌دار و هسته‌دار، گموز پسته
۵۴	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری جارویی شدن یونجه
۱۰۳	Acholeplasmatales:Acholeplasmataceae	<i>Phytoplasma</i> spp.	بیماری گل سبز کنجد
۹۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara halstedii</i> (Farl.) Berl. & De Toni (<i>Plasmopara helianthi</i> Novot.)	سفیدک داخلی آفتابگردان
۳۲	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Plasmopara viticola</i> (Berk. & M.A. Curtis) Berl. & de Toni	سفیدک دروغی مو
۷۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Pleospora betae</i> (Berl.) Nevodovsky (<i>Phoma betae</i> Frank)	مرگ گیاهچه
۴۳	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera fuliginea</i> (<i>Sphaerotheca fuliginea</i> (Schltdl.) Pollacci [teleomorph])	سفیدک حقیقی جالیز
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera leucotricha</i> (Ell. et Ev.)	سفیدک حقیقی سیب
۲۶	Erysiphales:Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>Persica</i> (Woronich) Erikss.)	سفیدک حقیقی هلو و شلیل

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۱۱۴	Erysiphales: Erysiphaceae	<i>Podosphaera pannosa</i> (Wallr.:Fr.) de Bary (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>rosae</i>)	سفیدک سطحی رز
۲۸	Phyllachorales:Phyllachoraceae	<i>Polystigma ochraceum</i> (Wahl.) Sacc. <i>Polystigma amygdalium</i>	لکه‌آجری بادام
۵۰	Luteoviridae:Polerovirus	<i>Potato leafroll virus</i> (PLRV)	پیچیدگی برگ سیب‌زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus A</i> (PVA)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۵۰	Alpaflexiviridae:Potexvirus	<i>Potato virus X</i> (PVX)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۵۰	Potyviridae:Potyvirus	<i>Potato virus Y</i> (PVY)	ویروس‌های سیب‌زمینی
۷۴	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus loosi</i> Loof, 1960	نماتد زخم ریشه چای
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus neglectus</i> (Rensch, 1924) Filipjev & S. Stekhoven,	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۵۰	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus scribneri</i> Steiner, 1943	نماتد مولد زخم
۱۳	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus thornei</i> Sher & Allen, 1953	نماتد مولد زخم ریشه غلات
۲۹	Nematoda:Pratylenchidae	<i>Pratylenchus vulnus</i> Allen & Jensen, 1951	نماتد ریشه گیلاس و گردو و فندق
۳۴	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas marginalis</i> (Brown 1918) Stevens 1925	بلایت باکتریایی لوبیا
۲۸	Pseudomonadales:Pseudomonadaceae	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>syringae</i> van Hall 1902	شانکر باکتریایی درختان میوه هسته‌دار

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیک	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۴۴	Peronosporales:Peronosporaceae	<i>Pseudoperonospora cubensis</i> (Berk. & M.A. Curtis) Rostovtzev 1903	سفیدک داخلی جالیز
۵۴	Helotiales:Dermateaceae	<i>Pseudopeziza medicaginis</i> (Lib.) Sacc.	لکه قهوه‌ای برگ یونجه
۹۴	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Puccinia helianthi</i> Schwein.	زنگ آفتابگردان
۱۲	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Puccinia</i> spp.	زنگ‌های غلات گندم
۱۱	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Pyrenophora graminea</i> S. Ito & Kurib., 1930 (<i>Helminthosporium gramineum</i> Rabenh. ex Schltdl., 1857)	لکه قهوه‌ای نواری جو
۷۸	Saprolegniales	<i>Pythium aphanidermatum</i> (Edson) Fitzp.	پوسیدگی‌های ریشه
۳۴ - ۴۴ - ۷۸ - ۸۳ - ۱۱۴	Saprolegniales	<i>Pythium</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه (بوته‌میری)
۵۰	Burkholderiales:Ralstoniaceae	<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996	پژمردگی باکتریایی و پوسیدگی قهوه‌ای سیب‌زمینی
۱۱۸	Burkholderiales:Ralstoniaceae	<i>Ralstonia solanacearum</i> (Smith 1896) Yabuuchi et al. 1996	بیماری موکو موز Moko disease
۳۲	Rhizobiales:Rhizobiaceae	<i>Rhizobium radiobacter</i> (Beijerinck & van Delden 1902) Young et al. 2001 (<i>Agrobacterium tumefaciens</i> (Smith & Townsend) Conn 1942)	سرطان مو
۴۹ - ۱۱۴	Anamorphic fungi	<i>Rhizoctonia</i> spp.	پوسیدگی ریشه و طوقه بوته‌میری

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۲۹- ۳۲	Mucorales:Mucorales	<i>Rhizopus</i> sp.	پوسیدگی انباری میوه (سیب، گلابی و انگور)
۲۸	Xylariales:Xylariaceae	<i>Rosellinia necatrix</i> Prill. [teleomorph]	پوسیدگی سفید ریشه
۱۳	Helotiales	<i>Rhynchosporium secalis</i> (Oudem.) Davis 1919	اسکالد جو
۶۹ - ۹۴ - ۱۰۰	Helotiales:Sclerotiniaceae	<i>Sclerotinia sclerotiorum</i> (Lib.) de Bary	خشکیدگی سرشاخه توت، پوسیدگی طوقه آفتابگردان، پوسیدگی اسکروتینیایی
۸۸	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Setosphaeria turcica</i> (Luttr.) K. J. Leonard & Suggs [teleomorph] (<i>Helminthosporium turcicum</i> Pass. [anamorph])	لکه قهوه‌ای برگ ذرت
۹۷	Potyviridae:Potyvirus	<i>Soybean mosaic virus</i> (SMV)	ویروس موزاییک سویا
۸۷	Microbotryales:Microbotryaceae	<i>Sphacelotheca reiliana</i> (J. G. Kühn) Clinton	سیاهک خوشه ذرت
۷۲	Anamorphic fungi	<i>Spilocaea oleaginea</i> (Castagne) S. Hughes (1953)	بیماری لکه طاووسی زیتون
۹۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium scitaminea</i> (Syd.) M. piepen., M. toll& Oberw	سیاهک ساقه نیشکر
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Sporisorium sorghi</i> Ehrenb. ex Link (<i>Ustilago sorghi</i> (Link) Pass)	سیاهک پنهان ذرت خوشه‌ای (سورگوم)
۵۴	Pleosporales:Pleosporaceae	<i>Stemphylium botryosum</i> Wallroth	لکه آجری یونجه

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۲۷	Dothiadales:Incertaesedis	<i>Stigmia carpophila</i> (Lev.) M.B. Ellis, (1959) (<i>Wilsonomyces carpophilus</i> (Lev.) Adask., J.M. Ogawa E.E. Butler)	بیماری غربالی درختان میوه هسته‌دار
۹۱	Potyviridae:Potyvirus	<i>Sugarcane mosaic virus</i> (SCMV)	بیماری ویروسی موزاییک نیشکر
۲۷	Taphrinales:Taphrinaceae	<i>Taphrina deformans</i> (Berk.) Tul.	پچیدگی برگ هلو
۷۲	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] (<i>Corticium solani</i> (Prillieux & Delacroix) Bourdot & Galzin [teleomorph])	بیماری پوسیدگی ریشه زیتون
۱۸ - ۳۴ - ۴۸ - ۷۲ - ۷۸ - ۸۳	Ceratobasidiales:Ceratobasidiaceae	<i>Thanatephorus cucumeris</i> (Frank) Donk [teleomorph] (<i>Rhizoctonia solani</i> [anamorph])	شیت بلایت، شانکر ساقه سیب‌زمینی، پوسیدگی ریشه و مرگ گیاهچه
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia controversa</i> J. G. Kühn	سیاهک پنهان پاکوتاه گندم
۱۱	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia indica</i> Mitra	سیاهک هندی
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia laevis</i> J.G. Kühn (<i>Tilletia foetida</i> (Wallr.) Liro)	سیاهک پنهان گندم
۹	Tilletiales:Tilletiaceae	<i>Tilletia tritici</i> (Bjerk.) G. Winter	سیاهک پنهان گندم
۹۷	Comoviridae:Nepovirus	<i>Tobacco ringspot virus</i> (TRSV)	ویروس نقش حلقوی توتون (سوختگی جوانه در سویا)

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۸	Ustilaginales:Cintractiaceae	<i>Tolyposporium ehrenbergii</i> (Kühn) Pat.	سیاهک طویل ذرت خوشه‌ای
۴۵	Geminiviridae:Begomovirus	<i>Tomato yellow leaf curl virus</i> (TYLCV)	پیچیدگی زرد برگ گوجه‌فرنگی
۵۹ - ۷۳	Nematoda:Tylenchulidae	<i>Tylenchulus semipenetrans</i> Cobb, 1913	نماتد مرکبات و زیتون
۱۱	Urocystales:Urocystaceae	<i>Urocystis agropyri</i> (Preuss) J. Schrot. (<i>Urocystis tritici</i> Korn.)	سیاهک برگی
۱۱۴	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces dianthi</i> (Pers.) Niessl (<i>Uromyces caryophyllinus</i> Winter)	زنگ میخک و سایر زنگ‌ها
۳۸	Uredinales:Pucciniaceae	<i>Uromyces viciae-fabae</i> (Pers.) J. Schrot. (1875)	زنگ باقلا
۱۸	Anamorphic fungi	<i>Ustilago virens</i> (Cke.) Tak. (1896) [anamorph]	سیاهک دروغی برنج
۱۱	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago hordei</i> (Pers.) Lagerh.	سیاهک پنهان (سخت) جو
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i>	سیاهک آشکار جو
۱۰	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago nuda</i> f.sp. <i>tritici</i> (Schaffnit) (<i>Ustilago tritici</i> (Pers.) Rostrup)	سیاهک آشکار گندم
۸۸	Ustilaginales:Ustilaginaceae	<i>Ustilago zae</i> (Schwein.) Unger (<i>Ustilago maydis</i> (DC.) Corda)	سیاهک معمولی ذرت
۲۵	Pleosporales:Venturiaceae	<i>Venturia inaequalis</i> (Cooke) G.Winter	لکه سیاه سیب

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium albo-atrum</i> Reinke & Berthold	پژمردگی آوندی پنبه
۲۹ - ۷۲ - ۸۴	Anamorphic fungi	<i>Verticillium dahliae</i> Kleb.	بیماری ورتیسلیوم زیتون، درختان دانه‌دار و هسته‌دار، پژمردگی آوندی پنبه
۱۲۱	Anamorphic fungi	<i>Verticillium fungicola</i>	پوسیدگی ورتیسلیومی (خشک) قارچ خوراکی
۵۰	Anamorphic fungi	<i>Verticillium</i> spp.	پژمردگی و پوسیدگی ریشه
۴۵	Geminiviridae: Begomovirus	<i>Watermelon chlorotic stunt virus</i> (WmCSV)	موزاییک سبز زرد هندورانه
۴۵	Bunyaviridae: Potyvirus	<i>Watermelon mosaic virus</i> (WMV)	موزاییک هندوانه
۲۷	Xanthomonadales: Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i> (Pierce 1901) Vauterin et al. 1995	بلایت گردو یا پوسیدگی مغز گردو
۵۸	Xanthomonadales: Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>citri</i> (Hasse 1915) Vauterin et al., 1995	شانکر باکتریایی لیموترش
۸۴	Xanthomonadales: Xanthomonadaceae	<i>Xanthomonas citri</i> subsp. <i>Malvacearum</i> (ex Smith 1901) Schaad et al. 2007 (<i>Xanthomonas axonopodis</i> pv. <i>malvacearum</i> (Smith 1901) Vauterin et al., 1995)	بیماری لکه زاویه‌ای پنبه
۴۵	Bunyaviridae: Potyvirus	<i>Zucchini yellow mosaic virus</i> (ZYMV)	موزاییک زرد کدوتنبیل

ضمیمه ۵- فهرست نام فارسی و علمی بیماری‌های گیاهی

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی بیماری	نام فارسی بیماری
۶۷	-	-	عارضه خشکیدگی خوشه‌های خرما
۶۸	-	-	آفتاب‌سوختگی انار
۱۲۱	-	-	بیماری‌های انباری غلات به ویژه ذرت

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۸	Malvales:Malvaceae	<i>Abutilon theophrasti</i> Medic.	گاوپنبه
۱۶ - ۳۳ - ۳۷ - ۴۵	Asterales:Asteraceae	<i>Acroptilon repens</i> (L.) DC. (1838)	تلخه
۱۰۴	Ranunculales:Ranunculaceae	<i>Adonis aestivalis</i> L.	آدونیس
۶۴ - ۶۷	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi persarum</i> Boiss. & Buhse	خارشتر
۸۵ - ۸۹ - ۱۰۵	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi pseudalhagi</i> (M. B.) Desf.	خارشتر
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Alhagi</i> sp.	خارشتر
۱۹	Alismatales:Alismataceae	<i>Alisma plantago-aquatica</i> L.	قاشق‌واش
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Alopecurus myosuroides</i> Huds. (1762)	دم روباهی کشیده
۴۶ - ۸۹	Caryophyllales:Amaranthaceae	<i>Amaranthus retroflexus</i> L. (1753)	تاج‌خروس وحشی
۳۰ - ۳۵ - ۴۵ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۵ - ۱۱۵ - ۱۲۲ - ۱۲۳	Caryophyllales:Amaranthaceae	<i>Amaranthus</i> spp.	گونه‌های تاج‌خروس
۱۰۱	Araliales:Apiaceae	<i>Ammi majus</i> L.	وایه
۴۶	Primulales:Primulaceae	<i>Anagallis arvensis</i> L. (1753)	بذرک وحشی
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Arctium lappa</i> L.	بابا آدم
۳۰ - ۳۳	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Atriplex</i> spp.	گونه‌های اسفناج وحشی
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Avena fatua</i> L.	یولاف بهاره

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Avena ludoviciana</i> Durieu	یولاف زمستانه
۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Avena</i> spp.	گونه‌های یولاف وحشی
۱۴ - ۶۷ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Bromus</i> spp.	گونه‌های بروموس جوموشی
۱۱۵	Brassicales:Brassicaceae	<i>Capsella bursa-pastoris</i> (L.) Medik. (1792)	کیسه کشیش
۵۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Carex sylvatica</i>	جگن
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Carthamus oxyacantha</i> Bieb.	گلرنگ وحشی
۳۷	Asterales:Asteraceae	<i>Centaurea depressa</i> L.	گل گندم
۱۶ - ۳۷	Dipsacales:Dipsacaceae	<i>Cephalaria syriaca</i> (L.) Roemr & Schults	سرشکافته
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۵ - ۱۱۵ - ۱۲۲	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Chenopodium album</i> L. 1753	سلمک
۳۷ - ۴۶ - ۱۱۶	Asterales:Asteraceae	<i>Chondrilla juncea</i> L.	قندرونک
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Chorispota tenella</i> R. Br. ex DC.	جلنگو
۳۵ - ۸۵	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora</i> spp.	گوش بره
۱۰۳	Malpighiales:Euphorbiaceae	<i>Chrozophora tinctoria</i>	گوش بره
۳۵ - ۸۹ - ۱۲۲	Cleomaceae: Brassicales	<i>Cleome viscosa</i> L.	شیطانی
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Asterales:Asteraceae	<i>Cirsium arvense</i> (L.) Scop. (1772)	کنگر وحشی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۶ - ۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۳۷ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۶۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۰۱ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۲۲	Solanales: Convolvulaceae	<i>Convolvulus arvensis</i> L.	پیچک صحرائی
۳۵ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۲۲	Malvales: Tiliaceae	<i>Corchorus tricolor</i> L.	طحله
۳۷ - ۵۴ - ۸۰ - ۱۰۵	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta campestris</i> Yuncker (1932)	سس
۳۰ - ۳۳	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta monogyna</i> Vahl.	سس درختی
۸۰	Sonales: Cuscutaceae	<i>Cuscuta</i> spp.	سس
۳۰ - ۳۳ - ۶۴	Centianales: Asclepiadaceae	<i>Cynanchum acutum</i> L.	علف خرس یا کاتوس
۳۰ - ۳۳ - ۵۹ - ۶۴ - ۶۷ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales: Poaceae	<i>Cynodon dactylon</i> (L.) Pers. (1805)	مرغ
۳۵ - ۸۹	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus difformis</i> L. (1756)	اویارسلام
۵۹ - ۹۱ - ۹۳	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus rotundus</i> Linnaeus (1753)	اویارسلام
۱۹ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۴ - ۵۹ - ۸۵ - ۱۱۵	Cyperales: Cyperaceae	<i>Cyperus</i> spp.	گونه‌های اویارسلام
۹۸	Cyperales: Poaceae	<i>Dactylis glomerata</i> L.	علف باغی
۳۵ - ۸۰ - ۸۹ - ۹۸ - ۱۲۲	Solanales: Solanaceae	<i>Datura stramonium</i> L. (1753)	تاتوره
۹۱	Cyperales: Poaceae	<i>Dichanthium annulatum</i> (Forssk.) Stapf.	پنجه‌مرغی
۹۱ - ۱۱۵	Cyperales: Poaceae	<i>Digitaria sanguinalis</i> Linnaeus (Scop.) (1771)	پنجه‌مرغ
۹۱	Cyperales: Poaceae	<i>Diplachne fusca</i> (L.) P. Beauv.	علف برنجی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۳۵ - ۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa colona</i> (L.) Link.	دورنه
۱۹ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۱۵ - ۱۲۲	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa crus-galli</i> (L.) Beauv.	سوروف
۱۰۳	Cyperales:Poaceae	<i>Echinochloa</i> spp.	سوروف
۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Elymus repens</i> (L.) Gould 1947 (<i>Agropyron repens</i> (L.) Beauv. (1812))	بیدگیاه
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Eragrostis</i> sp.	دانه مرغی
۱۰۴	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia helioscopia</i> L. 1753	فرفیون
۳۷ - ۱۱۵	Euphorbiales:Euphorbiaceae	<i>Euphorbia</i> spp.	گونه‌های فرفیون
۴۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Fumaria officinalis</i> L. (1753)	شاه‌تره
۱۶ - ۳۷ - ۵۴ - ۱۰۱	Gentianales:Rubiaceae	<i>Galium</i> spp.	گونه‌های بی‌تی‌راخ
۱۶ - ۳۳ - ۶۴ - ۶۷ - ۶۹ - ۸۹ - ۱۱۵	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	شیرین‌بیان
۸۹ - ۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Glycyrrhiza</i> spp.	شیرین‌بیان
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Goldbachia laevigata</i> DC.	ناختک
۳۷ - ۸۰ - ۹۸ - ۱۰۳	Boraginales:Boraginaceae	<i>Heliotropium</i> spp.	آفتاب‌پرست
۳۵ - ۸۵ - ۸۹ - ۱۰۳	Malvales:Malvaceae	<i>Hibiscus trionum</i> L.	غوزک (کنف وحشی)
۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum leporinum</i>	جوموشک

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۴ - ۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum murinum</i> Am.	جووحشی
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Hordeum spontaneum</i> C.Koch	جودره
۵۹ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Imperata cylindrica</i> (Linnaeus) Raeuschel (1797)	حلفه
۴۶ - ۹۱ - ۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca serriola</i> L.	گاوچاق‌کن
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Lactuca</i> spp.	کاهوی خرمایی
۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Lathyrus</i> spp.	گونه‌های خلروحشی
۳۷ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Brassicales:Brassicaceae	<i>Lepidium draba</i> L. (1753) (<i>Cardaria draba</i> (L.) Desv.)	ازمک
۱۰۱	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Lepyrodiclis holosteoides</i> (C. A. Mey.) Fenzl.	ارشته خطایی
۳۷	Araliales:Umbelliferae	<i>Lisaea heterocarpa</i> (Boiss.)	سگ دندان
۱۴ - ۳۳ - ۵۱	Cyperales:Poaceae	<i>Lolium</i> spp.	گونه‌های چچم
۱۰۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Malcolmia africana</i> (L.) R. Br.	درشتوک
۸۹ - ۱۰۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva neglecta</i> Wallr.	پنیرک
۹۱	Malvales:Malvaceae	<i>Malva parviflora</i>	پنیرک
۱۶ - ۸۰	Malvales:Malvaceae	<i>Malva</i> spp.	گونه‌های پنیرک
۱۱۵	Fabales:Fabaceae	<i>Medicago lupulina</i>	یونجه سیاه

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۹۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus indicus</i> (L.) All.	یونجه زرد هندی
۱۰۱	Fabales:Fabaceae	<i>Melilotus</i> spp.	یونجه زرد و شاه‌افسر
۱۹	Pontederiales:Pontederiaceae	<i>Monochoria vaginalis</i> (Burm.f) C.Presl. (1827)	سل‌واش
۵۱	Scrophulariales:Orobanchaceae	<i>Orobanche aegyptiaca</i> (Pers.) Pomel	گل جالیز مصری
۹۳	Scrophulariales:Orobanchaceae	<i>Orobanche cernua</i> Loefl. (1758)	گل جالیز
۹۱	Cyperales:Poaceae	<i>Panicum maximum</i> Jacq.	چیک‌واش
۱۶	Papaverales:Papaveraceae	<i>Papaver</i> spp.	گونه‌های شقایق
۱۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspallom dilatatum</i> Poir.	پاسپالوم
۱۹ - ۳۰ - ۵۹	Cyperales:Poaceae	<i>Paspallom distichum</i> L.	پاسپالوم
۸۵ - ۹۸	Cyperales:Poaceae	<i>Paspalum</i> sp.	پاسپالوم
۶۴	Spindales:Nitrariaceae	<i>Peganum harmala</i> L.	اسفند
۱۴ - ۸۰ - ۱۰۱	Cyperales:Poaceae	<i>Phalaris</i> spp.	گونه‌های خونی‌علف
۳۰ - ۳۳ - ۹۱ - ۱۱۶	Cyperales:Poaceae	<i>Phragmites australis</i> (Cav.) Steud.	نی
۳۶ - ۸۹ - ۱۲۲	Solanales:Solanaceae	<i>Physalis alkekengi</i> L.	عروسک پشت پرده

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۰۲	Scrophulariales:Plantaginaceae	<i>Plantago major</i> L.	بارهنگ
۱۰۲	Cyperales:Poaceae	<i>Poa bulbosa</i> L.	چمن غده‌ای
۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Poa pratensis</i> L.	چمن مرتعی
۵۱ - ۸۰ - ۸۹ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۰۴ - ۱۰۵ - ۱۱۵	Polygonales:Polygonaceae	<i>Polygonum aviculare</i> L. (1753)	هفت‌بند
۵۱ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۸ - ۱۰۲ - ۱۰۳ - ۱۲۲ - ۱۲۳	Caryophyllales:Portulacaceae	<i>Portulaca oleracea</i> Linnaeus 1753	خرفه
۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Prosopis stephaniana</i> will.	کهورک
۱۶ - ۳۵ - ۵۴	Brassicales:Brassicaceae	<i>Raphanus raphanistrum</i>	تربچه وحشی
۱۶ - ۵۴ - ۱۰۱	Brassicales:Brassicaceae	<i>Rapistrum rugosum</i> (L.) All.	شلمی
۱۰۴	Papaverales:Papaveraceae	<i>Roemeria refracta</i> DC.	گل‌عروس
۱۱۶	Rosales:Rosaceae	<i>Rosa persica</i> J. F. Gmel. <i>Hultemia persica</i> (mich. Ex Juss.) Bornm.	ورک
۱۰۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex acetosella</i>	ترشک
۵۴	Polygonales:Polygonaceae	<i>Rumex</i> sp.	ترشک
۱۹	Alismatales:Alismataceae	<i>Sagittaria sagittifolia</i>	تیرکمان آبی

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۳۷	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Salsola kali</i> L.	علف شور
۶۴	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Salsola</i> spp.	گونه‌های شور
۵۴	Lamiales:Lamiaceae	<i>Salvia</i> sp.	مریم‌گلی
۱۹	Cyperales:Cyperaceae	<i>Scirpus</i> spp.	گونه‌های سیرپوس (پیزور)
۱۴	Cyperales:Poaceae	<i>Secale cereale</i> L. (1753)	چاودار
۳۵ - ۸۹ - ۱۲۲	Pedaliaceae: Lamiales	<i>Sesamum indicum</i> L.	کنجد
۳۰ - ۳۵ - ۴۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۸۰ - ۹۱ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۳ - ۱۱۵	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria</i> spp.	گونه‌های ارزن وحشی
۳۳ - ۳۵	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria verticillata</i> (L.) P. Beauv. (1812)	چسبک
۶۴ - ۸۹	Cyperales:Poaceae	<i>Setaria viridis</i> (L.) Beauv. (1812)	ارزن وحشی
۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Silybum marianum</i> (L.) Gaertn.	کنگر ابلق
۱۶ - ۴۶ - ۱۰۱ - ۱۰۲	Brassicales:Brassicaceae	<i>Sinapis arvensis</i> L.	خردل وحشی
۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۸۰ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۳ - ۹۴ - ۹۸ - ۱۰۱ - ۱۰۳	Solanales:Solanaceae	<i>Solanum nigrum</i> L.	تاج‌ریزی
۱۰۴	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus arvensis</i> L. (1753)	شیرتیغی
۴۶ - ۹۱	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus oleraceus</i> L. (1753)	شیرنرم

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۰۱	Asterales:Asteraceae	<i>Sonchus</i> spp.	شیرتیغی
۳۳ - ۱۱۶	Fabales:Fabaceae	<i>Sophora alopecuroides</i> L. (<i>Goebelia alopecuroides</i> L.)	تلخ‌بیان
۳۰ - ۳۳ - ۳۵ - ۴۶ - ۵۱ - ۵۴ - ۶۷ - ۸۵ - ۸۹ - ۹۱ - ۱۱۵ - ۱۲۲	Cyperales:Poaceae	<i>Sorghum halepense</i> (L.) Pers. 1805	قیاق
۱۱۵	Caryophyllales:Caryophyllaceae	<i>Stellaria media</i> (L.) Vill. 1753	گندمک
۶۴	Caryophyllales:Chenopodiaceae	<i>Suaeda altissima</i>	شور کاکلی
۱۰۱ - ۱۰۴ - ۱۱۵	Brassicales:Brassicaceae	<i>Sysimbrium sophia</i> L. (<i>Descurainia sophia</i> Webb & Berth.)	خاکشیر
۶۴	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum officinale</i> Weber ex Wigg.	گل قاصد
۱۱۵	Asterales:Asteraceae	<i>Taraxacum</i> spp.	قاصدک
۹۱	Gentianales:Apocynaceae	<i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woods.	قیطانی
۱۰۳	Geraniales:Zygophyllaceae	<i>Tribulus terrestris</i> L. (1753)	خارخسک
۱۰۴	Cyperales:Poaceae	<i>Triticum</i> sp.	گندم خودرو
۱۶	Apiales:Apiaceae	<i>Turgenia latifolia</i> (L.) Hoffm.	ماستونک
۱۱۵	Scrophulariales:Scrophulariaceae	<i>Veronica persica</i> Poir. 1808	سیزاب
۱۶ - ۴۶ - ۱۰۱	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia</i> spp.	گونه‌های ماشک

ضمیمه ۶- فهرست نام فارسی و علمی علف‌های هرز

شماره صفحه توصیه‌ها	وضعیت تاکسونومیکی	نام علمی علف هرز	نام فارسی علف هرز
۱۰۵	Fabales:Fabaceae	<i>Vicia villosa</i>	ماشک
۳۰	Santalales:Viscaceae	<i>Viscum spp.</i>	گونه‌های داروآش
۳۵ - ۸۰ - ۹۸	Asterales:Asteraceae	<i>Xanthium strumarium</i> L. (1753)	توق
۱۰۱	Cyperales:Poaceae	-	گندم و جوخودرو

فهرست اسامی افرادی که در تهیه مجموعه حاضر سهیم بوده‌اند

موسسه تحقیقات پسته کشور	موسسه تحقیقات گیاهپزشکی	موسسه تحقیقات گیاهپزشکی	سازمان حفظ نباتات
امیر حسین محمدی محمد رضا مهرنژاد	همایون کاظمی رئوف کلیایی علی اکبر کیهانیان غلامرضا گل محمدی	رویا ارباب تفتی مسعود اربابی محمد جواد ارده همایون افشاری آزاد محمدعلی باغستانی ولی اله بنی عامری حسین خباز جلفایی اسکندر زند ابوالفضل سرپله حمیرا سلیمی کسری شریفی فاطمه شفقی اعظم شکاری عزیز شیخی گرجان پرویز شبمی منصور عبایی خدایاراد عرب جعفری علیرضا عطری حسین فرازمند ابوالقاسم قاسمی	کرامت اله اکبرپور بنفشه اصغری محبوبه امیر نظری حسین ایزدی نجف آبادی منصوره بیطرفان محمود چالاکی اعظم السادات حسینی شبنم حیدری فاروقی منصوره سجادی نائینی سید محمود سجادی نژاد پیمان سیدین اصغر شایان حمیده صحرائیان شادی صدیقی سیف اله عادل محسن عصار پرویز علیزاده فرزاد کلانترهرمزی فریبا وفایی اسکویی محبوبه یگانه
موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور محمد جعفر فارسی حمید یارمند	جعفر محقق نیشابوری علی محمدپور عارف معروف محمد رضا ملک زاده منصور منتظری حسن مومنی منصوره میرابوالفتحی مهدی مین باشی معینی حسین نجفی لاله نراقی		
اداره کل پنبه و دانه های روغنی ایرج ملکی			
موسسه تحقیقات اصلاح و تهیه بذر چغندر قند سید باقر محمودی	موسسه تحقیقات مرکبات کشور محمد فاضل حلاجی ثانی حسین طاهری اسماعیل غلامیان		
مرکز تحقیقات نیشکر(امیر کبیر) کوروش طاهرخانی			